

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CERCETAREA ECONOMICĂ ACADEMICĂ 2019

Coordonator program: Prof. dr. Valeriu IOAN-FRANC, m.c. A.R.

Coordonator temă: Dorina GHEORGHE

CENTRUL DE INFORMARE ȘI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Centrul de Informare și Documentare Economică

București, România

Editor: Valeriu IOAN-FRANC, m.c. A.R.

Redactor coordonator, prezentare grafică și tehnoredactare: Dorina GHEORGHE

Redactor: Ovidiu-Aurelian SÎRBU

Culegere text: Carmen DIȚULESCU

Toate drepturile asupra acestei ediții aparțin

Institutului Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu”.

Reproducerea, fie și parțială și pe orice suport, este interzisă fără acordul prealabil al editorului,
fiind supusă prevederilor legii drepturilor de autor.

ISBN 978-973-159-326-5

2025

Programul Strategic Specific (PSS) 7. - Dezvoltarea și crearea de instrumente de lucru – enciclopedii, dicționare, baze de date, arhive etc. Promovarea, diseminarea și valorificarea rezultatelor cercetărilor institutelor din rețeaua INCE

Tema PSS 7.1 - Cercetarea economică academică românească. Constituirea bazei de date privind lucrările de cercetare efectuate în perioada 1990-2020 în INCE și institutele sale componente. Etapa 4 – Baza de date standardizată și încărcarea platformei Constituirea bazei generale de date aferentă lucrărilor de cercetare academică economică realizată în Institutul Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu”, perioada 1990-2000 (cercetare retrospectivă, confruntare cu planurile anuale de cercetare ale perioadei, pregătirea pentru încărcarea pe platformă).

Ediția de față cuprinde lucrări realizate în cadrul programelor de cercetare ale **Institutului Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu”**
în anul 2019

SUMAR

Argument.....	15
PLANUL DE CERCETARE PENTRU ANUL 2019.....	17
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE.....	39
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	40
6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României. Modele, scenarii, evaluări	40
6.1.3. Noi măsuri ale inegalităților economice ale veniturilor. Rezultate teoretice și aplicații	40
6.1.6. Societatea digitală – perspective de evoluție în contextul dezvoltării durabile	41
6.1.17. Cercetări și inovații privind dezvoltarea tehnologiei medicale și educaționale pentru o economie sustenabilă în România.....	43
6.19. Cercetări demo-economice. Echilibrul populației în România	45
6.19.3. Ratele de dependență demografică și economică. Evoluții în profil teritorial.....	45
6.19.4. Parametri demografici în ecuația politicii agricole comune: reforma, planurile strategice și viitorul sectorului alimentar și al agriculturii după 2020	46
6.19.5. Cercetări privind evoluția spațială a fenomenelor demografice: trendul populației și factorii determinanți ai acestuia la nivelul structurilor de organizare administrativ teritorială	48
6.19.6. Cercetări privind impactul educației asupra evoluției fenomenelor sociale și demografice, pilon principal în prevenirea sărăciei și excluziunii sociale	50
COMPARTIMENTUL DE CERCETĂRI COMPLEXE	52
6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilizare în condițiile financiarizării economiilor și creșterii complexității și vulnerabilității proceselor economico-sociale și sistemelor instituționale.....	52
6.6.1. Probleme privind trecerea României la euro și convergența economică în noile condiții: - Noi exigențe privind aderarea și postaderarea la zona euro - Convergența bunăstării în Uniunea Europeană	52
<i>Noi exigențe privind aderarea și postaderarea la zona euro</i>	<i>52</i>
<i>Creșterea economică și bunăstarea.....</i>	<i>53</i>
<i>Convergența bunăstării în Uniunea Europeană.....</i>	<i>54</i>
INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ.....	55
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	56
6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României. Modele, scenarii, evaluări	56

6.1.1. - Patrimoniul cultural și economia digitală. Integrare și valorizare.....	56
6.1.2. Implicații financiare și sociale ale mobilității pentru muncă	58
<i>Implicații financiare și sociale ale mobilității pentru muncă (2019 – ultima parte).....</i>	<i>58</i>
6.1.4. – Tipologia mecanismelor de coordonare în economia României secolului a XX.....	60
6.1.5. – Impactul digitalizării asupra educației	62
6.1.7. – Impactul digitalizării asupra educației Impactul tehnologiilor disruptive din perspectiva sustenabilității dezvoltării economico-sociale	64
<i>Impactul tehnologiilor perturbatoare (disruptive) din perspectiva sustenabilității dezvoltării economico-sociale</i>	<i>64</i>
6.1.8. – Instrumente de modelare integrativă a consumului intermediar și producției finale de materii prime energetice în România (combustibili fosili)	66
6.1.9. – Investițiile străine directe și impactul schemelor de parteneriat public-privat. Studiu de caz România.....	71
6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale	75
6.2.3. –Impactul economic și social al taxelor de mediu	75
6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării și dezvoltării locale în România.....	77
6.8.2. – Specializare economică și dezvoltare regională la nivelul U.E. (NUTS3). Studiu de caz România	77
6.8.3. – Convergență/divergență în economia României în perioada de tranziție. Abordare regională.....	79
6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii economico- sociale și politice Dezvoltarea economică și socială a României în perioada 1918-2018..	86
6.11.3. – Activitatea CDI în sectorul privat al economiei românești. Factori, provocări și efecte	86
6.19. Cercetări demoeconomice. Echilibrul populației în România	88
6.19.2 – Un secol de gândire economică în România (1918-2018) Sustenabilitate demografică. Studiu de caz România	88
<i>Un secol de gândire economică în România (1918-2018) Sustenabilitate demografică. Studiu de caz România (continuare din anul 2018)</i>	<i>88</i>
INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ	90
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	91
6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială. Modele, scenarii, analize numerice și calitative	91
6.7.3. – Evidențe empirice privind disparitățile dintre economiile dezvoltate și cele emergente	91

6.7.11. – Analiza numerică a seriilor de date statistice.....	94
6.7.12. – Modelarea ISD, a capitalului uman și a inovării în România. Abordare regională ...	96
6.7.13. – Utilizarea rețelelor în modelarea fenomenelor macrofinanciare	98
6.7.14. – Educație, formare profesională și dinamica ocupării forței de muncă. Analize și prognoze.....	100
6.7.15. – Comportamentul agenților economici din România în contextul integrării în Uniunea Europeană. Evoluții și tendințe.	103
6.7.16. – Metode cantitative în studiul pieței asigurărilor din România.....	106
6.7.17. – Tranziția spre o societate bioeconomică digitală: Aspecte privind metabolismul socio-economic	108
6.7.18. – Modele inovatoare de afaceri în contextul promovării economiei circulare	110
6.7.19. – Impactul folosirii gazelor din Offshore în economia română în contextul strategiei U.E. de uniune energetică	112
6.22. Dezvoltarea și crearea de instrumente de lucru – dicționare, baze de date, arhive, etc Promovarea, diseminarea și valorificarea rezultatelor cercetărilor institutelor din rețeaua I.N.C.E.	114
6.22.5. – Sistem IT de management online al publicațiilor IPE	114
<i>IPE Soluții open-source: impact economic și tendințe</i>	114
6.22.6. – Soluții open-source: impact economic și tendințe	115
INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ.....	116
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	117
6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare. Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană – un proces necesar	117
6.5.1. – Foaia de parcurs pentru adoptarea monedei unice europene din perspectiva strategiilor statelor membre ale Uniunii Europene și adecvarea lor la condițiile actuale	117
<i>Foaia de parcurs pentru adoptarea monedei unice europene din perspectiva strategiilor statelor membre ale Uniunii Europene și adecvarea lor la condițiile actuale (temă multianuală)</i>	117
6.5.2. – Reconfigurarea conceptului de globalizare posteriză	124
6.5.3. –Reconfigurarea sistemului comercial multilateral sub impactul politicilor comerciale ale SUA	128
6.5.4. – Integrarea și stabilitatea sistemelor bancare din Uniunea Europeană, din perspectiva politicilor macroprudențiale.....	133
6.5.6. – Tendințe în evoluția economiei mondiale și a comerțului internațional (temă multianuală)	137
6.5.7. – Evaluarea rolului monedei unice europene, euro, în sistemul monetar internațional	141

6.5.8. – Priorități strategice în politica energetică a U.E. și implicații pentru România.....	142
6.5.9. – Uniunea bancară și uniunea piețelor de capital în Uniunea Europeană. Analiza gradului de integrare financiară a statelor membre Ale Uniunii Europene.....	144
6.5.10. – Scenarii de reducere a decalajelor dintre România și celelalte state membre ale Uniunii Europene în domeniile educației și cercetării	146
6.5.11. – Raporturile economice ale Marilor Puteri în spațiul Indo-Pacific, în contextul geopolitic actual	148
6.5.12. – China – Strategii de repoziționare și extindere a influenței la nivel regional și global. (temă multianuală)	152
<i>China – Strategii de repoziționare și extindere a influenței la nivel regional și global.</i>	
<i>Partea a II a / 2019: China – strategii privind obținerea excelenței tehnologice și a dominației globale în sfera tehnologiilor viitorului (temă multianuală)</i>	
6.5.13. – Federația Rusă în contextul economic actual, regional și mondial. Evoluția relațiilor economice cu SUA, China și U.E.	156
<i>Economia Federației Ruse și formele de cooperare în spațiul ex-sovietic.....</i>	
6.5.14. – Comerțul internațional cu servicii sub influența celei de-a Patra Revoluții Industriale	163
6.5.15. – Politica europeană și securitatea aprovizionării cu produse agroalimentare în țările Uniunii Europene	166
<i>Politica europeană și securitatea aprovizionării cu produse agroalimentare în țările Uniunii Europene (Partea II).....</i>	
6.5.16. Impactul utilizării pe scară largă a inteligenței artificiale și roboților asupra constituirii unei noi ordini economice internaționale. Recomandări pentru România.....	175
6.5.17. – Evaluarea competiției economice dintre Uniunea Europeană, Statele Unite Ale Americii și China – situația actuală și de perspectivă – (studiu multianual) – Partea a II-a ..	177
6.5.18. – Evoluții majore pe principalele piețe internaționale. Evaluarea tendințelor prețurilor internaționale și a impactului acestora asupra economiei românești (temă multianuală).....	181
<i>Studiul I. Evoluții și tendințe pe piața globală a materiilor prime în 2018 și perspective pentru 2019</i>	
<i>Studiul II. Evoluții și tendințe pe piața globală a materiilor prime în primele luni din 2019 și perspective pe termen scurt și mediu</i>	
6.19. Cercetări demoeconomice. Echilibrul populației în România	185
6.19.7. – Politica de ocupare în Uniunea Europeană. Impactul migrației asupra piețelor muncii din statele membre	185
INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ.....	188
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	189

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare. Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană – un proces necesar	189
6.5.20. – Valorificarea potențialului piețelor agricole românești și recuperarea decalajelor de dezvoltare a spațiului rural.....	189
<i>Analiză comparativă privind efectul subvențiilor asupra productivității fermelor din țările Central și Est-Europene.....</i>	189
<i>Convergența fermelor românești din sectorul horticola și de creștere a animalelor la piața Europeană.....</i>	191
<i>Analiza inegalităților structurale ale industriei alimentare din statele U.E. în contextul integrării monetare și implicații pentru România</i>	194
<i>Decalaje structurale în spațiul rural românesc – concept și evoluții economico-sociale..</i>	196
6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării și dezvoltării locale în România.....	198
6.8.1. – Opțiunile României privind implementarea Politicii Agricole Comune post-2020 și implicațiile acestora la nivel regional (temă pe 3 ani: 2018-2020).....	198
<i>Schița unei analize SWOT pe obiectivele Planului Național Strategic PAC post-2020....</i>	198
<i>Impactul taxării asupra agricultorilor.....</i>	200
6.8.4. – Efectele măsurilor de creștere a competitivității din cadrul Politicii Agricole Comune asupra filierelor agroalimentare din România.....	205
<i>Impactul sprijinului cuplat asupra dezvoltării sectorului vegetal și animal – analiză în profil teritorial</i>	205
<i>Numărul și dinamica exploatațiilor specializate în cultura cerealelor din România – efectele măsurilor din cadrul PAC</i>	207
<i>Analiza SWOT a filierelor agroalimentare din România din perspectiva managementului canalelor de marketing</i>	209
<i>Sectorul vitivinicol în contextul PAC. Efecte și provocări</i>	211
<i>Modelul CAPRI – prezentare generală.....</i>	213
6.8.5. – Riscurile în agricultura României. Strategii, politici, instrumente de gestiune și control (temă pe 2 ani: 2018-2019)	214
6.8.6. – Evaluarea politicilor de agromediu în agricultura românească în contextul dezvoltării rurale durabile (temă pe 2 ani: 2018-2019).....	217
<i>O analiză a riscurilor economice și de mediu în exploatațiile agricole mici din regiunea de Nord-Est a României.....</i>	217
<i>Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră (GES) din agricultură în contextul dezvoltării rurale durabile.....</i>	219
<i>Biodiversitatea în România din perspectivă statistică.....</i>	224
<i>Adaptarea agriculturii la schimbările climatice.....</i>	226
6.8.7. – Metode de evaluare a politicilor de dezvoltare rurală (temă pe 2 ani: 2018-2019) ..	228
<i>Metode de evaluare a efectelor socioeconomice și de mediu a practicilor agroecologice</i>	228
6.8.7. – Metode de evaluare a politicilor de dezvoltare rurală (temă pe 2 ani: 2018-2019) ..	230
<i>Regionalizare și dezvoltare locală - note criteriale descriptive</i>	230
6.8.7. – Metode de evaluare a politicilor de dezvoltare rurală (temă pe 2 ani: 2018-2019) ..	232

<i>Metode pentru evaluarea măsurilor de sprijinire a investițiilor din cadrul politicii de dezvoltare rurală</i>	232
6.8.7. – Metode de evaluare a politicilor de dezvoltare rurală (temă pe 2 ani: 2018-2019) ..	233
<i>Model de evaluare a competitivității județene. Analiză multidimensională la nivel județean, după tipologia urban-rural</i>	233
6.8.7. – Metode de evaluare a politicilor de dezvoltare rurală (temă pe 2 ani: 2018-2019) ..	235
<i>Metode de evaluare a schemei de susținere a zonelor defavorizate/zone cu constrângeri naturale</i>	235
6.8.7. – Metode de evaluare a politicilor de dezvoltare rurală (temă pe 2 ani: 2018-2019) ..	236
<i>Metode de evaluare a impactului direct și indirect al politicilor de dezvoltare rurală asupra gospodăriilor rurale</i>	236
6.8.7. – Metode de evaluare a politicilor de dezvoltare rurală (temă pe 2 ani: 2018-2019) ..	238
<i>Evaluarea implementării programelor de încurajare a turismului rural românesc</i>	238
6.8.7. – Metode de evaluare a politicilor de dezvoltare rurală (temă pe 2 ani: 2018-2019) ..	240
<i>Impactul politicilor de dezvoltare asupra nivelului de dezvoltare a infrastructurii tehnico-edilitare din mediul rural românesc - rezultate și perspective</i>	240
6.11.4. – Cercetări de dezvoltare rurală în România: concepte, metode, evoluții	242
INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII	244
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	245
6.13. Calitatea vieții și evaluarea politicilor sociale	245
6.13.1. – România 1989-2019: politici sociale si opțiuni strategice	245
6.13.2. – Calitatea vieții și excluziunea socială	253
6.13.3. – Standardul de viață al populației din România	256
<i>Politici de incluziune socială</i>	256
6.13.4. – Politici de asistență socială pentru vârstnici în contextul justiției sociale: analiză comparativă	259
<i>Politici integrate pentru grupuri vulnerabile în contextul justiției sociale</i>	259
6.13.5. – Politici de incluziune socială	263
6.13.6. – Incluziune digitală în context european	267
6.13.7. – „Calitatea societății: Valori sociale și redistribuire sub impactul migrației internaționale în România contemporană	272
6.13.8. – Calitatea și (in)certitudinile ocupării, muncă decentă și politici de ocupare	276
6.19. Cercetări demo-economice. Echilibrul populației în România	277
6.19.1. – Îmbătrânirea populației: o problemă demografică cu implicații sociale	277
CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR	279
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	280
6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României Modele, scenarii, evaluări	280

6.1.11. – Metode exploratorii multidimensionale de analiză sistemică a industriei prelucrătoare din România.....	280
6.1.12. – Viitorul industriei prelucrătoare românești în contextul modificărilor tehnologice recente	282
6.1.14. – Piețele utilităților publice din România. Serviciile de salubritate.....	284
6.1.16. – Dinamica și structura serviciilor informatice și de consultanță prestate firmelor din industrie.....	286
6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale	292
6.2.1. – Politici europene de management al resurselor naturale și aplicabilitatea acestora în România	292
6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare. Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană – un proces necesar	295
6.5.19. – Dezvoltarea în plan regional a industriei prelucrătoare din România. Convergența cu situația din celelalte țări membre ale zonei euro.....	295
6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării și dezvoltării locale în România.....	297
6.8.8. – Managementul turismului responsabil – oportunități și dificultăți de aplicare și extindere în România	297
6.21. Noua enciclopedie a României	299
6.21.4. – Repere în evoluția transportului aerian în România	299
CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE.....	301
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	302
6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale	302
6.2.2. – Economia circulară dimensiunea concurențială și sustenabilitatea financiară	302
6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare. Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană – un proces necesar	304
6.5.5. – Politica macroprudențială a băncilor centrale candidate la eurosistem. Condiții specifice și provocări comune.....	304
6.5.21. – Deficitul extern și investițiile străine directe în România. Tendințe și provocări în perspectiva aderării la Zona Euro	308
6.5.22. – Fiscalitatea și consolidarea convergenței din perspectiva activității firmelor românești	313
6.5.23. – Paritatea centrală a monedei – metodă, model și studiu empiric pe cazul României	319
6.5.24. – Proiectarea unor stabilizatori automați pentru două criterii de convergență economică	

nominală.....	324
6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilizare în condițiile financiarizării economiilor și creșterii complexității și vulnerabilității proceselor economico-sociale și sistemelor instituționale.....	330
6.6.2. – Starea financiară a României 2018	330
6.6.4. – Inovarea pe piețele financiare. Evoluții și perspective	336
6.6.5. – Finanțarea firmelor antreprenoriale românești în contextul schimbărilor înregistrate în mediul de afaceri global.....	340
6.6.6. – Analiza ajustării finanțelor publice din România spre obiectivul bugetar pe termen mediu.....	343
6.6.7. – Macrostabilizarea pieței muncii prin mix-ul de politici publice privind piața muncii	346
6.13. Calitatea vieții și evaluarea politicilor sociale	349
6.13.9. – O propunere de stabilizator automat în domeniul justiției sociale.....	349
6.19. Cercetări demoeconomice. Echilibrul populației în România	353
6.19.8. – Flexicuritatea. Studiu comparativ pentru Bulgaria și România	353
<i>Flexicurity. Comparative study on Bulgaria and Romania 2019 Contents – Romanian Part</i>	
.....	353
CENTRUL DE STUDII ȘI CERCETĂRI DE BIODIVERSITATE „Acad. David Davidescu”	357
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	358
6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale	358
6.2.5. – Biodiversitatea ecosistemelor zootehnice și bioeconomia medical-veterinară, în contextul ecoeconomic actual și scenarii ecopatologice pentru 2019-2035.	358
6.2.6. – Biodiversitatea și dimensiunile ei esențiale pentru dezvoltarea sustenabilă a României	360
6.2.7. – Studiu privind hrănirea vacilor în funcție de curba de lactație ca soluție bioeconomică pentru asigurarea securității alimentare	363
<i>Studiu privind hrănirea vacilor în funcție de curba de lactație ca soluție bioeconomică pentru asigurarea securității alimentare</i>	<i>363</i>
6.2.8. – Reconstrucția ecologică și eco-biogeoeconomică a habitatelor din România și ecozone frontaliere poluate antropic din agro-ecosisteme și ecosisteme forestiere.....	365
<i>Utilizarea biotehnologiilor în producția animalieră</i>	<i>365</i>
6.2.8. – <i>Reconstrucția ecologică și eco-bio-geoeconomică a habitatelor din România și ecozone frontaliere poluate antropic din agro-ecosisteme și ecosisteme forestiere (continuare temă 6.2.8./2015).....</i>	<i>367</i>

6.2.8. – Reconstrucția ecologică și eco-biogeoeconomică a habitatelor din România și ecozone frontaliere poluate antropic din agro-ecosisteme și ecosisteme forestiere.....	369
<i>Bioeconomia reconstrucției ecologice în condițiile schimbărilor climatice Analiza calității aerului în funcție de evoluția suprafețelor împădurite. Analiză econometrică de tip panel</i>	369
6.22. Dezvoltarea și crearea de instrumente de lucru – dicționare, baze de date, arhive, etc. Promovarea, diseminarea și valorificarea rezultatelor cercetărilor institutelor din rețeaua INCE	371
6.22.20. – Arhiva științifică și tehnică, digitalizată, a Centrului de Studii și Cercetări de Biodiversitate Agrosilvică „Acad. David Davidescu”	371
<i>Studiu privind aplicarea MOET la specia taurine ca soluție eco-bioeconomică pentru dezvoltarea competitivă a zootehniei românești</i>	372
<i>”Burse doctorale de pregătire ecoeconomică și bioeconomică complexă pentru siguranța și securitatea alimentelor și furajelor din ecosisteme antropice – POSDRU/CPP107/DMI/1.5/S/77082” Bursieri doctorali</i>	374
CENTRUL DE ECONOMIE MONTANĂ – CE-MONT	375
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	376
6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale	376
6.2.9. – Centre și arii de convergență funcționale în zona montană a României. Concepte și modele.....	376
6.2.10. – Modele de analiză și monitorizare a ecosistemelor de tranziție între pădure și pășune din zona alpină în Carpații Orientali prin aplicații ale dronelor	378
6.2.11. – Studiul speciilor de importanță economică din flora montană, în contextul schimbărilor de mediu.....	379
6.2.12. – Parteneriatul social, catalizator în dezvoltarea montană. Concepte și modele	380
6.2.13. – Bioeconomia zonelor montane, oportunitate pentru dezvoltarea economică și socială locală	382
6.2.14. – Studiu privind dezvoltarea durabilă a agroturismului în zona montană a României. Potențial și valorificare	386
6.22. Dezvoltarea și crearea de instrumente de lucru – dicționare, baze de date, arhive, etc. Promovarea, diseminarea și valorificarea rezultatelor cercetărilor institutelor din rețeaua I.N.C.E.	387
6.22.22. – Culegere de lucrări științifice, concepte, eseuri și acte normative zonei montane din România (vol. 1., 2019)	387
CENTRUL DE MODELARE MACROECONOMICĂ	407
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	408

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.	
Modele, scenarii, analize numerice și calitative	408
6.7.2. – Estimări previzionale (România 2018-2019) pentru LINK-Proiect gestionat de ONU	408
6.7.4. – Metode empirice de analiza a datelor de bugete de familie	410
6.7.5. – Perspective asupra riscului obținute prin modelarea monedelor standard și a criptomonedelor	415
6.7.6. – Actualizarea și corelarea la nivel regional din perspectiva PIB a tabelelor Input-Output pentru România	417
6.7.7. – Proprietăți algebrice ale parametrilor estimați ai regresiilor polinomiale	419
6.7.8. – Aplicarea unui model de programare financiară în cazul României. Scenarii și verificări de consistență a prognozelor	420
6.7.9. – Aplicarea metodei Monte Carlo în prognoză	421
6.7.10. – Economia României în ciclul postcriză	422
CENTRUL PENTRU PROMOVAREA ENERGIIILOR REGENERABILE ȘI EFICIENȚĂ ENERGETICĂ.....	423
6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)	424
6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României. Modele, scenarii, evaluări	424
6.1.10. – Studiu privind impactul în mediul economic și social determinat de implementarea transportului rutier cu propulsie electrică	424
6.1.13. – Strategia energetică a României 2019-2030, cu perspectiva anului 2050 – cercetare aplicativă privind particularitățile planului de implementare, în context european.....	426
<i>Strategia energetică a României 2019-2030, cercetare aplicativă privind particularitățile planului de implementare, în context european.....</i>	<i>426</i>
6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării și dezvoltării locale în România.....	428
6.8.9. – De la consumatorul de energie la prosumer – dezvoltarea durabilă a surselor de energie în U.E. și lupta pentru sărăcia energetică.....	428
6.8.10. – Modele de asumare a răspunderii la nivel local și regional în domeniul energiei și rolul comunităților energetice locale și regionale în tranziția energetică din Europa.....	430
6.21. Noua Enciclopedie a României. Cunoașterea enciclopedică a României.....	432
6.21.3. – Evoluția sectorului energetic din România	432
<i>Evoluția sectorului energetic din România (continuare 2018)</i>	<i>432</i>

Argument

Înscrierea în Programul anual de cercetare al Institutului Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu”, începând din anul 2022, a unei teme noi, atât ca abordare, cât și ca arie de interes, a avut în vedere realizarea unei platforme științifice menite să concentreze, să stocheze și să valorifice rezultatele cercetării economice academice desfășurate în Institut, în perioada de după anul 2000. Lucrarea continuă efortul depus de Centrul de Informare și Documentare Economică pentru anii 1990-2000, rezultatul fiind deja cunoscut în spațiul virtual al Institutului Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu” (INCE) și al Centrului de Informare și Documentare Economică (CIDE), în cadrul Colecției *Tezaur* (Secvența Rapoarte științifice 1990-2000). De altfel, ideea construirii unui „tezaur” al INCE își are rădăcinile încă din anul 1995 când, în eforturile de realizare a Strategiei naționale de pregătire a aderării României la UE, acad. Tudorel Postolache includea într-un discurs/prefață rămas celebru, că s-a acumulat la INCE-CIDE un volum imens de studii și cercetări, rapoarte, articole, comunicări și intervenții. „Desigur, spunea acad. Tudorel Postolache, ar fi simplu, foarte simplu și chiar foarte comod, să ignorăm aceste acumulări, dar ne putem oare permite un asemenea lux? El ar antrena inevitabil un greu tribut societal și nu ne gândim ca cineva dintre noi să-și poată aroga dreptul absurd de a decreta o elaborare sau alta inconsistentă încă mai înainte de a o fi consultat.”¹ Atunci s-a întreprins culegerea într-o singură sursă documentară a rapoartelor de activitate ale institutelor, sinteză care a fost prezentată, ulterior, ca un vector important al „Tezaurului INCE”, apariție dezvoltată apoi și bine-cunoscută în mediile academice și universitare.

Pentru îndeplinirea obiectivelor, Centrul de Informare și Documentare Economică a constituit un colectiv important de redactori, documentariști economiști și operatori, care au preluat date și informații științifice din rapoartele de cercetare de după anul 2000 ale institutelor componente ale INCE, pentru a asigura o bună informare de interes public și nu numai.

În structură, pentru fiecare an, este păstrată apartenența lucrărilor la institutul de proveniență, fiind descrise mai multe corpusuri comune oricărei cercetări bibliografice

¹ *** *De la Essen la Cannes. Itinerarul Strategiei românești de Integrare Europeană*, T. Postolache, discurs la inaugurarea lucrărilor Comisiei de elaborare a strategiei de pregătire a României pentru aderarea la UE, 08.03.1995, Ed. Academiei Române, București, 1995, p. 126-127.

retrospective, respectiv: institutul în care s-a derulat cercetarea, titlul temei de cercetare și, uneori, al lucrării de cercetare, cuprinsul până la gradul al treilea de detaliere.

Pentru fiecare an calendaristic, sistemul de regăsire va fi unul constituit prin indexarea (ulterioară) tematică, prin termeni de referință extrași dintr-un dicționar propriu, constituit de CIDE pe parcursul ultimului deceniu. Sistemul de indexare este comun, ca termeni de referință, cu cel utilizat la regăsirea bibliografică a „Tezaurului” INCE, facilitând în acest mod comparații, alcătuirea de bibliografii retrospective pe domeniu sau pe autori etc.

Vom fi recunoscători tuturor aceluia care, într-o formă sau alta, ne vor semnala elemente de perfecționare a lucrării noastre, de care vom ține seama într-o viitoare ediție de completare a Tezaurului INCE „Costin C. Kirițescu”.

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

PLANUL DE CERCETARE PENTRU ANUL 2019

**elaborat în conformitate cu domeniile strategice și direcțiile prioritare incluse în
„Strategia cercetării științifice în Academia Română 2014-2020”**

Domeniul strategic 6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/ Tema	Institutul / Coordonator
6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României. Modele, scenarii, evaluări Coordonatori: CS I Dr. Gheorghe Zaman, m.c. A.R.; CS I Dr. Valentina Vasile		
6.1.1.	Patrimoniul cultural și Patrimoniul cultural și economia digitală. Integrare și valorizare	Institutul de Economie Națională CSI Dr. Valentina Vasile CS I Dr. Gheorghe Zaman, m.c. A.R.

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/ Tema	Institutul / Coordonator
6.1.2.	Implicații financiare și sociale ale mobilității pentru muncă	Institutul de Economie Națională CS I Dr. Valentina Vasile
6.1.3.	Noi măsuri ale inegalităților economice ale veniturilor. Rezultate teoretice și aplicații	Institutul Național de Cercetări Economice "Costin C. Kirițescu" CS I Dr. Vasile Preda
6.1.4.	Tipologia mecanismelor de coordonare în economia românească a secolului XX	Institutul de Economie Națională CS I Dr. Florin Marius Pavelescu
6.1.5.	Impactul digitalizării asupra educației	Institutul de Economie Națională CS I Dr. Emilia Țițian
6.1.6.	Societatea digitală – perspective de evoluție în contextul dezvoltării durabile	Institutul Național de Cercetări Economice "Costin C. Kirițescu" CS III Dr. Mădălina Georgeta Toma-Meghișan
6.1.7.	Impactul tehnologiilor disruptive din perspectiva sustenabilității dezvoltării economico-sociale	Institutul de Economie Națională CS I Dr. Cornel Ionescu
6.1.8.	Instrumente de modelare integrativă a consumului intermediar și producției finale de materii prime energetice în România (combustibili fosili)	Institutul de Economie Națională CS I Dr. Victor Platon
6.1.9.	Investițiile străine directe și impactul schemelor de parteneriat public-privat. Studiu de caz România	Institutul de Economie Națională CS III Dr. Florina Popa
6.1.10.	Studiu privind impactul în mediul economic și social determinat de implementarea transportului rutier cu propulsie electrică	Centrul pentru Promovarea Energiilor Regenerabile și Eficiență Energetică CS III Dr. Filip Cîrlea

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/ Tema	Institutul / Coordonator
6.1.11	Metode exploratorii multidimensionale de analiză sistemică a industriei prelucrătoare din România	Centrul de Economia Industriei și Serviciilor CS I Dr. Mihai-Sabin Muscalu
6.1.12	Viitorul industriei prelucrătoare românești în contextul modificărilor tehnologice recente	Centrul de Economia Industriei și Serviciilor CS I Dr. Andrei Silviu Dospinescu
6.1.13	Strategia energetică a României 2019-2030, cu perspectiva anului 2050 – cercetare aplicativă privind particularitățile planului de implementare, în context european	Centrul pentru Promovarea Energiilor Regenerabile și Eficiență Energetică CS III Dr. Filip Cîrlea
6.1.14	Piețele utilităților publice din România. Serviciile de salubritate	Centrul de Economia Industriei și Serviciilor CS I Dr. Marina Bădileanu
6.1.15	Antreprenoriatul în sistemul culturii – un model de susținere a industriilor creative	Centrul Român de Economie Comparată și Consens CS I Dr. Maria Moldoveanu CS I Dr. Valeriu Ioan-Franc
6.1.16	Dinamica și structura serviciilor informatice și de consultanță prestate firmelor din industrie	Centrul de Economia Industriei și Serviciilor CS I Dr. Constanta Bodea
6.1.17	Cercetări și inovații privind dezvoltarea tehnologiei medicale și educaționale pentru o economie sustenabilă în România	Institutul Național de Cercetări Economice "Costin C. Kirițescu" CS I Dr. Simona Ivana
6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale Coordonatori: CS I Dr. Alexandru Bogdan, m.c. A.R., CS I Dr. Mihai Sabin Muscalu, CS I Dr. Radu Rey		
6.2.1.	Politici europene de management al resurselor naturale și aplicabilitatea acestora în România	Centrul de Economia Industriei și Serviciilor CS I Dr. Marius Bulearcă
6.2.2.	Economia circulară- dimensiunea concurențială și sustenabilitatea financiară	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu"

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/ Tema	Institutul / Coordonator
		CS II Dr. Gabriela Cornelia Piciu
6.2.3.	Impactul economic și social ale taxelor de mediu.	Institutul de Economie Națională CS III Dr. Anca Cristea
6.2.4.	Efectele economice ale politicilor de protecție a mediului cu referire la calitatea aerului. Studiu de caz Romania	Institutul de Economie Națională CS III Dr. Anca Cristea
6.2.5.	Biodiversitatea ecosistemelor zootehnice și bioeconomia medical-veterinară, în contextul ecoeconomic actual și scenarii ecopatologice pentru 2019-2035	Centrul de Studii și Cercetări de Biodiversitate Agrosilvică "Acad. David Davidescu" CS I Dr. Alexandru T. Bogdan, m.c. A.R.
6.2.6.	Biodiversitatea și dimensiunile ei esențiale pentru dezvoltarea sustenabilă a României	Centrul de Studii și Cercetări de Biodiversitate Agrosilvică "Acad. David Davidescu" CS I Dr. Emilian M. Dobrescu
6.2.7.	Studii privind soluții bioeconomice pentru conservarea și dezvoltarea biodiversității zootehnice românești în contextul securității și siguranței alimentare	Centrul de Studii și Cercetări de Biodiversitate Agrosilvică „Acad. David Davidescu” CS I Dr. George Florea Tobă CS II Dr. Marcel Th. Paraschivescu
6.2.8.	Reconstrucția ecologică și eco-biogeoeconomică a habitatelor din România și ecozone frontaliere poluate antropice din agro-ecosisteme și ecosisteme forestiere	Centrul de Studii și Cercetări de Biodiversitate Agrosilvică „Acad. David Davidescu” CS I Dr. Cristina Gârlea
6.2.9.	Centre și arii de convergență funcționale în zona montană a României. Concepte și modele	Centrul de Economie Montană CS I Dr. Ioan Surdu
6.2.10	Modele de analiză și monitorizare a ecosistemelor de tranziție între pădure și pășune din zona alpină în Carpații Orientali, prin aplicații ale dronelor	Centrul de Economie Montană CS II Dr. Ionel Popa

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/ Tema	Institutul / Coordonator
6.2.11	Studiul speciilor de importanță economică din flora spontană montană, în contextul schimbărilor de mediu	Centrul de Economie Montană CS II Dr. Violeta Turcuș
6.2.12	Parteneriatul social, catalizator în dezvoltarea montană. Concepte și modele	Centrul de Economie Montană CS III Dr. Vasile Avădănei
6.2.13	Bioeconomia zonelor montane, oportunitate pentru dezvoltarea economică și socială locală	Centrul de Economie Montană CS II Dr. Daniela Antonescu
6.2.14	Studiu privind dezvoltarea durabilă a agroturismului în zona montană a României. Potențial și valorificare	Centrul de Economie Montană CS III Dr. Dănuț Ungureanu CS III Dr. Dănuț Gâtan
6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare. Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană – un proces necesar Coordonatori: Acad. Mugur Isărescu; CS I Dr. Napoleon Pop; CS I Dr. Simona Moagăr-Poladian		
6.5.1.	Foaia de parcurs pentru adoptarea monedei unice europene din perspectiva strategiilor statelor membre ale U.E. și adecvarea lor la condițiile actuale	Institutul de Economie Mondială Acad. Mugur Isărescu Dr. Simona Moagăr-Poladian
6.5.2.	Reconfigurarea conceptului de globalizare postcriză	Institutul de Economie Mondială Dr. Napoleon Pop CS I Dr. Valeriu Ioan-Franc
6.5.3.	Reconfigurarea sistemului comercial multilateral sub impactul politicilor comerciale ale SUA	Institutul de Economie Mondială CS I Dr. Agnes Ghibuțiu
6.5.4.	Integrarea și stabilitatea sistemelor bancare din Uniunea Europeană, din perspectiva politicilor macroprudențiale	Institutul de Economie Mondială C.S II Mihai Nițoi
6.5.5.	Politica macroprudențială a băncilor centrale candidate la Eurosistem. Condiții specifice și provocări comune	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu"

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/ Tema	Institutul / Coordonator
		CS II Dr. Adina Criste
6.5.6.	Tendențe în evoluția economiei mondiale și a comerțului internațional (temă multianuală)	Institutul de Economie Mondială CS III Cornel Albu
6.5.7.	Evaluarea rolului monedei unice europene, euro, în sistemul monetar internațional	Institutul de Economie Mondială CS III Robert Dobre
6.5.8.	Priorități strategice în politica energetică a U.E. și implicații pentru România	Institutul de Economie Mondială CS I Dr. Petre Prisecaru
6.5.9.	Uniunea Bancară și Uniunea Piețelor de Capital în U.E. Analiza gradului de integrare financiară a statelor membre ale U.E.	Institutul de Economie Mondială CS II Dr. Dorina Clichici
6.5.10.	Scenarii de reducere a decalajelor dintre România și celelalte state membre ale U.E. în domeniile educației și cercetării	Institutul de Economie Mondială CS I Dr. Manuela Unguru
6.5.11.	Raporturile economice ale marilor puteri în spațiul Indo-Pacific în contextul geopolitic actual	Institutul de Economie Mondială CS II Dr. Iulia Monica Oehler-Șincai
6.5.12.	China - strategii de repoziționare și extindere a influenței la nivel regional și global (temă multianuală)	Institutul de Economie Mondială CS I Dr. Sarmiza Pencea
6.5.13.	Federația Rusă în contextul economic actual, regional și mondial. Evoluția relațiilor economice cu SUA, China și U.E.	Institutul de Economie Mondială CS II Dr. Andreea Drăgoi
6.5.14.	Comerțul internațional cu servicii sub influența celei de-a patra revoluții industriale	Institutul de Economie Mondială CS II Dr. George Dumitrescu CS III Emilia Bălan

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/ Tema	Institutul / Coordonator
6.5.15.	Politica europeană și securitatea aprovizionării cu produse agroalimentare în țările Uniunii Europene	Institutul de Economie Mondială CS I Dr. Virginia Câmpeanu
6.5.16.	Impactul utilizării pe scara largă a inteligenței artificiale și roboților asupra constituirii unei noi ordini economice internaționale. Recomandări pentru România	Institutul de Economie Mondială CS I Dr. Florin Bonciu
6.5.17.	Evaluarea competiției economice dintre Uniunea Europeană, Statele Unite ale Americii și China – situația actuală și de perspectivă (studiu multianual, partea a II-a	Institutul de Economie Mondială CS III Răzvan Voinescu CS II Dr. Cristian Moisoiu
6.5.18.	Evoluții majore pe principalele piețe internaționale. Evaluarea tendințelor prețurilor internaționale și a impactului acestora asupra economiei românești (temă multianuală)'	Institutul de Economie Mondială CS I Dr. Maria Cartas
6.5.19	Dezvoltarea în plan regional a industriei prelucrătoare din România. Convergența cu situația din celelalte țări membre ale zonei euro	Centrul de Economia Industriei și Serviciilor CS I Dr. Corneliu Russu
6.5.20	Valorificarea potențialului piețelor agricole românești și recuperarea decalajelor de dezvoltare a spațiului rural	Institutul de Economie Agrară CS I Dr. Cecilia Alexandri CS II Dr. Monica-Mihaela Tudor
6.5.21	Deficitul extern și investițiile străine directe în România. Tendințe și provocări în perspectiva aderării la zona euro	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare „Victor Slăvescu” CS III Dr. Camelia Milea
6.5.22	Fiscalitatea și consolidarea convergenței din perspectiva activității firmelor românești	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare „Victor Slăvescu” CS II Dr. Mihail Dimitriu

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/ Tema	Institutul / Coordonator
6.5.23	Paritatea centrală a monedei – metodă, model și studiu empiric pe cazul României	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu" CS I Dr. Emil Dinga
6.5.24	Proiectarea unor stabilizatori automați pentru două criterii de convergență economică nominală	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare „Victor Slăvescu” CS III Dr. Alina Georgeta Ailincă
6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilizare în condițiile financiarizării economiilor și creșterii complexității și vulnerabilității proceselor economico-sociale și sistemelor instituționale Coordonatori: Acad. Aurel Iancu; CS II Dr. Marin Constantin		
6.6.1.	Probleme privind trecerea României la euro și convergența economică în noile condiții: - Noi exigențe privind aderarea și postaderarea la zona 'euro - Convergența bunăstării în Uniunea Europeană	Colectivul de Cercetări Complexe Acad. Aurel Iancu CS II Dr. Dan Olteanu
6.6.2.	Starea financiară a României 2018	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu" CS II Dr. Constantin Marin
6.6.3.	Decizia politică și riscurile generate de aceasta la adresa stabilității macroeconomice (1992-2020). Etapa 1 - 2019: - Identificarea și evaluarea din perspectivă economică a doctrinelor politice promovate în cadrul actului de guvernare de către partidele/alianțele aflate la conducerea României.	Institutul Național de Cercetări Economice "Costin C. Kirițescu"/Centrul de Informare și Documentare Economică CS I Dr. Valeriu Ioan- Franc CS III Dr. Marius Diamescu

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/ Tema	Institutul / Coordonator
6.6.4.	Inovarea pe piețele financiare. Evoluții și perspective	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu" CS I Dr. Iulia Lupu
6.6.5.	Finanțarea firmelor antreprenoriale românești în contextul schimbărilor înregistrate în mediul de afaceri global	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu" CS II Dr. Tudor Ciumara
6.6.6.	Analiza ajustării finanțelor publice din România spre obiectivul bugetar pe termen mediu	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu" CS III Dr. Ionel Leonida
6.6.7.	Macrostabilizarea pieței muncii prin mix-ul de politici publice	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu" CS Drd. Monica Florica Dutcaș
6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială. Modele, scenarii, analize numerice și calitative Coordonatori: Acad. Emilian Dobrescu; Acad. Lucian Liviu Albu; CS I. Dr. Marioara Iordan		
6.7.1.	Probleme metodologice ale evaluării PIB potențial în economia României (2018-2019)	Institutul de Prognoză Economică Centrul de Modelare Macroeconomică Acad. Emilian Dobrescu
6.7.2.	Estimări previzionale (România 2018-2019) pentru LINK-Proiect gestionat de ONU"	Centrul de Modelare Macroeconomică Acad. Emilian Dobrescu; CS II Dr. Bianca Păuna

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/ Tema	Institutul / Coordonator
6.7.3.	Evidențe empirice privind disparitățile dintre economiile dezvoltate și cele emergente	Institutul de Prognoză Economică Acad. Lucian Liviu Albu
6.7.4.	Metode empirice de analiza a datelor de bugete de familie	Centrul De Modelare Macroeconomică CS II Dr. Bianca Păuna; CS II Dr. Corina Sâman
6.7.5.	Perspectivă asupra riscului obținut prin modelarea monedelor standard și a criptomonedelor	Centrul de Modelare Macroeconomică CS I Dr. Marius Matei
6.7.6.	Actualizarea și corelarea la nivel regional din perspectiva PIB tabelelor Input-Output pentru România	Centrul de Modelare Macroeconomică CS I Dr. Viorel Gaftea
6.7.7.	Proprietăți algebrice ale parametrilor estimați ai regresiiilor polinomiale	Centrul de Modelare Macroeconomică CS I Dr. Florin Marius Pavelescu
6.7.8.	Aplicarea unui model de programare financiară în cazul României. Scenarii și verificări de consistență a prognozelor	Centrul de Modelare Macroeconomică Dr. Cristian Stănică
6.7.9.	Aplicarea metodei Monte Carlo în prognoză	Centrul de Modelare Macroeconomică Dr. Daniel Ciuiu
6.7.10.	Economia României în ciclul economic postcriză	Centrul de Modelare Macroeconomică CS III Dr. Andrei Rădulescu
6.7.11.	Analiza statistică a seriilor de date econometrice	Institutul de Prognoză Economică CS I Dr. George Daniel Mateescu
6.7.12.	Modelarea ISD, a capitalului uman și al inovării în România. Abordare regională	Institutul de Prognoză Economică CS I Dr. Elena Pelinescu
6.7.13.	Utilizarea rețelelor în modelarea fenomenelor macro-financiare	Institutul de Prognoză Economică CS I Dr. Petre Caraiani

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/ Tema	Institutul / Coordonator
6.7.14.	Educație, formare profesională și dinamica ocupării forței de muncă. Analize și prognoze	Institutul de Prognoză Economică CS I Dr. Mariana Bălan
6.7.15.	Comportamentul agenților economici din România în contextul integrării în Uniunea Europeană. Evoluții și tendințe	Institutul de Prognoză Economică CS I Dr. Marioara Iordan
6.7.16	Metode cantitative în studiul pieței asigurărilor din România	Institutul de Prognoză Economică CS II Dr. Mihaela Simionescu
6.7.17	Tranziția spre o societate bioeconomică digitală. Aspecte privind metabolismul socio-economic	Institutul de Prognoză Economică CS I Dr. Raluca Ioana Iorgulescu
6.7.18	Modele inovatoare de afaceri în contextul promovării economiei circulare	Institutul de Prognoză Economică CS I Dr. Carmen Beatrice Păuna
6.7.19	Impactul folosirii gazelor din offshore în economia României în contextul strategiei U.E. de uniune energetică	Institutul de Prognoză Economică CS II Dr. Ionuț Purica
6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării și dezvoltării locale în România Coordonatori: Acad. Păun Ioan Otiman; CS I Dr. Cecilia Alexandri, CS II Dr. Luca Lucian		
6.8.1.	Opțiunile României privind implementarea Politicii Agricole Comune post-2020 și implicabile acestora la nivel regional (temă pe 3 ani: 2018-2020)	Institutul de Economie Agrară CS I Dr. Cecilia Alexandri CS II Dr. Lucian Luca
6.8.2.	Specializare economică și dezvoltare regională la nivelului U.E. (NUTS3). Studiu de caz România	Institutul de Economie Națională CS I Dr. Zizi Goschin
6.8.3.	Convergență/divergență în economia României în perioada de tranziție. Abordare regională	Institutul de Economie Națională CS II Dr. Daniela Antonescu

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/ Tema	Institutul / Coordonator
6.8.4.	Efectele măsurilor de creștere a competitivității din cadrul Politicii Agricole Comune asupra filierelor agroalimentare din România (temă pe 2 ani: 2018-2019)	Institutul de Economie Agrară CS II Dr. Iuliana Ionel
6.8.5.	Riscurile în agricultura României. Strategii, politici, instrumente de gestiune și control (temă pe 2 ani: 2018-2019)	Institutul de Economie Agrară CS II Dr. Gheorghe Hurduzeu
6.8.6.	Evaluarea politicilor de agromediu în agricultura românească în contextul dezvoltării rurale durabile (temă pe 2 ani: 2018-2019)	Institutul de Economie Agrară CS II Dr. Camelia Gavrilă
6.8.7.	Metode de evaluare a politicilor de dezvoltare rurală (temă pe 2 ani: 2018-2019)	Institutul de Economie Agrară CS II Dr. Marioara Rusu
6.8.8.	Managementul turismului responsabil - oportunități și dificultăți de aplicare și extindere în România	Centrul de Economia Industriei și Serviciilor CS III Dr. Doina Tătaru
6.8.9	De la consumatorul de energie la prosumer - dezvoltarea durabilă a surselor de energie în U.E. și lupta pentru sărăcia energetică	Centrul pentru Promovarea Energiilor Regenerabile și Eficiență Energetică CSIII Dr. Filip Cîrlea
6.8.10	Modele de asumare a răspunderii la nivel local și regional în domeniul energiei și rolul comunităților energetice locale și regionale în tranziția energetică din Europa	Centrul pentru Promovarea Energiilor Regenerabile și Eficiență Energetică CS III Dr. Filip Cîrlea
6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii economico-sociale și politice Coordonatori: Prof. univ. Dr. Victor Axinciuc, m.o. A.R.; CS I Dr. George Georgescu; CS I Dr. Florin Marius Pavelescu		
6.11.1.	Participarea cercetătorilor la lucrările Comisiei de istorie economică	Comisia de istorie economică Vicepreședinte

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/ Tema	Institutul / Coordonator
		Prof univ. Dr. Victor Axenciuc, M.o.AR
6.11.2.	Progresul economic al României în serii statistice	Institutul de Economia Națională Prof. univ. Dr. Victor Axenciuc, M.o.AR
6.11.3.	Activitatea CDI în sectorul privat al economiei românești. Factori, provocări și efecte	Institutul de Economie Națională CS I Dr. Steliana Sandu
6.11.4.	Cercetări de dezvoltare rurală în România: concepte, metode, evoluții	Institutul de Economie Agrară CS I Acad. Păun Ion Otiman
6.11.5.	Abordarea economică a sectorului serviciilor sociale	Institutul de Economie Națională CS III Dr. Livia Chisăgiu
6.13. Calitatea vieții și evaluarea politicilor sociale Coordonatori: CS I Dr. Cătălin Zamfir, m.c. A.R.; CS I Dr. Sorin Cace; CS I Dr. Ioan Mărginean		
6.13.1.	România 1989-2019: politici sociale și opțiuni strategice	Institutul de Cercetare a Calității Vieții CS I Dr. Cătălin Zamfir, M.c. AR CS II Dr. Iulian Stănescu
6.13.2.	Calitatea vieții și excluziunea socială	Institutul de Cercetare a Calității Vieții CS I Dr. Ioan Mărginean CS I Dr. Iuliana Precupe(u
6.13.3.	Standardul de viață al populației din România	Institutul de Cercetare a Calității Vieții CS I Dr. Mariana Stanciu
6.13.4.	Politici de asistență socială pentru vârstnici în contextul justiției sociale: analiză comparativă	Institutul de Cercetare a Calității Vieții CS I Dr. Elena Zamfir
6.13.5.	Politici de incluziune socială	Institutul de Cercetare a Calității Vieții CS I Dr. Sorin Cace

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/ Tema	Institutul / Coordonator
6.13.6.	Incluziune digitală în context european	Institutul de Cercetare a Calității Vieții CS I Dr. Manuela Stănculescu
6.13.7	Calitatea societății: valori sociale și redistribuire sub impactul migrației internaționale în România contemporană	Institutul de Cercetare a Calității Vieții CS I Dr. Bogdan Voicu'
6.13.8	Calitatea și (in)certitudinile ocupării, muncă decentă și politici de ocupare	Institutul de Cercetare a Calității Vieții CS I Dr. Ana Maria Preoteasa
6.13.9	O propunere de stabilizator automat în domeniul justiției sociale	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu" CS I Dr. Emil Dinga
6.19 Cercetări demo-economice. Echilibrul populației în România Coordonator: CS I Dr. Vasile Ghețău, CS I Dr. Luminița Chivu		
6.19.1	Îmbătrânirea populației: o problemă demografică cu implicații sociale	Institutul de Cercetare a Calității Vieții CS I Dr. Sorin Cace
6.19.2	Sustenabilitate demografică. Studiu de caz – România	Institutul de Economie Națională CS I Dr. Gheorghe Zaman, M.c. A.R. CS I Dr. Valentina Vasile
6.19.3	Ratele de dependență demografică și economică. Evoluții în profil teritorial	Institutul Național de Cercetări Economice "Costin C. Kirițescu" CS I Dr. Luminița Chivu CS I Dr. George Georgescu
6.19.4	Parametri demografici în ecuația politicii agricole comune: reforma, planurile strategice și viitorul sectorului alimentar și al agriculturii după 2020	Institutul Național de Cercetări Economice "Costin C. Kirițescu" CS III Dr. Alexandru Sin-Schneider

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/ Tema	Institutul / Coordonator
6.19.5	Cercetări privind evoluția spațială a fenomenelor demografice: trendul populației și factorii determinanți ai acestuia la nivelul structurilor de organizare administrativ teritorială	Institutul Național de Cercetări Economice "Costin C. Kirițescu" CS III Dr. Sorin Avram
6.19.6	Cercetări privind impactul educației asupra evoluției fenomenelor sociale și demografice, pilon principal în prevenirea sărăciei și excluziunii sociale	Institutul Național de Cercetări Economice "Costin C. Kirițescu" CS III Dr. Carmen Gheorghe
6.19.7	Politica de ocupare în Uniunea Europeană. Impactul migrației asupra pietelor muncii din statele membre	Institutul de Economie Mondială CS II Dr. Alina Ligia Dumitrescu
6.19.8	Flexicuritatea. Studiu comparativ pentru Bulgaria și România	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu" CS I Dr. Emil Dinga
6.19.9	Ocuparea în domeniul artelor. Tipologie, conexiuni, impact economic	Centrul Român de Economie Comparată și Consens CS I Dr. Maria Moldoveanu
6.21. Noua Enciclopedie a României Cunoașterea enciclopedică a României Coordonatori: Acad. Tudorel Postolache, CS I Dr. Valeriu Ioan Franc, Dr. Ilie Bădescu, M.c. A.R., Dr. Ionuț Vulpesu		
6.21.1.	Elemente preliminare de proiectare a platformei electronice pentru înmagazinarea, prelucrarea, regăsirea și diseminarea rezultatelor cercetărilor bibliografice retrospective tematice	Institutul Național de Cercetări Economice Centrul de Informare și Documentare Economică CS I Dr. Valeriu Ioan-Franc CS I Dr. Ilie Bădescu

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/ Tema	Institutul / Coordonator
6.21.2.	Cunoașterea enciclopedică a României. Etapa 1 - Cercetări bibliografice tematice retrospective pentru inventarierea și prelucrarea în vederea digitizării a contribuțiilor românești cu caracter enciclopedic: monografii, bibliografii, enciclopedii sectoriale, dicționare enciclopedice, generale sau tematice etc.	Institutul Național de Cercetări Economice "Costin C. Kirițescu"/ Centrul de Informare și Documentare Economică CS II Dr. Nicușor Ruiu CS III Dr. Aida Sarchizian
6.21.3	Evoluția sectorului energetic din România	Centrul pentru Promovarea Energiilor Regenerabile și Eficiență Energetică CS III Dr. Filip Cîrlea
6.21.4	Repere în evoluția transportului aerian în România	Centrul de Economia Industriei și Serviciilor CS I Dr. Frantz Daniel Fistung
6.22. Dezvoltarea și crearea de instrumente de lucru – dicționare, baze de date, arhive, etc. Promovarea, diseminarea și valorificarea rezultatelor cercetărilor institutelor din rețeaua INCE Coordonator: CS I Dr. Valeriu Ioan-Franc		
6.22.1.	Cercetarea economică academică românească. Constituirea bazei de date privind lucrările de cercetare efectuate în perioada 1990-2018 în INCE și institutele sale componente. Etapa 1 – Proiectarea platformei electronice și convenirea formatelor de culegere a datelor; Etapa 2 – Exercițiu pilot de încărcare a datelor (necesită accesare de fonduri prin competiție de proiecte cu parteneri de specialitate).	Centrul de Informare și Documentare Economică, coordonator: CS I Dr. Valeriu Ioan-Franc Colectiv de autori: CS III Dr. Marius Diamescu, CS III Dr. Teodora Cîrjan, redactor I Mircea Fâță, redactor I Ovidiu Sîrbu, redactor I Dorina Gheorghe

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/ Tema	Institutul / Coordonator
6.22.2.	Continuarea Tezaurului INCE, volumele aferente anului 2001-2002, index general și sumar general; publicare electronică cu acces liber pe site-ul dedicat	CS I Valeriu Ioan-Franc, redactor I Nicolae Login, tehnoredactor I Luminița Login, documentarist I Carmen Dițulescu, redactor II Mirela Sîrbu, redactor II Adelina Bigică, documentarist I Adrian Necula
6.22.3.	Editarea publicațiilor: - Romanian Journal of Economic Forecasting, 4 apariții pe an, IPE, publicație indexată ISI; - Revista Română de Economie / Romanian Journal of Economics, 2 apariții/an, IEN, publicație indexată în 6 BDI; - Probleme economice; Studii și cercetări economice; ediții online publicate electronic, cu acces liber pe site-ul dedicat, coordonare generală CS I Valeriu Ioan-Franc, responsabili redacție analist I Victor Preda și redactor II Adelina Bigică; - Asistență de specialitate pentru editarea (DTP, aparat editorial și redacțional) publicațiilor periodice și neperiodice ale INCE și institutelor din componența sa; - Coorganizarea Conferinței anuale cu participare internațională a INCE – ESPERA	IPE, complex editorial coordonat de CS I Dr. Valeriu Ioan-Franc, redactor I Nicolae Login, CS III Mircea Fâță, analist I Victor Preda, IEN, complex editorial coordonat de CS I Valeriu Ioan-Franc, redactor I Nicolae Login, CS III Mircea Fâță, tehnoredactor I Luminița Login coordonare generală CS I Valeriu Ioan-Franc, responsabili redacție analist I Victor Preda și redactor II Adelina Bigică redactor I Ovidiu Sîrbu, CS III Dr. Mircea Fâță, redactor I Nicolae Login, tehnoredactor Luminița Login
6.22.4	Revista Romanian Journal of Economic Forecasting,	Institutul de Prognoză Economică

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/ Tema	Institutul / Coordonator
	4 apariții /an	Acad. Lucian Liviu Albu, Dr. Corina Sâman Membri în colectiv: editorii asociați: Dr. Petre Caraiani, Prof. univ. Dr. Radu Lupu, Dr. Adrian Cantemir Calin, Dr. Mihaela Simionescu, Dr. Oana Popovici, Copy-editor: Dr. Nona Chilian;
6.22.5	Sistem IT de management online al publicațiilor IPE	Institutul de Prognoză Economică Dr. Mihai Buneci (coordonator), Dr. Corina Sâman
6.22.6	Soluții open-source: impact economic și tendințe.	Institutul de Prognoză Economică Dr. Mihai Buneci (coordonator), Dr. Corina Sâman, Dr. George Daniel Mateescu
6.22.7.	Revista Română de Economie / Romanian Journal of Economics, 2 apariții/an,	Institutul de Economie Națională CS I Dr. Gheorghe Zaman, M.c. A.R. CS I Dr. Valentina Vasile, CS I Dr. Steliana Sandu, CSII Dr. Anca Cristea
6.22.8.	Revista Calitatea Vieții, revistă de politici sociale, indexată în PROQUEST - Sociological Abstracts, Public Affairs Information Service (PAIS), Index Copernicus, CEEOL, calificativ B+ CNCSIS. Publicată în patru numere anual. Apare tipărită și este disponibilă online la revistacalitateavietii.ro/	Institutul de Cercetare a Calității Vieții CS I Dr. Ioan Mărginean, CS I Dr. Sorin Cace CS III Dr. Marian Vasile
6.22.9	Revista Inovație Socială, publicație online la: http://inovatiasociala.ro/index.php/jurnal/index	Institutul de Cercetare a Calității Vieții CS III Dr. Alexandra Gheondea
6.22.10	Platforma România Socială, publicație online la:	Institutul de Cercetare a Calității Vieții

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/ Tema	Institutul / Coordonator
	http://romaniasociala.ro/	CS I Dr. Cătălin Zamfir, M.c. AR
6.22.11	Revista Sociologie Românească, indexată CEEOL, PROQUEST, EBSCO, SocINDEX, ULRICHSWEB, Index Copernicus; GESIS (Knowledge Base Social Sciences Eastern Europe), calificativ B+ CNCSIS	Institutul de Cercetare a Calității Vieții CS I Dr. Cătălin Zamfir, M.c. AR CS II Dr. Simona Stănescu
6.22.12	Biblioteca virtuală de sociologie, http://bibliotecadesociologie.ro/	Institutul de Cercetare a Calității Vieții CS III Dr. Eugen Glăvan
.22.13	Baza Publicistică sociologică românească, studii și cărți 1990-2015	Institutul de Cercetare a Calității Vieții CS I Dr. Simona Stănescu
6.22.14	Baza de date internațională NOS – se accesează la http://www.nos.iem.ro/	Institutul de Economie Mondială CS I Dr. Simona Moagăr-Poladian
6.22.15	Reviste indexate în baze de date internaționale Global Economic Observer- apariție semestrială – ISSN 2343-9742; ISSN-L 2343-9742; ISSN (ONLINE) 2343-9750; Conjunctura economiei mondiale- apariție anuală - ISSN 1583-090X Revista de Economie Mondială -ediție electronică, apariție trimestrială - ISSN: 2343-9521; ISSN-L: 2066-7795; Conjunctura Economiei Mondiale – apariție anuală- ISSN 1583-090X; Euroinfo – apariție lunară- ISSN 1582-9723	Institutul de Economie Mondială CS I Dr. Simona Moagăr-Poladian
6.22.16	Reviste in curs de indexare	Institutul de Economie Mondială

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/ Tema	Institutul / Coordonator
	Piața internațională. Analize conjuncturale. Prețuri și cotații – apariție săptămânală - ISSN 1222-3859	CS I Dr. Simona Moagăr-Poladian
6.22.17	Financial studies	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu" CS II Dr. Tudor Ciumara - director, CS II Dr. Adina Criste - redactor-șef
6.22.18	Journal of Financial and Monetary Economics	Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu" CS II Dr. Mihail Dimitriu – director, CSII Dr. Gabriela Cornelia Piciu – redactor-șef
6.22.19	Revista: Agricultural Economics and Rural Development, 2 apariții/an - ISSN 1841-0375 Indexata în RePec si Econ Lit	Institutul de Economie Agrară CS I Dr. Cecilia Alexandri
6.22.20	Arhiva științifică și tehnică, digitalizată, a Centrului de Studii și Cercetări de Biodiversitate Agrosilvică „Acad. David Davidescu”	Centrul de Studii și Cercetări de Biodiversitate Agrosilvică "Acad. David Davidescu" CS I Dr. Alexandru T. Bogdan, M.c. AR CS I Dr. Emilian M. Dobrescu CS I Dr. George Florea Tobă
6.22.21	Journal of Montanology/Revista de montanologie	Centrul de Economie Montană

Cod domeniu/ direcție/ temă	Domeniul strategic/Direcția prioritară/ Tema	Institutul / Coordonator
	(vers. electronică)	CS I Dr. Radu Rey CS I Dr. ing. Ioan Surdu Prof. univ. Dr. Luminița Cojocariu CS III Dr. Simona Cornelia Marinescu
6.22.22	Culegere de lucrări științifice, concepte, eseuri și acte normative consacrate zonei montane din România (vol. 1. 2019)	Centrul de Economie Montană Coord: CS I, Dr. Radu Rey Acs ing. Carmen Boca Cătună Op. IT Răzvan Anichitei

Președinte al Consiliului Științific
Director general INCE
Prof. Dr. Luminița Chivu

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL NAȚIONAL DE
CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

6.1.3. Noi măsuri ale inegalităților economice ale veniturilor. Rezultate teoretice și aplicații

Coordonator: CSI Dr. Vasile Preda

Autori: CSI Dr. Vasile Preda; Dr. Adriana-Irina Băncescu

CUPRINS

Introducere	1
0.1. Curba de regresie Zenga	1
0.2. Gradul de polarizare a gospodăriilor în funcție de venituri, în Uniunea Europeană	3
1. Segregarea populației în funcție de venituri în România utilizând entropia Tsallis ..	44
1.1. Date	45
1.2. Metodologia	45
1.3. Rezultate	49
References	49

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

6.1.6. Societatea digitală – perspective de evoluție în contextul dezvoltării durabile

Coordonator: CS III Dr. Mădălina Georgeta Toma-Meghișan

Autor: CS III Dr. Mădălina Georgeta Toma-Meghișan

CUPRINS

Obiective propuse	3
Rezultate obținute și noutatea acestora	5
Capitolul 1. Digitalizarea la nivelul statelor membre ale U.E.	5
Capitolul 2. Potențialul surselor Big Data	10
Capitolul 3. Digitalizarea în sectorul Educație și Divertisment în contextul dezvoltării durabile	16
Capitolul 4. Digitalizarea în sectorul Energie în contextul dezvoltării durabile	23
Capitolul 5. Digitalizarea în sectorul Transportului în contextul dezvoltării durabile	23

Concluzii	31
Bibliografie	32

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

*6.1.17. Cercetări și inovații privind dezvoltarea tehnologiei medicale și educaționale
pentru o economie sustenabilă în România*

Coordonator: CS I Dr. Simona Ivana

Autor: CS I Dr. Simona Ivana

CUPRINS

In memoriam	2
Cuvânt înainte	3
Introducere	5
Capitolul 1. Ecolonomia sustenabilă o noua abordare privind tranziția către o economie mai circulară în România	9
1.1. Propuneri și sugestii privind tranziția către o economie mai circulară în România	9
1.2. Propuneri și sugestii privind reducerea cantității de deșeuri menajere	14

1.3. Reintegrarea materialelor reciclate în economie	17
1.4. Reciclarea nutrienților	18
1.5. Reutilizarea apelor reziduale	18
Capitolul 2. Domeniile prioritare ale economiei circulare	20
2.1. Rolul și importanța materialelor plastice în economie	20
2.1.1. Microplasticele	29
2.2. Deșeurile alimentare	33
2.3. Rolul și importanța biomasei și bioproduselor în economia circulară	37
2.4. Inovarea, investițiile și alte măsuri orizontale	42
Capitolul 3. Cercetări și ecoinovații privind dezvoltarea tehnologiei medicale și educaționale pentru o economie sustenabilă în România	47
3.1. Inovații în depoluare	48
3.1.1. Studii și cercetări privind depoluarea apelor industriale uzate	48
3.1.2. Brevet RO 127171: Material compozit polijuncționalizat biodegradabil și procedeu de obținere a acestuia	70
3.2. Studii ecoinovative privind biomasa și bioprodusele	71
3.2.1. Studii și cercetări privind biodiversitatea ciupercilor lignocelulolitice ca sursă de ecoinovare în biotehnologia industrială	71
3.2.2. Brevet RO 129336: Produse bioprotective din ciuperci și procedee pentru obținerea acestora	78
3.3. Inovația didactică	92
3.3.1. Metode inovative de predare în învățământul superior	92
3.3.2. Brevet RO 130447: Sistem interactiv de pregătire și testare a studenților în domeniul microbiologici	95
3.4. Inovații în domeniul sănătății publice	102
3.4.1. Brevet RO 129397: Metodă și dispozitiv pentru identificarea simultană a microorganismelor de tip Escherichia coli, Salmonella spp., Listeria monocytogenes, Campylobacter spp., din alimente	104
Bibliografie	109

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.19. Cercetări demo-economice. Echilibrul populației în România

Tema de cercetare:

6.19.3. Ratele de dependență demografică și economică. Evoluții în profil teritorial

Coordonator: CS I Dr. Luminița Chivu, CS I Dr. George Georgescu

Colectiv de autori: CS Dr. Irina Adriana Băncescu; CS III Dr. Ioan Gaf Deac;
CS III Dr. Artin Sarchizian, CS III Dr. Rachieru Otilia Teodora

CUPRINS

Introducere	2
1. Metodologie și sursele datelor utilizate	2
2. Analize la nivel de județ	3
3. Analize la nivelul municipiilor, orașelor și comunelor, pe județe	10
4. Sinteza la nivel național	263
4.1. Rata de dependență demografică	263
4.2. Rata de dependență economică	264
4.3. Rata de îmbătrânire demografică	265
5. Concluzii	266

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.19. Cercetări demo-economice. Echilibrul populației în România

Tema de cercetare:

6.19.4. Parametri demografici în ecuația politicii agricole comune: reforma, planurile strategice și viitorul sectorului alimentar și al agriculturii după 2020

Coordonator: CS III Dr. Alexandru Sin-Schneider

Colectiv de autori: CS III Dr. Alexandru Sin-Schneider; Otilia Rachieru; Dorina Gheorghe; Artin Sarchizian

CUPRINS

1. Introducere	3
1. Politica agricolă comună: istoric și reforme	5
1.1. Planul „Mansholt”	5
1.2. Reforma „MacSharry”	5
1.3. Reforma „Agenda 2000”	8
2. Aspecte ale implementării politicii agricole comune 2017-2020 în România	11
Concluzii cu caracter teoretico-metodologic	14

3. Efecte ale implementării politicii agricole comune asupra producției agricole din România	16
3.1. Sprijin FEADR pentru exploatațiile agricole din România	16
3.1.1. Sprijin în cadrul FEADR 2007-2013	18
3.2. Sprijin în cadrul FEADR 2014-2020	20
3.3. Plăți FEADR și evoluția producției agricole în România	23
3.3.1. Analiza corelației și regresiei între variabilele plăți FEADR și valoarea producției agricole în România	24
3.3.2. Analiza corelației dintre valoarea producției agricole în România și valoarea producției agricole în U.E.-27	26
3.3.3. Modelarea seriilor de timp	27
Concluzii	34
Concluzii generale	36
Bibliografie	38

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.19. Cercetări demo-economice. Echilibrul populației în România

Tema de cercetare:

6.19.5. Cercetări privind evoluția spațială a fenomenelor demografice: trendul populației și factorii determinanți ai acestuia la nivelul structurilor de organizare administrativ teritorială

Coordonator: CS III Dr. Sorin Avram

Colectiv de autori: CS III Dr. Sorin Avram; CS Rădoi Alina; CS Ovidiu Sârbu

CUPRINS

1. Introducere	3
2. Evaluarea dezvoltării durabile în spațiul metropolitan prin utilizarea indicelui amprente ecologice determinat de evoluția spațială a fenomenelor demografice. Studii de caz: zonele metropolitane Timișoara și Craiova	5
3. Rolul centroidului polului de dezvoltare economică în creșterea demografică a localităților adiacente	12
4. Impactul declinului populației în dezvoltarea rurală	39

4.1. Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României. Orizonturi 2013-2020-2030	39
4.2. Influența supermarketurilor asupra orașelor mici din zona rurală	40
Concluzii	45
Bibliografie	47

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.19. Cercetări demo-economice. Echilibrul populației în România

Tema de cercetare:

6.19.6. Cercetări privind impactul educației asupra evoluției fenomenelor sociale și demografice, pilon principal în prevenirea sărăciei și excluziunii sociale

Coordonator: CS III Dr. Carmen Gheorghe

Colectiv de autori: CS III Dr. Carmen Gheorghe; CS Anna Maria Mareș;
CS Ioana Maria Ardelean

CUPRINS

Capitolul 1. Inegalitatea veniturilor în România pentru ultimele trei decenii	3
1.1. Preliminarii	3
1.2. Noi Curbe ale venitului mediu cumulat	4
1.3. Aplicații asupra inegalității veniturilor în România pentru ultimele trei decenii	5
Capitolul 2. Conexiuni între abandonul școlar timpuriu și persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială în România	9
2.1. Introducere	9

2.2. Sursa datelor și analize preliminare	9
2.3. Tendința	11
2.4. Modele autoregresive integrate de medie mobilă	15
Concluzii	27
Referințe bibliografice	28

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

COMPARTIMENTUL DE CERCETĂRI COMPLEXE

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilizare în condițiile
financiarizării economiilor și creșterii complexității și vulnerabilității
proceselor economico-sociale și sistemelor instituționale

Tema de cercetare:

6.6.1. Probleme privind trecerea României la euro și convergența economică în noile condiții:

- Noi exigențe privind aderarea și postaderarea la zona euro

- Convergența bunăstării în Uniunea Europeană

Coordonatori: Acad. Aurel Iancu, CS II Dr. Dan Olteanu

Autori: Acad. Aurel Iancu, CS II Dr. Dan Olteanu

CUPRINS

Noi exigențe privind aderarea și postaderarea la zona euro

1. Introducere	2
2. Mecanismul cursului de schimb mai mult decât o sală de așteptare pentru intrarea în zona euro	4
3. Problema sustenabilității și stabilității convergenței în cadrul ciclului economico-financiar	9
4. Lecții ale crizei economice și financiare	14

5. Factori care asigură sustenabilitatea convergenței și integrarea în zona euro	15
5.1. În ce privește momentul legat de constituirea zonei euro	16
5.2. În ce privește momentul legat de criza economică și financiară	20
6. Noua etapă de funcționare, coordonare și guvernantă a Uniunii Europene din domeniul economic	26
7. Studii de caz: Experiințe recente privind pregătirile pentru aderarea la zona euro ..	29
7.1. Bulgaria	33
7.2. Croația	29
8. În loc de concluzii	37
Bibliografie	39

Creșterea economică și bunăstarea

1. Introducere	41
2. Literatura de specialitate	41
3. Evoluții ale creșterii economice și ale bunăstării în România, Bulgaria și Ungaria	44
3.1. Creșterea economică și sănătatea populației	44
3.2. Creșterea economică și situația financiară a gospodăriilor	48
3.3. Creșterea economică și situația socială	53
3.4. Creșterea economică și situația mediului	58
4. Analize transversale privind corelația creștere economică - bunăstare	59
4.1. Creșterea economică și sănătatea populației	59
4.2. Creșterea economică și situația financiară a gospodăriilor	52
4.3. Creșterea economică și situația socială	65
4.4. Creșterea economică și starea mediului	67
5. Concluzii	69
Bibliografie	70
Anexă	71

Convergența bunăstării în Uniunea Europeană

1. Introducere	79
2. Metodologia utilizată	81
3. Rezultate sintetice	83
4. Analiza detaliată pe indicatori ai bunăstării	87
4.1. Starea sănătății populației	87
4.2. Situația financiară	88
4.3. Situația socială	89
4.4. Educația	89
5. Concluzii	90
Bibliografie	91
Anexă	92

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

6.1.1. - Patrimoniul cultural și economia digitală. Integrare și valorizare

Coordonator: CS I Dr. Gheorghe Zaman, Mc AR

Colectiv de autori: CS I Dr. Gheorghe Zaman, Mc AR; CS I Dr. Valentina Vasile, CS I Dr. Răzvan-Marius Surugiu; CS II Dr. Raluca Mazilescu; CS II Dr. Cristina Boboc; CS II Dr. Simona Ioana Ghiță; drd. Elena Bănică

CUPRINS

1. Implicații în planul fiscalității ale aderării României la Uniunea Europeană	6
1. Comerțul exterior al unor industrii cultural-creative în România în anii 2015-2018	3
2. Coeficientul de digitalizare a bibliotecilor în România	17
3. Aspecte ale digitalizării muzeelor, ca formă a capitalizării patrimoniului natural și antropic	22
4. Patrimoniul cultural al muzeelor, în contextul digitalizării	32
5. Scurtă prezentare a unor muzee cu tur virtual	45
6. Analiza celor cinci forțe ale lui Porter. Studiu de caz: muzee virtuale din România	51
7. Valorizarea patrimoniului cultural. Turismul tinerilor în România	57

8. Turismul tinerilor	74
9. Analiză comparativă privind turismul tinerilor din România versus turismul tinerilor din țările membre U.E.	89
10. Exportul de servicii turistice și dezvoltarea locală - performanță și provocări pentru România. Studiu de caz	106
11. Potențialul de export de servicii de turism al României în contextual actual al dezvoltării sectorul de profil - evoluție și perspective	108
12. Exportul de servicii de turism ca factor de stimulare a dezvoltării locale bazate pe antreprenoriat integrat	119
Referințe bibliografice	126

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE „Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL NAȚIONAL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării durabile a României. Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

6.1.2. Implicații financiare și sociale ale mobilității pentru muncă

Coordonator: CS I Dr. Valentina Vasile

Colectiv de autori: CS II Dr. Cristina Boboc; CS II Dr. Simona Ioana Ghiță; CS drd. Ana Maria Ciuhu; drd. Elena Bunduchi, SCOSAAR

CUPRINS

Implicații financiare și sociale ale mobilității pentru muncă (2019 – ultima parte)

Introducere	3
Capitolul 1. Teorii ale migrației	6
Capitolul 2. Determinanți macroeconomici ai remitențelor: România versus Republica Moldova	22
2.1. Aprecieri introductive	22
2.2. Literatura de specialitate privind determinanții remitențelor	24
2.3. Descrierea datelor utilizat în cercetare	28

2.4. Metodologia cercetării	45
2.5. Rezultate și discuții	53
2.6. Concluzii parțiale și recomandări	66
Capitolul 3. Relația dintre remitențe/ISD și PIB în țările de origine: analiză de cauzalitate Granger-Dumitrescu-Hurlin	70
3.1. Preziceri preliminare	70
3.2. Ipotezele și limitele cercetării	74
3.3. Descrierea datelor utilizate în cercetare și metodologia cercetării	75
3.4. Rezultate și discuții	79
3.5. Concluzii parțiale	91
Capitolul 4. Politici actuale și tendințe viitoare ale migrației asociate remitențelor	93
4.1. În loc de introducere	93
4.2. Strategia privind migrația	94
4.3. Politici privind migrația și dinamica remitențelor, ca factor de suport pentru dezvoltare în țara de origine	101
4.4. Scurte aprecieri concluzive	108
Capitolul 5. Mobilitatea internațională – factor al crizei capitalului uman din România	110
5.1. Pierderile de capital uman generate în România prin emigrație și mobilitate ...	110
5.2. Analize calitative ale mobilității internaționale	114
5.3. Implicațiile Brexit-ului asupra migrației românilor	120
Concluzii finale	125
Bibliografie	129
Anexă	136

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

6.1.4. – Tipologia mecanismelor de coordonare în economia României secolului a XX

Coordonator: CS I Dr. Florin Marius Pavelescu

Colectiv de autori: CS I Dr. Florin Marius Pavelescu; CS drd. Cornelia Dumitru;
Patrick Ștefan Mehedințeanu

CUPRINS

Partea I Etape istorice ale configurării mecanismelor de coordonare	2
Introducere	2
1. Delimitări conceptuale – instituții economice și mecanisme de coordonare economice	4
1.1. Instituțiile economice, abordare	4
2. Coordonarea: modele și mecanisme	8
2.1. Modele de coordonare – concepte, definiții și delimitări	8
3. Variantele de capitalism și mecanismele de coordonare	18
3.1. Premisele și evoluția mecanismelor de coordonare – perspectivă istorică	20

3.2. Evoluția mecanismelor de coordonare	28
Bibliografie	33
Partea a II-a. Ciclurile economice și mutațiile din mecanismele de coordonare a economiei României în perioada 1897-1947	34
1. Particularități metodologice ale studierii evoluției mecanismelor de coordonare a economiei României în prima jumătate a secolului al XX-lea	34
2. Ciclurile economice din România în prima jumătate a secolului al XX-lea	37
3. Caracteristici ale mecanismelor de coordonare a economiei în perioada ciclului Kuznets (1898-1918)	37
3.1. Starea mecanismelor de coordonare a economiei la sfârșitul secolului al XIX-lea	38
3.2. Modificări ale mecanismelor de coordonare a economiei în ciclul decenal 1898-1907	51
3.3. Redefiniri ale mecanismelor de coordonare a economiei în perioada 1908-1914-1918	58
3.4. Mecanismele de coordonare și modificarea structurii sectoriale a economiei în perioada 1896-1914	63
4. Redefinirea mecanismelor de coordonare a economiei în cursul tridecenal 1919-1947	64
4.1. Remodelarea mecanismelor de coordonare a economiei în primul deceniu interbelic (1918-1928)	64
4.2. Metamorfozele mecanismelor de coordonare a economiei în cel de al doilea deceniu interbelic (1919-1939)	69
4.3. Caracteristici ale mecanismelor de coordonare a economiei în perioada 1940-1947	78
4.4. Impactul modificării mecanismelor de coordonare asupra evoluției structurii sectoriale a valorii adăugate în perioada 1920-1947	83
Concluzii	85
Bibliografie	87

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

6.1.5. – Impactul digitalizării asupra educației

Coordonator: CS I Dr. Emilia Țițian

Colectiv de autori: CS I Dr. Emilia Țițian; CS III Dr. Manea Daniela;
CS III Dr. Mihai Mihaela

CUPRINS

Introducere	3
Capitolul 1. Teoria semnalizării oneste și fundamentarea deciziilor pe piața muncii	5
1.1. Delimitări conceptuale	5
1.2. Egalitatea de gen și de șanse	13
1.3. Tranziția de la educație la piața muncii	25
1.4. Incluziunea proaspeților absolvenți pe piața muncii	35
1.5. Metode de ierarhizare în cadrul pieței muncii	45
Capitolul 2. Inovarea în cadrul pieței muncii	52

2.1. Adaptarea sistemului educațional la schimbările ce au loc pe piața muncii	52
2.2. Impactul pieței digitale asupra pieței muncii	60
2.2.1. Internet of Things – IoT	62
2.2.2. Inteligența artificială	64
Concluzii	69
Referințe	72

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

*6.1.7. – Impactul digitalizării asupra educației Impactul tehnologiilor disruptive
din perspectiva sustenabilității dezvoltării economico-sociale*

Coordonator: CS I Dr. Cornel Ionescu

Colectiv de autori: CS I Dr. Cornel Ionescu; Dr. Alexandru Ionescu; Dr. Mihaela Ionescu

CUPRINS

*Impactul tehnologiilor perturbatoare (disruptive) din perspectiva sustenabilității
dezvoltării economico-sociale*

1. Introducere	1
2. Despre dezvoltarea economico-socială sustenabilă	4
3. Tehnologiile disruptive - Teoria inovației disruptive (perturbatoare)	9
4. Noile tehnologii, schimbările pe care le conduc și oportunitățile emergente	11
5. 10 invenții care au schimbat istoria omenirii, de la roată la internet	14
6. Realizări tehnico-științifice contemporane	17
7. Tehnologiile viitorului și impactul lor economic	24

Impactul noilor tehnologii – Tendințe globale până în 2035	
Implementarea tehnologiilor disruptive	28
Sustenabilitatea – Concluzii	31
Dezvoltarea durabilă în România	
Strategia națională pentru dezvoltare durabilă	38
Bibliografie	53

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

6.1.8. – Instrumente de modelare integrativă a consumului intermediar și producției finale de materii prime energetice în România (combustibili fosili)

Coordonator: CS I Dr. Victor Platon

Colectiv de autori: CS I Dr. Victor Platon; CS III Dr. Andreea Constantinescu;
Sorina Jurist

CUPRINS

Introducere	9
1. Evoluția producției de materii prime energetice în România (cărbune, țiței, gaze naturale)	10
1.1. Sursa datelor	11
1.2. Evoluția producției de cărbune în România	11
1.3. Evoluția producției de petrol în România	13
1.4. Evoluția producției de gaze naturale în România	16
2. Analiza situației din Europa – Comparații în U.E. (cărbune, țiței, gaze naturale)	18

2.1. Evoluția producției de cărbune în Uniunea Europeană.....	18
2.2. Evoluția producției de petrol în U.E.	21
2.3. Evoluția producției de gaze naturale în U.E.	23
3. Consumul intermediar în cazul materiilor prime energetice	24
3.1. Excluderi	25
3.2. Incluseri	26
3.3. Principiile de evaluare	27
3.4. Consumul lucrătorilor	27
3.5. Efectele statistice ale relațiilor de proprietate asupra limitei de separație dintre consumul intermediar și valoarea adăugată	28
3.6. Controverse	29
4. Modelarea integrativă a producției de materii prime energetice (cărbune, țiței, gaze naturale și cumulat)	31
4.1. Metodologia folosită	31
4.2. Modelarea producției de cărbune	32
4.2.1. Analiza vizuală a seriei	32
4.2.2. Modelul regresiei simple (Eq 1a)	33
4.2.3. Modelul regresiei parabolice (Eq 1ab)	34
4.2.4. Modelul regresiei parabolice cu termen autoregresiv (Eq 1b)	36
4.2.5. Modelul regresiei întrerupte (Eq 2a)	37
4.2.6. Modelul regresiei întrerupte cu termen autoregresiv (Eq 2ab)	39
4.2.7. Compararea modelelor	41
4.3. Modelarea producției de țiței	41
4.3.1. Analiza vizuală a seriei	41
4.3.2. Modelul regresiei simple și polinomială de grad 2 (Eq 3a și 3b)	42
4.3.3. Modelul regresiei întrerupte și cu termen autoregresiv (Eq 3c și Eq 3b)	43
4.4. Modelarea producției de gaze naturale	45

4.4.1. Analiza vizuală a seriei	45
4.4.2. Modelul regresiei întrerupte (Eq 5)	45
4.4.3. Modelul regresiei cu modificarea eşantionului (Eq 6)	47
4.5. Modelarea producţiei cumulate de materii prime energetice	49
4.5.1. Analiza vizuală a seriei	49
4.5.2. Model de regresie liniară cu termen autoregresiv	50
4.5.3. Model de regresie întreruptă	51
5. Prognoze pentru perioada 2020-2024	53
5.1. Considerente metodologice	53
5.2. Prognoza producţiei de cărbune (2017-2022)	55
5.3. Prognoza producţiei de ţiţei (2017-2022)	57
5.4. Prognoza producţiei de gaze naturale (2017-2022)	61
5.5. Sinteza prognozei producţiei de resurse energetice (2017-2022)	63
Concluzii	65
Bibliografie	68
Anexe	72
Lista tabelelor	
Tabelul 4.1. Variabilele şi coeficienţii ecuaţiei 1.a	33
Tabelul 4.2. Variabilele şi coeficienţii ecuaţiei 1ab	35
Tabelul 4.3. Variabilele şi coeficienţii ecuaţiei 1b	36
Tabelul 4.4. Variabilele şi coeficienţii ecuaţiei 2a	38
Tabelul 4.5. Variabilele şi coeficienţii ecuaţiei 2ab	40
Tabelul 4.6. Comparăţia modelelor analizate	41
Tabelul 4.7. Comparăţie între modelul 3a şi modelul 3b	43
Tabelul 4.8. Comparăţie între modelul 3c şi modelul 3b	44
Tabelul 4.9. Coeficienţii şi statisticele corespunzătoare eq. 5	46
Tabelul 4.10. Comparăţie între modelul 6 şi modelul 7	48

Tabelul 4.11. Comparație între modelul 10 și modelul 11	50
Tabelul 4.12. Coeficienții modelului definit de ecuația 12	51
Lista figurilor	
Figura 1.1. Evoluția producției de cărbune în România și U.E. (1990-2016)	12
Figura 1.2. Evoluția producției de petrol în România și U.E. (1990-2016)	15
Figura 1.3 Evoluția producției de gaze naturale în România și U.E. (1990-2016)	17
Figura 2.1. Evoluția producției de cărbuni în Europa – principalii producători (1990-2016)	20
Figura 2.2. Evoluția producției de petrol în Europa – principalii producători	22
Figura 2.3. Evoluția producției de gaze naturale în Europa – principalii producători (1990-2016)	23
Figura 4.1. Evoluția producției de cărbune în România (1966-2016)	32
Figura 4.2. Reprezentarea grafică a modelului generat prin ecuația 1a	34
Figura 4.3. Reprezentarea grafică a modelului rezultat din ecuația 1ab	35
Figura 4.4. Reprezentarea grafică a modelului generat prin ecuația 1b	37
Figura 4.5. Reprezentarea grafică a modelului generat prin ecuația 2a	39
Figura 4.6. Evoluția producției de țiței, în România (1960-2016) (mii t)	42
Figura 4.7. Reprezentarea grafică a modelului generat prin ecuația 5	46
Figura 4.8. Evoluția producției de gaze naturale, în România (1960-2016)	47
Figura 4.9. Evoluția producției de materii prime energetice	49
Figura 4.10. Reprezentarea grafică a modelului eq.12	52
Figura 5.1. Prognoza producției de cărbune, grafic comparativ	55
Figura 5.2. Valorile AIC pentru cele cinci modele considerate la prognoza producției de cărbune	56
Figura 5.3. Prognoza producției de cărbune (2017-2022)	57
Figura 5.4. Prognoza producției de țiței, grafic comparativ	58
Figura 5.5. Valorile AIC pentru cele cinci modele de prognoză	59
Figura 5.6. Prognoza producției de țiței (mii t) (2017-2022)	60

Figura 5.7. Grafic comparativ de prognoză pentru gaze naturale	61
Figura 5.8. Prognoza producției de gaze naturale (mil. mc.) (2017-2022)	62
Figura 5.9. Sinteza prognozelor (cărbune, petrol, gaze naturale)	63
Figura 5.10. Prognoza producției de materii prime energetice (2017-2022)	64
Lista anexe	
Anexa 1. Producția de cărbune în Europa	72
Anexa 2. Producția de petrol în Europa	75
Anexa 3. Producția de gaze naturale în Europa	79
Anexa 4. Variabila level 3 și trend 3 din ecuația 5	82
Anexa 5. Variabila dummy (level 1) din ecuația 12	83

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

6.1.9. – Investițiile străine directe și impactul schemelor de parteneriat public-privat.
Studiu de caz România

Coordonator: CS III Dr. Florina Popa

Autor: CS III Dr. Florina Popa

CUPRINS

Capitolul 1. Investițiile străine directe, o soluție pentru dezvoltarea economică	6
Introducere	6
1.1. Prezența investițiilor străine directe în plan mondial – istoric	6
1.2. Investiții străine directe, definiții, clasificare	8
1.2.1. Definirea investițiilor străine directe	8
1.2.2. Clasificarea investițiilor străine directe	10
1.2.3. Categoriile de investitori în raport cu obiectivul investiției	14
1.2.4. Unele aspecte privind societățile transnaționale	16

1.3. Cadrul teoretic al investițiilor străine directe	18
1.3.1. Contribuții la studierea internaționalizării investițiilor	18
1.3.2. Principalele teorii privind investițiile străine directe. Clasificare	20
1.4. Aspecte privind cadrul instituțional - inițiative legislative cu privire la investițiile străine directe în România	33
1.5. Rolul investițiilor străine directe în dezvoltarea economică	36
1.5.1. Motivația de investire	36
1.5.2. Factori determinanți ai deciziei de investire	37
1.5.3. Impactul investițiilor străine directe asupra dezvoltării economice	43
1.5.4. Rolul mediului economic în impactul ISD	47
Capitolul 2. Interacțiunea investiții străine directe – parteneriat public-privat	49
2.1. Importanța dezvoltării parteneriatului public-privat prin atragerea de investiții străine directe	49
2.2. Pătrunderea capitalului străin prin intermediul parteneriatului public-privat, în economia românească	50
2.3. Studiu de caz. Aplicații ale parteneriatului public-privat în România, prin atragerea investițiilor străine directe după anul 1990	55
2.3.1. Parteneriat public-privat prin realizarea de noi proiecte de investiții (Greenfield)	55
2.3.2. Concesionări de lucrări și servicii	57
2.3.3. Implicare parteneriate în privatizări de active	63
Capitolul 3. Studiu de caz privind fluxul de investiții străine directe în România	67
3.1. Unele aspecte privind evoluția investițiilor străine directe în România prin comparație cu unele țări europene	67
3.1.1. Evoluția fluxurilor de Investiții Străine Directe	68
3.1.2. Evoluția stocurilor ISD	69
3.1.3. Ponderea stocurilor ISD în PIB	71
3.1.4. Evoluția proiectelor Greenfield	72

3.1.5. Alte aspecte privind analiza ISD în România în anul 2018	72
3.1.5.1. Repartizarea soldului ISD pe principalele activități economice	73
3.1.5.2. Repartizarea teritorială a soldului ISD la 31.12.2018 (%)	73
3.1.5.3. Repartizarea soldului ISD în funcție de proveniența acestora	73
Capitolul 4. Concluzii	76
Bibliografie	78
Cuprins tabele	
Tabel nr. 1.1. Categoriile de investitori în raport cu obiectivul urmărit	14
Tabel nr. 1.2. Principalele teorii privind internaționalizarea investițiilor	32
Cuprins figuri	
Figura 1.1. Schema intervenției ISD în dezvoltare	12
Figură 1.2. Corelația factorilor privind decizia de investire	27
Figura 1.3. Schema determinantilor ISD, în raport cu avantajele de localizare oferite de țara gazdă	39
Figura 1.4. Schema determinantilor din perspectiva companiilor privind scopul obiectivului de investiții	40
Figura 1.5. Schema determinantilor din perspectiva caracteristicilor țării gazdă	42
Figura 1.6. Impactul investițiilor străine directe asupra economiilor țărilor receptoare și forme de manifestare	46
Figura 1.7. Perioade de manifestare a fluxurilor de investiții	47
Figura 3.1. Evoluția fluxurilor de investiții străine directe în perioada 2008-2018 (mld. euro)	68
Figura 3.2. Evoluția stocurilor ISD în perioada 2008-2018 (mld. euro)	70
Figura 3.3. Nivelul stocurilor raportate la PIB în perioada 2008-2018 (%)	71
Figura 3.4. Evoluția proiectelor Greenfield în perioada 2008-2018 (mld. euro)	72
Figura 3.5. Repartizarea soldului ISD pe activități economice	73
Figura 3.6. Localizarea pe regiuni ale țării, a investițiilor străine directe în anul 2018 (%)	74

Figura 3.7. Reprezentarea principalelor țări prezente cu investiții străine directe, în România, în anul 2018 (%)	75
--	----

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale

Tema de cercetare:

6.2.3. –Impactul economic și social al taxelor de mediu

Coordonator: CS II Dr. Simona Frone

Autori: CS II Dr. Simona Frone, as. Sorina Jurist

CUPRINS

Introducere	2
1. Fundamente teoretice și conceptuale privind impozitele și taxele de mediu	3
1.1. Protecția mediului ca bun public, în prezența externalităților	3
1.2. Rolul instrumentelor economice și fiscale pentru internalizarea costurilor de mediu	5
1.3. Mecanisme de internalizare. Impozitele și taxele de mediu	6
2. Principii, caracteristici, obiective și tendințe privind taxele de mediu în Uniunea Europeană și România	10
2.1. Fundamente conceptual-metodologice	10
2.2. Obiective și tendințe privind taxele de mediu din U.E.	14
2.3. Caracteristici și obiective ale taxelor de mediu din România	19

2.3.1. Tendințe privind taxele de mediu din România	23
2.3.2. Unele reforme și efecte ale politicii fiscale de mediu în România	27
3. Mecanisme și evidențe privind impactul economic și social al taxelor de mediu	30
3.1. Aspecte metodologice privind determinarea impactului social și economic al taxelor de mediu	30
3.2. Impactul economic și impactul social al taxelor de mediu. Studii de caz din Uniunea Europeană	34
3.2.1. Impactul fiscal al taxelor de mediu	34
3.2.2. Impactul taxelor de mediu asupra investițiilor private	37
3.2.3. Impactul social al taxelor de mediu	40
4. Politici de optimizare a eficienței și echității taxelor de mediu. Importanța și necesitatea RFE (Reformei Fiscale Ecologice)	45
4.1. Importanța și necesitatea RFE	45
4.2. Principalele provocări și perspective ale RFE în U.E. și în România	49
4.2.1. Provocări și perspective ale RFE în Uniunea Europeană	49
4.2.2. Provocări și perspective ale RFE în România	57
Concluzii, recomandări și perspective privind taxele de mediu	63
Bibliografie	71

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării și dezvoltării locale în România
Tema de cercetare:

6.8.2. – Specializare economică și dezvoltare regională la nivelul U.E. (NUTS3).
Studiu de caz România

Coordonator: CS I Dr. Zizi Goschin

Autor: CS I Dr. Zizi Goschin

CUPRINS

1. Introducere	1
2. Literatura de specialitate	3
3. Metodologia de analiză empirică: indicatori, modele, variabile și date	7
3.1. Indicatori statistici pentru măsurarea nivelului de specializare regională	7
3.2. Modelul de regresie spațială	14
3.3. Datele statistice	16
4. Rezultate	19
4.1. Indicatori statistici de specializare economică	19
4.2. Specializare regională și creștere economică – rezultatele modelelor de regresie	37

5. Concluzii	41
6. Bibliografie	42
Anexe	47
Anexa 1. Coeficienții de specializare pe județe și sectoare de activitate	47
Anexa 2. Coeficienții statici de localizare pe județe și sectoare de activitate	56

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.3. – Convergență/divergență în economia României în perioada de tranziție.
Abordare regională

Coordonator: CS II Dr. Daniela Antonescu

Autor: CS II Dr. Daniela Antonescu

CUPRINS

Lista acronimelor	5
Introducere	6
1. Convergența regională – abordări teoretice	9
1.1. Convergență/divergență - factori de influență și abordări teoretice	9
1.2. Convergență/divergență - indicatori și tehnici de analiză	13
1.2.1. Tehnici de analiză	13
1.2.2. Indicatori ai concentrării și repartiției regionale	14
2. Convergența teritorială - beta și sigma	17

2.1. Convergența Beta (β)	18
2.2. Convergența Sigma (σ)	23
2.3. Clubul de convergență	25
3. Convergența/divergența teritorială în Uniunea Europeană	31
3.1. Analiza convergenței teritoriale	32
3.2. Alte analize regionale. Tipologii și inegalități	38
3.2.1 Demografie	38
3.2.2. Tipologii ale forței de muncă	42
3.2.3. Tipologii economice	43
3.4. Politica regională în U.E. – instrument principal de susținere a convergenței la nivel teritorial	43
3.5. Efectele politicii de coeziune asupra convergenței teritoriale	49
3.6. Convergența teritorială post-2020	51
4. Convergență și inegalități teritoriale în România	56
4.1. Situația dezvoltării regionale în perioada de preaderare	56
4.2. Convergența/divergența teritorială în perioada de tranziție	60
4.3. Convergența/divergența în perioada de postaderare	63
4.3.1. Inegalități demografice	63
4.3.2. Inegalități pe piața forței de muncă	66
4.3.3. Inegalități teritoriale în domeniul cercetării-inovării	67
4.3.4. Inegalități teritoriale în domeniul sănătății	69
4.5. Convergența/divergența regională	69
4.6. Convergența/divergența cu regiunile din Uniunea Europeană	76
4.7. Programul operațional regional – instrument principal care susține convergența regională	77
5. Convergența și reziliența economică la nivel regional	84
5.1. Aspecte generale	84

5.2. Abordări conceptuale privind reziliența teritorială	85
5.3. Inegalitățile regionale și reziliența	86
5.4. Reziliența economică la nivel regional, în Uniunea Europeană	87
6. Un model de strategie privind dezvoltarea regională în România, aplicabil perioadei de programare post-2020	90
7. Concluzii	93
Anexe	96
Bibliografie	107
Referințe bibliografice	21
Lista tabele	
Tabelul 1: Convergența și divergența în abordările teoretice	18
Tabelul 2: Rezultatele convergenței absolute β în diferite studii	19
Tabelul 3: Rezultatele modelelor privind convergența regională β	20
Tabelul 4: Rezultatele modelelor convergenței β (cu elemente de specific național)	22
Tabelul 5: Rezultatele utilizării modelului convergenței σ cu ajutorul deviației standard	24
Tabelul 6: Rezultate privind convergența β pe bază de clustere	26
Tabelul 7: Rezultatele examinării distribuției regionale	27
Tabelul 8: Rezultatele examinării efectului național	28
Tabelul 9: Rezultate empirice și măsuri de politică regională	30
Tabelul 10: PIB per capita regional – valori medii, maxime și minime ((euro per capita, %)	34
Tabelul 11: Evoluția PIB per capia (PPS) - valoare medie - și a indicelui de creștere (%, creștere față de anul anterior)	36
Tabelul 12: Statistica descriptivă – PIB per capita la nivel regional în U.E.-28, în perioada 2006-2017	36
Tabelul 13: Regiunile cu cele mai mari/mici scăderi demografice, 2017 vs 2007 (%)	39
Tabelul 14: Evoluții demografice pe regiuni în Uniunea Europeană, în perioada 2006-2017 (mil. loc., loc./kmp, ani)	40

Tabelul 15: Alocări financiare pentru politica regională pe state membre ale U.E.-28 – analiză comparativă 2007-2013 și 2014-2020 (% din PIB)	46
Tabelul 16: Distribuția fondurilor pe diferite categorii de regiuni (1989-2020, %)	47
Tabelul 17: Distribuția financiară a politicii regionale după anul 2020 (%)	51
Tabelul 18: Regiunile de dezvoltare din România (NUTS 2 și NUTS 3)	56
Tabelul 19: Unitățile administrativ-teritoriale în România, în 1968, 1990 și 2017 (nr., %)	56
Tabelul 20: Indici cheie la nivel regional	60
Tabelul 21: Indicii dezvoltării regionale, 1995 (%)	61
Tabelul 22: Evoluția densității populației rezidente la nivel regional, în perioada 2007-2017 (loc./kmp).....	65
Tabelul 23: Evoluția ratei de ocupare la nivel regional, în perioada 2006-2017 (%)	66
Tabelul 24: Evoluția ratei șomajului pe termen lung (12 luni și peste) la nivelul regiunilor NUTS 2 (%)	66
Tabelul 25: Evoluția numărului de salariați în CDI în perioada 2007-2016 (nr., %)	68
Tabelul 26: Evoluția PIB per capita în perioada 2005-2016 (euro/loc.)	72
Tabelul 28: Evoluția ponderii PIB regional raportat la PIB național, în perioada 2007-2016 (%)	74
Tabelul 28: Evoluția concentrării PIB regional per capita, în perioada 2006-2016 (euro/loc.)	75
Tabelul 29: Evoluția PIB per capita la nivelul regiunilor de dezvoltare, în perioada 2005-2016 (euro, %)	76
Tabelul 30: Ponderea PIB per capita regional în media U.E.-28, în perioada 2007-2016 (%) ..	77
Tabelul 31: Relația dintre prioritățile Europa 2020 și obiectivele POR 2014-2020	80
Tabelul 32: Indicatori de rezultat specifici Programului operațional regional 2014-2020.....	82
Tabelul 33: Principalele caracteristici ale rezilienței regionale	87
Tabelul 35: Alocările prin FEDR și FC pentru perioada 2021-2027 (mil. euro)	90
Lista figuri	
Figura 1: Curba lui Williamson	12

Figura 2: Evoluția PIB total (PPS) în perioada 2009-2018 (mil. euro)	33
Figura 3: Evoluția PIB per capita la nivel regional în U.E.-27 (PPC), în perioada 1997-2002 (euro/loc.)	34
Figura 4: Evoluția PIB per capita la nivel regional (valoare medie), în U.E.-27, în perioada 2006-2017	36
Figura 5: PIB per capita la nivel regional în U.E.-28 – coeficientul de variație	37
Figura 6: Evoluția diferenței între valoarea minimă și maximă - PIB per capita regional, în U.E.-28, în perioada 2006-2017	37
Figura 7: Histograma, PIB per capita, 2006	38
Figura 8: Histograma – PIB per capita, 2017	38
Figura 9: Populația la nivel regional în U.E.-28 – evoluția valorilor medii și a coeficientului de variație în perioada 2007-2017 (nr., %)	39
Figura 10: Politica de coeziune – analiză comparativă (mld. euro, prețuri 2011)	45
Figura 11: Alocarea fondurilor structurale și de investiții în perioada 2014-2020 (mld. euro)	47
Figura 12: Distribuția fondurilor pe diferite categorii de regiuni în U.E.-28, în perioada 1989-2020 (%)	47
Figura 13: Politica regională și rata plăților U.E. (%) pentru perioada 2014-2020 (situația la nivelul anului 2019, luna mai)	48
Figura 14: Alocarea financiară prin politica regională pe state membre, în perioada 2021-2027 (mld. euro)	53
Figura 15: Analiza comparativă a alocării financiare la nivel de stat membru - 2021-2027 vs 2014-2020 (%)	53
Figura 16: Evoluția structurii populației pe regiuni, 2007 și 2017 (%)	64
Figura 17: Evoluția populației urbane la nivel regional, 2008 și 2016 (%).....	64
Figura 18: Indicatorii variabilității – populația totală la nivel regional, 2007-2017 (nr. mediu de locuitori, %)	65
Figura 19: Evoluția coeficienților de concentrare Gini/Struck la nivel regional (populația totală), în perioada 2006-2017	65
Figura 20: Intensitatea cercetării-dezvoltării în România, în anul 2016 (%)	67

Figura 21: Indicatorii variabilității – numărul de medici la nivel regional, în anii 2007 și 2017 (nr., %)	69
Figura 22: Indicatorii varianței – PIB/loc. la nivel regional, 1997-2009 (cu Regiunea București-Ilfov) (euro/loc., %)	70
Figura 23: Indicatorii varianței – PIB/loc. la nivel regional, 1997-2009 (cu Regiunea București-Ilfov) (euro/loc., %)	71
Figura 24: Indicatorii varianței – PIB/loc. la nivel regional, 1997-2009 (fără Regiunea București-Ilfov) (euro/loc., %)	72
Figura 25: Indicatorii varianței – PIB/loc. la nivel regional, 1997-2005 (fără Regiunea București-Ilfov) (euro/loc., %)	72
Figura 26: Valorile maxime și minime ale PIB per capita în România, 2005-2016 (euro/loc.)	73
Figura 27: Evoluția coeficientului de variație și a dispersiei, cu Regiunea București-Ilfov, 2005-2016 (euro/loc., %)	73
Figura 28: Evoluția coeficientului de variație și a dispersiei, fără Regiunea București-Ilfov, 2005-2016 (euro/loc., %)	74
Figura 29: Evoluția coeficienților Gini/Struck calculați pentru PIB regional total, în perioada 2006-2017 (%)	75
Figura 30: PIB per capita din România raportat la media U.E.-28, în perioada 2007-2017 (U.E.=100%)	77
Figura 31: Alocarea financiară prin POR 2014-2020 pe axe prioritare (%)	79
Figura 32: Alocarea financiară prin POR 2014-2020 – analiză comparativă (perioada 2007-2013 comparativ cu perioada 2014-2020) (%)	80
Figura 33: Răspunsul stilizat al economiei urbane la șocuri	86
Figura 34: PIB per capita la nivel regional în U.E.-28, în perioada 2007-2016 (euro/loc.)	88
Figura 35: PIB per capita în U.E.-28, 2016 vs 2007 (%)	88
Figura 38: Reziliența la nivelul regiunilor NUTS 2 din U.E.-28 – 2017 vs. 2007 (PIB per capita și rata ocupării) (%)	89
Lista anexe	
Anexa 1. Tehnici și metode statistico-matematice de analiză regională care sunt utilizate în analiza convergenței/divergenței	96

Anexa 2: Speranța de viață la naștere la nivel NUTS 2, în U.E.-28 (ani)	98
Anexa 3: Demografie – populația totală – U.E.-28 (statistică descriptivă)	98
Anexa 4: Rata de ocupare la nivel regional, în U.E.-28 – regiunile cu cea mai mare rată și regiunile cu cele mai mici rate de ocupare (%)	99
Anexa 5: PIB pe locuitor regional la nivelul Uniunii Europene, 2006-2017	100
Anexa 6: PIB per capita în România, evoluție în perioada 2005-2016 (statistică descriptivă)	101
Anexa 7: Politica regională în perioada 2014-2020 – detalierea plăților U.E. pe state membre (euro, %)	102
Anexa 8: Etapele evoluției dezvoltării regionale în România	103

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor
și a gândirii economico-sociale și politice

Dezvoltarea economică și socială a României în perioada 1918-2018

Tema de cercetare:

6.11.3. – Activitatea CDI în sectorul privat al economiei românești. Factori, provocări și efecte

Coordonator: CS I Dr. Steliana Sandu

Autor: CS I Dr. Steliana Sandu

CUPRINS

1. Introducere	2
Capitolul 1. Literature Review	3
Capitolul 2. Analiza activității de cercetare și inovare în cadrul firmelor din România în context U.E.	12
2.1. Intensitatea activității de cercetare-dezvoltare	12
2.2. Dimensiunea și vârsta firmei	19
2.3. Deschiderea spre cooperare cu terți	23
2.4. Resursele umane înalt calificate - element de input pentru C&D din mediul afacerilor din România	29

Capitolul 3. Rolul sectorului privat în creșterea performanței inovative a României în context Uniunii Europene	38
Capitolul 4. Cercetarea științifică efectuată de către companiile multinaționale în România	46
4.1. Efecte economice ale investițiilor străine în cercetarea științifică efectuată în țara gazdă	46
4.2. Cercetarea științifică din sectorul auto din România în context U.E.	56
4.3. Cercetarea-dezvoltarea efectuată în România de către firma germană Continental	61
4.4. Cercetarea-dezvoltarea în cadrul firmei Azomureș	65
Capitolul 5. Absorbția rezultatelor cercetării de către firme	69
Concluzii	84
Referințe bibliografice	93

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.19. Cercetări demoeconomice. Echilibrul populației în România

Tema de cercetare:

6.19.2 – Un secol de gândire economică în România (1918-2018)
Sustenabilitate demografică. Studiu de caz România

Coordonatori: CS I Dr. Gheorghe Zaman, M.c. AR; CS I Dr. Valentina Vasile

Colectiv de autori: CS I Dr. Gheorghe Zaman, M.c. AR; CS I Dr. Valentina Vasile;
CS II Dr. Cristina Boboc; CS drd. Ana Maria Ciuhu;
prof univ Dr. Simona Ioana Ghiță – cercetător asociat;
Elena Bunduchi, doctorand SCOSAAR

CUPRINS

Un secol de gândire economică în România (1918-2018)
Sustenabilitate demografică. Studiu de caz România
(continuare din anul 2018)

Partea a II-a Resursele demografice din perspectiva utilității economice - continuare .. 3

Capitolul 2. Valorificarea capitalului uman pe piața muncii – premisă a sustenabilității demografice la nivel național 3

2.6. Dimensiunea calitativă a capitalului uman 3

2.7. Concluzii parțiale..... 18

Capitolul 3. Inegalități de gen pe piața muncii	22
3.1. Unele aspecte privind inegalitățile de gen pe piața muncii	22
3.2. Încadrarea temei în literatura internațională. Abordări ale problematicii inegalităților de gen în literatura de specialitate	23
3.3. Modalități de cuantificare a diferenței salariale de gen	27
3.4. Analiza multidimensională a diferenței salariale de gen în țările europene	35
Bibliografie	47
Anexe	58

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.3. – Evidențe empirice privind disparitățile dintre economiile dezvoltate și cele emergente

Coordonator: Acad. Lucian-Liviu Albu

Colectiv de autori: Acad. Lucian-Liviu Albu; Radu Lupu; Adrian Cantemir Călin; Oana Cristina Popovici; Monica Răileanu-Szeles; Ionuț Dumitru

CUPRINS

Capitolul 1. Disparități pe piețele internaționale de capital	4
Introducere	4
Literatură conexă	8
Date și Metodologie	10
Metodologie	30
Rezultate	37
Media asimetriilor calculate pe baza volatilităților	39
Distribuția mediilor probabilităților de default pentru fiecare țară	41
Contagiunea pentru cele patru grupuri de variabile	42

Volatilități	47
Asimetrii în volatilitate	51
Probabilități de default	55
Rezultate Analiză Risk Sistemic.....	59
Concluzii:	66
Bibliografie:	67
Capitolul 2. Disparități economice și sociale la nivelul Republicii Moldova, și perspectiva aderării la Uniunea Europeană	71
1. Politica de coeziune a Uniunii Europene și rolul ei în atenuarea discrepanțelor economice și sociale	71
Politica de coeziune U.E. și Strategia 2020	71
1.2. Instrumentele politicii de coeziune	73
1.3. Sinteza literaturii de specialitate cu privire la impactul politicii de coeziune asupra țărilor membre	75
1.4. Evidențe empirice privind creșterea economică și discrepanțele economico- sociale din U.E.	77
2. Sinteza literaturii de specialitate cu privire la abordarea conceptuală și măsurarea sărăciei	79
2.1. Selectarea nevoilor fundamentale	80
2.2. Costul nevoilor fundamentale.....	81
3. Analiza cantitativă a disparităților regionale la nivelul țărilor potențial candidate la Uniunea Europeană. Studiu de caz: Republica Moldova	98
3.1. Obiectiv, date și variabile	98
3.2. Contextul macroeconomic din Republica Moldova	100
3.2.1. Considerații generale	100
3.2.2. Obiectivele de dezvoltare ale mileniului și gradul lor de îndeplinire în Republica Moldova	103
3.2.3. Transparența administrațiilor locale	107
3.2.4. Gradul de satisfacție al populației Republicii Moldova	109

3.3. Măsurarea deprivării materiale în Republica Moldova prin metoda Teoriei Răspunsului la Itemi (IRT)	110
3.4. Analiza comparativă a indicatorilor sărăciei în Republica Moldova	113
3.5. Analiza cantitativă a impactului sărăciei și transparenței instituționale asupra nivelului de satisfacție a populației Republicii Moldova. Disparități regionale	115
Concluzii	120
Bibliografie	121
Capitolul 3. Rolul politicii fiscale în reducerea disparităților economice	124
1. Politica fiscal-bugetară în România și rolul său de (de)stabilizator pentru economie ..	124
2. Rolul politicii fiscale în stimularea creșterii economice în România	130
Bibliografie	142

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.11. –Analiza numerică a seriilor de date statistice

Coordonator: CS I Dr. George Daniel Mateescu

Colectiv de autori: CS I Dr. George Daniel Mateescu; Corina Sâman; Mihai Buneci

CUPRINS

Regresia multiplă de ordin doi	2
Modelarea seriilor ierarhice pe mai multe nivele. Efectul politicilor agricole comune asupra producției și consumului de energie din surse regenerabile din agricultură în întreaga Uniune Europeană	11
Introducere	11
2. Efectul politicilor agricole comune asupra producției și consumul de energie din surse regenerabile din agricultură în întreaga U.E.	12
3. Metodologie	14
4. Datele	16
5. Rezultatele	17

5.1. Impactul subvențiilor PAC asupra consumului final de energie agricolă și forestieră de energie regenerabilă	17
6. Concluzii	22
Referințe	23

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.12. – Modelarea ISD, a capitalului uman și a inovării în România. Abordare regională

Coordonator: CS I Dr. Elena Pelinescu

Autori: CS I Prof. univ. Dr. Elena Pelinescu; drd. Maria-Simona Naroș

CUPRINS

Partea I. Aspecte privind impactul ISD, a capitalului uman și a inovării la nivel regional în România	2
Introducere	2
Capitolul 1. Evoluția ISD, a capitalului uman și a inovării la nivel regional în România	6
1.1. Evoluția ISD la nivel regional în perioada 2003-2017	6
1.2. Analiza capitalului uman la nivel regional în România în perioada 2000-2018 ...	11
1.3. Evoluția capacității inovaționale la nivel regional	18
Capitolul 2. Studiu empiric privind impactul ISD, al capitalului uman și al inovării asupra dezvoltării la nivel regional	25
2.1. Scurtă trecere în revistă a literaturii	25

2.2. Prezentarea datelor modelului	33
2.3. Modelul și rezultatele acestuia	38
Concluzii	54
Bibliografie	58
Partea a II-a. Educația-factor esențial în pregătirea capitalului uman pentru inserția pe piața muncii	73
1. Educația și inserția pe piața forței de muncă	73
2. Cercetare empirică privind inserția absolvenților de învățământ superior economic pe piața muncii	82
2.1. Descrierea chestionarului și a eșantionului analizat	82
2.2. Cadrul metodologic	86
2.3. Analiza rezultatelor statistice	88
3. Propuneri de politici pentru o mai bună inserție a absolvenților de învățământ superior pe piața muncii	100
Bibliografie	109
Anexe	114

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.13. – Utilizarea rețelelor în modelarea fenomenelor macrofinanciare

Coordonator: CS I Dr. Petre Caraiani

Autor: CS I Dr. Petre Caraiani

CUPRINS

1. Introducere	2
2. Revederea Literaturii	3
3. Modelarea econometrică	7
3.1. Un model VAR bayesian dinamic	7
3.2. Identificarea șocurilor petroliere	7
3.3. Caracterizarea rețelelor de producție	10
4. Date	14
5. Rezultate	15

5.1. Estimarea VAR-ului bayesian	15
5.2. Funcțiile de răspuns la șocuri dinamice în timp	15
5.3. Structura Producției și Efectele Șocurilor Petroliere	17
5.3.1. Rezultatele de bază	24
5.3.2. Robustețe	27
6. Concluzii	30
7. Bibliografie	32

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.14. – Educație, formare profesională și dinamica ocupării forței de muncă.
Analize și prognoze

Coordonator: CS I Dr. Mariana Bălan

Colectiv de autori: CS I Prof. univ. Dr. Mariana Bălan; Dr. Carmen Uzlău;
Dr. Brîndușa-Mihaela Radu; Dr. Corina Maria Ene, cercetător
asociat, IPE; drd. Maria-Simona Naroș, colaborator extern,
SCOSAR

CUPRINS

Introducere	4
1. Educația, învățământul și societatea cunoașterii în sec. XXI: context, tendințe, reformă	8
1.1. Documente și strategii ale Uniunii Europene și României	21
1.2. Cadrul strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale (ET 2020)	32

1.3. Educația și formarea profesională într-o Europă inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii	34
1.4. „Noile educații” și societatea cunoașterii	45
2. Educația permanentă, pilon al societății secolului XXI	60
2.1. Conceptul de „educație permanentă” – clarificări terminologii, definiții	60
2.2. Promovarea și asigurarea formării profesionale	63
2.3. Cadrul general al formării profesionale în România și convergența sistemului educațional românesc cu formarea profesională la nivel European	71
2.4. Situația actuală a sistemului de formare profesională la nivelul României	80
2.4.1. Politici și măsuri de încurajare a tinerilor pentru continuarea educației sau formare profesională	95
3. Educația și formarea profesională, factor esențial în creșterea capacității de inserție profesională pe piața muncii	105
3.1. Transformările structurii ocupaționale și ale conținutului ocupațiilor. Competențele secolului XXI	106
3.1.1. Megatendințe tehnologice și ale pieței muncii	116
3.1.2. Competențe-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții în context european	123
3.2. Dinamica ocupării forței de muncă în România	128
3.2.1. Caracteristile pieței muncii din România	129
3.3. Nepotrivirea între competențele oferite de sistemul de învățământ și nevoile pieței forței de muncă	138
4. Tehnici statistice și econometrice pentru analiza și prognoza impactului educației și formării profesionale asupra creșterii gradului de ocupare în România	150
4.1. Evoluția indicatorilor structurali pentru monitorizarea sistemelor de educație și formare profesională	150
4.2. Modele de prognoză privind cererea de forță de muncă pe ocupații	162

4.3. Studiul impactului măsurilor active aplicate pe piața muncii prin tehnici factoriale	166
5. Reducerea șomajului în rândul tinerilor absolvenți - prioritate în spațiul european al învățământului superior	175
5.1. Inserția absolvenților de învățământ superior pe piața forței de muncă	176
5.2. Inserția tinerilor pe piața forței de muncă – prioritate la nivelul U. E.	181
5.3. Măsuri pentru reducerea șomajului în rândul tinerilor absolvenți de învățământ superior	184
Concluzii	193
Bibliografie	203

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.15. – Comportamentul agenților economici din România în contextul integrării în Uniunea Europeană. Evoluții și tendințe.

Coordonator: CS I Dr. Marioara Iordan

Colectiv de autori: CS I Dr. Marioara Iordan; Prof. univ. Dr. Ion Ghizdeanu; Dr. Mihaela-Nona Chilian; Dr. Dalina Maria Andrei; Dr. Sorin Marius Dinu; Dr. Dan Gabriel Anghel; Dr. Dana Ioana Țăpu; ec. Georgeta Rădulescu; Elena Sorina Enache

Colaboratori extern: drd. Paula Munteanu (SCOSAAR); Conf. univ. Dr. Gabriela Ciurariu; Universitatea „Gheorghe Asachi”, Iași

CUPRINS

Introducere	5
Capitolul 1. Evoluția mediului de afaceri din perspectiva integrării în Uniunea Europeană	12
1.1. Introducere	12

1.2. Cadrul legislativ-instituțional al IMM-urilor din România	15
1.3. Unele considerații teoretice generale privind Agenții Economici.	24
1.3.1. Apariția noțiunilor macro și microeconomiei	24
1.3.2. Agenții Economici în economia contemporană	32
1.3.3. Clasificarea Agenților Economici	33
1.3.4. Întreprinderile Mici și Mijlocii (IMM)	37
1.3.5. Întreprinderile românești în proprietatea statului (IPS)	39
Capitolul 2. Modificări și tendințe în mediul de afaceri din România din perspectiva aderării la Uniunea Europeană	41
2.1. Introducere	41
2.2. Analiza descriptivă a mediului de afaceri din România în perioada 2005-2009 ..	42
2.3. Efectele aderării la U.E. asupra mediului de afaceri din România	51
2.3.1. Spațiul economic European și creșterea concurenței din partea companiilor străine	51
2.3.2. Metodologie	52
2.3.3. Rezultate: stadiului mediului de afaceri din România în perioada postaderare	54
2.3.4. Rezultate: dinamica mediului de afaceri din România în perioada de aderare	57
2.4. Concluzii	59
Capitolul 3. Competitivitatea mediului de afaceri din România. Evoluții recente și provocări viitoare	61
3.1. Noțiuni, concepte și referințe metodologice	61
3.2. Indicatori ai competitivității mediului de afaceri evidențiați în structura indicilor de competitivitate la nivel național	64
3.3. Indicatori ai competitivității mediului de afaceri identificați în structura indicilor de competitivitate la nivel regional și subregional	75
Capitolul 4. Cadrul macroeconomic intern după criză	81

4.1. Evoluția principalilor indicatori macroeconomici	81
4.2. Modificări în structura economiei naționale după criză	84
4.3. Evoluția și structura întreprinderilor	90
Capitolul 5. Întreprinderile mici și mijlocii în economia românească	94
5.1. Configurația IMM-urilor în economia României	94
5.2. Performanțe ale IMM-urilor din economia românească	97
5.2.1. Industrie	99
5.2.2. Construcții	101
5.2.3. Serviciile de piață	104
5.2.4. În loc de concluzii - o analiză comparată a productivității și rentabilității	107
Capitolul 6. Evoluții ale mediului de afaceri la nivel European, național, regional și subregional	109
6.1. Evoluții ale întreprinderilor din industrie, construcții și servicii în țările U.E., România, regiunile de dezvoltare și județele acestea	109
6.2. Evoluții ale întreprinderilor din țări ale Uniunii Europene, regiunile de dezvoltare și județele sale la nivel sectorial	132
6.2.1. Evoluții demografice ale sistemului de întreprinderi din economia națională	132
6.3. Evoluții la nivel sectorial ale întreprinderilor din industrie, construcții și servicii din țările U.E., România, regiunile de dezvoltare și județele sale	140
6.3.1. Evoluții înregistrate în țări membre ale Uniunii Europene	140
6.3.2. Evoluții înregistrate în regiunile și județele României	141
6.3.3. Evoluții demografice la nivel sectorial în cadrul populațiilor de întreprinderi din țări membre ale U.E., din România, regiunile și județele acestea	149
6.4. Concluzii	160
Anexe	167
Bibliografie	299

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.16. – Metode cantitative în studiul pieței asigurărilor din România

Coordonator: CS II Dr. Mihaela Simionescu

Autor: CS II Dr. Mihaela Simionescu

CUPRINS

1. Metode cantitative în studiul pieței asigurărilor din România.....	1
Introducere	3
Capitolul 1. Noțiuni fundamentale privind asigurările. Tipuri de asigurări	5
1.1. Concepte de bază în asigurări	5
1.2. Asigurările de bunuri	22
1.3. Asigurările de persoane	38
1.4. Asigurările maritime	57
Capitolul 2. Reasigurările	60
Capitolul 3. Rezerva matematică în asigurări	70

Capitolul 4. Stabilitatea economico-financiară și solvabilitatea societăților de asigurări	84
Capitolul 5. Modele matematice de risc în asigurări	102
5.1. Modele de risc în asigurări pentru o singură perioadă	102
5.2. Modele de evaluare a riscului de faliment	111
Capitolul 6. Modelarea pieței asigurărilor din România	123
6.1. Piața asigurărilor din România după anul 2000	123
6.2. Date și metodologie	130
6.3. Analiza rezultatelor estimărilor econometrice pentru piața asigurărilor din România în perioada 2002-2017	134
6.4. Analiza rezultatelor estimărilor econometrice pentru zece companii de asigurare de pe piața asigurărilor din România în perioada 2002-2017	136
Concluzii	139
Anexe	142
Bibliografie	156

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.17. – Tranziția spre o societate bioeconomică digitală: Aspecte privind metabolismul socio-economic

Coordonator: CS I Dr. Raluca-Ioana Iorgulescu

Autor: : CS I Dr. Raluca-Ioana Iorgulescu

Colaborator extern: Dr. John M. Polimeni

CUPRINS

Lista figurilor	3
1. Ce este bioeconomia?	4
Referințe	5
2. Conexiunea unor abordări socio-metabolice cu bioeconomia	6
2.1. Introducere	6
2.2. Există o legătură între abordările socio-metabolice și bioeconomie?	6
2.3. Concluzie	7

Referințe	7
3. Investigarea legăturii dintre agricultura sustenabilă și dezvoltarea bioeconomiei în România	9
3.1. Introducere	9
3.2. Privire de ansamblu asupra agriculturii sustenabile în România	9
3.3. Piețele țărănești în lumina rezultatelor sondajelor	10
3.4. Analiza și interpretarea rezultatelor	12
3.5. Concluzii	13
Referințe	13
4. Viitorul hranei (materia primă a metabolismului societății umane)?	14
4.1. Introducere	14
4.2. Ce s-a întâmplat?	16
4.3. „Revoluția verde”	16
4.4. Politici publice	17
4.5. Amenințări	20
4.6. Oare acesta este viitorul: Agricultură inteligentă, piscicultură și carne pe bază de plante?	23
4.7. Viitorul: agricultura verticală?	24
4.8. Concluzie	27
Referințe	28
Lista figurilor	
Figura 1. Curba de creștere maltusiană care prezice o catastrofă cu creșterea necontrolată a populației umane	14
Figura 2. Calea de impact a emisiilor de dioxid de carbon pe piața crustaceelor	21
Figura 3. Food insecurity rates	22
Figura 4. Changes in agricultural production in 2050: Climate change relative to the baseline	23

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.18. – Modele inovatoare de afaceri în contextul promovării economiei circulare

Coordonator: CS I Dr. Carmen Beatrice Păuna

Colectiv de autori: CS I Dr. Carmen Beatrice Păuna; CS I Prof. univ. Dr. Dorin Jula;
CS III Lect. univ. Dr. Tiberiu Diaconescu; CS I Dr. Marioara Iordan;
CS II Dr. Nona Mihaela Chilian; drd. Bilevsky Gabriela; Dr. Rodica
Oana Ioniță; drd. Diana-Mihaela Jula

CUPRINS

Introducere - Schimbare de paradigmă: de la modelul linear la modelul circular al economiei	1
Capitolul 1. Economia circulară: Definiții, indicatori de estimare și monitorizare, evoluții la nivelul țărilor și regiunilor U.E. și în România, inițiative, strategii și politici la nivel European și național	6
Capitolul 2. Influența utilizării materialelor recuperate (recirculate) asupra dinamicii macroeconomice	53
Capitolul 3. Trecerea în revistă a literaturii privind modelele de afaceri din economia circulară	74

3.1. Tipologia tiparelor în cazul modelelor noi inovatoare de afaceri din economia circulară	77
3.2. Modelele de afaceri – origini, concepte și perspective de cercetare	82
Capitolul 4. Pârghii de implementare a conceptului Economiei Circulare (EC) prin modele inovatoare de afaceri identificate cu ajutorul strategiei/metodologiei de tip RESOLVE	98
Capitolul 5. Perspective ale economiei circulare – complementaritatea cu bioeconomia	116
5.1. Modele de evaluare a sectoarelor bioeconomiei	117
5.2. Regiunea Dunării – laborator al tranziției către economia viitorului - bioeconomia circulară	131
Bibliografie	135

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.19. – Impactul folosirii gazelor din Offshore în economia română
în contextul strategiei U.E. de uniune energetică

Coordonator: CS II Dr. Ionuț Purica

Autor: CS II Prof. univ. Dr. Ionuț Purica

CUPRINS

1. Introducere	3
1.1. Extinderea accesului la surse moderne de energie	3
1.1.1. Scenarii de evoluție pentru România în cadrul Uniunii Europene	3
1.2. Promovarea beneficiilor sociale și economice	5
1.3. Determinarea de Politici Macro pentru Dezvoltare Durabilă	5
1.4. Îmbunătățirea Guvernanței și managementul veniturilor	6
1.5. Facilitarea dialogului și participarea părților interesate	6
1.6. Promovarea proiectelor la scară mică, locuri de muncă și întreprinderi locale	7

1.7. Câteva aspecte privind viitorul sectorului energetic din România și poziția gazului natural în mixul de resurse primare	7
2. Metodologie	9
2.1. Surse de date	9
2.2. Evaluarea impactului	10
2.2.1. La nivel național	10
2.2.2. La nivel local	13
3. Rezultate generale si concluzii	14
4. Bibliografie	15
Anexe	18

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.22. Dezvoltarea și crearea de instrumente de lucru – dicționare,
baze de date, arhive, etc
Promovarea, diseminarea și valorificarea rezultatelor cercetărilor institutelor
din rețeaua I.N.C.E.

Tema de cercetare:

6.22.5. – Sistem IT de management online al publicațiilor IPE

Coordonatori: Mihai Buneci; Dr. Corina Sâman,
Dr. George Daniel Mateescu

Colectiv de autori: CS III Dr. Mihai Buneci; Dr. Corina Sâman;
CS I Dr. George Daniel Mateescu

CUPRINS

IPE Soluții open-source: impact economic și tendințe

1.OJS 3.14	2
Personalizarea sistemului	4
Step 1. Fill in User Details	9
Step 2. Add User Roles	9

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.22. Dezvoltarea și crearea de instrumente de lucru – dicționare,
baze de date, arhive, etc
Promovarea, diseminarea și valorificarea rezultatelor cercetărilor institutelor
din rețeaua I.N.C.E.

Tema de cercetare:

6.22.6. – Soluții open-source: impact economic și tendințe

Coordonatori: Mihai Buneci; Dr. Corina Sâman; Dr. George Daniel Mateescu

Colectiv de autori: Mihai Buneci; Dr. Corina Sâman; Dr. George Daniel Mateescu

CUPRINS

1.OJS 3.14	2
Ce sunt soluțiile software “open source”?	2
Sisteme de operare	3
Suite (aplicații) de birou	5
Administrația publică	6
Distribuții	9
Concluzii	9

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare.
Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană
– un proces necesar

Tema de cercetare:

6.5.1. – Foaia de parcurs pentru adoptarea monedei unice europene din perspectiva strategiilor statelor membre ale Uniunii Europene și adecvarea lor la condițiile actuale

Coordonatori: Acad. Mugur Isărescu; Dr. Simona Moagăr-Poladian

Colectiv de autori: Dr. Simona Moagăr-Poladian; George Cornel Dumitrescu;
Mihai Nițoi; Rodica Velciu; Arin Dondera; Alexandru Tănase

CUPRINS

Foaia de parcurs pentru adoptarea monedei unice europene din perspectiva strategiilor statelor membre ale Uniunii Europene și adecvarea lor la condițiile actuale
(temă multianuală)

Introducere

Uniunea Europeană un brand global care ar trebui susținut de către toate statele membre	5
Capitolul I. Bulgaria – cerere oficială pentru trecerea la ERM II	1
Discursul politic	1

Politici economice specifice	3
Structura și modul de formare a PIB	7
Indicatori de calitate a vieții	11
Capitolul II. Cehia - eurosceptică în continuare	14
1. Discursul politic și atitudinea băncii centrale față de moneda unică europeană ..	14
2. Politici economice și sociale specifice	16
3. Analiza gradului de integrare prin indicatori economici și sociali	21
Capitolul III. Croația - drum drept către adoptarea euro	29
Discursul politic	30
Politici economice specifice	32
Analiza gradului de integrare a Croației prin indicatori economici și sociali	37
Structura și modul de formare a PIB	37
Indicatori de productivitate	40
Indicatori de calitate a vieții	41
Capitolul IV. Polonia - model economic pentru depășirea crizei	45
1. Discursul politic și atitudinea băncii centrale față de moneda unică europeană ..	45
2. Politici economice și sociale specifice	48
3. Analiza gradului de integrare a Poloniei prin indicatori economici și sociali	53
Capitolul V. Suedia și moneda unică europeană	61
Comparație între Suedia și Finlanda	63
Stabilitatea monetară s-a îmbunătățit în ambele state dar în special în Suedia	67
Poate fi modelul suedez al gestionării crizei financiar-economic exportat?	72
Suedia și Zona Zero	74
Capitolul VI. Ungaria nu se grăbește să adopte euro	75
De ce a devenit Ungaria eurosceptică?	79
Analiza gradului de integrare prin indicatori economici și sociali	83
Indicatori de calitate a vieții	86

Capitolul VII. România - țara cu cea mai rapidă recuperare a decalajelor față de zona euro	90
1. Discursul politic și atitudinea băncii centrale față de moneda unică europeană ..	90
2. Analiza gradului de integrare a Poloniei prin indicatori economici și sociali	92
Concluzii	105
Referințe bibliografice	107
Anexe	110
Lista figurilor	
Figura V.1: Evoluția ritmului de creștere a PIB	65
Figura V.2: Evoluția exporturilor	66
Figura V.3: Evoluția ponderii exporturilor în PIB	66
Figura V.4: Titlu	67
Figura V.5: Evoluția cursului de schimb al monedei euro comparativ cu coroana suedeză, în perioada 1999-2018 (curs la sfârșitul anului)	74
Figura VII.1. Evoluția PIB/locuitor nominal în România, în perioada 1995-2018 (euro/loc)	90
Figura VII.2. Evoluția PIB/locuitor în România, în perioada 1995-2018 (euro/loc), la PCS	91
Figura VII.3. Evoluția ponderii exporturilor în PIB în România comparativ cu U.E.-28 în perioada 1991-2018 (%)	91
Figura VII.4. Productivitatea muncii - situație comparativă în 2000 versus 2019 (Euro/angajat)	95
Figura VII.5. Evoluția productivității muncii pe oră lucrată în perioada 2000-2019 în statele candidate la intrarea în eurozona din Centrul și Estul Europei comparativ cu Germania (euro/oră)	96
Figura VII.6. Productivitatea muncii pe oră lucrată în perioada 2000-2019 în statele candidate la intrarea în eurozona din Centrul și Estul Europei comparativ cu Zona euro, în % (U.E.-28=100)	97
Figura VII.7. Ponderea populației expuse riscului de sărăcie și excluziune socială din grupul statelor candidate la intrarea în Zona euro, din Centrul și Estul Europei, în perioada 2005-2018 (%)	99

Figura VII.8. Venitul net median/persoană în statele candidate din Europa Centrală și de Est, comparativ cu Zona euro, în 2018 (euro)	100
Figura VII.9. Evoluția pensiei medii în statele candidate din Centrul și Estul Europei, comparativ cu Germania (euro, la PCS)	102
Figura VII.10. Evoluția ponderii în PIB a cheltuielilor cu pensiile în statele candidate din Centrul și Estul Europei, comparativ cu Germania (%)	103
Figura VII.11. Evoluția ponderii în PIB a cheltuielilor cu protecția socială în statele candidate din Centrul și Estul Europei, comparativ cu Zona euro (% din PIB)	104
Lista tabelelor	
Tabelul I.1: Contribuția principalelor sectoare la formarea valorii adăugate brute (% din VAB, metoda producției)	8
Tabelul I.2: Componente principale ale PIB prin metoda cheltuielilor (% din PIB)	9
Tabelul I.3: Componente principale ale PIB prin metoda veniturilor (% din PIB)	10
Tabelul I.4: Productivitatea muncii în funcție de PIB, pe angajat (la PCS)	10
Tabelul I.5: Productivitatea muncii pe ore lucrate (la PCS)	11
Tabelul I.6: Persoanele expuse riscului de sărăcie sau excluziune socială (% din populația totală)	11
Tabelul I.7: Rata inegalității veniturilor	11
Tabelul I.8: Nivelul veniturilor medii (în euro)	12
Tabelul I.9: Veniturile medii exprimate (la PCS)	12
Tabelul I.10: Pensia medie lunară (euro pe lună)	12
Tabelul I.11: Pensia medie lunară (euro pe lună, la PCS)	13
Tabelul I.12: Cheltuielile cu pensiile (% din PIB)	13
Tabelul I.13: Cheltuielile cu protecția socială (% din PIB)	13
Tabelul II.1: Contribuția principalelor sectoare la formarea valorii adăugate brute (% din VAB, metoda producției)	23
Tabelul II.2: Componentele principale ale PIB prin metoda cheltuielilor (% din PIB) ..	24
Tabelul II.3: Componentele principale ale PIB prin metoda veniturilor (% din PIB) ...	24

Tabelul II.4: Productivitatea muncii în funcție de PIB, pe angajat la PCS	25
Tabelul II.5: Productivitatea muncii pe oră lucrată, la PCS	25
Tabelul II.6: Persoanele expuse riscului de sărăcie sau excluziune socială (% din populația totală)	26
Tabelul II.7: Rata inegalității veniturilor	26
Tabelul II.8: Venitul net median anual pe persoană	27
Tabelul II.9: Indicatori privind nivelul pensiei lunare	27
Tabelul II.10: Cheltuielile cu pensiile (% din PIB)	28
Tabelul II.11: Cheltuielile cu protecția socială (% din PIB)	28
Tabelul III.1: Contribuția principalelor sectoare la formarea valorii adăugate brute (în % din VAB, metoda producției)	38
Tabelul III.2: Componente principale ale PIB prin metoda cheltuielilor (% din PIB) ...	39
Tabelul III.3: Componente principale ale PIB prin metoda veniturilor (% din PIB)	40
Tabelul III.4: Productivitatea muncii în funcție de PIB, pe angajat (la PCS)	41
Tabelul III.5: Productivitatea muncii pe ore lucrate (la PCS)	41
Tabelul III.6: Persoanele expuse riscului de sărăcie sau excluziune socială	41
Tabelul III.7: Rata inegalității veniturilor	42
Tabelul III.8: Nivelul veniturilor medii (în euro)	42
Tabelul III.9: Veniturilor medii exprimate (la PCS)	42
Tabelul III.10: Pensia medie lunară (euro pe lună)	43
Tabelul III.11: Pensia medie lunară (euro pe lună, la PCS)	43
Tabelul III.12: Cheltuielile cu pensiile (% din PIB)	43
Tabelul III.13: Cheltuielile cu protecția socială (% din PIB)	43
Tabelul IV.1: Contribuția principalelor sectoare la formarea valoni adăugate brute (% din PIB, metoda producției)	55
Tabelul IV.2: Componentele principale ale PIB prin metoda cheltuielilor (% din PIB)	56
Tabelul IV.3: Componente principale ale PIB prin metoda veniturilor (% din PIB)	56
Tabelul IV.4: Productivitatea muncii în funcție de PIB, pe angajat la PCS	56

Tabelul IV.5: Productivitatea muncii pe oră lucrată, la PCS	57
Tabelul IV.6: Persoanele expuse riscului de sărăcie sau excluziune socială (% din populația totală)	58
Tabelul IV.7: Rata inegalității veniturilor	58
Tabelul IV.8: Venitul net mediu anual pe persoană	59
Tabelul IV.9: Indicatori privind nivelul pensiei lunare	59
Tabelul IV.10: Cheltuielile cu pensiile (% din PIB)	60
Tabelul IV.11: Cheltuielile cu protecția socială (% din PIB)	60
Tabelul VI.1: Contribuția principalelor sectoare la formarea valorii adăugate brute (% din VAB, metoda producției)	83
Tabelul VI.2: Componentele principale ale PIB prin metoda cheltuielilor (% din PIB)	84
Tabelul VI.3: Componentele principale ale PIB prin metoda veniturilor (% din PIB) ..	85
Tabelul VI.4: Productivitatea muncii în funcție de PIB, pe angajat la PCS	85
Tabelul VI.5: Productivitatea muncii pe oră lucrată, la PCS	85
Tabelul VI.6: Persoanele expuse riscului de sărăcie sau excluziune socială	86
Tabelul VI.7: Rata inegalității veniturilor	87
Tabelul VI.8: Venitul net median anual pe persoană	87
Tabelul VI.9: Indicatori privind nivelul pensiei lunare	88
Tabelul VI.10: Cheltuielile cu pensiile (% din PIB)	88
Tabelul VI.11: Cheltuielile cu protecția socială (% din PIB)	89
Tabelul VII.1: Contribuția principalelor sectoare la formarea valorii adăugate brute (% din PIB, metoda producției)	93
Tabelul VII.2: Componentele principale ale PIB prin metoda cheltuielilor (% din PIB)	93
Tabelul VII.3: Componente principale ale PIB prin metoda veniturilor	94
Tabelul VII.4: Productivitatea muncii în funcție de PIB, pe angajat, la PCS (Euro)	96
Tabelul VII.5: Productivitatea muncii pe oră lucrată, la PCS	97
Tabelul VII.6: Persoanele expuse riscului de sărăcie sau excluziune socială (% din populația totală)	98

Tabelul VII.7: Rata inegalității veniturilor	99
Tabelul VII.8: Venitul net median anual pe persoană	100
Tabelul VII.9: Indicatori privind nivelul pensiei lunare	101
Tabelul VII.10: Cheltuielile cu pensiile (% din PIB)	102
Tabelul VII.11: Cheltuielile cu protecția socială (% din PIB)	103

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare.
Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană
– un proces necesar

Tema de cercetare:

6.5.2. – Reconfigurarea conceptului de globalizare postcriză

Coordonatori: CS I Dr. Napoleon Pop; CS I Dr. Valeriu Ioan-Franc

Autori: CS I Dr. Napoleon Pop; CS I Dr. Valeriu Ioan-Franc

CUPRINS

Capitolul 1. Civilizația – principiul suprem care definește societatea umană	20
1.1. Revenirea faliilor dintre civilizații	24
1.2. Ascensiunea Occidentului	26
Capitolul 2 Reconceptualizarea globalizării, un demers necesar ?	29
2.1. Despre raționalitatea demersului	32
2.2. Suntem obligați să înțelegem lumea și altfel	40
2.3. Stimuli ai reconceptualizării globalizării	52
2.3.1. Capitalism stagnant?.....	53

2.3.2. Liberalism și neoliberalism în dezbatere	59
2.3.3. Social-democrația	68
2.3.4. Europa socială?	71
2.3.5. Este real pericolul unei noi conflagrații?	78
2.3.6. Hegemonia Germaniei	83
2.3.7. Dincolo de Brexit	88
Capitolul 3. Ordinea Mondială	92
3.1. Actorii ordinii mondiale	94
3.2. Lumea economică, încotro?	95
3.3. Să trăim cu globalizarea!	98
3.4. Evaluarea creșterii economice	100
3.5. Puterile globale și noile pretenții	103
3.5.1. Statele Unite Ale Americii	103
3.5.2. China	117
3.5.3. Rusia	124
3.5.4. India	131
3.5.5. Germania	137
3.6. Guvernanța globalizării	139
3.6.1. Guvernanța SUA	139
3.6.2. Ecourile guvernanței U.E. postcriză	141
3.6.3. Cazul Greciei.....	143
3.6.4. Lecția Brexit	145
3.6.5. Balcanii de Vest	147
3.6.6. Să interpretăm noua ordine	149
Capitolul 4. Relevanța reconfigurării globalizării pentru România	155
4.1. De ce și cum această relevanță	155
4.2. Europeanizarea României	163

4.3. Modelul economic și economia globală	166
4.4. Relevanța prezentului	169
4.5. România și Europa	174
4.6. Lupta cu inegalitatea	177
4.7. Uniunea Europeană și relațiile cu China	179
4.8. Datoria publică	181
4.9. Schimbările climatice	182
4.10. Lumea digitalizată	186
Capitolul 5. Concluzii	191
5.1. Despre definiții și consecințe	191
5.2. Un interes acut	194
5.3. Către unde și la ce trebuie privit	198
5.4. Reînnoirea angajamentului pentru proiectul european	206
5.5. Europa și Uniunea Europeană	208
5.6. Germania, încotro?	215
5.7. Agenda perspectivelor reconfigurării globalizării	219
5.8. Brexit între hegemonia germană și cea a Uniunii Europene	222
5.9. Noi fracturi, noi alianțe	225
5.10. Probleme pe agenda României	231
5.10.1. Uniunea Europeană	236
5.10.2. SUA	239
5.10.3. China	241
5.10.4. Rusia	245
5.10.5. Schimbările climatice în agenda globală	249
5.10.6. Războiul comercial SUA-China	253
5.10.7. Proliferarea ideilor proaste	255
5.10.8. Manipularea prin dezinformare	258

5.10.9. Monedele digitale	261
5.10.10. Mai este știința apolitică?	264
Bibliografie.....	266

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare.
Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană
– un proces necesar

Tema de cercetare:

*6.5.3. –Reconfigurarea sistemului comercial multilateral sub impactul politicilor
comerciale ale SUA*

Coordonator: CSI Dr. Agnes Ghibuțiu

Colectiv de autori: CSI Dr. Agnes Ghibuțiu; CS II Dr. George Cornel Dumitrescu;
CS II Dr. Iulia Monica Oehler-Șincai

CUPRINS

Introducere	1
Capitolul 1. Războiul comercial dintre SUA și China. Stadiul actual, implicațiile și perspectivele încheierii unui acord comercial între cele două părți	1
1.1. Cronologia și stadiul actual al războiului comercial dintre SUA și China	1
1.1.1. Etapa I: Declanșarea războiului comercial dintre SUA și China	1
1.1.2. Etapa II: Escaladarea războiului comercial și armistițiul de la Buenos Aires	6

1.1.3. Etapa III: Blocarea negocierilor în mai 2019 și noua escaladare a războiului comercial	9
1.1.4. Etapa IV: Armistițiul de la Osaka și reinflamarea războiului comercial în august	13
1.1.5. Etapa V: Reluarea negocierilor comerciale bilaterale în octombrie 2019 și conturarea unui acord comercial limitat	16
1.1.5.1. Semnificația celei de-a 13 runde de negocieri comerciale SUA-China la nivel înalt	16
1.1.5.2. Opinii divergente privind șansele încheierii unui acord comercial între SUA și China	21
1.2. Estimări privind impactul războiului comercial SUA-China	24
1.2.1. Impactul războiului comercial la nivel global	25
1.2.2. Impactul războiului comercial asupra SUA	26
1.2.3. Impactul războiului comercial asupra Chinei	29
1.2.4. Efectele colaterale ale războiului comercial	32
Bibliografie	33
Capitolul 2. Particularitățile, cauzele și mizele războiului comercial dintre SUA și China	35
2.1. Particularitățile războiului comercial dintre SUA și China	35
2.1.1. Tiparul războiului comercial SUA-China	35
2.1.2. Rolul taxelor vamale ca pârghie de negociere	36
2.1.3. Preocuparea obsedantă a președintelui Trump pentru echilibrul balanței comerciale	39
2.1.4. O succintă analiză a relațiilor comerciale și investiționale SUA-China	42
2.2. Cauzele războiului comercial al președintelui Trump împotriva Chinei	45
2.2.1. Problemele comerciale care înveninează relația SUA-China	45
2.2.2. Preocupările de „dezangajare” a SUA față de China și de „decuplare” a celor două cele mai mari economii ale lumii	50
2.2.3. Opoziția față de „dezangajare” și „decuplare”	53

2.3. Mizele războiului comercial al președintelui Trump	59
2.4. Strategia angajării condiționate a președintelui Trump	62
Capitolul 3. Elementele definitorii ale politicii comerciale a SUA, baza legislativă a acțiunilor comerciale ale președintelui Trump și riscurile implicite	67
3.1. Obiectivul principal al politicii comerciale a SUA	67
3.2. Baza legislativă a acțiunilor comerciale ale președintelui Trump	69
3.2.1. Acțiunile de politică comercială întreprinse de administrația Trump în baza Secțiunii 201 a Legii comerțului din 1974: măsuri de salvagardare împotriva importurilor de mașini de spălat și panouri solare	71
3.2.2. Acțiunile de politică comercială întreprinse de administrația Trump în baza Secțiunii 232 a Legii privind comerțul extins din 1962: investigații ale importurilor pe temeiul securității naționale	72
3.2.3. Acțiunile de politică comercială întreprinse de administrația Trump în baza Secțiunii 301 a Legii comerțului din 1974: investigații privind practicile comerciale ale Chinei	74
3.2.4. Acțiunile de politică comercială ale administrației Trump în baza Legii privind puterile economice internaționale de urgență din 1977	76
3.3. Criticile aduse acțiunilor de politică tarifară unilaterale ale președintelui Trump	78
3.4. Ce șanse sunt ca acțiunile de politică comercială ale președintelui Trump să fie îngrădite de Congresul american?	79
3.5. Cât de nouă este politica comercială promovată de președintele Trump?	83
3.6. Cauzele ostilității administrației Trump față de Uniunea Europeană	87
3.7. Riscurile implicate de politica comercială a administrației Trump	89
3.7.1. Riscurile la adresa modelului economic american	89
3.7.2. Riscurile la adresa relațiilor comerciale ale SUA	91
Bibliografie.....	95
Capitolul 4. Agenda noilor acorduri comerciale ale SUA: instrument de reconfigurare a ordinii comerciale existente. Implicații pentru România	97
4.1. Negocierea noilor acorduri comerciale bilaterale de liber schimb ale SUA cu U.E., Japonia și Marea Britanie	97

4.2. Acordul de liber schimb dintre SUA și U.E.	99
4.2.1 Principalele coordonate ale acordului	99
4.2.2. Măsurile de retorsiune impuse sau planificate în mod reciproc	103
4.2.3. Acțiunile U.E. care îngreunează negocierile bilaterale cu SUA	104
4.2.4. Impactul liberalizării comerțului cu bunuri industriale dintre SUA și Uniunea Europeană	108
4.2.5. Rolul IMM în relațiile comerciale dintre U.E. și SUA	110
4.2.6. Implicațiile pentru România ale liberalizării comerțului cu produse industriale dintre U.E. și SUA	112
4.3. Acordul comercial parțial dintre SUA și Japonia	113
4.4. Perspectivile acordului comercial SUA-Marea Britanie	116
4.5. Relațiile României cu SUA și China. Poziționarea României față de războiul comercial sino-american	122
4.5.1. Constante și variabile în relațiile României cu SUA și China	123
4.5.2. Abordarea fricțiunilor dintre Washington și Beijing	124
Bibliografie	125
Capitolul 5. Intensificarea eforturilor de reformare a OMC sub impactul politicilor comerciale ale SUA	134
5.1 Politicile comerciale ale administrației Trump: factor agravant al crizei multilateralismului	134
5.2. Urgența reformării OMC și direcțiile principale de acțiune	137
5.3. Cauzele nemulțumirilor la adresa sistemului comercial multilateral	143
5.3.1. Blocajul funcției de negociere a OMC	143
5.3.2. Deficiențele funcției de monitorizare a OMC	145
5.3.3. Problemele asociate mecanismului de soluționare a litigiilor din cadrul OMC	146
5.4. Principalele direcții de acțiune a comunității comerciale internaționale în contextul reformei OMC	148
5.4.1. Preocupările de salvare a Organului de Apel al OMC	148

5.4.2. Inițiativele de revigorare a funcției de negociere a OMC	151
5.4.2.1. Inițiativa plurilaterală vizând reglementarea comerțului electronic ..	152
5.4.2.2. Inițiativa plurilaterală vizând facilitarea investițiilor	155
5.4.3. Colaborarea tripartită SUA-U.E.-Japonia pentru combaterea practicilor comerciale neloiale și promovarea reformei OMC	157
5.5. Propuneri alternative pentru salvarea multilateralismului	161
Capitolul 6. Concluzii	166

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare.
Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană
– un proces necesar

Tema de cercetare:

6.5.4. – Integrarea și stabilitatea sistemelor bancare din Uniunea Europeană, din perspectiva politicilor macroprudențiale

Coordonator: CS II Dr. Mihai Nițoi

Colectiv de autori: Dr. Simona Moagăr-Poladian; CS II Dr. Mihai Nițoi; Dr. Dorina Clichici; drd. Cristina Zeldea

CUPRINS

Listă de tabele	4
Listă de figuri	5
Introducere	6
1. Politica prudențială: abordări teoretice, obiective și implementare	8
1.1. Noțiuni introductive privind politicile prudențiale	8
1.2. Elementele definitorii ale politicii macroprudențiale: obiective și instrumente ..	11
1.3. Interacțiunea dintre politica micro și macroprudențială	17

1.4. Politica macroprudențială în Uniunea Europeană: competențele Băncii Centrale Europene și ale altor autorități	19
1.5. Utilizarea și eficacitatea politicilor macroprudențiale: analiza literaturii de specialitate	21
2. Particularitățile și dinamica politicii prudențiale în Uniunea Europeană	32
2.1. Vechile state membre din Uniunea Europeană	32
2.2. Statele membre ale Uniunii Europene, din centrul și estul Europei	40
3. Instrumentele și obiectivele politicilor macroprudențiale aplicate în statele membre ale Uniunii Europene	48
3.1. Vechile state membre din Uniunea Europeană	48
3.2. Statele membre ale Uniunii Europene, din centrul și estul Europei	61
4. Impactul modificărilor de politică macroprudențială asupra variabilelor macroeconomice în statele membre ale U.E.	75
4.1. Vechile state membre din Uniunea Europeană	76
4.2. Statele membre ale Uniunii Europene, din centrul și estul Europei	79
Concluzii	86
Referințe	89
Listă de tabele	
Tabelul 1.1: Obiectivele intermediare ale politicii macroprudențiale	12
Tabelul 1.2: Instrumentele politicii prudențiale și obiectivele urmărite	16
Tabelul 1.3: Competențele macroprudențiale ale autorităților naționale și ale BCE	20
Tabelul 1.4: Studii din literatura de specialitate care analizează modul de utilizare și eficacitatea politicilor macroprudențiale	25
Tabelul 2.1: Politicile prudențiale în vechile state membre ale U.E., pe categorii de instrumente, în perioada 2000-2018	33
Tabelul 2.2: Politicile prudențiale în statele membre ale U.E., din CEE, pe categorii de instrumente, în perioada 2000-2018	41

Listă de figuri

Figura 1.1: Categoriile de măsuri macroprudențiale în funcție de ținta urmărită	14
Figura 2.1: Dinamica indicilor prudențiali cumulativi în vechile state membre ale Uniunii Europene, din zona euro	37
Figura 2.2: Dinamica indicilor prudențiali cumulativi în vechile state membre ale Uniunii Europene, din afara zonei euro	40
Figura 2.3: Dinamica indicilor prudențiali cumulativi în statele membre ale Uniunii Europene, din CEE	43
Figura 3.1: Instrumentele macroprudențiale implementate în Austria	49
Figura 3.2: Instrumentele macroprudențiale implementate în Belgia	50
Figura 3.3: Instrumentele macroprudențiale implementate în Finlanda	51
Figura 3.4: Instrumentele macroprudențiale implementate în Franța	52
Figura 3.5: Instrumentele macroprudențiale implementate în Grecia	53
Figura 3.6: Instrumentele macroprudențiale implementate în Irlanda	54
Figura 3.7: Instrumentele macroprudențiale implementate în Italia	55
Figura 3.8: Instrumentele macroprudențiale implementate în Olanda	56
Figura 3.9: Instrumentele macroprudențiale implementate în Portugalia	57
Figura 3.10: Instrumentele macroprudențiale implementate în Spania	58
Figura 3.11: Instrumentele macroprudențiale implementate în Danemarca	59
Figura 3.12: Instrumentele macroprudențiale implementate în Marea Britanie	60
Figura 3.13: Instrumentele macroprudențiale implementate în Suedia	61
Figura 3.14: Instrumentele macroprudențiale implementate în Estonia	62
Figura 3.15: Instrumentele macroprudențiale implementate în Letonia	63
Figura 3.16: Instrumentele macroprudențiale implementate în Lituania	64
Figura 3.17: Instrumentele macroprudențiale implementate în Slovacia	65
Figura 3.18: Instrumentele macroprudențiale implementate în Slovenia	66
Figura 3.19: Instrumentele macroprudențiale implementate în Bulgaria	67
Figura 3.20: Instrumentele macroprudențiale implementate în Cehia	68

Figura 3.21: Instrumentele macroprudențiale implementate în Croația	69
Figura 3.22: Instrumentele macroprudențiale implementate în Ungaria	71
Figura 3.23: Instrumentele macroprudențiale implementate în Polonia	72
Figura 3.24: Instrumentele macroprudențiale implementate în România	73
Figura 4.1: Instrumentele de țintire a creditului și dinamica creditului neguvernamental în vechile state membre ale U.E.	77
Figura 4.2: Instrumentele de țintire a creditului și dinamica creditului neguvernamental în vechile state membre ale U.E., din CEE	82

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare.
Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană
– un proces necesar

Tema de cercetare:

6.5.6. – Tendințe în evoluția economiei mondiale și a comerțului internațional
(temă multianuală)

Coordonator: CS III Dr. Cornel Albu

Colectiv de autori: CS III Dr. Cornel Albu; Alina Avram; Ana-Cristina Bâlgăr; Florin Bonciu; Daniel Bulin; Dorina Clichici; Sorin Nicolae Curcă; Robert Ionuț Dobre; Andreea-Emanuela Drăgoi; Alina Ligia Dumitrescu; George Cornel Dumitrescu; Agnes Ghibuțiu; Odette-Andreea Marinache; Ada Marinescu; Simona Moagăr-Poladian; Cristian Moisoiu; Iulia Monica Oehler-Șincai; Sarmiza Pencea; Andrei Rădulescu; Mirela Simion; Cristina-Georgiana Zeldea; Ana Voicu
Ministru plenipotențiar - Ministerul Afacerilor Externe, București, România

CUPRINS

Introducere	5
Capitolul 1. Evoluția conjuncturii economiei mondiale în 2018 și perspectivele pentru 2019-2020	1
1.1. Economie mondială – de la încetinire de ritm în 2019-2020, la recesiune în 2021?	1
1.2. Revizuire “în jos” a ritmului de creștere a economiei mondiale în 2019. Relansare ușoară în 2020	3
1.3. OCDE – Evoluția conjuncturii economice în 2018 și previziunile pentru 2019-2020	7
1.4. Evoluția conjuncturii economice pe ansamblul Uniunii Europene și Zonei euro în 2018 și perspectivele pentru 2019-2020	9
1.5. Evoluția conjuncturii economice a țărilor BRICS în 2018 și perspectivele pentru 2019-2020	14
1.6. Conjunctura economică și perspective în America Latină și zona Caraibilor. Poziționarea SUA, Chinei și U.E. față de regiune	21
1.7 Situația valutar-financiară internațională în 2018 și prognoze 2019	37
Capitolul 2. Evoluția comerțului internațional în 2018 și perspectivele pentru 2019-2020. Tendințe recente în sistemul comercial internațional	49
2.1. Evoluția comerțului internațional în 2018 și perspectivele pentru 2019-2020	49
2.1.1. Slăbirea dinamicii comerțului internațional în 2018	49
2.1.2. Evoluția comerțului internațional cu bunuri în termeni nominali	53
2.1.3. Evoluția comerțului internațional cu servicii în 2018	56
2.1.4. Perspectivele comerțului internațional în 2019-2020	59
2.2. Tendințe recente în sistemul comercial internațional	64
2.2.1. Ofensiva protecționismului și escaladarea tensiunilor comerciale	65
2.2.1.1. Războiul comercial SUA-China	66
2.2.1.2. Rezultatele alarmante ale exercițiilor de monitorizare a protecționismului	71
2.2.1.3. Creșterea fără precedent a litigiilor comerciale din cadrul OMC	75

2.2.2. Agravarea crizei multilateralismului și urgența reformării OMC	77
2.2.2.1. Criza multilateralismului indusă de Administrația Trump	77
2.2.2.2. Urgența reformării OMC și a sistemului comercial internațional	78
2.2.3. Efervescența acțiunilor pe frontul acordurilor comerciale preferențiale	81
Capitolul 3. Evoluția fluxurilor internaționale de investiții în 2018 și prognozele pentru 2019-2020	86
3.1. Evoluția fluxurilor de ISD receptate la nivel mondial în 2018	86
3.2. Evoluția volumului de ISD realizate la nivel mondial prin F&A transfrontaliere și prin proiecte de tip „greenfield”	91
3.3. Principalele țări receptoare și generatoare de ISD pe plan mondial	93
3.4. Perspectivele evoluției fluxurilor de ISD în 2019	97
3.5. Tendințe în domeniul politicilor naționale vizând ISD	98
Capitolul 4. Evoluția conjuncturii economice în unele țări dezvoltate și emergente în dezvoltare în 2018 și perspectivele pentru 2019-2020	101
4.1. Statele Unite ale Americii	101
4.2. China	111
4.3. Rusia	128
4.4. Japonia	137
4.5. Germania	148
4.6. Franța	164
4.7. Marea Britanie	175
4.8. Italia	185
4.9. Spania	195
4.10. Turcia	204
4.11. Grecia	213
4.12. India.....	221
4.13. Brazilia	233
4.14. Coreea de Sud	237

4.15. Polonia	245
4.16. Ungaria	252
4.17. Bulgaria	258
Capitolul 5. Probleme globale	266
5.1. Ordinea economică mondială la orizontul 2030	266
5.2. Impasul negocierilor comerciale dintre SUA și China. Posibile implicații asupra economiei mondiale	272
Anexe	278
Anexa 1: Evoluția ritmului de creștere a PIB în țările membre ale U.E. în perioada 2017-2020	278
Anexa 2: Evoluția volumului investițiilor productive în țările membre ale U.E. în perioada 2017-2020	279
Anexa 3: Evoluția ratei șomajului în țările membre ale U.E. în perioada 2017-2020	280
Anexa 4: Evoluția ratei inflației în țările membre ale U.E. în perioada 2017-2020	281
Anexa 5: Evoluția soldului bugetar în țările membre ale U.E. în perioada 2017-2020	282
Anexa 6: Evoluția datoriei publice în țările membre ale U.E. în perioada 2017-2020 ...	283
Anexa 7: Evoluția soldului balanței comerciale în țările membre ale U.E. în perioada 2017-2020	284
Anexa 8: Evoluția soldului balanței de plăți curente în țările membre ale U.E. în perioada 2017-2020	285
Bibliografie	138

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare.
Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană
– un proces necesar

Tema de cercetare:

6.5.7. – Evaluarea rolului monedei unice europene, euro, în sistemul monetar internațional

Coordonator: CS III Dr. Robert-Ionuț Dobre

Colectiv de autori: CS III Dr. Robert-Ionuț Dobre; CS III Dr. Daniel Bulin; CS III Dr. Alexandru Butiseacă; Dr. Silviu Cerna; CS Sorin-Nicolae Curcă; Dr. Iuliu Ivănescu; Dr. Cristian-Valeriu Păun

CUPRINS

Introducere	2
Capitolul 1. Rolul internațional al banilor: cazul Euro vs. Dolar	4
Capitolul 2. Reformele din Zona euro	15
Capitolul 3. Protecționism: calculul economic și stimulentele - evidențe empirice la nivelul Zonei euro	25
Capitolul 4. Efectele adoptării Euro de către România	46

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare.
Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană
– un proces necesar

Tema de cercetare:

6.5.8. – Priorități strategice în politica energetică a U.E. și implicații pentru România

Coordonator: CS I Dr. Petre Prisecaru

Colectiv de autori: CS I Dr. Petre Prisecaru; CS II Dr. Alinia Ligia Dumitrescu;
CS III Dr. Paul Calanter

CUPRINS

Capitolul 1. Situația energetică a U.E. în contextul noilor condiții geopolitice și geostrategice de pe plan global	1
1.1. Situația sectorului energetic din U.E.	1
1.2. Politica de creștere a eficienței energetice în U.E	10
1.3. Condițiile geopolitice și geostrategice din domeniul energiei pe plan global	12
Capitolul 2. Progresele pe linia realizării Uniunii Energetice din cadrul Uniunii Economice și Monetare. Rapoartele de evaluare și de direcționare strategică	17
2.1. Introducere	17

2.2. Primul Raport privind starea Uniunii Energetice	20
2.3 .Al doilea Raport privind starea Uniunii Energetice	23
2.4. Al treilea Raport privind starea Uniunii Energetice	25
2.5. Raportul CE privind prețurile și costurile energiei	26
2.6. Prețurile la petrol și produse petroliere	31
2.7. Al patrulea Raport privind starea Uniunii Energetice	32
Capitolul 3. Politica energetică și cerințele de protecție a mediului. Situația acordului de la Paris	38
3.1. Politica energetică și cerințele de protecție a mediului	38
3.2. Politica europeană de mediu în lumina acordului de la Paris	46
3.3. Concluzii	55
Capitolul 4. Implicațiile pentru România ale recentelor acțiuni și inițiative strategice din domeniul energetic ale U.E.	59
4.1. Guvernanța Uniunii Energetice și planurile naționale integrate pe energie și climă	59
4.2. Concluziile celui de al patrulea Raport privind starea Uniunii Energetice	60
4.3. Concluziile raportului Comisiei Europene privind costurile și prețurile energiei în Europa	61
4.4. Aducerea obiectivelor și politicilor europene în conformitate cu Acordul de la Paris. Provocările cheie pentru transformarea din 2050	63
4.5. Evaluările și recomandările Comisiei Europene pentru România în raportul de țară pe 2019 publicat în cadrul semestrului european	66
4.6. Concluzii finale	68

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare.
Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană
– un proces necesar

Tema de cercetare:

6.5.9. – Uniunea bancară și uniunea piețelor de capital în Uniunea Europeană.
Analiza gradului de integrare financiară a statelor membre Ale Uniunii Europene

Coordonator: CS II Dr. Dorina Clichici

Colectiv de autori: CS II Dr. Dorina Clichici; Dr. Simona Moagăr-Poladian;
Dr. Habil. Mihai Nițoi; Dr. Ada Marinescu; drd. Cristina Zeldea

CUPRINS

Introducere	3
Capitolul 1. Integrarea sistemelor bancare din Uniunea Europeană prin consolidarea Uniunii Bancare	5
1.1. Uniunea Bancară și rolul acesteia în integrarea sistemelor bancare	5
1.1.1. Rolul și vulnerabilitățile Uniunii Bancare în literatura de specialitate	5
1.1.2. Reducerea costurilor fiscale legate de salvarea băncilor falimentare	9
1.1.3. Slăbirea legăturii dintre sistemul bancar și situația fiscală a statului	14

1.1.4. Atingerea unui nivel mai ridicat de convergență legislativă	19
1.2. Arhitectura actuală a Uniunii Bancare	22
1.2.1. Pilonii Uniunii Bancare	24
1.2.2. Elemente lipsă ale Uniunii Bancare și principalele provocări	28
1.2.3. Reducerea și partajarea riscurilor: pași de urmat în direcția finalizării Uniunii Bancare	32
1.3. Gradul de integrare bancară în țările membre ale Uniunii Europene	40
Capitolul 2. Integrarea piețelor de capital din Uniunea Europeană prin instituirea Uniunii Piețelor de Capital	54
2.1. Contribuția Uniunii Piețelor de Capital la integrarea financiară în Uniunea Europeană	54
2.1.1. Integrarea financiară în Uniunea Europeană: repere teoretice	54
2.1.2. Uniunea Piețelor de Capital în literatura de specialitate: un pas către integrare?	57
2.2. Uniunea Piețelor de Capital: reforma arhitecturii instituționale între necesitate și provocări	63
2.2.1. Premisele creării Uniunii Piețelor de Capital în Uniunea Europeană	64
2.2.2. Pilonii de bază ai Uniunii Piețelor de Capital	73
2.2.3. Reforma arhitecturii instituționale	74
2.2.4. Progrese realizate în procesul de integrare a piețelor de capital	76
2.2.5. Provocări actuale în contextul proiectului Uniunii Piețelor de Capital	80
2.3. Analiza gradului de integrare a piețelor de capital din Uniunea Europeană	82
2.3.1. Gradul de integrare a piețelor de capital din Uniunea Europeană	82
2.3.2. Integrarea piețelor de capital în țările din Europa Centrală și de Est	93
Concluzii	100
Bibliografie	103
Listă cu abrevieri	110

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare.
Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană
– un proces necesar

Tema de cercetare:

*6.5.10. – Scenarii de reducere a decalajelor dintre România și celelalte state membre
ale Uniunii Europene în domeniile educației și cercetării*

Coordonator: CS I Dr. Manuela Unguru

Autori: Prof. univ. Dr. Eugen Dijmărescu; Dr. Amalia Fugaru

CUPRINS

Abrevieri	1
Introducere	4
Capitolul I. Decalaje între România și celelalte state membre ale Uniunii Europene în domeniile educației și cercetării	6
A. Aspecte privind măsurarea decalajelor	6
B. Factorii determinanți ai decalajelor	11
C. Evoluția în timp a decalajelor	19
Capitolul II. Politici în domeniile educației și cercetării	24

A. Experiența României	24
B. Experiența la nivelul U.E. și al statelor membre ale U.E.	32
C. Experiența la nivel global	38
Capitolul III. Elemente constitutive ale scenariilor de reducere a decalajelor în domeniile educației și cercetării între România și celelalte state membre ale Uniunii Europene	44
A. Orizontul de timp	44
B. Alegerea țintelor	50
C. Factorii determinanți ai politicilor de reducere a decalajelor	55
Referințe bibliografice	59

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare.
Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană
– un proces necesar

Tema de cercetare:

6.5.11. – Raporturile economice ale Marilor Puteri în spațiul Indo-Pacific,
în contextul geopolitic actual

Coordonator: CS II Dr. Iulia Monica Oehler-Șincai

Colectiv de autori: Invitat special, E.S. Ambasador Dr. Doru Romulus Costea; CS III Dr. Daniel Bulin; CS II Dr. Alina Ligia Dumitrescu; CS II Dr. George Cornel Dumitrescu; CS II Dr. Iulia Monica Oehler-Șincai

CUPRINS

Abrevieri	5
Introducere: Zona Indo-Pacifică: Relații și aspirații din interior sau jocul „Scaunelor Cântătoare”	6
Referințe bibliografice	31
Capitolul 1. Motivația alegerii temei de cercetare, obiective, metodologie, definirea spațiului indo-pacific și a „Marilor Puteri”	35
1.1. O lume în schimbare	35

1.2. Semnificația strategică a spațiului Indo-Pacific	36
1.3. Definirea „marilor puteri” actuale	42
1.4. U.E., putere globală?	47
1.5. Succintă prezentare a evoluției conjuncturii economice a țărilor în dezvoltare/emergente din Asia-Pacific	50
1.6. Schimbări în planul teoriei relațiilor internaționale.....	54
1.7. Obiective și metodologie	58
Referințe bibliografice	60
Capitolul 2. Noile drumuri ale mătăsii. Confluența și divergența intereselor U.E. și ale Chinei în spațiul Indo-Pacific	63
2.1. Atitudini contrastante față de Noile Drumuri ale Mătăsii	63
2.2. Atitudini și acțiuni ale țărilor ASEAN cu privire la BRI	64
2.2.1. Relațiile China-ASEAN	64
2.2.2. Specificitatea țărilor ASEAN în ceea ce privește relația cu China și BRI	67
2.2.3. Studiu de caz privind Indonezia	70
2.3. U.E.-ASEAN: un parteneriat strategic anunțat, dar încă nerealizat	73
2.3.1. Argumente în favoarea unui parteneriat strategic U.E.-ASEAN	74
2.3.2. Bariere în calea unui parteneriat strategic biregional	80
2.3.3. Posibile acțiuni comune în vederea intensificării relațiilor U.E. cu țările ASEAN	83
2.4. Sporirea prezenței Uniunii în spațiul Indo-Pacific	85
2.4.1. Direcții de acțiune ale U.E. exprimate de instituțiile sale în strategii și planuri de acțiune referitoare la acest spațiu	87
2.4.2. Priorități ale unor parteneriate strategice bilaterale	87
2.4.3. Poziția U.E. în organizații internaționale și regionale și la summit-uri	89
2.4.4. Repoziționarea Franței în spațiul Indo-Pacific	90
2.5. O reevaluare a poziției U.E. față de China	92
2.5.1. Comunicarea comună „U.E.-China – O perspectivă strategică”	93

2.5.2. Dialogul strategic și Dialogul pentru afaceri juridice U.E.-China	95
2.5.3. Succinte comentarii pe marginea turneului european al președintelui chinez Xi Jinping	97
Anexa 2.1. Acțiunile precizate în Comunicarea comună „U.E.-China – O perspectivă strategică”	100
Referințe bibliografice	101
Capitolul 3. Măsuri de reformă propuse de țări din spațiul Indo-Pacific în planul arhitecturii globale	105
3.1. Introducere: Nevoia de reformă	105
3.2. G20 – Principala platformă de promovare a intereselor țărilor emergente, în fața marilor actori globali	106
3.2.1. Republica Coreea	112
3.2.2. Japonia	112
3.2.3. India	113
3.2.4. China	114
3.2.5. Federația Rusă	117
3.2.6. Indonezia	118
3.2.7. SUA.....	119
3.2.8. U.E.	122
3.3. Reforma ONU: obiective și priorități	125
3.3.1. Sistemul ONU de organizații și agenții specializate	125
3.3.2. Nevoia de reformă a ONU	128
3.3.3. Reforma actuală a ONU	130
3.3.4. Pozițiile diferitelor state din spațiul Indo-Pacific față de ONU	135
Anexa 3.1.China și India: rezultatele summit-ului informal din octombrie 2019	139
Anexa 3.2. Principalele organizații și agenții specializate ale ONU cu rol fundamental în dezvoltarea durabilă	142
Referințe bibliografice	143

Capitolul 4. Schimburile comerciale și investiționale ale U.E. cu țări și grupuri de țări din spațiul Indo-Pacific	146
4.1. Introducere	146
4.2. Relevanța partenerilor selectați în analiză, din perspectiva comunitară	147
4.3. Evoluția schimburilor de bunuri	152
4.3.1. Exporturi extra-U.E. și către Indo-Pacific	152
4.3.2. Importuri extra-U.E. și din Indo-Pacific	155
4.3.3. Balanța comercială.....	157
4.3.4. Principalele țări din U.E. participante la schimburile comerciale cu spațiul Indo-Pacific în planul comerțului cu bunuri	158
4.3.5. Importanța U.E. pentru țările din spațiul Indo-Pacific și ASEAN din perspectiva comerțului cu bunuri	162
4.4. Schimburi cu servicii	163
4.4.1. Exportul de servicii	163
4.4.2. Importul de servicii	164
4.4.3. Balanța serviciilor	166
4.4.4. Principalii parteneri ai U.E. din Indo-Pacific în comerțul cu servicii	168
4.5. Investiții străine directe ale U.E. în spațiul Indo-Pacific	173
4.5.1. Fluxuri de ISD	173
4.5.2. Stocuri de ISD	174
Referințe bibliografice	181
Anexe	182
Concluzii	203

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare.
Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană
– un proces necesar

Tema de cercetare:

6.5.12. – China – Strategii de repoziționare și extindere a influenței la nivel regional și global.
(temă multianuală)

Coordonator: CS I Dr. Sarmiza Pencea

Colectiv de autori: CS I Dr. Sarmiza Pencea; CS II Dr. Andreea Drăgoi;
CS II Dr. Cristian Moisoiu; CS III Dr. Ana Cristina Bâlgăr;
CS III Dr. Răzvan Voinescu

CUPRINS

China – Strategii de repoziționare și extindere a influenței la nivel regional și global.
Partea a II a / 2019: China – strategii privind obținerea excelenței tehnologice
și a dominației globale în sfera tehnologiilor viitorului (temă multianuală)

Introducere	1
Capitolul 1. „Made in China 2025”: strategia industrială chineză a deceniului 2016-2025, debut al ofensivei pentru dominația tehnologică a lumii	4
1.1. Introducere	4

1.2. MC2025 – O strategie de restructurare, recalibrare și modernizare industrială internă cu obiective strategice globale	6
1.3. Ce a adus nou Made in China 2025 în materia politicii industriale comparativ cu strategia precedentă?	10
1.4. Implementarea MC2025: provocările asumate de China	12
1.5. Implementarea MC2025: îngrijorările Occidentului	15
1.6. Implementarea MC2025: căile și sfidările transferului tehnologic spre China ...	18
1.7. Concluzii	26
Bibliografie selectivă	27
Capitolul 2. Internet Plus – Strategia modernizării industriilor convenționale și a cultivării celor transformativă	30
2.1. Ce este Internet Plus?	30
2.2. O critică de tip calitativ asupra Planului de Acțiune Internet Plus	32
2.3. Studii de caz privind dezvoltări ale Internet Plus	34
2.4 Concluzii	41
Bibliografie selectivă	42
Capitolul 3. Strategii asociate investițiilor. ISD și ODI – instrumente active ale transferului tehnologic spre China	45
3.1. Tranziția Chinei spre vârful ierarhiei mondiale în domeniul științei și tehnologiei	45
3.1.1. Acțiuni strategice destinate reconfigurării modelului chinez de dezvoltare	45
3.1.2. Investițiile străine directe – un recent „casus belli” între China și statele occidentale	50
3.2. Incursiune istorică în evoluția politicii chineze privind știința, tehnologia și inovarea	53
3.2.1. Faza premergătoare industrializării	54
3.2.2. Faza de recuperare a decalajelor și de avânt al industrializării	55
3.2.3. Faza postremediere a decalajelor	59

3.3. Elemente de teorie economică referitoare la investițiile străine directe ca vectori ai transferului tehnologic	60
3.3.1. Modalități de propagare a transferul de tehnologie prin ISD	60
3.3.2. Contribuția ODI la aportul de tehnologie	63
3.4. Particularități și tendințe recente în evoluția investițiilor receptate de China ...	65
3.5. Investițiile externe chineze: repere, factori de influență și tendințe actuale	68
3.6. În loc de concluzii	75
Bibliografie selectivă	83
Capitolul 4. Promovarea cercetării-dezvoltării – tabloul actual al unui domeniu prioritar orientat spre dezvoltare tehnologică	86
4.1. Inovarea și dezvoltarea tehnologică în economia chineză, între necesitate și ambiție	86
4.2. Inițiative de politici publice chineze orientate spre promovarea inovării și a dezvoltării tehnologice	89
4.3. Inputuri și rezultate ale politicilor publice chineze de promovare a dezvoltării tehnologice	92
4.4. Stimulente fiscale pentru cercetare-dezvoltare utilizate de China	108
4.5. În loc de concluzii	109
Bibliografie selectivă	112
Capitolul 5. Educația – vector al construcției economiei bazate pe cunoaștere și avans tehnologic accelerat	114
5.1. Scurt istoric al politicilor în domeniul educației din China	114
5.2. Recenta reformă a educației și obiectivele propuse	116
5.3.1. Planul 1000 de talente și excelența în educație și cercetare în China	117
5.3. Evoluții și progrese în domeniul educației	119
5.3.1. Provocări privind sistemul educațional din China	120
5.3.2. Progrese privind educația de excelență	122
5.4. Inițiative pilot în domeniul educației de excelență	123
5.4.1. Institutul de Științe ale Sănătății din Shanghai	124

5.4.2. Colegiul tehnic germano-chinez din Tianjin	124
5.4.3. Facultatea Politehnică din Shenzhen	125
5.5. Concluzii	125
Bibliografie selectivă	126
Capitolul 6. Câteva gânduri de final	128

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare.
Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană
– un proces necesar

Tema de cercetare:

6.5.13. – Federația Rusă în contextul economic actual, regional și mondial.
Evoluția relațiilor economice cu SUA, China și U.E.

Coordonator: CS II Dr. Andreea-Emanuela Drăgoi

Colectiv de autori: CS I Dr. Virginia Câmpeanu; CS I Dr. Petre Prisecaru; CS II Dr.
Andreea-Emanuela Drăgoi; CS III Dr. Ana-Cristina Bâlgăr;
CS III Dr. Paul Calanter; CS III Dr. Mihai Bratu; CS Mirela Simion

CUPRINS

Economia Federației Ruse și formele de cooperare în spațiul ex-sovietic

Capitolul 1. Economia Federației Ruse la cinci ani de la impunerea sancțiunilor internaționale. Consecințe asupra comerțului și investițiilor	7
1.1. Economia rusă în 2019 – evoluții ale principalilor macroindicatori	7
1.2. Impactul sancțiunilor asupra comerțului	11

1.2.1. Consecințele sancțiunilor asupra schimburilor comerciale dintre U.E. și Federația Rusă	14
1.2.2. Consecințele sancțiunilor asupra schimburilor comerciale dintre SUA și Federația Rusă	17
1.3. Concluzii privind eficiența celor cinci ani de sancțiuni internaționale împotriva Federației Ruse	18
Referințe bibliografice:	20
Capitolul 2. Relațiile economice U.E. – Rusia. Evoluții în comerțul cu bunuri și servicii și posibilele implicații determinate de Brexit	22
2.1. Relațiile economice U.E.-Rusia: evoluții în 2018	22
2.2. Comerțul statelor membre cu Federația Rusă: tendințe și clivaje existente	27
2.3. Impactul Brexit asupra viitoarei cooperări cu Rusia	31
2.4. Concluzii privind viitorul relațiilor U.E.-Federația Rusă	33
Capitolul 3. Politica energetică a U.E. și dependența de importurile energetice din Federația Rusă. Consecințe în relațiile bilaterale	35
3.1. Politica energetică a U.E.	35
3.2. Relațiile comerciale în domeniul energiei între U.E. și Rusia. Dependența U.E. de importurile din Rusia	37
3.3. Situația relațiilor energetice U.E. – Rusia	39
3.4. Concluzii privind relația energetică U.E.-Rusia și securitatea energetică în spațiul comunitar	44
Capitolul 4. Relațiile politice și economice dintre Germania și Federația Rusă. Oportunități și provocări.	47
4.1. Incursiune istorică în evoluția relațiilor politice dintre Federația Rusă și Germania	47
4.1.1. Ostpolitik: bilanțul unui semicentener de la lansare	56
4.1.2. Disensiuni timpurii în relația bilaterală	60
4.1.3. Criza din Ucraina: un punct de cotitură în relațiile dintre Federația Rusă și Germania	63
4.2. Energia – nucleul relațiilor ruso-germane	65

4.3. Dimensiunea economică a relațiilor bilaterale în epoca post-Ucraina	67
4.4. Concluzii privind viitorul relațiilor Rusia-Germania	72
Capitolul 5. Relațiile economice dintre Federația Rusă și SUA. Implicații ale sancțiunilor reciproce	84
5.1. Caracteristici socio-economice comparative ale SUA și Federației Ruse	84
Populație	84
5.2. Contextul politic al relațiilor economice dintre Rusia și SUA în ultimii o sută de ani: etape principale	85
5.2.1. Sancțiunile Statelor Unite împotriva Rusiei nu dispar niciodată , ci ele evoluează	85
5.2.2. Criza din Ucraina și sancțiunile solicitate de SUA	87
5.2.3. Evoluții recente ale relațiilor Rusiei cu SUA, în perioada 2017-2018	90
5.3 Implicațiile relațiilor politice tensionate între SUA și Rusia asupra relațiilor comerciale bilaterale	94
5.3.1. Poziția Rusiei în comerțul cu bunuri al SUA	94
5.3.2. Locul SUA în comerțul cu bunuri al Rusiei	95
5.3.3. Dinamica și mutațiile structurale înregistrate în comerțul Rusiei cu SUA	96
5.3.3.1. Comerțul SUA cu Rusia înainte de stabilirea URSS	96
5.3.3.2. Dinamica comerțului bilateral după disoluția URSS, 1992-2012	97
5.3.3.3. Dinamica comerțului bilateral în perioada sancțiunilor reciproce din 2014-2018	99
5.3.3.4. Mutații structurale în comerțul bilateral	103
5.4. Perspectivele unor noi riscuri potențiale pentru SUA pe relația cu Federația Rusă	106
5.5. Concluzii privind viitorul relațiilor SUA – Rusia în epoca postsancțiuni și în climatul geopolitic actual dominat de tensiuni și neîncredere reciprocă	108
Capitolul 6. Cooperarea economică dintre Federația Rusă și China. Oportunități și impedimente în domeniul energiei	111
6.1. Istoric	111

6.2. Stadiul actual al relațiilor ruso-chineze: comerțul în domeniul energiei	115
6.3. Perspective de cooperare viitoare între Rusia și China	119
6.3.1. Fragilitatea relației Rusiei cu Occidentul – motivul creșterii cooperării cu Beijingul	119
6.3.1.1. Conducă “Puterea Siberiei”	120
6.3.1.2. Constrângeri de mediu	121
6.3.2. Forumul de afaceri în domeniul energetic China-Rusia de la Sankt Petersburg	122
6.3.3. Cooperare în cadrul centralelor nucleare și a proiectelor eoliene	123
6.4. Concluzii privind cooperarea sino-rusă în domeniul energiei	124
Capitolul 7. Strategii de extindere a influenței globale a Federației Ruse în actualul context internațional. deziderate și rezultate	127
7. 1. Tensiuni și provocări în epoca postsancțiuni	127
7.2. Relațiile externe SUA–Rusia: de la entuziasm la pesimism?	130
7.3. Noi priorități ale politicii externe ruse în actualul context geopolitic	138
7.4. Concluzii privind provocările și oportunitățile pentru politica externă a Federației Ruse.....	141
Concluzii	147
Bibliografie	154
Lista casetelor	
Caseta 1.1: Tipurile de sancțiuni impuse Federației Ruse de către U.E. și SUA - implicații asupra comerțului	13
Caseta 4.1: Sinteză a principalelor teorii privind leadership-ul. Momente de referință în evoluția Germaniei ca lider politic al U.E.	49
Caseta 5.1: Declarația comună de la Helsinki privind integritatea teritorială a statelor	87
Caseta 5.2: Republica Crimeea: scurt istoric al apartenenței teritoriale	88
Caseta 5.3: Sancțiunile SUA și desinvestițiile în SUA ale unei mari companii ruse	106

Caseta 5.4: Prevederi ale legii SUA privind contracararea influenței Rusiei în Europa și Eurasia	107
Caseta 7.1 : Analiza SWOT a relațiilor Federației Ruse cu Occidentul	142
Caseta 7.2: Priorități ale politicii externe a Federației Ruse	143
Lista figurilor	
Figura 3.1 Conducta Nord - Stream2	43
Figura 4.1: Factori ce au stat la baza consolidării relației de cooperare germano-ruse în domeniul securității și integrării	55
Figura 4. 2: Principalele etape ale politicii estice germane, cu implicații asupra relațiilor cu Federația Rusă	58
Lista graficelor	
Graficul 1.1.: Evoluția Ritmului PIB și a principalilor contributori în Federația Rusă	8
Graficul 1.2: Stocurile de ISD receptate în Federația Rusă în 2018 (% din total)	9
Graficul 1.3: Evoluția cursului rublei în raport cu euro și cu dolarul american	10
Graficul 1.4.: Evoluția ritmului de creștere al exporturilor și importurilor în Federația Rusă (%)	12
Graficul 1.5.: Schimburile comerciale de bunuri dintre U.E. și Federația Rusă	15
Graficul 1.6.: Schimburile comerciale de servicii dintre U.E. și Federația Rusă	15
Graficul 1.7.: Impactul sancțiunilor privind principalele destinații de export pentru produsele agricole comunitare (% din total)	16
Graficul 1.8: Principalele destinații de export pentru Federația Rusă, în 2013 comparativ cu 2017 (% din total)	17
Graficul 1.9: Evoluția schimburilor comerciale dintre Federația Rusă și SUA	18
Graficul 2.1.: Schimburile comerciale dintre U.E. și Federația Rusă, în perioada 2008-2018 (miliarde de euro)	23
Graficul 2.2: Comerțul cu bunuri dintre Rusia și U.E. (2007=100) și raportul exporturi/importuri (%), în perioada 2007-2017	24
Graficul 2.3: Poziția Rusiei în cadrul primilor cinci parteneri comerciali ai U.E. în anul 2018 (% din total)	25

Graficul 2.4: Evoluția comparativă a exporturilor și importurilor U.E. din Rusia, pe grupe de produse, în 2008 și în 2018 (miliarde de euro)	26
Graficul 2.5: Evoluția comerțului U.E.-Federația Rusă, pe grupe de produse, în perioada 2018-2018 (miliarde de euro)	27
Graficul 3.1. Dependența de importuri energetice a U.E. (%)	40
Graficul 3.2. Importurile U.E. din Rusia în 2017, pe categorii de produse (% din total)	41
Graficul 3.3. Principalele destinații de export și surse de import pentru Rusia în 2017	42
Graficul 4.1: Evoluția schimburilor comerciale dintre Germania și Federația Rusă, în perioada 2009-2018 (mld. de euro)	69
Graficul 4.2: Evoluția stocurilor de ISD ale Germaniei în Federația Rusă, în perioada 2009-2017	71
Graficul 5.1: Evoluția comerțului SUA cu Federația Rusă (import + export), 1992-2018	98
Graficul 5.2: Evoluția exportului, importului și balanței comerciale a SUA pe relația cu Federația Rusă, 2000-2018 (miliarde USD)	98
Graficul 5.3: Evoluția balanței comerciale a SUA pe relația Rusia. În perioada sancțiunilor reciproce 2014-2018 (miliarde USD)	100
Graficul 5.4: Evoluția comerțului internațional al SUA în perioada 1992-2018	101
Graficul 5.5: Dinamica comerțului total al Federației Ruse în perioada 1996-2018	102
Graficul 5.6: Structura exportului Federației Ruse în SUA, pe grupe de produse	103
Graficul 5.7: Structura exportului SUA în Federația Rusă, pe grupe de produse	104
Graficul 6.1: Exporturile de țiței ale Rusiei	116
Graficul 6.2: Relațiile comerciale dintre Rusia și China	117
Graficul 6.3: Valoarea exporturilor de energie din Rusia în China	117
Graficul 6.4: Principalii furnizori de țiței ai Chinei, 2015–2017	118
Lista tabelelor	
Tabelul 2.1.: Importurile de bunuri din Rusia ale statelor membre în anul 2018	28
Tabelul 2.2: Exporturile de bunuri ale statelor membre către Rusia în anul 2018	29

Tabelul 2.3: Balanța comercială dintre statele membre și Federația Rusă în anul 2018 (milioane de euro)	30
Tabelul 3.1: Ponderea importurilor energetice din Rusia în total importuri extra comunitare în 2018 (% din comerț)	38
Tabelul 4.1: Poziția reciprocă a Germaniei și Federației Ruse în clasamentul principalilor parteneri comerciali, în perioada 2009-2018	70
Tabelul 5.1: Caracteristici socio-economice de bază ale celor două mari superputeri globale, SUA și Rusia	85
Tabelul 5.2: Acțiuni politice ale Rusiei și contramăsuri comerciale aplicate Statelor Unite în anul 2014	89
Tabelul 5.3: Principalele momente ce au marcat relațiile între SUA și Rusia în plan politic și economic, 1974-2018	91
Tabelul 5.4: Locul Rusiei în comerțul SUA, 1912-2018	94
Tabelul 5.5: Comerțul Rusiei cu SUA în anii pre și post stabilirii URSS,	97
Tabelul 5.6: Cicluri în evoluția relațiilor comerciale și politice între SUA și Federația Rusă	109

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare.
Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană
– un proces necesar

Tema de cercetare:

6.5.14. – Comerțul internațional cu servicii sub influența celei de-a Patra Revoluții Industriale

Coordonatori: CS II Dr. George Cornel Dumitrescu, CS III drd. Emilia Mary Bălan

Colectiv de autori: CS II Dr. George Cornel Dumitrescu; CS III drd. Emilia Mary Bălan;
CS III Dr. Alina Avram

CUPRINS

Capitolul 1.	1
O istorie a revoluțiilor industriale din perspectivă economică – creșterea în timp a importanței serviciilor	2
1.1. Scurt istoric al revoluțiilor industriale	2
1.2. Creșterea economică în contextul revoluțiilor industriale	3
1.3. Creșterea importanței serviciilor în cronologia revoluțiilor industriale	5
1.4. Concluzii	10

Capitolul 2. Revoluția industrială 4.0 - Schimbare de paradigmă în economia mondială principalii vectori ai schimbării	13
2.1. Introducere	13
2.2. Tehnologia 5G	14
2.3. Tehnologia blockchain, o prioritate a marilor companii la nivel mondial	21
2.4. Situația utilizării serviciilor de cloud computing de către firme în U.E.-28	25
2.5. Indicele economiei digitale în Uniunea Europeană – Analiză comparativă	29
2.6. Concluzii	35
Capitolul 3. Evoluția comerțului mondial cu servicii în contextul revoluției industriale 4.0. Studii de caz uniunea europeană și Statele Unite ale Americii	40
3.1. Introducere	40
3.2. Metodologia cercetării	40
3.3. Impactul celei de-a Patra Revoluții Industriale asupra comerțului mondial cu servicii	41
3.4. Evoluția comerțului mondial cu servicii	42
3.5. Principalele categorii de servicii	45
3.6. Evoluția comerțului mondial cu servicii de telecomunicații, informatice și informaționale	47
3.6.1. Dinamica schimburilor comerciale	47
3.6.2. Structura comerțului internațional	47
3.6.3. Principalii actori în comerțul cu servicii de telecomunicații, informatice și informaționale	49
3.7. Uniunea Europeană – cel mai important actor pe piața serviciilor de telecomunicații, informatice și informaționale	52
3.7.1. Exporturile de servicii de telecomunicații, informatice și informaționale ale U.E.-28	52
3.7.2. Importurile de servicii de telecomunicații, informatice și informaționale al U.E.-28	54
3.8. Comerțul cu servicii de telecomunicații, informatice și informaționale al Statelor Unite ale Americii	56

3.8.1. Exporturile SUA de servicii de telecomunicații, informatice și informaționale	58
3.8.2. Importurile de servicii de telecomunicații, informatice și informaționale ale SUA	59
3.9. Concluzii	60
Capitolul 4. Stadiul actual al digitalizării serviciilor în Uniunea Europeană și obiectivele pieței unice digitale	62
4.1. Introducere	62
4.2. Digitalizarea serviciilor	62
4.3. Piața Unică Digitală	66
4.4. Gradul de digitalizare a serviciilor din U.E.	71
4.5. Concluzii	80

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare.
Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană
– un proces necesar

Tema de cercetare:

*6.5.15. – Politica europeană și securitatea aprovizionării cu produse agroalimentare
în țările Uniunii Europene*

Coordonator: CS I Dr. Virginia Câmpeanu

Colectiv de autori: CS III drd. Emilia Mary Bălan; CS III Dr. Mihai Bratu; CS I
Dr. Virginia Câmpeanu; CS II Dr. Andreea-Emanuela Drăgoi;
CS Simona Zamșa

CUPRINS

*Politica europeană și securitatea aprovizionării cu produse agroalimentare
în țările Uniunii Europene (Partea II)*

Capitolul I. Politici de asigurare a securității alimentare în U.E. Prognoze 2021-2027	10
Introducere	10
I.1. Reforma Politicii Agricole Comune pentru 2021-2027: principalele teme abordate	13

I.1.1. Centrarea pe strategie și obiective	14
I.1.2. Un sistem de subvenții mai echitabil	15
I.1.3. Mediul, schimbările climatice și dezvoltarea rurală	17
I.2. Reforma politicii de dezvoltare rurală din cadrul PAC	18
I.3. Noua Politică Agricolă Comună și bugetul U.E. angajat pentru 2021-2027	20
I.3.1. Efectul Brexit și Cadrul financiar multianual 2021-2027 al U.E.-27	20
I.3.2. Dinamica bugetului PAC	21
I.4. Concluzii	23
Referințe bibliografice Capitol I	24
Capitolul II. Analiza și prognoza piețelor și a prețurilor agricole în Uniunea Europeană, 2018-2020, ca factor de insecuritate alimentară	26
Introducere	26
II.1. Analiza pieței cerealelor din Uniunea Europeană în context mondial	26
II.1.1. Piața internațională și europeană a grâului	26
II.1.1.1. Evoluția producției de grâu și a determinanților principali	26
II.1.1.2. Dinamica consumului de grâu și a determinanților principali	33
II.1.1.3. Stocurile mondiale de grâu	36
II.1.1.4. Uniunea Europeană - între principalii exportatori mondiali de grâu	37
II.1.1.5. Analiza prețurilor grâului comercializat la cea mai reprezentativă bursă agricolă din lume.....	38
II.1.1.6. Prognoze privind evoluția pieței grâului în 2020-2021	40
II.1.2. Analiza și prognoza pieței europene a porumbului în context mondial ...	41
II.1.2.1. Evoluția producției de porumb și a factorilor de influență	41
II.1.2.2. Tendința consumului de porumb și a elementelor determinante	46
II.1.2.3. Stocurile mondiale de porumb și în principalele țări/uniuni	49
II.1.2.4. Uniunea Europeană – principalul importator mondial de porumb	50

II.1.2.5. Trendul cotațiilor medii lunare ale porumbului la bursa din Chicago	53
II.1.2.6. Prognoze pe termen mediu privind evoluțiile pieței porumbului ...	54
II.2. Carne de porc și de bovine. Piața Uniunii Europene în context global	56
II.2.1. Carne de porc – Analiza factorilor fundamentali	56
II.2.1.1. Producția și consumul mondial de carne de porc	56
II.2.1.2. Principalii producători și consumatori de carne de porc	56
II.2.1.3. State/uniuni principal exportatoare și importatoare	60
II.2.1.4. Tendința prețurilor cărnii de porc pe piața internațională	64
II.2.1.5. Previziuni pe termen scurt a pieței internaționale a cărnii de porc	65
II.2.2. Carne de bovine. Evoluția și prognoza pieței U.E. în context mondial	66
II.2.2.1. Analiza factorilor fundamentali	66
II.2.2.2. Principalii producători și consumatori de carne de bovine	67
II.2.2.3. Cele mai semnificative state/uniuni exportatoare și importatoare la nivel mondial	71
II.2.2.4. Tendința prețurilor cărnii de bovine pe piața internațională	74
II.2.2.5. Previziuni pe termen scurt a pieței internaționale a cărnii de bovine	76
II.3. Concluzii privind piața europeană a unor produse agroalimentare de bază	77
Referințe bibliografice Capitol II	78
Capitolul III. Analiza și prognoza securității alimentare și a factorilor determinanți la nivelul Uniunii Europene, 2020-2030	82
III.1. Autosuficiența alimentară – indicator cheie pentru securitatea alimentară a U.E. la orizontul anilor 2020-2030	82
III.1.1. Cereale și alte produse vegetale – perspective privind producția și consumul intern în U.E.	83
III.1.2. Lapte și produse lactate	84

III.1.3. Zahăr	84
III.1.4. Carne – perspective privind producția și consumul intern în U.E.-28	85
III.1.5. Prognoze privind autosuficiența alimentară în U.E.-28	85
III.2. Analiza comerțului cu produse agricole al U.E.-28	86
III.2.1. Dependența de importuri	87
III.2.2. Evoluții și tendințe în structura comerțului cu produse agricole al U.E. – implicații pentru securitatea alimentară	88
III.2.3. Principalii parteneri comerciali ai Uniunii Europene în comerțul cu produse agricole	93
III.3. Concluzii privind securitatea alimentară a U.E. la orizont 2030	96
Referințe bibliografice Capitol III	97
Capitolul IV. Securitatea alimentară a României. Comparații cu alte țări Central și Est Europene	99
IV.1. Măsurarea securității alimentare prin Indicele Global de Securitate Alimentară	99
IV.2. Indicatori care măsoară factorii de influență a securității alimentare în România	100
IV.3. România: Rezultatele analizei Indicelui de Securitate Alimentară (ISA)	101
IV.3.1. Rezultatele analizei ISA la nivel agregat și dezagregat pe dimensiuni ..	101
IV.3.2. Factorii de influență ai securității alimentare. Rezultatele analizei ISA în România la nivel dezagregat pe componentele dimensiunilor	102
IV.3.3. Puncte forte și puncte slabe ale României în domeniul securității alimentare în 2018	104
IV.4. Analiza comparativă a securității alimentare în România și alte țări Central și Est Europene	105
IV.4.1. Analiza comparativă România – R. Cehă pe componente ale Indicelui de Securitate Alimentară 2018	106
IV.4.2. Analiza comparativă România – Ungaria pe componente ale Indicelui de Securitate Alimentară 2018	107

IV.4.3. Analiza comparativă România – Polonia pe componente ale Indicelui de Securitate Alimentară 2018	109
IV.4.4. Analiza comparativă România – Bulgaria pe componente ale ISA	110
IV.5. Concluzii	112
Referințe bibliografice Capitol IV	114
Capitolul V. Problema securității alimentare în U.E. Spre anul 2050, oglindită în literatura economică europeană	115
V.1. Securitatea alimentară – concepte și măsurători	115
V.1.1. Definirea securității alimentare	115
V.1.2. Motive pentru care securitatea alimentară contează. Perspective până în anul 2050	117
V.2. Securitatea alimentară în contextul negocierilor Organizației Mondiale a Comerțului (OMC) despre agricultură	118
V.2.1. Starea insecurității alimentare	119
V.2.2. Acordul OMC privind Agricultura și Securitatea alimentară	120
V.2.3. Implicațiile politice ale OMC în contextul negocierilor pe agricultură	121
V.3. Comerțul internațional	122
V.3.1. Potențialul de import al U.E.	122
V.3.2. Producția și consumul intern în U.E. la Orizont 2020	122
V.3.3. Analiza amenințărilor	123
V.3.4. Politicile U.E. și securitatea alimentară	124
Concluzii	125
V.3.5. Cadrul politic al U.E. de a ajuta țările în curs de dezvoltare în ceea ce privește provocările securității alimentare	126
V.3.6. Îmbunătățirea accesului la alimente	128
V.3.7. Armonizarea intervențiilor Uniunii Europene	130
V.4. Securitatea alimentară și siguranța alimentelor	131
V. 4.1. Conceptele de securitate alimentară, siguranța alimentelor, bunăstarea	131

V.4.2. Biodiversitatea - o garanție pentru securitatea alimentară și siguranța alimentelor	133
Referințe bibliografice Capitolul V:	133
Capitolul VI. Concluzii	134
VI.1. Viitorul Politicii Agricole Comune în 2021-2027	134
VI.2. Poziția U.E. pe piața mondială a unor produse agroalimentare de bază: producție, consum, comerț în 2019-2020	135
VI.3. Riscuri pentru securitatea alimentară a U.E. la Orizont 2030	136
VI.4. Securitatea alimentară în România și alte țări Central și Est Europene	137
Lista figurilor	
Figura I. 1: Pilonii securității alimentare	8
Lista graficelor	
Grafic I.1: Evoluția bugetului PAC propus pentru 2021-2027, Total și pe Pilon-1, Pilon-2	21
Grafic II.1.1: Suprafața cultivată cu grâu și randamentul mediu la nivel mondial	27
Grafic II.1.2.: Producția de grâu din principalele țări membre ale Uniunii Europene-28, în sezoanele 2018/19 și 2019/20	28
Grafic II.1.3: Producția, consumul și stocurile finale de grâu ale Uniunii Europene-28, în perioada 2017/18 – 2019/20	29
Grafic II.1.4: Suprafețele însămânțate cu grâu în cele mai importante țări	29
Grafic II.1.5: Evoluția producției primelor cinci țări/uniuni producătoare de grâu din lume, în perioada 2017/2018 – 2019/2020	31
Grafic II.1.6: Dinamica producției și a randamentului culturii grâului în Federația Rusă	32
Grafic II.1.7: Structura consumului de grâu în principalele țări consumatoare	34
Grafic II.1.8: Dinamica exportului de grâu a principalelor 5 țări exportatoare de grâu din lume, în ultimele 3 sezoane	37
Grafic II.1.9: Dinamica mediilor lunare ale cotațiilor grâului la Bursa de la Chicago	39
Grafic II.1.10: Suprafața cultivată cu porumb și randamentul mediu la nivel mondial	42

Grafic II.1.11: Producția de porumb a celor mai importante țări producătoare din Uniunea Europeană-28, în perioada 2017/18 – 2019/20	44
Grafic II.1.12: Evoluția suprafețelor însămânțate cu porumb în principalele țări producătoare din Uniunea Europeană-28, în ultimele trei sezoane	44
Grafic II.1.13: Evoluția structurii consumului de porumb la nivel mondial	47
Grafic II.1.14: Evoluția stocurilor mondiale și ale principalelor țări deținătoare de porumb, la sfârșitul ultimelor trei sezoane	49
Grafic II.1.15: Dinamica importului de grâu în U.E. și alte principale țări importatoare de porumb din lume	50
Grafic II.1.16: Dinamica exportului de porumb a principalelor țări exportatoare de porumb la nivel mondial, în ultimele 3 sezoane	52
Grafic II.1.17: Dinamica cotațiilor porumbului american galben nr. 2	53
Grafic II.2.1: Evoluția producției și a consumului de carne de porc la nivel mondial în perioada 2017-2019	56
Grafic II.2.2: Dinamica prețurilor medii ale porcilor vii,	64
Grafic II.2.3: Evoluția producției și a consumului de carne de vită la nivel mondial	67
Grafic II.2.4: Balanța comercială cu carne de bovine a U.E.-28	74
Grafic II.2.5: Dinamica prețurilor medii lunare de desfacere cu ridicata	75
Grafic III.1: Evoluția comerțului cu produse agricole al U.E.-28, în perioada 2002-2018 (miliarde de euro)	87
Grafic III.2: Evoluția volumului comerțului cu produse agricole al U.E.-28, în perioada 2002-2018 (milioane de tone)	88
Grafic III.3: Structura exporturilor și a importurilor de produse agricole în U.E.-28, în anul 2018 (% din total)	89
Grafic III.4: Importurile și exporturile de produse agricole în U.E.-28, pe categorii de produse în anul 2018	91
Grafic III. : Evoluția comerțului U.E.-28 cu produse animale, în perioada 2002-2018	92
Grafic III.6: Evoluția comerțului U.E.-28 cu produse vegetale, în perioada 2002-2018	92
Grafic III.7: Evoluția comerțului U.E.-28 cu produse alimentare procesate, în perioada 2002-2018 (miliarde de euro)	93

Grafic III.8: Principalii parteneri ai U.E.-28 în comerțul cu produse agricole, în 2018 (% din total)	94
Grafic III.9: Principalii parteneri ai U.E.-28 în comerțul cu produse animale, în 2018 (% din total)	95
Grafic III.10: Principalii parteneri ai U.E.-28 în comerțul cu produse vegetale, în 2018	95
Grafic III.11: Principalii parteneri ai U.E.-28 în comerțul cu produse alimentare procesate, în 2018 (% din total)	96
Lista tabelelor	
Tabel I.1: Structura politicii de dezvoltare rurală a U.E. în 2021-2027	18
Tabel I.2: Angajamentele bugetare pentru PAC în 2021-2027 comparativ cu 2014-2020 ...	21
Tabel I.3: Distribuția fondurilor U.E. pentru Agricultură și Dezvoltare rurală, pe unele state membre în 2021-2027	22
Tabel II.1.1: Balanța producție-consum a grâului la nivel mondial și la nivel U.E.-28	35
Tabel II.1.2: Balanța producție-consum a porumbului la nivel mondial și la nivel Uniunii Europene-28	49
Tabel II.2.1: U.E.-28 și alți principali producători și consumatori de carne de porc pe plan mondial	57
Tabel II.2.2: Balanța comercială a cărnii de porc în U.E. și la nivel mondial, pe țări	61
Tabel II.2.3: Principalii producători și consumatori de carne de bovine	68
Tabel II.2.4: Balanța producție-consum la nivel mondial și în U.E.-28 la carne de bovine	70
Tabel II.2.5: Principalii exportatori și importatori de carne de bovine,	72
Tabel III.1: Autosuficiența alimentară a sectorului agricol comunitar (%)	86
Tabel IV.1: România – Indicatori generali	100
Tabel IV.2: Indicele de securitate alimentară al României la nivel agregat și dezagregat pe dimensiuni în anul 2018	102
Tabel IV.3: Indicele de securitate alimentară a României la nivel dezagregat pe componente ale dimensiunilor în anul 2018	103
Tabel IV.4: Puncte forte pentru securitatea alimentară a României	104
Tabel IV.5: Puncte slabe pentru securitatea alimentară a României	105

Tabel IV.6: Ierarhia unor state membre ale U.E.-28 în asigurarea securității alimentare din U.E.	105
Tabel IV.7: Analiza comparativă a ISA pe componente în România și R. Cehă	106
Tabel IV.8: Analiza comparativă a ISA pe componente în România și Ungaria	108
Tabel IV.9: Analiza comparativă a ISA pe componente în România și Polonia	110
Tabel IV.10: Analiza comparativă a ISA pe componente în România și Bulgaria	111
Tabel IV.11: Diferențe de scor între România și alte state membre ale U.E. din afara Zonei euro	112

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare.
Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană
– un proces necesar

Tema de cercetare:

*6.5.16. Impactul utilizării pe scară largă a inteligenței artificiale și roboților asupra constituirii
unei noi ordini economice internaționale. Recomandări pentru România*

Coordonator: CS I Dr. Florin Bonciu

Colectiv de autori: CS I Dr. Florin Bonciu; CS III Dr. Edith Dobrescu; CS III Răzvan
Voinescu; CS II Dr. Cristian Moisoiu; CS Mirela Simion

CUPRINS

Capitolul 1. Conceptul de ordine economică internațională/mondială și determinanții acesteia	1
1.1. Evoluția ordinii internaționale în perioada postbelică și dimensiunea economică și tehnologică a acesteia	1
1.2. Ordinea economică mondială și factorii determinanți ai competitivității	9
1.3. Impactul celei de-a patra revoluții industriale asupra ordinii mondiale	25

Capitolul 2. Inteligența Artificială și roboții – componente semnificative ale celei de-a patra revoluții industriale	41
2.1. Cea de-a patra revoluție industrială: ce este similar și ce este diferit față de revoluțiile industriale precedente	41
2.2. Efecte ale folosirii pe scară largă a roboților: dimensiuni economice și sociale	49
2.3. Poziția marilor puteri și a organizațiilor internaționale privind utilizarea pe scară largă a inteligenței artificiale și a roboților	71
Capitolul 3. Dimensiuni și implicații economice ale utilizării inteligenței artificiale și a roboților	98
3.1. Implicații economice și efecte asupra ierarhizării puterilor economice la orizontul anilor 2030	98
3.2. Dimensiuni și implicații economice ale utilizării inteligenței artificiale și roboților asupra pieței muncii	103
3.3. Implicații asupra cercetării științifice și dezvoltării	125
Concluzii și recomandări pentru România	136

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare.
Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană
– un proces necesar

Tema de cercetare:

*6.5.17. – Evaluarea competiției economice dintre Uniunea Europeană,
Statele Unite Ale Americii și China
– situația actuală și de perspectivă – (studiu multianual) – Partea a II-a*

Coordonatori: CS III Dr. Răzvan Voinescu, CS II Dr. Cristian Moisoiu

Colectiv de autori: CS III Dr. Răzvan Voinescu; CS II Dr. Cristian Moisoiu;
CS I Sarmiza Pencea; CS II Andreea Drăgoi

CUPRINS

1. Introducere	7
Capitolul 1. Competitivitatea macroeconomică și reziliența statală: factori determinanți ai rezultatelor concurenței economice dintre puterile globale	9
1.1. Abordări teoretice ale rezilienței sistemelor/statelor	9
1.2. Analiza competitivității economice a marilor puteri, în baza factorilor de competitivitate	14

Capitolul 2. Provocările globale: particularitățile și impactul așteptat al acestora pentru Uniunea Europeană, Statele Unite ale Americii, China și Federația Rusă	23
2.1. Provocările globale și impactul acestora	24
2.2. Implicații pe termen scurt ale provocărilor globale	29
2.3. Trei scenarii ale ordinii mondiale pentru viitorul îndepărtat	33
Capitolul 3. Analiza comparativă a competiției economice dintre Uniunea Europeană, Statele Unite ale Americii și China.	42
3.1. Comerțul cu bunuri și servicii în SUA, Uniunea Europeană și China	42
3.2. Fluxurile de investiții străine directe în SUA, Uniunea Europeană și China	47
3.3. Evoluții recente în relațiile economice SUA-U.E.: resetare sau un nou război comercial?	51
3.4. Federația Rusă în actualul context internațional. Tensiuni cu partenerii vestici, noi inițiative de cooperare pe plan global	65
Capitolul 4. Analiza comparativă a rezilienței puterilor globale și a României	74
4.1. Opțiuni metodologice privind măsurarea rezilienței statelor	75
4.2. Cadrul teoretic de analiză a rezilienței: gradul de pregătire a statelor pentru a răspunde adecvat tendințelor evidențiate de scenariile privitoare la viitor	78
4.3. Analiza comparativă a rezilienței Uniunii Europene, Statelor Unite ale Americii, Chinei și României	86
Anexa 4	89
Concluzii	90
Bibliografie	93
Lista tabelelor	
Tabel 1. Acronime utilizate	6
Tabel 2. Utilizarea conceptului de reziliență în diverse discipline	10
Tabel 3. Performanța GCI a marilor puteri economice și a României în 2019	19
Tabel 4. Tehnologii noi și emergente cu potențial sporit de adoptare până în 2022, în analiza The Future of Jobs Report	37

Tabel 5. Schimburile comerciale de bunuri și servicii ale SUA, cu U.E. și China, 2018 (miliarde USD)	54
Tabel 6. Analiza comparativă a rezilienței statelor la efectele tendințelor globale: U.E., SUA, China, Rusia și România	86
Tabel 7. Pilonii rezilienței statelor	89
Lista figurilor	
Figura 1. Reziliența economică a statelor membre U.E. față de criza economică din 2008-2009	12
Figura 2. Indicele rezilienței economice pe regiuni NUTS II	13
Figura 3. Evoluția PIB și PIB/locuitor în SUA, U.E. și China, în perioada 1990-2018	14
Figura 4. Structura indicelui competitivității globale, WEF	15
Figura 5. Competiția economică pentru a patra revoluție industrială	20
Figura 6. Comerțul total cu mărfuri la nivel mondial, în anul 2018 și ponderea SUA, Uniunea Europeană și China	43
Figura 7. Comerțul total cu servicii la nivel mondial, în anul 2018 și ponderea SUA, Uniunea Europeană și China	44
Figura 8. Exporturi de bunuri, 2011-2018	45
Figura 9. Importuri de bunuri, 2011-2018	45
Figura 10. Exporturi de servicii, 2011-2018, mil USD	45
Figura 11. Importuri de servicii, 2011-2018, mil USD	45
Figura 12. Principalii parteneri comerciali internaționali ai U.E.	46
Figura 13. Stocul de ISD, intrări și ieșiri, în U.E., SUA și China (miliarde USD)	48
Figura 14. Intrările și ieșirile anuale de ISD, în/ din U.E., SUA și China, 2011-2018	49
Figura 15. Evoluția creșterii PIB și a principalelor componente în Rusia, în perioada 2014-2019 (%)	66
Figura 16. Structura exporturilor ruse în anul 2018 (% din total)	66
Figura 17. Comerțul U.E. – Federația Rusă (miliarde de euro)	67
Figura 18. Comerțul SUA – Federația Rusă	67
Figura 19. Ciclicitatea cooperării și disensiunilor în relațiile ruso-americeane	68

Figura 20. Comerț China – Rusia	69
Figura 21. Fluxurile de ISD chineze către Rusia (miliarde dolari)	69
Figura 22. Principalele surse de import de țiței ale Chinei în 2017 (% din total)	71
Figura 23. Exporturile Rusiei către Africa (miliarde dolari)	72
Figura 24. Etapele metodologice ale construcției unui indicator compozit al rezilienței statale	75
Figura 25. Provocări, actori și scenarii privind evoluția ordinii mondiale	81
Figura 26. Rezistență, eșec, reziliență și vulnerabilitate statală	84
Figura 27. Structura indicatorului compozit al rezilienței statale	85
Lista casetelor	
Caseta 1. Raportul National Intelligence Council „Global Trends: Paradox of Progress”	23
Caseta 2. „Cartea Albă privind viitorul Europei”	29
Caseta 3. Implicații pe termen scurt ale provocărilor globale pentru Uniunea Europeană	30
Caseta 4. Implicații pe termen scurt ale provocărilor globale pentru SUA	31
Caseta 5. Implicații pe termen scurt ale provocărilor globale pentru China	32
Caseta 6. Implicații pe termen scurt ale provocărilor globale pentru Federația Rusă	33
Caseta 7. Scenariul 1, „2035: o lume fragmentată și protecționistă”	34
Caseta 8. Scenariul 2, „2035: o lume multipolară, cu echilibru fragil între cooperare și conflict”	35
Caseta 9. Scenariul 3. „2035: o lume fragmentată, multipolară și comunitară”	36

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare.
Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană
– un proces necesar

Tema de cercetare:

6.5.18. – Evoluții majore pe principalele piețe internaționale.
Evaluarea tendințelor prețurilor internaționale și a impactului acestora
asupra economiei românești (temă multianuală)

Coordonator: CS I Dr. Maria Cartas

Colectiv de autori: CS I Dr. Maria Cartas; Dr. Petre Prisecaru; Emilia Bălan; Eufrosina
Mereoru; Simona Zamșa; Dr. Emilia Manole; Odette Marinache

CUPRINS

Studiul I.

Evoluții și tendințe pe piața globală a materiilor prime în 2018 și perspective pentru 2019

1. Piața globală a materiilor prime: evoluția piețelor și prețurilor pentru principalele materii prime în anul 2018 și perspective pentru 2019	4
2. Țiței	29
3. Produse primare industriale	
3.1. Aluminiu.....	40

3.2. Cupru	49
3.3. Zinc	60
3.4. Plumb	69
3.5. Cositor	78
4. Produse agroalimentare și materii prime agricole	
4.1. Grâu	91
4.2. Porumb	100
4.3. Semințe oleaginoase	110
4.4. Uleiuri vegetale comestibile	119
4.5. Carne de porc	131
4.6. Zahăr	142
4.7. Cafea	156
4.8. Cacao	163
4.9. Bumbac	170

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare.
Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană
– un proces necesar

Tema de cercetare:

6.5.18. – Evoluții majore pe principalele piețe internaționale.
Evaluarea tendințelor prețurilor internaționale și a impactului acestora asupra
economiei românești (temă multianuală)

Coordonator: CS I Dr. Maria Cartas

Colectiv de autori: CS I Dr. Maria Cartas; Dr. Andrei Rădulescu; Dr. Petre Prisecaru;
Emilia Bălan; Eufrosina Mereoru; Simona Zamșa; Dr. Emilia
Manole; Odette Marinache

CUPRINS

Studiul II.

Evoluții și tendințe pe piața globală a materiilor prime în primele luni din 2019 și perspective
pe termen scurt și mediu

1. Evoluția pieței globale și a prețurilor principalelor materii prime în primele 9 luni
ale anului 2019 și perspective pe termen scurt și mediu 4
2. Evoluția dolarului american în anul 2019 și perspective pentru 2020 37

3. Țiței	40
4. Produse primare industriale	
4.1. Aluminiu.....	49
4.2. Cupru	58
4.3. Cositor	70
4.4. Aur	83
5. Produse agroalimentare și materii prime agricole	
5.1. Grâu	88
5.2. Porumb	103
5.3. Semințe oleaginoase	115
5.4. Uleiuri vegetale comestibile	124
5.5. Zahăr	135
5.6. Cafea.....	152
5.7. Cacao	159
5.8. Bumbac	166

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.19. Cercetări demoeconomice. Echilibrul populației în România

Tema de cercetare:

6.19.7. – Politica de ocupare în Uniunea Europeană.
Impactul migrației asupra piețelor muncii din statele membre

Coordonator: CS II Dr. Alina Ligia Dumitrescu

Colectiv de autori: CS II Dr. Alina Ligia Dumitrescu; CS I Dr. Petre Prisecaru;
CS II Dr. Iulia Monica Oehler-Șincai; CS III Dr. Paul Calanter

CUPRINS

Capitolul 1: Pilonul european al drepturilor sociale: progrese și provocări	4
1.1. Introducere	5
1.2. Contextul general: transformările actuale și necesitatea plasării oamenilor în centrul agendei U.E.	6
1.3. Opinii ale experților privind Pilonul european al drepturilor sociale	8
1.4. Principiile de bază ale Pilonului european al drepturilor sociale	9
1.5. Egalitatea de șanse pe piața muncii	15
1.5.1. Performanța statelor membre privind participarea femeilor la piața muncii	15

1.5.2. Evoluția șomajului în rândul femeilor în U.E.	18
1.6. Concluzii	19
Capitolul 2: Promovarea politicilor active de ocupare în U.E.	22
2.1. Definirea conceptului de politici active de ocupare (PAO)	23
2.2. Evaluarea performanțelor PAO prin diminuarea șomajului de lungă durată ...	24
2.3. Exemple de bună practică în implementarea recomandărilor Consiliului Uniunii Europene privind reducerea șomajului de lungă durată	27
2.4. Exemple de bună practică în implementarea politicilor active de ocupare (PAO)	28
2.5. Concluzii	30
Capitolul 3: Politicile de creștere a ocupării forței de muncă în rândul tinerilor din Uniunea Europeană	32
3.1. Introducere	33
3.2. Opinii din literatura de specialitate privind „garanția pentru tineri (GT)”	33
3.3. Dimensiunea șomajului în rândul tinerilor din U.E.	35
3.4. Stimularea ocupării forței de muncă din rândul tinerilor	36
3.4.1. Instrumente pentru finanțarea „garanției pentru tineret (GT)”	36
3.4.2. Impactul „garanției pentru tineret (GT)”	37
3.5. Politicile active pentru creșterea ocupării tinerilor	37
3.6. Concluzii	42
Capitolul 4: Impactul celei de-a patra revoluții industriale asupra ocupării forței de muncă	45
4.1. Introducere	46
4.2. Literatura de specialitate privind impactul celei de-a patra revoluții industriale ...	47
4.3. Evoluția către „locurile de muncă ale viitorului”	49
4.4. O nouă Agendă pentru competențe în U.E.	53
4.5. Concluzii	54
Capitolul 5: Implicațiile migrației asupra piețelor muncii din statele membre	55
5.1. Libera circulație a forței de muncă	56

5.2. Libera circulație a forței de muncă în state membre. Studiu de caz: România ...	59
5.2.1. Fluxurile de migrație nete ale cetățenilor români către principalele țări de destinație din U.E.	60
5.3. Impactul demografic al emigrației asupra piețelor muncii din unele state membre	61
5.4. Concluzii	63

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare.
Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană
– un proces necesar

Tema de cercetare:

*6.5.20. – Valorificarea potențialului piețelor agricole românești și recuperarea decalajelor
de dezvoltare a spațiului rural*

Coordonatori: CS I Dr. Cecilia Alexandri, CS II Dr. Monica-Mihaela Tudor

Autori: CS I Dr. Cecilia Alexandri; Corina Sâman

CUPRINS

*Analiză comparativă privind efectul subvențiilor asupra productivității fermelor
din țările Central și Est-Europene*

1. Introducere	3
2. Stadiul cunoașterii problemei	4
3. Structura fermelor și indicatori socio-economici din țările analizate	6
Structura fermelor	6
Statistici descriptive privind indicatorii FADN din diferitele țări nou aderate	8
Comparații privind productivitatea factorilor la fermele de diferite orientări productive din țările Central și Est-Europene	10

4. Metodologie	14
5. Rezultate empirice – Rolul mărimii fermei și al subvențiilor agricole asupra productivității totale a factorilor	17
6. Concluzii	23
7. Referințe	24

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare.
Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană
– un proces necesar

Tema de cercetare:

*6.5.20. – Valorificarea potențialului piețelor agricole românești și recuperarea decalajelor
de dezvoltare a spațiului rural*

Coordonatori: CS I Dr. Cecilia Alexandri, CS II Dr. Monica-Mihaela Tudor

Colectiv de autori: Cornelia Alboiu; Iuliana Ionel; Mariana Grodea

CUPRINS

*Convergența fermelor românești din sectorul horticola și de creștere a animalelor
la piața Europeană*

Convergența fermelor românești din sectorul horticola la piața europeană

Rezumat	4
1. Introducere	4
2. Stadiul cunoașterii în domeniu	6
3. Datele și metodologia folosită	7

4. Competitivitatea sectorului horticola prin prisma viabilității/profitabilității sectorului horticola	8
4.1. Valoarea adăugată netă agricolă	8
4.2. Venitul familial agricol	10
4.3. Randamente medii la hectar și valoarea producției	11
4.4. Ponderea costurilor în valoarea producției totale	12
5. Competitivitatea sectorului horticola prin prisma eficienței producției ca indicator al convergenței structurale	13
5.1. Productivitatea agricolă a terenului	13
5.2. Productivitatea agricolă a muncii	14
5.3. Productivitatea parțială a capitalului fix total	15
5.4. Productivitatea parțială a echipamentelor și utilajelor din sectorul horticola	16
5.5. Productivitatea totală a factorilor	16
6. Evoluția balanței comerciale a sectorul legumicol românesc ca indicator al convergenței structurale	18
6.1. Evoluția balanței comerciale	18
6.2. Indicele gradului de acoperire al importului prin export (IGA)	19
Concluzii	20
Bibliografie	21
Convergența fermelor românești din sectorul lapte la piața europeană	
Material și metodă	23
Rezultate și discuții	23
1. Productivitatea factorilor/muncă, teren sau animale și capital	23
1.1. Informații generale	23
1.2. Valoarea Adăugată Netă	24
1.3. Valoarea Adăugată Netă /Unitatea Anuală de Muncă	25
1.4. Productivitatea agricolă a muncii în fermele de lapte	26
1.5. Productivitatea totală a factorilor (PTF)	26

Concluzii	28
Bibliografie	29
Convergența fermelor românești din sectorul granivor la piața europeană	
1. Dimensiunea economică a fermei	30
2. Valoarea totală a muncii din fermă	31
A. Caracteristici structurale ale fermelor și valoarea activelor	32
3. Suprafața agricolă totală utilizată, exprimată în hectare	32
4. Total unități de creștere a animalelor, indicator :SE080, exprimate în LU	34
5. Valoarea activelor fixe la nivelul fermelor de granivore	34
B. Situația economică a fermelor specializate	35
6. Productivitatea totală a factorilor	35
7. Productivitatea fermei de granivore/LU	36
8. Valoarea adăugată netă a fermei de granivore	37
9. Venitul fermei familiale	38
10. Valoarea adăugată netă pentru ferma de granivore/unitatea	39
C. Indicatori de venit și profitabilitate	39
11. Capital mediu la nivelul fermei de granivore	40
12. Investițiile brute la nivelul fermelor	40
13. Flux de numerar	41
Concluzii	42
Bibliografie	42

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare.
Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană
– un proces necesar

Tema de cercetare:

6.5.20. – Valorificarea potențialului piețelor agricole românești și recuperarea decalajelor de dezvoltare a spațiului rural

Coordonatori: CS I Dr. Cecilia Alexandri, CS II Dr. Monica-Mihaela Tudor

Autor: Mirela-Adriana Rusali

CUPRINS

Analiza inegalităților structurale ale industriei alimentare din statele U.E.
în contextul integrării monetare și implicații pentru România

Rezumat	2
1. Introducere	3
2. Stadiul cunoștințelor în domeniu	4
1.1. La nivel național	4
1.2. La nivel internațional	7
3. Materiale și metode de cercetare	18

4. Rezultate și discuții	20
4.1 Profilul sectoarelor de prelucrare agroalimentară în statele U.E.-28	20
4.2. Analiza evoluției prețurilor în lanțul valoric alimentar	23
4.3. Analiza distribuției valorii adăugate în lanțul alimentar din România și U.E.-28	25
4.4 Analiza potențialului de dezvoltare a sectorului de prelucrare alimentară	27
5. Concluzii și observații	36
Bibliografie	39

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare.
Convergența economică și monetară a României cu Uniunea Europeană
– un proces necesar

Tema de cercetare:

6.5.20. – Valorificarea potențialului piețelor agricole românești și recuperarea decalajelor de dezvoltare a spațiului rural

Coordonatori: CS I Dr. Cecilia Alexandri, CS II Dr. Monica-Mihaela Tudor

Autor: CS II Dr. Monica-Mihaela Tudor

CUPRINS

Decalaje structurale în spațiul rural românesc – concept și evoluții economico-sociale

Rezumat	2
1. Introducere	3
2. Aspecte metodologice	5
3. Rezultate și discuții	6
3.1. Nivelul de dezvoltare economică al spațiului rural	6
3.2. Structura economică și ocupațională a regiunilor predominant rurale	9

3.2.1. Structura sectorială a economiei regiunilor predominant rurale est-europene	9
3.2.2. Structura ocupațională a regiunilor predominant rurale est-europene	10
3.3. Caracteristici ale capitalului uman rural	12
3.3.1. Nivelul de instruire al populației active rurale	12
3.3.2. Caracteristici ale pieței rurale a muncii	13
3.4. Convergența structurală a economiilor rurale est-europene	15
3.4.1. Convergența structurii economiilor rurale	15
3.4.2. Convergența structurii ocupaționale rurale	16
3.5. Consecințe ale slabei convergențe a economiilor rurale	17
3.5.1. Mișcarea migratorie a populației rurale	17
3.5.2. Sărăcia rurală	19
4. Concluzii	21
Referințe	24

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

*6.8.1. – Opțiunile României privind implementarea Politicii Agricole Comune post-2020
și implicațiile acestora la nivel regional (temă pe 3 ani: 2018-2020)*

Coordonatori: CS I Dr. Cecilia Alexandri; CS II Dr. Lucian Luca

Colectiv de autori: Dr. Cecilia Alexandri; Dr. Lucian Luca; Daniela Giurcă

CUPRINS

*Schița unei analize SWOT pe obiectivele Planului Național Strategic
PAC post-2020*

1. Introducere (CA, DG)	3
2. Stadiul cunoașterii problemei (CA)	9
3. Elemente pentru o analiză SWOT a sectorului agricol din România (CA)	12
3.1. Obiectivul specific 1	12
3.1.1. Venitul agricol comparat cu restul economiei	12
3.1.2. Evoluția venitului agricol pe sectoare	14
3.1.3. Venitul agricol în profil regional în România	15

3.1.4. Importanța sprijinului primit prin subvențiile PAC	16
3.1.5. Analiza SWOT a obiectivului specific 1	17
3.2. Obiectivul specific 2	19
3.2.1. Productivitatea totală a factorilor	19
3.2.2. Formarea brută de capital fix	25
3.2.3. Structura costurilor și a veniturilor	28
3.2.4. Comerțul agroalimentar	30
3.2.5. Raportul dintre prețurile agricole naționale, europene și mondiale	32
3.2.6. Numărul de ferme, hectare și efective de animale	35
3.2.7. Analiza SWOT a obiectivului specific 2	38
3.3. Obiectivul specific 3	41
3.3.1. Valoarea adăugată creată de sectorul primar	41
3.3.2. Valoarea producției agricole pe sectoare	41
3.3.3. Analiza SWOT pentru obiectivul specific 3	43
4. Redistribuirea și reducerea plăților directe – o recapitulare a problematicii (LL)	45
4.1. Modulare/degresivitate/plafonare/redistribuire	45
4.2. Propunerile Comisiei Europene	47
4.3. Pozițiile statelor membre și sugestiile din Consiliul Uniunii Europene	50
4.4. Opțiunile Comisiei de agricultură a Parlamentului European	52
4.5. Pozițiile fermierilor din România	53
4.6. Dezbaterile din mediul academic.....	54
5. Concluzii (LL)	56
Bibliografie	57
Anexa (DG)	60

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

*6.8.1. – Opțiunile României privind implementarea Politicii Agricole Comune post-2020
și implicațiile acestora la nivel regional (temă pe 3 ani: 2018-2020)*

Coordonatori: CS I Dr. Cecilia Alexandri; CS II Dr. Lucian Luca

Autor: Anca Marina Izvoranu

CUPRINS

Impactul taxării asupra agricultorilor

Rezumat	2
1. Introducere	3
2. Stadiul cunoașterii problemei	3
3. Material și metodă	4
4. Rezultate și discuții	6
5. Concluzii	43
Bibliografie	45

Anexe	47
Lista tabelelor	50
Lista figurilor	52
Lista tabelelor	
Tabelul 1.1. Împărțirea teritorială a respondeților pe județe	6
Tabelul 1.2. Structura respondenților în funcție de vârstă	7
Tabelul 1.3. Structura respondeților în funcție de studiile efectuate	7
Tabelul 1.4. Forma de organizare a exploatației agricole	8
Tabelul 1.5. Frecvența în rândul respondeților a numărului membrilor în familie	8
Tabelul 1.6. Ocupația respondeților	9
Tabelul 1.7. Sursa de venit a respondeților	9
Tabelul 1.8. Venitul lunar al familiei în rândul respondenților	10
Tabelul 1.9. Situația proprietății terenului lucrat de respondenți	11
Tabelul 1.10. Venitul lunar al familiei. Tipul de proprietate.....	11
Tabelul 1.11. Profilul exploatației respondenților	12
Tabelul 1.12. Apartenența exploatației la o asociație, grup de producător, cooperativă	12
Tabelul 1.13. Apartenența la o asociație în funcție de studiile respondentului	13
Tabelul 1.14. Frecvența suprafeței cultivate cu cereale (respondenți)	13
Tabelul 1.15. Frecvența suprafeței cultivate cu plante oleaginoase (respondenți)	14
Tabelul 1.16. Frecvența suprafeței cultivate cu cartofi (respondenți)	14
Tabelul 1.17. Frecvența suprafeței cultivate cu sfeclă de zahăr (respondenți)	14
Tabelul 1.18. Frecvența suprafeței cultivate cu legume în câmp (respondenți)	15
Tabelul 1.19. Frecvența suprafeței cultivate cu legume în spații protejate (respondenți)	15
Tabelul 1.20. Frecvența suprafeței cultivate cu leguminoase pentru boabe (respondenți)	15
Tabelul 1.21. Frecvența suprafeței cultivate cu pomi pe rod (respondenți)	16

Tabelul 1.22. Frecvența suprafeței cultivate cu vie pe rod (respondenți)	16
Tabelul 1.23. Frecvența suprafeței cultivate cu arbuști fructiferi (respondenți)	16
Tabelul 1.24. Frecvența suprafeței cultivate cu flori și plante ornamentale (respondenți)	17
Tabelul 1.25. Frecvența numărului de animale deținute de respondenți (vaci)	17
Tabelul 1.26. Frecvența numărului de animale deținute de respondenți (bivolite)	18
Tabelul 1.27. Frecvența numărului de animale deținute de respondenți (oi)	18
Tabelul 1.28. Frecvența numărului de animale deținute de respondenți (capre)	18
Tabelul 1.29. Frecvența numărului de animale deținute de respondenți (porci)	19
Tabelul 1.30. Frecvența familiilor de albine deținute de respondenți	19
Tabelul 1.31. Frecvența păsărilor de curte deținute de respondenți	20
Tabelul 1.32. De unde obțineți informații cu privire la taxe/impozite/contribuții sociale? ..	20
Tabelul 1.33. Statistică descriptivă a informării respondenților.....	21
Tabelul 1.34. Ce taxe și impozite agricole, din cele enumerate, ați plătit dvs. în anul 2018/2019?	22
Tabelul 1.35. Opinia respondenților despre consumul de timp pentru plata impozitelor, în funcție de studii	25
Tabelul 1.36. Media și variația standard a variabilelor guvern-studii	27
Tabelul 1.37. Corelațiile dintre variabilele guvern – studii	27
Tabelul 1.38. Model Summaryb guvern – studii	28
Tabelul 1.39. Testul ANOVA guvern – studii	28
Tabelul 1.40. Coeficienții corelației dintre studii și încrederea acordată Guvernului	28
Tabelul 1.41. Reziduuri statistice	29
Tabelul 1.42. Corelație parametrică între vârstă și gradul de încredere în Guvern	30
Tabelul 1.43. Corelație parametrică între studiile respondentului și gradul de încredere în Guvern	31
Tabelul 1.44. Corelații parametrice bilaterale între studiile respondentului, vârsta respondentului și gradul încrederii în Guvern	31

Tabelul 1.45. Corelații parametrice bilaterale între indicatorii studiile respondentului, vârsta, numărul membrilor din familie, gradul de informare asupra taxelor și impozitelor agricole și gradul de încredere în Ministerul Finanțelor Publice	32
Tabelul 1.46. Corelații parametrice bilaterale între studii, vârsta, ocupația, profilul exploatației, apartenența la o asociația/cooperativă/grup de producători, gradul de îngrijorare despre fiscalitate și încrederea acordată Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale	33
Tabelul 1.47. Corelații parametrice bilaterale între studii, vârsta, ocupația, profilul exploatației, apartenența la o asociația/cooperativă/grup de producători, gradul de îngrijorare despre fiscalitate și încrederea acordată Agenției de Plăți și Intervenții în Agricultură	35
Tabelul 1.48. Corelații parametrice bilaterale între studii, vârsta, ocupația, profilul exploatației, apartenența la o asociația/cooperativă/grup de producători, gradul de îngrijorare despre fiscalitate și încrederea acordată Agenției de Administrare Fiscală	35
Tabelul 1.49. Opinia respondenților la propunerea simplificării sistemului fiscal	39
Tabelul 1.50. Opinia respondenților privitoare la diminuarea numărului de taxe	39
Tabelul 1.51. Dacă ați fi factor de decizie, ați propune micșorarea nivelului impozitului?	40
Tabelul 1.52. Dacă ați fi factor de decizie, ați propune micșorarea nivelului contribuțiilor sociale?	42
Lista figurilor	
Figura 1. Procesul elaborării ipotezelor de cercetare	4
Figura 1.1. Cât de informat (ă) vă considerați în legătură cu impozitele și taxele agricole pe care trebuie să le achitați?	21
Figura 1.2. Gradul de îngrijorare al respondenților în ceea ce privește fiscalitatea	23
Figura 1.3. Influența impozitării asupra activității agricole	23
Figura 1.4. Capacitatea de plată a agricultorilor, dacă plata taxelor ar fi mai ușor de realizat	24

Figura 1.5. Capacitatea de plată a agricultorilor, dacă plata taxelor nu ar consuma atât de mult timp	25
Figura 1.6. Opinia respondenților privind capacitatea de calcul a fiecărui contribuabil în ceea ce privește impozitele agricole	26
Figura 1.7. Influența situației încrederii în Guvern în funcție de studiile respondentului ..	29
Figura 1.8. P-P Plot al reziduurilor	30
Figura 1.9. Corelație parametrică între venitul lunar al respondenților și studiile absolvite	34
Figura 1.10. Gradul de încredere al respondenților acordat Agenției Naționale de Administrare Fiscală	36
Figura 1.11. Gradul de încredere al respondenților acordat Direcției agricole județene ..	37
Figura 1.12. Gradul de încredere al respondenților acordat Direcției agricole Județene	37
Figura 1.13. Percepția despre simplificarea sistemului fiscal în funcție de venitul lunar	38
Figura 1.14. Poziția opiniilor legate de micșorarea numărului de taxe și simplificarea sistemului fiscal	40
Figura 1.15. Opinia respondenților în ceea ce privește micșorarea nivelului impozitului, taxelor și a contribuțiilor sociale, în funcție de gradul de îngrijorare al acestora despre fiscalitatea agricolă	41
Figura 1.16. Opinia respondenților în ceea ce privește măsura de micșorare a nivelului contribuțiilor sociale, în funcție de venitul lunar al familiei	42

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

*6.8.4. – Efectele măsurilor de creștere a competitivității din cadrul Politicii Agricole Comune
asupra filierelor agroalimentare din România*

Coordonator: CS II Dr. Iuliana Ionel

Colectiv de autori: CS II Dr. Iuliana Ionel; CS II Dr. Mariana Grodea; CS II Dr. Cornelia
Alboiu; CS III Dr. Mihaela Kruzsliska; CS III Dr. Viorica Gavrilă;
CS drd. Diana-Maria Drigă

CUPRINS

Impactul sprijinului cuplat asupra dezvoltării sectorului vegetal și animal
– analiză în profil teritorial

1. Impactul sprijinului cuplat asupra dezvoltării sectorului vegetal și animal – analiză în profil teritorial	3
2. Impactul sprijinului cuplat asupra pieței de soia din România	25
3. Impactul sprijinului cuplat asupra pieței lucernei în perioada 2015-2018	38
4. Impactul sprijinului cuplat acordat culturii de sfeclă de zahăr în perioada 2015-2018	50

5. Sprijin cuplat în sectorul legumicol	56
6. Impactul sprijinului cuplat asupra culturii de cartof	73
7. Impactul sprijinului cuplat asupra pieței leguminoaselor pentru boabe (mazăre și fasole boabe)	83
8. Sprijinul cuplat în sectorul fructelor	89
9. Orez - impactul sprijinului cuplat asupra pieței din România	103
10. Piața hameiului în România	114
11. Impactul sprijinului cuplat asupra pieței pentru cânepă fibră	117

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

*6.8.4. – Efectele măsurilor de creștere a competitivității din cadrul Politicii Agricole Comune
asupra filierelor agroalimentare din România*

Coordonator: CS II Dr. Iuliana Ionel

Autor: Mihaela Kruzslিকা

CUPRINS

Numărul și dinamica exploatațiilor specializate în cultura cerealelor din România
– efectele măsurilor din cadrul PAC

Rezumat	3
1. Introducere	3
2. Stadiul actual al cunoașterii problemei	6
3. Material și metode de cercetare	6
4. Rezultate și discuții	10

5. Concluzii	42
Bibliografie	43
Anexa 1.	45

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

*6.8.4. – Efectele măsurilor de creștere a competitivității din cadrul Politicii Agricole Comune
asupra filierelor agroalimentare din România*

Coordonator: CS II Dr. Iuliana Ionel

Autor: Claudiu-Cătălin Munteanu

CUPRINS

*Analiza SWOT a filierelor agroalimentare din România din perspectiva
managementului canalelor de marketing*

1. Introducere	1
2. Filiere agroalimentare și canale de marketing	3
3. Tipologia și caracteristicile canalelor de marketing pentru produsele agroalimentare	4
4. Analiza SWOT a filierei produselor agroalimentare din România	7
5. Analize SWOT pe principalele filiere agroalimentare din România	14
5.1. Analiza SWOT a filierei cerealelor și oleaginoaselor	14

5.2. Analiza SWOT a filierei cărnii și produselor din carne	17
5.3. Analiza SWOT a filierei laptelui și produselor lactate	20
5.4. Analiza SWOT a filierei fructelor și legumelor	22
5.5. Analiza SWOT a filierei peștelui și produselor piscicole	25
5.6. Analiza SWOT a filierei mierii și produselor apicole	28

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

*6.8.4. – Efectele măsurilor de creștere a competitivității din cadrul Politicii Agricole Comune
asupra filierelor agroalimentare din România*

Coordonator: CS II Dr. Iuliana Ionel

Autor: Viorica Gavrila

CUPRINS

Sectorul vitivinicol în contextul PAC. Efecte și provocări

Rezumat	2
1. Introducere	4
2. Stadiul cunoașterii problemei	5
3. Material și metoda de cercetare	9
4. Rezultate și discuții	17
Contextul mondial	17
Dimensiunea socială și economică a sectorului vitivinicol al U.E.	22

Dimensiunea socială și economică a sectorului vitivinicol din România	25
Bibliografie	43

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

*6.8.4. – Efectele măsurilor de creștere a competitivității din cadrul Politicii Agricole Comune
asupra filierelor agroalimentare din România*

Coordonator: CS II Dr. Iuliana Ionel

Autor: drd. Diana-Maria Drigă

CUPRINS

Modelul CAPRI – prezentare generală

1. Introducere	4
2. Descrierea modelului	4
2.1. Modelul CAPRI	4
2.2. Proiectele și finanțarea CAPRI au avut următorul parcurs	5
2.3. Clienții și utilizatorii modelului CAPRI	5
2.4. Instrumentele pentru baza de date CAPRI	6
3. Prezentare generală asupra modelului CAPRI	11
Bibliografie	22

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.5. – Riscurile în agricultura României. Strategii, politici, instrumente de gestiune și control
(temă pe 2 ani: 2018-2019)

Coordonator: CS II Dr. Gheorghe Hurduzeu

Colectiv de autori: CS II Dr. Gheorghe Hurduzeu; Cristian Kevorchian,
Camelia Gavrilescu

CUPRINS

Partea I – Studiul riscurilor climatice

Rezumat	1
1. Introducere	3
2. Stadiul cercetării în domeniu	5
3. Material și metode de cercetare	12
4. Rezultate și discuții	15
5. Concluzii	55
Bibliografie	57

Anexe	53
Lista abrevierilor	60
Lista casetelor	61
Lista figurilor	62
Partea a II-a - Asigurări Agricole P2P (Peer-To-Peer) bazate pe contracte inteligente în Blockchain (Ethereum)	
Rezumat	63
Introducere	65
1. Asigurări Bazate pe Indici în Blockchain	68
2. Asigurări Agricole Peer-to-Peer	69
3. Portofele Digitale Distribuite asociate Blockchain-ului	72
4. Coeficientul de Risc	74
5. Acoperirea Peer-to-Peer	75
6. Rata de Acoperire.....	76
7. Formularea Cererii	77
8. Votarea, Rambursarea și Plata	78
9. Rezultate și Discuții	79
Concluzii	80
Bibliografie	81
Lista casetelor	
Caseta 1: Câteva exemple de programe bazate pe indici, dezvoltate în diferite țări	13
Caseta 2: Repere de bază folosite în evaluarea vulnerabilității	39
Caseta 3: Indicele DDD_12	42
Caseta 4: Educație și marketing - WII pentru fermieri	53
Lista figurilor	
Figura 1: Proprietăți ale variabilei meteo pentru a putea fi indexată	18
Figura 2: Avantaje ale utilizării indicilor	19

Figura 3: Limite ale utilizării indicilor	20
Figura 4: Avantaje și limitele utilizării indicilor – abordare comparative	22
Figura 5: Etapele proiectării și implementării unui indice	23
Figura 6: Prefezabilitatea - decalog al cerințelor prealabile	25
Figura 7: Maparea riscurilor	26
Figura 8: Precondiții și condiții	31
Figura 9: Pilotarea	34
Figura 10: Evaluarea calitativă a procesului privind crearea unui indice climatic	35
Figura 11: Fezabilitatea tehnică – analize interrelaționate	36
Figura 12 Rezultatele analizelor din etapa de fezabilitate tehnică	37
Figura 13: Evaluarea expunerii la risc	38
Figura 14: Structurarea contractului	46
Figura 15: Faza de implementare	54

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

*6.8.6. – Evaluarea politicilor de agromediu în agricultura românească în contextul
dezvoltării rurale durabile (temă pe 2 ani: 2018-2019)*

Coordonator: CS II Dr. Camelia Gavrilăscu

Autor: CS II Dr. Camelia Gavrilăscu

CUPRINS

*O analiză a riscurilor economice și de mediu în exploatațiile agricole mici din regiunea
de Nord-Est a României*

Rezumat	1
1. Introducere	3
2. Stadiul cercetării în domeniu.....	4
3. Material și metode de cercetare	8
4. Rezultate și discuții	12
4.1. Caracteristici demografice ale respondenților din eșantion	12
4.2. Disponibilitatea de asumare a riscului (sau preferința la risc)	14

4.3. Principalele provocări cărora trebuie să le facă față fermierii	18
4.4. Principalele strategii de management al riscului aplicate de fermieri	24
5. Concluzii	26
Bibliografie	28
Mulțumiri	31
Anexe	32
Lista tabelelor	51
Lista figurilor	52
Lista tabelelor	
Tabelul 1. Structura chestionarului	11
Tabelul 2. Statistica descriptivă a principalelor caracteristici demografice ale respondenților	12
Tabelul 3. Respondenții după grupa de vârstă (număr)	13
Tabelul 4. Tipul de școală absolvită de respondenți (număr)	13
Tabelul 5. Statistica descriptivă a disponibilității de asumare a riscului (preferinței la risc)	14
Tabelul 6. Principalele 3 provocări așteptate de fermieri în următorii 20 de ani (Q3a) ..	18
Tabelul 7. Ierarhizarea provocărilor identificate de respondenți	20
Tabelul 8. Statistica descriptivă a provocărilor cu care se vor confrunta fermierii (Q5.1 – Q5.20)	22
Tabelul 9. Ierarhizarea principalelor strategii aplicate de fermieri în ultimii 5 ani (Q5)	24
Lista figurilor	
Figura 1. Cadrul de evaluare a rezilienței sistemelor agricole	5
Figura 2. Autoevaluarea preferinței la risc (întrebarea Dohmen)	15
Figura 3. Evaluarea preferinței la risc comparativ cu alți fermieri	16
Figura 4. Distribuția relevanței percepute pentru diferite categorii de provocări	22

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.6. – Evaluarea politicilor de agromediu în agricultura românească în contextul dezvoltării rurale durabile (temă pe 2 ani: 2018-2019)

Coordonator: CS II Dr. Camelia Gavrilă

Autor: Camelia Toma

CUPRINS

Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră (GES) din agricultură în contextul dezvoltării rurale durabile

Introducere	2
1. Stadiul cunoașterii problemei	5
2. Material și metodă	11
3. Rezultate și discuții	15
3.1. Situația sectorului zootehnic românesc în perioada 1961-2017	15
3.2. Emisiile de GES rezultate din agricultura României în perioada 1961-2017	19

3.3. Emisiile de GES rezultate din agricultura Uniunii Europene în perioada 1961-2017	22
3.4. Emisiile de GES rezultate din agricultura Continentului Europa în perioada 1961-2017	25
3.4.1. Efectivele de animale pe continentul Europa în perioada 1961-2017	26
3.4.2. Evoluția și dinamica emisiilor de GES rezultate din agricultura zonelor geografice ale continentului Europa în perioada 1961-2017	27
3.5. Intensitatea emisiilor de GES rezultate pentru obținerea produselor agricole din România comparativ cu Uniunea Europeană	31
3.6. Emisiile de GES raportate la 1000 ha SAU în România, Uniunea Europeană și Continentul Europa în perioada 1961-2017	35
Concluzii	39
Anexe	41
Listă cu tabele	49
Listă cu grafice	50
Listă cu tabele	
Tabelul 1. Emisiile de GES pe sectoarele economiei și bazinele de absorbție din România	6
Tabelul 2. Exemple de coeficienți utilizați pentru exprimarea valorii energetice și conversia gazelor cu efect de seră provenite agricultură în echivalent CO ₂ ...	11
Tabelul 3. Statele componente ale continentului Europa, grupate pe Regiuni geografice (FAOSTAT)	12
Tabelul 4. Dinamica evoluției efectivelor de animale (UVM) din România în perioada 1961-2017, comparativ cu media perioadei 1961-1970 = 100%	17
Tabelul 5. Intensitatea emisiilor de GES pe produse agricole din România comparativ cu U.E., kg echiv.CO ₂ /kg de produs	31
Tabelul 6. Intensitatea și dinamica emisiilor de GES în kg echiv. CO ₂ /1000 ha SAU din fermentația enterică în câteva state ale U.E.	35
Tabelul 7. Intensitatea emisiilor totale de GES din agricultură pe regiunile continentului European, tone CO ₂ /1000 ha	36

Tabelul 8. Intensitatea emisiilor de GES provenite din îngrășămintele chimice, pe regiuni ale continentului European, tone echiv.CO2/1000 ha	37
Listă cu grafice	
Figura 1. Efectele previzibile ale schimbărilor climatice asupra sistemelor agricole	2
Figura 2. Emisiile de GES pe sectoare în U.E.-28, 2016	3
Figura 3. Evoluția emisiilor de GES din România, pe sectoare ale economiei, în perioada 1990-2011	5
Figura 4. Evoluția ponderii surselor de GES din economia României în perioada 1990-2010	6
Figura 5. Gruparea suprafeței pădurilor din România pe clase de vârstă	7
Figura 6. Principalele surse de emisii și absorbții de GES din agricultură, silvicultură și alte utilizări de terenuri	8
Figura 7. Evoluția efectivelor de animale din România în perioada 1961-2017, mii UVM	15
Figura 8. Evoluția ponderii speciilor de animale din total efectiv în România, în perioada 1961-2017, %	16
Figura 9. Ponderea surselor de emisii de gaze cu efect de seră din agricultura României în echiv. CO2, Media 1990-2017	17
Figura 10. Evoluția emisiilor de GES din agricultura României în perioada 1961-2017, grupate pe surse de emisii, milioane tone/teragrame de echiv.CO2 și a efectivelor de bovine, ovine și caprine, mii UVM	20
Figura 11. Dinamica emisiilor de GES din surse agricole ale României în perioada 1961-2017, comparativ cu media perioadei 1961-1970 = 100%	21
Figura 12. Evoluția efectivelor de animale (UVM) în statele membre ale Uniunii Europene în perioada 1961-1917	22
Figura 13. Evoluția emisiilor de GES din agricultura Uniunii Europene în perioada 1961-2017, grupate pe surse de emisii, milioane tone/teragrame de echiv. CO2	23
Figura 14. Ponderea emisiilor de GES pe surse agricole din Uniunea Europeană, în perioada 1961-2017	24

Figura 15. Reprezentarea grafică a dinamicii emisiilor de GES din surse agricole ale Uniunii Europene în perioada 1961-2017, comparativ cu media perioadei 1961-1970 = 100	24
Figura 16. Ponderea suprafeței totale a regiunilor geografice ale continentului Europa în anul 2017 față de anul 1991	25
Figura 17. Evoluția efectivelor de bovine (UVM) pe continental Europa, grupate pe zone, în perioada 1961-2017	26
Figura 18. Evoluția efectivelor de animale din zona Europa de Nord în perioada 1961-2017, milioane UVM	26
Figura 19. Evoluția efectivelor de animale din zona Europa de Est în perioada 1961-2017, milioane UVM	26
Figura 20. Evoluția efectivelor de animale din zona Europa de Vest în perioada 1961-2017, milioane UVM	27
Figura 21. Evoluția efectivelor de animale din zona Europa de Sud în perioada 1961-2017, milioane UVM	27
Figura 22. Evoluția emisiilor de GES pe surse agricole din zona Europa de Est în perioada 1961-2017, mil. tone echiv. CO2	28
Figura 22A. Dinamica emisiilor de GES din surse agricole ale zonei Europa de Est în perioada 1961-2017, comparativ cu media perioadei 1961-1970 = 100% ...	28
Figura 23. Evoluția emisiilor de GES pe surse agricole din zona Europa de Nord în perioada 1961-2017, mil. tone echiv. CO2	28
Figura 23 B. Dinamica emisiilor de GES din surse agricole ale zonei Europa de Nord în perioada 1961-2017, comparativ cu media perioadei 1961-1970 = 100% ...	28
Figura 24. Evoluția emisiilor de GES pe surse agricole din zona Europa de Sud în perioada 1961-2017, milioane tone echiv. CO2	29
Figura 24 C. Dinamica emisiilor de GES din surse agricole ale zonei Europa de Sud în perioada 1961-2017, comparativ cu media perioadei 1961-1970 =100% ...	29
Figura 25. Evoluția emisiilor de GES pe surse agricole din zona Europa de Vest în perioada 1961-2017, milioane tone echiv. CO2	29
Figura 25 D. Dinamica emisiilor de GES din surse agricole ale zonei Europa de Vest în perioada 1961-2017, comparativ cu media perioadei 1961-1970 =100%	29

Figura 26. Diferența de intensitate a emisiilor degajate de România față de U.E. pentru obținerea unui KG de produs agricol în perioada 1961-2017, Kg de echiv.CO2/Kg de produs	32
Figura 27. Dinamica intensității emisiilor de GES pentru producerea unui kg de cereale în România și Uniunea Europeană, față de media perioadei 1961-1970 =100%, kg echiv.CO2/kg produs	33
Figura 28. Dinamica intensității emisiilor de GES pentru producerea unui kg de carne de bovine, ovine și caprine în România și Uniunea Europeană, față de media perioadei 1961-1970 =100%, kg echiv.CO2/kg produs	33
Figura 29. Dinamica intensității emisiilor de GES pentru producerea unui kg de lapte de vacă, de oaie și de ouă în România și Uniunea Europeană, față de media perioadei 1961-1970 =100%, kg echiv.CO2/kg produs	34
Figura 30. Dinamica intensității emisiilor de GES pentru producerea unui kg de carne de pasăre și porc în România și Uniunea Europeană, față de media perioadei 1961-1970 =100%, kg echiv.CO2/kg produs	34
Figura 31. Evoluția intensității emisiilor de GES din fermentația enterică a bovinelor la 1000 ha sau în perioada 1961-2017, comparații dintre România și unele state ale U.E., kg echiv.CO2/1000 ha	36
Figura 32. Intensitatea emisiilor totale de GES din agricultură pe regiunile continentului European, tone echiv.CO2/1000 ha	37
Figura 33. Intensitatea emisiilor de GES provenite din îngrășămintele chimice, pe regiuni ale continentului European, tone echiv.CO2/1000 ha	37

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.6. – Evaluarea politicilor de agromediu în agricultura românească în contextul dezvoltării rurale durabile (temă pe 2 ani: 2018-2019)

Coordonator: CS II Dr. Camelia Gavrilăscu

Autor: Corina Dinculescu

CUPRINS

Biodiversitatea în România din perspectivă statistică

Rezumat	2
Introducere	2
Documente importante cu privire la conservarea și protejarea biodiversității	3
Viziunea Uniunii Europene privind conservarea și protejarea biodiversității	5
Materiale și metode de lucru	6
Rezultate și discuții	6
Zone cu valoare naturală ridicată (HNV)	6

Arii protejate	9
Cheltuieli și investiții pentru protejarea biodiversității	25
Adaptarea intervențiilor PAC la nevoile agriculturii	27
Concluzii	34
Bibliografie	35
Lista tabelelor	36
Lista figurilor/graficelor	36
Listă abrevieri	37
Lista tabelelor	
Tabelul 1. Terenuri agricole cu valoare naturală ridicată (HNV)	8
Tabelul 2. Cheltuielile curente interne și investițiile pentru protecția mediului, în perioada 2011-2017	26
Tabelul 3. Sprijin financiar pentru măsurile legate de mediu și climă	31
Lista figurilor/graficelor	
Figura 1. Ponderea suprafețelor tipurilor de arii protejate (în suprafața totală a ariilor protejate), în anul 2017	13
Figura 2. Ponderea suprafețelor ariilor protejate (în suprafața totală a ariilor protejate), pe tipuri, în anul 2017	14
Figura 3. Numărul ariilor naturale protejate din România, pe tipuri, în anul 2017	15
Figura 4. Arii de interes național, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2017	16
Figura 5. Arii protejate (hectare), pe tipuri, în perioada 1992 – 2018	19
Figura 6. Arii protejate Natura 2000 (km ²) în țările Uniunii Europene, în anii 2011 și 2018	21
Figura 7. Ponderea ariilor protejate (terestre) în suprafața totală a statelor membre ale U.E., în anii 2011 și 2018	22
Figura 8. Ponderea ariilor protejate (terestre și maritime) în totalul suprafeței, în țările Uniunii Europene, în anul 2017	23
Figura 9. Statutul de conservare și tendințele habitatelor	29
Figura 10. Cheltuieli curente interne și investiții pentru resurse naturale și biodiversitate (%), în perioada 2011-2017	27

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.6. – Evaluarea politicilor de agromediu în agricultura românească în contextul dezvoltării rurale durabile (temă pe 2 ani: 2018-2019)

Coordonator: CS II Dr. Camelia Gavrilă

Autor: Nicole-Livia Petculescu

CUPRINS

Adaptarea agriculturii la schimbările climatice

Rezumat	1
1. Introducere	3
2. Stadiul cercetării în domeniu	5
3. Material și metode de cercetare	7
4. Rezultate și discuții	8
I. Agricultura și schimbările climatice	9
Gestionarea managementului factorilor de risc în contextul schimbărilor climatice ..	10

Agicultura, parte responsabilă de schimbările climatice	11
Agricultura – potențială sursă de poluare a ecosistemului	12
Combaterea integrată și importanța acesteia în cadrul protecției plantelor folosind principiile ecotehnicii	16
II. Măsuri de adaptare a tehnologiilor agricole la efectele schimbărilor climatice	18
Transferul de cunoștințe și inovația în științele agroalimentare	23
5. Concluzii	25
Bibliografie	27

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.7. – Metode de evaluare a politicilor de dezvoltare rurală
(temă pe 2 ani: 2018-2019)

Coordonator: CS II Dr. Marioara Rusu

Autor: CS II Dr. Marioara Rusu

CUPRINS

Metode de evaluare a efectelor socioeconomice și de mediu a practicilor agroecologice

1. Introducere	3
2. Stadiul cunoașterii problemei	3
3. Metodologie	7
4. Rezultate și discuții	8
4.1. Agricultură în context economic, social și de mediu	8
4.2. Resursele financiare ale fermei și mediul	12
4.3. Managementul fermei și utilizarea inputurilor agricole	15

4.4. Impactul agriculturii asupra mediului	30
5. Concluzii	51
6. Bibliografie	52

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.7. – Metode de evaluare a politicilor de dezvoltare rurală
(temă pe 2 ani: 2018-2019)

Coordonator: CS II Dr. Marioara Rusu

Autor: Violeta Florian

CUPRINS

Regionalizare și dezvoltare locală - note criteriale descriptive

Rezumat	3
Abstract	3
1. Introducere	4
2. Material și metodă	5
3. Rezultate și discuții	12
I. Modelul contextual – documente programatice și strategice	12
II. Specificitate criterială	14

III. Paradigma rurală	20
Concluzii	25
Propuneri	28
Bibliografie	30
Anexe	31

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.7. – Metode de evaluare a politicilor de dezvoltare rurală
(temă pe 2 ani: 2018-2019)

Coordonator: CS II Dr. Marioara Rusu

Autor: Dan-Marius Voicilaș

CUPRINS

Metode pentru evaluarea măsurilor de sprijinire
a investițiilor din cadrul politicii de dezvoltare rurală

Rezumat	3
Introducere	4
Rezultate	12
1. Studiul de evaluare II – RAI 2019	12
2. Studiul de evaluare III – Cadrul de performanță	17
Concluzii și recomandări	27
Bibliografie	30

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.7. – Metode de evaluare a politicilor de dezvoltare rurală
(temă pe 2 ani: 2018-2019)

Coordonator: CS II Dr. Marioara Rusu

Autor: Mihai Alexandru Chițea

CUPRINS

Model de evaluare a competitivității județene. Analiză multidimensională
la nivel județean, după tipologia urban-rural

Introducere	3
Stadiul cunoașterii problemei	3
Metodologia utilizată	5
Rezultate și discuții	5
Date generale – unități teritoriale de nivel județean din România	5
Analiza indicatorilor din Criteriul Performanță Economică	8
Analiza indicatorilor din Criteriul Populație și forță de muncă	20

Analiza indicatorilor din Criteriul Infrastructură	29
Analiza indicatorilor din Criteriul Educație	47
Analiza indicatorilor din Criteriul Sănătate	56
Analiza indicatorilor din Criteriul Cercetare-Dezvoltare-Inovare	65
Concluzii	76
Bibliografie	86

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.7. – Metode de evaluare a politicilor de dezvoltare rurală
(temă pe 2 ani: 2018-2019)

Coordonator: CS II Dr. Marioara Rusu

Autor: Elisabeta Roșu

CUPRINS

Metode de evaluare a schemei de susținere a zonelor
defavorizate/zone cu constrângeri naturale

Rezumat	3
1. Introducere	4
2. Stadiul cunoașterii problemei	5
3. Material și metodă	11
4. Rezultate și discuții	12
Concluzii	24
Bibliografie	26
Anexe	28

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.7. – Metode de evaluare a politicilor de dezvoltare rurală
(temă pe 2 ani: 2018-2019)

Coordonator: CS II Dr. Marioara Rusu

Autor: Lorena Chițea

CUPRINS

Metode de evaluare a impactului direct și indirect al politicilor
de dezvoltare rurală asupra gospodăriilor rurale

Abstract	3
Introducere	4
Rolul gospodăriei rurale în cadrul spațiului rural și al dezvoltării rurale	4
Stadiul cunoașterii	5
Gospodăria rurală și politica de dezvoltare rurală în perioada de programare 2007-2013	5
Material și metodă	8

Metodologia de comensurare a legăturii dintre principalele măsuri PNDR 2007-2013 și gradul de modernizare și dezvoltare a spațiului rural	9
Rezultate	8
Analiza principalelor direcții și măsuri ale PNDR 2007-2013	9
Indicele de modernizare și dezvoltare socio-economică a spațiului rural la nivel național, macroregional, regional și județean	13
Impactul măsurilor din PNDR 2007-2013 asupra spațiului rural românesc	17
Concluzii	22
Bibliografie	24
Anexe	25

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.7. – Metode de evaluare a politicilor de dezvoltare rurală
(temă pe 2 ani: 2018-2019)

Coordonator: CS II Dr. Marioara Rusu

Autor: Elena Sima

CUPRINS

Evaluarea implementării programelor de încurajare
a turismului rural românesc

Rezumat	3
1. Introducere	4
2. Stadiul cunoașterii problemei	5
3. Material și metodă	9
4. Rezultate și discuții	10
4.1. Dezvoltarea activităților turistice prin programul SAPARD 2000-2006	11
4.2. Încurajarea activităților turistice prin PNDR 2007-2013	22

4.3. Sprijinul pentru înființarea de activități turistice prin PNDR 2014-2020	30
4.4. Pensiunile agroturistice și diversificarea activităților rurale	36
5. Concluzii	46
Bibliografie	48
Anexe	50

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.7. – Metode de evaluare a politicilor de dezvoltare rurală
(temă pe 2 ani: 2018-2019)

Coordonator: CS II Dr. Marioara Rusu

Autor: Sorinel Ionel Bucur

CUPRINS

Impactul politicilor de dezvoltare asupra nivelului de dezvoltare a infrastructurii
tehnico-edilitare din mediul rural românesc - rezultate și perspective

1. Introducere	3
2. Stadiul cunoașterii	4
3. Metodologie utilizată	6
4. Rezultate obținute	6
4.1. Infrastructura tehnico-edilitară din spațiul rural românesc – suport financiar și nivel de dezvoltare	6

4.2. Impactul măsurilor de politică de dezvoltare rurală din domeniul infrastructurii asupra nivelului de dezvoltare a spațiului rural	17
5. Concluzii	29
6. Bibliografie	31

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.11. Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii
economico-sociale și politice

Tema de cercetare:

6.11.4. – Cercetări de dezvoltare rurală în România: concepte, metode, evoluții

Coordonator: CS I Acad. Păun Ion Otiman

Autor: CS I Acad. Păun Ion Otiman

CUPRINS

Dezvoltarea rurală teritorială locală și regională	1
Capitolul 1. Diagnoza dezvoltării spațiului rural în România	6
1.1. Cuantificarea gradului de dezvoltare rurală.....	6
1.2. Monitorizarea multicriterială a dezvoltării spațiului rural	10
1.3. Metodologia de cuantificare a nivelului de dezvoltare rurală al județelor, regiunilor de dezvoltare și regiunilor istorice ale României	13
Capitolul 2. Starea de azi a spațiului rural și a satului românesc	18
2.1. Structura locuințelor rurale	18
2.2. Echiparea tehnică a locuințelor rurale	22

2.3. Echiparea tehnică a gospodăriilor (fermelor) rurale	33
2.4. Echiparea tehnică a localităților rurale	34
2.5. Infrastructura rurală	40
2.6. Disparități urban-rural în România	40
2.7. Evoluții sociale, culturale, spirituale și arhitecturale în satul românesc de azi	42
2.8. Amenajarea și dezvoltarea spațiului (teritoriului) rural	45
Capitolul 3. Dezvoltarea rurală locală - concepte, modele, politici	54
3.1. Conceptul de dezvoltare rurală locală în Uniunea Europeană	54
3.2. Dezvoltarea rurală și politicile rurale în Uniunea Europeană	60
3.3. Dezvoltarea rurală durabilă o necesitate pentru România	61
Bibliografie	64

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIETII

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE „Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării (economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.13. Calitatea vieții și evaluarea politicilor sociale

Tema de cercetare:

6.13.1. – România 1989-2019: politici sociale și opțiuni strategice

Coordonator: CS I Dr. Cătălin Zamfir; CS II Dr. Iulian Stănescu

Colectiv de autori: CS I Dr. Cătălin Zamfir; CS II Dr. Iulian Stănescu; CS II Dr. Monica Șerban; CS II Dr. Mihnea Preotesi; CS III Dr. Delia Bădoi; CS II Dr. Gabriela Neagu; CS III Dr. Sebastian Țoc; CS III Dr. Laurențiu Tănase; CS III Dr. Ciprian Tudor; CS III drd. Mihai Dumitru; CS III drd. Ionuț Anghel; CS drd. Livia Ștefănescu

CUPRINS

Cuprins	3
Lista tabelor	5
Lista figurilor	7
Tranziția și noul capitalism	8
Strategia tranziției	8
Structura ocupațională: dezindustrializare și decolectivizare	10
Standardul de viață	13
Calitatea percepută a vieții	25

Structură și procese demografice	28
Condiții de viață: urbanizare, locuire	29
Învățământul	39
Sănătatea	47
Bibliografie	53
Evoluția situației socio-economice a minorității rome din mediul rural	59
Schimbări în structura demografică	61
Structura socio-ocupatională a romilor din rural	62
Condițiile de viață: locuire, utilități publice	67
Standardul de viață	71
Suprareprezentarea persoanelor de etnie romă în zonele rurale marginalizate	73
Concluzii	74
Bibliografie	76
Efectele migrației slab calificate în agricultură: chestionând abordarea "triple win"	82
Migrație, dezvoltare, circulație și programele guest workers	82
Migrația către Huelva în contextul migrației românilor în străinătate	85
Concluzii	93
Bibliografie	95
Stadiul cercetărilor privind calitatea vieții în România	96
Contextul României	97
Repere conceptuale privind calitatea vieții	99
Starea de fapt privind calitatea vieții în România	101
Studiile privind calitatea vieții în România	106
Bibliografie	107
Tranziție și schimbare în structura ocupării în România, din 1990 până în prezent	109
Privire generală asupra fenomenului de precarizare a ocupării în România	109

Scurtă analiză asupra impactului legislației muncii din România asupra platformelor digitale	116
Bibliografie	119
Inechitatea socială ca produs al politicilor publice în domeniul fiscal și în cel al veniturilor în România postcomunistă	121
Context	121
Cadrul teoretic și conceptual	124
Sinteza rezultatelor analizei mesajului media	127
Concluzii	136
Bibliografie	139
NEETs în mediul rural - cazul României. Revizuire a literaturii de specialitate	141
Context socio-economic	141
Conceptul de NEETs	142
Rural	144
Analiza studiilor selectate	147
Rezultate parțiale și concluzii	152
Bibliografie	153
Privire generală asupra fenomenului de precarizare a ocupării în România	155
Introducere	155
Studiu de caz: Ocuparea intermediată de platforme digitale în România	157
Principalele sectoare de activitate ale platformelor digitale	159
Scurtă analiză asupra impactului legislației muncii din România asupra platformelor digitale	162
Bibliografie	165
Religiozitatea în mediul rural contemporan	167
Ruralizare și fluctuațiile vieții religioase în satele românești	169
Religiozitatea satului românesc în date statistice	173
Concluzii	176

Bibliografie	177
Accesibilitatea românilor în perioada 1990-2010 la formele de învățământ dorite	179
Prezentarea datelor	179
Concluzii parțiale	195
Bibliografie	197
Satisfacția cu viața în comunitățile rurale	198
Bunăstare subiectivă: efectele evoluției economice a României asupra satisfacției cu viața	198
Reprezentări ale vieții bune în comunitățile rurale	205
Rezultatele unei cercetări empirice	207
Dualitatea realității sociale românești	213
Calitatea vieții în România rurală	214
Bibliografie	215
Lista tabelelor	
Tabel 1. Cum apreciați schimbările din societatea românească ce au avut loc, după 1989?	27
Tabel 2. Caracterizați modul în care este condusă țara	27
Tabel 3. Locuințe după materialul de construcție al pereților exteriori	36
Tabel 4. Gradul de dotare al locuințelor cu principalele instalații și dependențe, pe medii de rezidență	37
Tabel 5. Analfabetismul în România 1930-2011	44
Tabel 6. Numărul de medici pe forme de proprietate 1997-2016	51
Tabel 7. Structura relativă a populației de 10 ani și peste din mediul rural, după etnie și nivelul instituției absolvite	63
Tabel 8. Populația ocupată din mediul rural pe grupe de ocupații (%)	66
Tabel 9. Ponderea gospodăriilor în funcție de numărul de persoane din gospodărie (%) ..	70
Tabel 10. Sate/Comune cu ZRM în funcție tipul de comunitate marginalizată și de mărimea populației, distanța față de oraș, poziția administrativă în cadrul comunei, conectivitatea urbană, 2011 (% sate/comune)	73

Tabel 11. Populația după etnie la recensămintele 1930-2011	79
Tabel 12. Numărul contractelor muncitorilor români trimiși în Spania prin intermedierea OMFM/ANOFM, 2002-2008	88
Tabel 13. Numărul contractelor semnate de muncitori români în în Spania (mediere EURES), 2010-2018	89
Tabel 14. Venitul anual mediu și median net (2018)	101
Tabel 15. Satisfacția cu situația financiară (2018).....	101
Tabel 16. Rata ocupării forței de muncă (14-64 ani, 2018)	101
Tabel 17. Satisfacția cu locul de muncă (2018)	102
Tabel 18. Nivel de școlaritate al populației 25-64 ani (2018)	102
Tabel 19. Satisfacția cu viața în general a celor cu educație scăzută versus ridicată (2018)	102
Tabel 20. Speranța de viață la naștere (2017)	102
Tabel 21. Autoaprecierea stării de sănătate (2018)	103
Tabel 22. Satisfacția cu utilizarea timpului (2018)	103
Tabel 23. Numărul mediu de ore petrecute săptămânal la locul de muncă (2018)	103
Tabel 24. Satisfacția cu relațiile personale (2018)	103
Tabel 25. Ponderea persoanelor care au declarat că au pe cine să se bazeze în caz că au nevoie (2013)	104
Tabel 26. Procentul persoanelor care au declarat că în zona din proximitatea locuinței au loc infracțiuni, acte de violență sau vandalism (2018)	104
Tabel 27. Încrederea în sistemul juridic (2013)	104
Tabel 28. Încrederea în Parlamentul European (2018)	104
Tabel 29. Satisfacția cu locuirea (2013)	104
Tabel 30. Rata de supraaglomerare a locuințelor (2018)	105
Tabel 31. Satisfacția cu mediul înconjurător (2013)	105
Tabel 32. Expunerea la poluarea aerului (2017)	105
Tabel 33. Satisfacția generală cu viața (2018)	106

Tabel 34. Sectoare de activitate ale muncii intermediare de platforme digitale	113
Tabel 35. Statutul ocupațional al lucrătorilor pe platforme digitale din România	117
Tabel 36. Codul muncii și reglementarea telemuncii	118
Tabel 37. Legile salarizării unitare a bugetarilor. Analiza comparativă a variantelor 2009-2010-2017	133
Tabel 38. Evoluția pensie medie/salariu mediu/punct de pensie	135
Tabel 39. Evoluția pensiilor bazate pe contributivitate și a pensiilor speciale 2010-2018	136
Tabel 40. NEETs în clasificarea Eurofound	147
Tabel 41. Rezultate ale analizei studiilor	148
Tabel 42. Rezultate ale analizei studiilor	149
Tabel 43. Sectoare de activitate ale muncii intermediare de platforme digitale	160
Tabel 44. Statutul ocupațional al lucrătorilor pe platforme digitale din România	162
Tabel 45. Reglementări conform Codului Muncii și interpretarea legislației	164
Tabel 46. Populația rurală – evoluții	171
Tabel 47. Religiozitate în România de după 1989	175
Tabel 48. Volumele eșantioanelor din perioada 1990-2010 ce sunt utilizate și procente situațiilor “nu este cazul” (NC)	180
Tabel 49. Frecvențele scorurilor R1-R5 la întrebarea QAFI (total eșantion)	180
Tabel 50. Relația “<os” prezintă între anii din perioada 1990-2010 (eos = 0)	182
Tabel 51. Valorile la tematica QAFI a indicelui PSA pe perioada 1990-2010	184
Tabel 52. Ierarhizarea anilor perioadei 1990-2010 în raport cu ordonarea descrescătoare a valorilor PSA pentru tematica QAFI	184
Tabel 53. Valorile estimate ale indicelui PSA pe perioada 1990-2020	185
Tabel 54. Procentajul răspunsurilor R1-R5 cu privire la accesibilitatea populației din mediul rural la formele de învățământ (perioada 1990-2010)	187
Tabel 55. Valorile raportului RIS pentru variabila QAFI (rural)	187
Tabel 56. Rangurile asociate anilor din perioada 1990-2010 în raport cu valorile crescătoare ale raportului RIS la întrebarea QAFI (rural)	188

Tabel 57. Proporțiile PIN ale persoanelor din mediul rural ce sunt nemulțumite de accesibilitatea la formele de învățământ	188
Tabel 58. Rangurile asociate anilor perioadei 1990-2010 în raport cu proporția crescătoare a valorilor PIN calculate pentru întrebarea QAFI (rural)	188
Tabel 59. Valorile indicelui PSA de „progres” pentru variabila QAFI (rural)	189
Tabel 60. Ierarhizarea anilor din perioada 1990-2010 în raport cu valorile descrescătoare ale indicelui PSA de “progres” pentru variabila QAFI (rural) ..	189
Tabel 61. Valorile indicilor POA și IGO asociate tematicii QAFI (rural)	190
Tabel 62. Rangurile asociate anilor perioadei 1990-2010 în raport cu valorile crescătoare ale indicelui POA pentru tematica QAFI (rural)	191
Tabel 63. Rangurile asociate anilor perioadei 1990-2010 în raport cu valorile crescătoare ale indicelui IGO pentru tematica QAFI (rural)	191
Tabel 64. Evoluția PIB, a salariului și a pensiei între 1990 și 2010	199
Tabel 65. Evoluția satisfacției generale cu viața și cu veniturile (1990-2010)	200
Tabel 66. A2 rural (Prahova) Pentru dumneavoastră, ce înseamnă o viață bună?	206
Tabel 67. B3 rural Pentru dumneavoastră, ce este cel mai important în viață, ce prețuiți cel mai mult?	208
Tabel 68. B3 rural Pentru dumneavoastră ce înseamnă o viață bună?	208
Tabel 69. D1 urban București: Numiți una sau două însușiri care vă vin în minte când vă gândiți la oamenii bogați din România de astăzi	210
Lista figurilor	
Figura 1. Structura veniturilor populației 1989-2017	15
Figura 2. Indici ai principalelor venituri ale populației 1980-2016	17
Figura 3. Consumul alimentar 1980-2015	20
Figura 4. Spectatori la cinematografe	21
Figura 5. Spectatori sau auditori la spectacole sau concerte	22
Figura 6. Sărăcie și inegalitate 1989-2016	23
Figura 7. Satisfacția cu viața de zi cu zi	26
Figura 8. Direcția în care merge țara	27

Figura 9. Locuințe terminate după suprafața locuibilă și sursa de finanțare	35
Figura 10. Evaluarea stării personale de sănătate	53
Figura 11. Structura pe vârste a populației de romi și români din mediul rural (1992 -stânga și 2011 – dreapta)	62
Figura 12. Ocuparea pe platforme digitale în Europa (2017)	115
Figura 13. Numărul de platforme digitale din România (2017)	115
Figura 14. Ocuparea pe sectoare de activitate în România (2017)	116
Figura 15. Rata NEETs în U.E.-28 (2007 și 2018)	143
Figura 16. Clasificarea statelor U.E. în funcție de caracteristicile NEETs	144
Figura 17. Etapele de selecție a studiilor	146
Figura 18. Cauze ale apartenenței tinerilor la NEETs	148
Figura 19. Specificul NEETs	152
Figura 20. Clasificarea statelor în funcție de problematica NEETs identificată prin metaanaliză	152
Figura 21. Ocuparea pe platforme digitale în Europa (2017)	160
Figura 22. Numărul de platforme digitale din România (2017)	161
Figura 23. Ocuparea pe sectoare de activitate în România (2017)	161
Figura 24. Repartițiile răspunsurilor populației la întrebarea QAFI (1990-2010)	181
Figura 25. Raporturile dintre anii perioadei 1990-2010 bazate pe relația de ordine stocastică “ <os” (eos = 0)	183
Figura 26. Fluctuația în timp a indicelui PSA de “progres” (total eşantion)	185
Figura 27. O prognoză privind evoluția indicelui PSA în problematica QAFI	186
Figura 28. Clasificarea anilor perioadei 1990-2010 pe baza gradului de polarizare și de inegalitate a repartițiilor răspunsurilor la întrebarea QAFI (rural)	192
Figura 29. B2 urban (Ploiești): Pentru dumneavoastră, ce este cel mai important în viață, ce prețuiți cel mai mult?	207
Figura 30. B1 urban București: Pentru dvs., ce este cel mai important în viață, ce prețuiți cel mai mult?	209

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.13. Calitatea vieții și evaluarea politicilor sociale

Tema de cercetare:

6.13.2. – Calitatea vieții și excluziunea socială

Coordonatori: CS I Dr. Ioan Mărginean; CS I Dr. Iuliana Precupețu

Colectiv de autori: CS I Dr. Ioan Mărginean; CS I Dr. Iuliana Precupețu; CS III
Dr. Flavius Mihalache; CS II Dr. Claudia Petrescu; CS III Dr. Cosmina
Elena Pop; CS III Dr. Marian Vasile; CS III Dr. Laura Tufă; CS Mona
Simu; Mircea Dumitrana

CUPRINS

Social exclusion and mental wellbeing in older Romanians	3
Abstract	3
1. Introduction	4
2. Methods	8
2.1. Data	8
2.2. Dependent variable	8
2.3. Independent variables	9
2.4. Confounders	10

2.5. Control variables	11
2.6. Analytical approach	11
3. Results	11
4. Discussion	12
5. Conclusions	14
References	15
Perceived quality of public services	20
Abstract	20
1. Introduction	20
Theoretical framework	22
New Public Management	26
New Weberianism	26
Public service quality and trust in public institutions	28
Data and methods	29
Findings and results. Quality of Romanian public services	30
Satisfaction with different aspects of public services	33
Discussion	35
References	40
Deprivarea și sărăcia energetică în România, între locuire precară și politicile energetice	47
I. Conceptualizări și măsurări ale sărăciei energetice	48
II. Adresabilitatea sărăciei energetice. Legislație, politici și măsuri sociale	51
III. Consum energetic, sărăcie și precaritate energetică în rândul populației	54
Concluzii	60
Referințe bibliografice	61
Utilization of healthcare services and perceptions of corruption	63
Perceptions of corruption: the echo chamber hypothesis	63

Corruption in the medical services	65
Methods	67
Dependent variables	68
Independent variables	69
Analysis	71
Discussion	77
Bibliography	78
Între clasic și nou în spațiul mediatic românesc și european.	
O analiză pe baza datelor de sondaje	80
Cercetările de diagnoza calității vieții în cadrul ICCV	90
Introducere	90
I. Constituirea și funcționarea ICCV în primul an de activitate	94
II. Începuturile cercetărilor de diagnoza calității vieții în ICCV	99
III. Evoluții în cercetarea de diagnoză a calității vieții în perioada 1991-2010	103
Bibliografie	112

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.13. Calitatea vieții și evaluarea politicilor sociale

Tema de cercetare:

6.13.3. – Standardul de viață al populației din România

Coordonator: CS I Dr. Mariana Stanciu

Colectiv de autori: CS I Dr. Mariana Stanciu; CS II Dr. Adina Mihăilescu;
CS III Dr. Cristina Humă

CUPRINS

Politici de incluziune socială

I. Dimensiunea economică a calității vieții populației din România, în intervalul 2007-2017	4
1. Premise obiective și indicatori ai standardului de viață	4
1.1. Dinamica PIB, diferența PIB-VNB, performanța economică, importuri, exporturi, poziția investițională netă a României	4
1.2. Inflație, costul vieții, putere de cumpărare, datorii ale gospodăriilor	6
1.3. Indicele de percepție a corupției	9
1.4. Forța de muncă și emigrația din România	10
1.5. Venituri, cheltuieli, economii și averi acumulate de populație	12

1.6. Integrarea financiară – o problemă social-economică și de încredere a populației, nu una tehnic bancară	22
1.7. Consumul de bunuri și servicii al populației	24
1.8. Dimensiuni ale sărăciei	28
2. Probleme ale locuirii în U.E.-28. România în context european	31
2.1. Distribuția locuințelor după forma de proprietate	31
2.2. Cererea/oferta și construcția de locuințe noi	34
2.3. Tendințe pe piața locuințelor din România	38
3. Consumul de energie al populației din România	42
3.1. Parametrii esențiali ai disponibilului și producției de energie naționale	43
3.2. Emisiile de carbon ale României	47
3.3. Consumul de energie al populației din România în context european	49
Concluzii	50
Bibliografie	51
II. Mărimea veniturilor – factor decisiv al standardului de viață - 1989-2019	55
1. Introducere	55
2. Analiza principalilor indicatori de venit al populației - 1989-2018	57
3. Veniturile indicator al calității vieții	60
Concluzii	66
Bibliografie	66
III. Spațiul verde urban la nivel european și național - element al standardului de viață al populației	67
1. Introducere.....	67
2. Spațiul verde urban – component al infrastructurii urbane și element al standardului de viață	67
3. Beneficiile spațiilor verzi	68
4. Spațiul verde urban – obiectiv al politicilor actuale	72
5. Situația suprafeței spațiilor verzi în mediul urban din România	74

6. Percepția populației cu privire la spațiile verzi urbane în orașe europene	78
Concluzii	81
Bibliografie.....	82
Anexa 1	84
Anexa 2	93

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.13. Calitatea vieții și evaluarea politicilor sociale

Tema de cercetare:

*6.13.4. – Politici de asistență socială pentru vârstnici în contextul justiției sociale:
analiză comparativă*

Coordonator: CS I Zamfir Elena

Colectiv de autori: CS I Prof. Dr. Zamfir Elena; CS I Stanciu Mariana; CS.II Mihăilescu
Adina; CS III Sebastian Fitzek; CS II Daniel Arpinte;
CS III Georgiana Bonea; CS II Mălina Voicu; CS I Simona Stănescu

CUPRINS

Politici integrate pentru grupuri vulnerabile în contextul justiției sociale

I. Politici sociale integrate în România postdecembristă. Între aspirație și realitate	8
Abstract	8
Scurtă incursiune în politicile sociale postdecembriste. Contextul socio-economic, politic și cultural	9
Contextul internațional în prefigurarea politicilor sociale integrate: precizări terminologice și posibilități de măsurare	11
Necesitatea cooperării programelor de dezvoltare, suport pentru eficiența politicilor	16

Finanțarea politicilor sociale publice. Factori și condiții	18
Rolul politicilor sociale integrate în creșterea calității vieții: scurtă prezentare	24
Modalități de creare a bunăstării individuale și colective prin politici sociale. Caracteristici pentru România	27
Cadrul instituțional-administrativ și impactul lui asupra calității vieții	29
În loc de concluzie: necesitatea unei politici sociale integrate pentru creșterea calității vieții	30
Caracteristici pentru o politică socială integrată	31
Concluzii	31
Bibliografie	32
II. Regimul de furnizare al bunăstării: România ultimilor treizeci de ani	37
I. Tipuri de regimuri ale bunăstării	38
II. Furnizarea bunăstării în România după 2000	39
Concluzii	42
Bibliografie	43
Anexe	45
III. Tipuri de regimuri ale bunăstării. Bunăstarea ca model de aplicare în ideologia și programele de guvernare ale partidelor politice românești de centru-stânga după anii 90'. Minimul de trai al populației României: salariați, agricultori și pensionari	50
1. De la socialismul erodat la o democrație firavă	50
2. Problema bunăstării în economia socială, o relație cu multiple înțelesuri și perspective ideologice	54
3. Modelul românesc al bunăstării în relația dintre ideologie și programul de guvernare al social democrației românești reprezentate de CFSN, FSN, FDSN, PDSR și PSD	58
4. Modelul bunăstării în relația dintre ideologie și programul de guvernare al Partidului Democrat (FSN, PD, PDL)	73
Concluzii	76
Bibliografie	78

Documente	79
IV. Starea actuală a nivelului de trai al populației vârstnice	
Politici sociale adresate fenomenului îmbătrânirii populației	80
1. Tendințe ale îmbătrânirii demografice la nivel mondial	80
2. Prognoză demografică și politici sociale europene	82
3. Îmbătrânirea populației din România	88
4. Condițiile de viață ale vârstnicilor din România	90
5. Politici sociale și prognoză a cheltuielilor bugetare alocate până în anul 2070	97
Bibliografie	102
V. Planificarea și evaluarea politicilor publice în domeniul asistenței sociale.	
Evaluarea serviciilor sociale	104
Introducere	104
Planificarea și evaluarea politicilor publice în România	106
Planificarea strategică în domeniul asistenței sociale	106
Extinderea și dezvoltarea sistemului public de servicii	107
Profesionalizarea sistemului public de asistență socială	110
Finanțarea serviciilor de asistență socială	112
Mecanisme financiare și instrumente europene pentru domeniul incluziunii sociale	113
Sistemul de evaluare și monitorizare	116
Cauze ale implementării deficitare a măsurilor strategice în domeniul asistenței sociale	117
Bibliografie	119
VI. Evaluarea politicilor sociale în România. Asistența socială.	
Evaluarea nevoilor populației prin metoda normativă: România 1989-2018	121
1. Introducere	121
2. Referințe din literatura de specialitate	121
3. Metoda normativă pentru determinarea coșului minim de trai	123

4. Dinamica măsurilor de politică socială în perioada 1990-2018 și influența lor asupra consumului	126
5. Concluzii	133
6. Bibliografie	134
VII. Agresivitatea și violența în școlile din România: bullying și mobbing	135
Introducere	135
Cauzalitate și tipologie	137
Statistica privind agresivitatea și violența școlară	140
Prevenire și combatere: demersuri instituționale și măsuri legislative	142
Propuneri și concluzii	144
Bibliografie	145
VIII. Fundamentarea științifică a deciziilor de politică socială în România prin experiența de 30 de ani a Institutului de Cercetare a Calității Vieții din cadrul Institutului Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu”, Academia Română	149
Bibliografie	151

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.13. Calitatea vieții și evaluarea politicilor sociale

Tema de cercetare:

6.13.5. – Politici de incluziune socială

Coordonator: CS I Sorin Cace

Colectiv de autori: CS I Simona Maria Stănescu; CS II Iulian Stănescu; CS II Cristina Tomescu; CS III Alexandra Gheondea Eladi; CS III Eugen Glăvan; CS III Flavius Mihalache; CS III Adriana Neguț; CS Luminița Ionescu

CUPRINS

Fundamente pentru o strategie integrată pentru incluziunea socială a romilor	4
Analiza situației actuale	5
Sărăcie și marginalizare socială la populația romă	6
Ocuparea	7
Educația	10
Sănătatea	13
Protecția copiilor	16
Locuire	18

Identitate	20
Demographic challenges and social policies in Romania	22
What is ageing?	22
Social vulnerability among elderly	24
Impact of demographic ageing on social policies	26
Conclusions	29
References	30
Standardul de viață al populației din mediul rural din România	34
Introducere	34
Metodologie	34
Perioada interbelică	34
Al Doilea Război Mondial și primii ani postbelici.....	38
Foamea din 1946-1947	40
Perioada comunistă	42
Perioada de tranziție	45
Decolectivizarea	45
Veniturile populației	47
Balanța bugetului gospodăriilor	52
Consum și înzestrarea gospodăriilor cu bunuri de folosință îndelungată	53
Sărăcie și excluziune socială	55
Bibliografie	58
Reconfigurarea structurii ocupaționale în mediul rural în perioada de tranziție	63
Introducere și obiective	63
Cadrul teoretic	63
Mediul rural în perioada de posttranziție	63

Exploatațiile agricole în perioada de tranziție: între fragmentare și consolidare	64
Agricultura de subzistență și dualitatea economiei rurale în perioada de tranziție ..	66
Schimbarea structurii ocupaționale în ruralul românesc. Analiză pe baza datelor statistice oficiale	67
Concluzii asupra schimbărilor recente de la nivelul ocupării populației rurale	73
Bibliografie	74
Incluziunea socială în profil teritorial: cazul spațiului rural românesc posttranziție	77
Rezumat	77
Introducere	77
Context științific	77
Metodologie	80
Rezultate	80
Concluzii	86
Bibliografie	86
Procesul de luare a deciziei în politica socială de sănătate	88
Procesul de elaborare a politicilor publice.....	88
Tipuri de răspuns la presiunile din cadrul sistemelor medicale	89
Influența agendei publice	91
Planificarea și managementul sistemelor de sănătate	92
Inovație și schimbare în politica de sănătate	93
Fereastra de oportunitate	95
Posibile costuri sociale asociate deciziilor de politică de sănătate	97
Concluzii	101
Bibliografie	104
Language influence on patients' risk attitudes based on patient-decision-aided health decisions	105

Background	106
The effect of language on health decisions	106
Measuring Risk Tendency in Health Decisions	107
Methodology	107
Operationalization	108
Vignette	109
Sample	109
Bibliography	109
Appendix 1	112
Politici privind îmbunătățirea echilibrului între viața profesională și viața privată	116
Timpul de lucru	116
Diferențe de gen	118
Reglementări europene	120
Bibliografie	124
Efectele divorțului asupra copilului. Importanța serviciilor de consiliere	126
Importanța consilierii copiilor afectați de divorțul părinților	133
Bibliografie	136

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.13. Calitatea vieții și evaluarea politicilor sociale

Tema de cercetare:

6.13.6. – Incluziune digitală în context european

Coordonator: CS I Dr. Manuela Sofia Stănculescu

Colectiv de autori: CS I Dr. Manuela Sofia Stănculescu; Monica Marin; Georgiana Blaj

CUPRINS

Introducere	5
Obiectivele studiului	6
Date și metodă	7
1. Nivelul de dezvoltare a economiei și societății digitale în România	8
1.1. DESI - Indicele Economiei și Societății Digitale	10
1.2. Conectivitatea și implementarea Internetului de bandă largă	12
1.3. Competențele digitale ale populației	22
1.4. Integrarea TIC în economie	27
2. Utilizarea Internetului în România	28

2.1. Incluziunea digitală	29
2.2. De ce folosesc românii Internetul?	33
3. Serviciile de e-guvernarea în România	35
3.1. Definiții, date și metodă	36
3.2. Obiective strategice la nivel național	38
3.3. Metodologii de monitorizare a dezvoltării serviciilor de e-guvernare	42
3.3.1. Monitorizarea e-guvernării la nivel internațional	42
3.3.2. Monitorizarea e-guvernării la nivel național	47
3.4. Stadiul actual de dezvoltare al serviciilor de e-guvernare în România	51
3.4.1. O imagine globală asupra dezvoltării e-guvernării	52
3.4.2. Utilizarea Internetului în interacțiunea cu autoritățile publice	54
3.4.3. Servicii publice online	58
3.4.4. Studiu de caz 1: Accesibilizarea site-urilor web ale autorităților publice	63
3.4.5. Studiu de caz 2: Transparența online a informațiilor privind locuințele sociale	65
4. Concluzii și recomandări	67
Recomandări	71
Listă Casete, Figuri și Tabele	72
Bibliografie	74
Anexe	77
Anexa 1: Necesarul de proceduri pentru dezvoltarea serviciilor de e-guvernare în România, corespunzătoare celor 36 de evenimente de viață	77
Anexa 2: Proceduri și evenimente de viață pentru serviciile de e-guvernare monitorizate în România de Comisia Europeană	85
Listă Casete, Figuri și Tabele	

Caseta 1: Exemplu de bună practică în dezvoltarea serviciilor de e-guvernare (Portugalia)	57
Harta 1: Spații albe (fără conexiuni broadband fixe, cu sau fără rețele mobile 3G+) în România, la 31 decembrie 2014	19
Harta 2: Spații albe NGN (broadband fix < 30 Mbps, cu sau fără rețele 3G+) în România, la 31 decembrie 2014	19
Harta 3: Harta clusterelor de sate insuficient deservite de rețele broadband, România, la 31 decembrie 2014	20
Figura 1: Indicele Economiei și Societății Digitale 2019 în EU-28	10
Figura 2: Evoluția acoperirii și preluării de populație a rețelelor de broadband, în funcție de tipurile de conexiuni, în România, 2014-2019	13
Figura 3: Ponderea gospodăriilor conectate la Internet (% din total gospodării)	14
Figura 4: Gospodăriile conectate la Internet pe quartile de venit (% din categorie)	15
Figura 5: Gospodăriile conectate la Internet pe medii de rezidență (% din categorie) ...	15
Figura 6: Disponibilitatea unui computer în gospodărie (% din total gospodării)	20
Figura 7: Distribuția populației în funcție de competențele digitale, în 2017 (% populație)	24
Figura 8: Ponderea utilizatorilor din ultimele 3 luni care au abilități digitale de nivel de bază sau peste nivelul de bază, pe grupe de vârstă (% din categorie)	24
Figura 9: Ponderea utilizatorilor din ultimele 3 luni care au abilități digitale de nivel de bază sau peste nivelul de bază, în funcție de statutul ocupațional (% din categorie)	26
Figura 10: Distribuția populației de 16-74 de ani, în funcție de ultima utilizare a Internetului (în ultimele 3 luni, vreodată dar cu mai mult de 3 luni urmă și niciodată) (%)	30
Figura 11: Ponderea persoanelor care nu au utilizat niciodată Internetul, pe categorii de vârstă, în 2018 (% din categorie)	31
Figura 12: Ponderea persoanelor care nu au utilizat niciodată Internetul, în funcție de statutul ocupațional, în 2018 (% din categorie)	32

Figura 13: Care este impactul pe care cele mai recente tehnologii digitale le au asupra calității vieții Dvs.?	33
Figura 14: Stadiul de dezvoltare al e-guvernării în România, în context european, 2014-2019	53
Figura 15: E-guvernarea pe dimensiuni în România în anul 2019, în context european	53
Figura 16: Utilizarea Internetului pentru interacțiuni cu autoritățile publice în U.E. (în ultimele 12 luni, % din populația de 16-74 ani)	55
Figura 17: Utilizarea Internetului pentru interacțiunile cu autorități publice în România în profil regional, în perioada 2015-2018 (în ultimele 12 luni, % din populația de 16-74 ani)	55
Figura 18: Indicii serviciilor de e-guvernare în România, Bulgaria și U.E.-28	58
Figura 19: Evenimente de viață monitorizate pentru serviciile de e-guvernare, valori pentru România, Bulgaria și U.E.-28	60
Tabel 1: Obiective de dezvoltare și ținte de atins în SNADR	8
Tabel 2: Gospodăriile conectate la Internet pe tipuri de gospodării (% din categorie) ..	14
Tabel 3: Gospodăriile dotate cu un computer, în funcție de existența copiilor în gospodărie, mediul de rezidență și cuartile de venit ale gospodăriei (% din categorie)	21
Tabel 4: Obiective de dezvoltare și ținte de atins în SNADR cu privire la utilizarea Internetului	29
Tabel 5: Activitățile și tranzacțiile online ale utilizatorilor de Internet din ultimele 3 luni (%)	33
Tabel 6: Schimbarea componentelor din indicele de infrastructură tehnologică (TII), parte a indicelui UN de dezvoltare a serviciilor e-guvernare, în perioada 2003-2018	36
Tabel 7: Obiective de dezvoltare și ținte de atins în SNADR cu privire la e-guvernare	38
Tabel 8: Evenimentele de viață monitorizate în metodologia europeană	45
Tabel 9: Caracteristici și indicatori ai LOSI - Indicele Serviciilor Locale Online, măsurat de UN	46

Tabel 10: Comparație între diferite metodologii privind abilitatea de a realiza servicii online	50
Tabel 11: Indicatorii folosiți pentru determinarea subcomponentei DESI de (5a.) e-guvernare	52
Tabel 12: Indicatori privind serviciile de e-guvernare monitorizați prin Programul Operațional Competitivitate	56

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.13. Calitatea vieții și evaluarea politicilor sociale

Tema de cercetare:

*6.13.7. – „Calitatea societății: Valori sociale și redistribuire sub impactul migrației
internaționale în România contemporană*

Coordonator: CS I Dr. Bogdan Voicu

Colectiv de autori: CS I Dr. Bogdan Voicu; Alexandra Deliu; Adriana Neguț; Cristina
Tomescu; Marian Vasile

CUPRINS

Obiectiv general	4
Scurtă descriere a proiectului propus	4
Direcții de analiză	6
Echipa	6
Activități derulate în 2019	7
Studiul Expaților la București	7
Studii bazate pe cercetarea Intenției de migrație ale studenților mediciști (analize pe datele colectate în 2017))	8

Studii bazate pe cercetarea celor ce lucrează de acasă (websurvey, 2017-2019)	8
Studii bazate pe WVS 2017 & EVS 2018	8
Câteva rezultate	9
Cercetarea celor ce lucrează de acasă	9
Schema de coduri.	9
Rezultate preliminare: apariția codurilor în fotografiile codificate	14
Analize preliminare: Relații între coduri	15
Analize ale valorilor românilor bazate pe EVS/WVS. Texte incluse în volumul aflat în pregătire	17
Valori parentale: ce ar trebui să învețe copiii	17
Topul alegerilor	19
Dinamica a patru atribute	20
Segmentări în rândul populației	22
Comparația cu alte țări	22
Concluzii	24
Referințele citate în text	25
Alte lecturi recomandate	26
1993-2018: În căutarea încrederii în oameni	27
Măi animalule!	27
Societatea dublului-risc	28
Intermezzo cu cifre. 1993	29
Sursele încrederii	30
1999 - 2008	31
Eu și voi	32
Neîncrederea costă bani	33
Evoluția încrederii în oameni. România 1993-2018	33

Dacă încredere nu e	34
Referințe citate în text	34
Lecturi suplimentare	35
Capacitatea de a coopera. Asociaționismul în România, azi și acum 30 de ani	36
Fericirea românilor	42
România în context internațional	42
Profilul românilor fericiți	44
Atitudini față de știință și tehnologie	50
Câteva repere teoretice	50
Date preliminare	52
Referințe	55
Analize care fundamentează modul de analiză ulterioară în mai multe subproiecte	57
The development of social policies in health	57
Analize care utilizează rezultatele din mai multe sau din toate subproiectele	68
Politici sociale postmoderne în România: între nevoie și schimbările așteptate ale sistemului de furnizare a bunăstării	68
De la tradiționalism la postmodernitate. O scurtă istorie a principiilor de furnizare a bunăstării	69
Politici sociale postmoderne	71
România azi	72
Migrație internațională: români plecați	72
Schimbări în structura familiei	74
Individualizarea nevoilor de pe piața muncii	75
Educația: masificare, home-schooling, unschooling, educație recurentă	76
Locuirea: de la calitatea mediului locuit la house sharing	79
Gender și creșterea copiilor: fuziunea rolurilor parentale	79

Migrația internațională: România ca țară de destinație	80
Finanțare și organizare a noului mix al bunăstării	81
Implicații privind riscurile curente și viitoare	82
Referințe	83

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.13. Calitatea vieții și evaluarea politicilor sociale

Tema de cercetare:

6.13.8. – Calitatea și (in)certitudinile ocupării, muncă decentă și politici de ocupare

Coordonator: CS I Dr. Ana Maria Preoteasa

Colectiv de autori: CS I Dr. Ana Maria Preoteasa; CSII Simona Ilie; CS II Filip
Alexandrescu; Alexandra Gheondea Eladi; Laura Tufă; Delia Bădoi

CUPRINS

Schimbări pe piața muncii	4
Schimbarea de carieră ca strategie ocupațională	10
Detenție și formare profesională	19
Accumulating Environmental Injustices and Climate Change Vulnerability: The Emergence of a Climate Edge in Europe	47
Experts' opinions on the design of an e-deliberation tool	73
Deservingness of older workers: between benevolent governing strategy and acceptance of old labour force. A case study of “grey” employment discourses in Romania	89
Normalizing precariousness through flexible labour in the neoliberal academia - The specific context of Romania in the EU comparison	107

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIETII

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.19. Cercetări demo-economice. Echilibrul populației în România

Tema de cercetare:

6.19.1. – Îmbătrânirea populației: o problemă demografică cu implicații sociale

Coordonator: CS I Dr. Sorin Cace

Colectiv de autori: CS I Dr. Sorin Cace; CS I Mălina Voicu; CS Mădălina Manea;
colaborator extern Ioana Ramia

CUPRINS

Obiectiv	3
Active Ageing: A critical approach	4
Ageing population and active grey population	4
Active Ageing as individual strategy	7
Data and methods	9
Results	9
Bibliography	11
Subjective wellbeing among older Europeans: the role of active ageing	14
Introduction	14

Background and hypotheses	15
Theories of ageing and wellbeing	15
Measures of subjective quality of life or subjective wellbeing (SWB)	17
Data and methodology	19
Dependent variables	19
Independent variables – individual level	20
Independent variables – country level	21
Results	22
Discussion	25
Conclusions	27
References	29
Tables and figures	32

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

*6.1.11. – Metode exploratorii multidimensionale de analiză sistemică a industriei
prelucrătoare din România*

Coordonator: CS I Dr. Mihai-Sabin Muscalu

Autori: CS I Dr. Mihai-Sabin Muscalu; Mihaela-Adina Mateescu

CUPRINS

Cuvânt înainte	3
Capitolul 1. Determinarea nivelului de asociere a indicatorilor ce caracterizează evoluția industriei în ansamblul ei și a industriei prelucrătoare din România	6
1.1. Corelații între indicatorii macroeconomici ce caracterizează industria din România	6
1.2. Modele ce caracterizează evoluția industriei prelucrătoare și a industriei în ansamblul ei	21
1.3. Determinarea unor indici de performanță pentru o evoluție optimă a industriei	23
Capitolul 2. Metode exploratorii multidimensionale. Considerații teoretice	26

2.1. Analiza în componente principale	28
2.2 .Analiza factorială	32
2.3. Metoda de clusterizare K-means	37
2.4. Analiza corespondențelor simple	39
Capitolul 3. Utilizarea metodelor exploratorii multidimensionale pentru determinarea caracteristicilor industriei din România	43
3.1. Gruparea sistemului de indicatori macroeconomici în factori ce influențează evoluția industriei	43
3.2. Determinarea gradului de convergență a industriei românești la modelul European	49
Concluzii	61
Bibliografie	65
Anexa 1	67

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

*6.1.12. – Viitorul industriei prelucrătoare românești în contextul modificărilor
tehnologice recente*

Coordonator: CS I Dr. Andrei Silviu Dospinescu

Autori: CS I Dr. Andrei Silviu Dospinescu; CS III Dr. Rodica Miroiu

CUPRINS

Introducere	5
1. Evoluții ale industriei prelucrătoare din România în contextul modificărilor tehnologice recente	6
1.1. Evoluția structurii și specializării producției pe grupe tehnologice de activități	8
1.2. Realocări ale forței de muncă și valorii adăugate brute în funcție de gradul de specializare tehnologică	12
1.3. Relația dintre gradul de specializare tehnologică și modificările structurale la nivel de activitate	15
2. Viitorul industriei prelucrătoare. Caracteristici emergente	18

2.1. Viitorul industriei prelucrătoare. O perspectivă de ansamblu	18
2.2. Dezvoltări tehnologice recente și impactul acestora asupra activităților industriei prelucrătoare	20
2.3. Aplicații ale noilor tehnologii în cazul lanțului valoric din industria prelucrătoare	30
3. Impactul gradului de specializare tehnologică asupra convergenței beta în industria prelucrătoare. Pot fi micșorate decalajele cu Uniunea Europeană?	33
Concluzii	37
Bibliografie	39
Anexa 1. Ponderile structurale sectoriale specifice industria prelucrătoare din România pe grupe de tehnologie, 1995 – 2017	43
Anexa 2. Rezultatele statistice ale testării existenței modificărilor structurale în valoarea adăugată brută pentru activitățile de înaltă tehnologie, tehnologie medie și scăzută	46
Anexa 3. Rezultatele statistice ale testării existenței modificărilor structurale în valoarea adăugată brută pentru activitățile de înaltă tehnologie, tehnologie medie și scăzută	65
Anexa 4. Dezvoltări tehnologice avansate pe plan mondial	84

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

6.1.14. – Piețele utilităților publice din România. Serviciile de salubritate

Coordonator: CS I Dr. Marina Bădileanu

Colectiv de autori: CS I Dr. Marina Bădileanu; Dr. Raluca Elisabeta Bozga; ec. Daniela-Nicoleta Băleanu; ec. Luminița-Izabell Georgescu

CUPRINS

Introducere	3
Capitolul 1. Necesitatea dezvoltării serviciilor de salubritate	5
1.1. Scurt istoric al dezvoltării serviciilor de salubritate	6
1.2. Impactul deșeurilor municipale asupra mediului și sănătății umane	12
Bibliografie	16
Capitolul 2. Managementul integrat al deșeurilor municipale și proceduri de licențiere a firmelor din domeniu	18
2.1. Gestiunea deșeurilor menajere în Europa	19
2.2. Managementul integrat al deșeurilor în România	30

2.3. Licențierea firmelor de salubritate din România	39
Bibliografie	47
Capitolul 3. O analiză economică și financiară a performanțelor sistemului de management al deșeurilor municipale din România	50
3.1. Scurtă analiză economico-financiară la nivel macroeconomic și regional	51
3.2. Indicatori de performanță utilizați în managementul serviciilor de salubritate din România	55
3.3. Indicatori economico-financieri ai firmelor de salubritate din regiunile Nord-Est și București-Ilfov	64
Bibliografie:	74
Concluzii	76
Anexe	79

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

6.1.16. – Dinamica și structura serviciilor informatice și de consultanță prestate firmelor din industrie

Coordonator: CS I Dr. Constanța Nicoleta Bodea

Colectiv de autori: CS I Dr. Constanța Nicoleta Bodea; Stelian Stancu; Alexandru
Isaic-Maniu

CUPRINS

Lista acronimelor	4
Lista tabelelor și figurilor	4
Introducere	7
Capitolul 1. Evoluții ale economiei românești în anul 2017	9
1.1. Evoluții macroeconomice în România	9
1.2. Evoluții sectoriale în România	11
1.3. Concluzii referitoare la anul 2017	21
1.4. Câteva aspecte referitoare la anul 2018	23

Capitolul 2. Activitatea de servicii. Serviciile de piață pentru întreprinderi	26
2.1. Caracteristici ale desfășurării serviciilor de piață pe tipuri de companii	26
2.2. Impactul financiar al activității de servicii	28
2.3. Serviciile de piață pentru întreprinderi	31
2.4. Distribuția cifrei de afaceri pe tipuri de activități	33
2.5. Serviciile și balanța de plăți	36
Capitolul 3. Caracterizarea activității întreprinderilor din sectorul IT&C	42
3.1. Dimensiunea sectorului	42
3.2. Performantele economico-financiare ale întreprinderilor din sectorul IT&C	44
3.3. Structura pieței sectorului IT&C	44
3.4. Caracterizarea activității întreprinderilor IT&C, pe clase de mărime	46
3.5. Întreprinderile din domeniul serviciilor informatice	47
Capitolul 4. Caracterizarea activității întreprinderilor din sectorul Activități juridice și de contabilitate	49
4.1. Sfera de cuprindere a sectorului	49
4.2. Caracterizarea activității sectorului	49
4.3. Analiza activității sectorului pe clase de mărime a întreprinderilor	53
Capitolul 5. Caracterizarea activității întreprinderilor din sectorul Arhitectură, inginerie, testări și analize tehnice	55
5.1. Sfera de cuprindere a sectorului	55
5.2. Analiza performanțelor întreprinderilor din sector	56
Capitolul 6. Analiza statistico-econometrică a activităților din sectoarele de servicii specializate	59
6.1. Sectorul întreprinderilor IT&C	59
6.2. Sectorul întreprinderilor cu profilul "Activități juridice și de contabilitate"	68
6.3. Sectorul întreprinderilor cu profilul "Arhitectură, inginerie, testări și analize tehnice"	74
6.4. Analiza econometrică	75

7. Concluzii, direcții de acțiune și perspective	78
7.1. Concluzii referitoare la sectorul IT&C	78
7.2. Concluzii referitoare la sectorul "Activități juridice și de contabilitate	81
7.3. Concluzii referitoare la sectorul "Arhitectură, inginerie, testări și analize tehnice"	81
Referințe bibliografice	83
Anexa Codul R pentru realizarea analizei activității întreprinderilor din sectoarele de servicii specializate	84
Lista tabele și grafice	
Tabel 1.1. Indicii Produsului Intern Brut, pe categorii de resurse	9
Tabel 1.2. Puterea instalată	12
Tabel 1.3. Volumul și structura cifrei de afaceri din industrie	12
Tabel 1.4. Cifra de afaceri în activitatea serviciilor de piață	14
Tabel 1.5. Salariați din activitatea de cercetare-dezvoltare	15
Tabel 1.6. Structura salariaților din CD pe domenii de cercetare	16
Tabel 1.7. Numărul populației	17
Tabel 1.8. Migrația internațională temporară	18
Tabel 1.9. Migrația internațională definitivă	18
Tabel 1.10. Dinamica lunară a prețurilor de consum	20
Tabel 2.1. Indicatori de volum și de performanță pentru întreprinderile prestatoare de servicii	27
Tabel 2.2. Balanța bunurilor	28
Tabel 2.3. Balanța serviciilor în anul 2017	29
Tabel 2.4. Evoluția balanței serviciilor 2005-2019	30
Tabel 2.5. Subramuri majoritar contribuatoare la balanța de plăți (mii eur)	30
Tabel 2.6. Principalii indicatori economico-financiar ai întreprinderilor prestatoare de servicii	31
Tabel 2.7. Activitățile sectorului IT&C	32
Tabel 2.8. Tehnologia informației și activități conexe	34

Tabel 2.9. Activități de inginerie și consultanță tehnică	34
Tabel 2.10. Balanța de plăți a României cu U.E. și zona EURO	37
Tabel 2.11. Balanța bunurilor în anii 2016-2017	38
Tabel 2.12. Balanța serviciilor	39
Tabel 2.13. Sinteza exportului de servicii	40
Tabel 2.14. Exportul de servicii pe grupe de țări	40
Tabel 2.15. Importul de servicii în 2017, pe țări	41
Tabel 3.1. Evoluția numărului de companii ale sectorului IT&C	43
Tabel 3.2. Evoluția vânzărilor, activelor și salariaților din sectorul IT	44
Tabel 3.3. Principalii indicatori ai eficienței economice din sectorul IT&C	45
Tabel 3.4. Concentrarea activității sectorului	45
Tabel 3.5. Evoluția cotei de piață a primilor 10 competitori (%)	46
Tabel 3.6. Indicatori economico-financiari pentru serviciile de tehnologia informației	47
Tabel 3.7. Indicatori economico-financiari pentru întreprinderile de servicii informatice ...	48
Tabel 4.1. Numărul de firme cu activități juridice și de contabilitate	52
Tabel 4.2. Evoluția principalilor indicatori ai sectorului	52
Tabel 4.3. Ponderea categoriilor de firme în totalul CA. (%)	53
Tabel 4.4. Principalii indicatori economici și dinamica lor	53
Tabel 4.5. Cota de piață a primelor 15 companii	54
Tabel 4.6. Indicatori de performanță a întreprinderilor din grupa "Activități juridice și de contabilitate"	55
Table 5.1 Indicatorii economici ai activităților de Arhitectură, inginerie, testări și analiză tehnică	59
Tabel 6.1. Datele pentru analiza econometrică	77
Tabel 6.2 Analiza comparativă a modelelor econometrice	79
Tabel 6.3. Scenarii de evoluție a sectorului IT&C	79
Tabel 7.1. Dinamica macroeconomică și a sectorului IT&C	80

Figuri

Figura 1.1. Contribuția sectoarelor la creșterea PIB-ului	10
Fisura 1.2. Structura cercetărilor din activitatea de CD	15
Figura 1.3. Evoluția comerțului internațional de bunuri	16
Figura 1.4. Rata medie anuală a inflației	21
Figura 2.1. Numărul întreprinderilor prestatoare de servicii (total și IMM-uri) și numărul personalului sectorului (total și IMM-uri)	26
Figura 2.2. Profitul realizat în sectorul serviciilor pentru întreprinderi (total și în cadrul IMM)	27
Figura 2.3. Distribuția cifrei de afaceri pe tipuri de activitate în anul 2017	33
Figura 2.4. Evoluția numărului de salariați în sectorul IT&C	35
Figura 2.5. Evoluția contribuției IT&C sectorului în VAB	35
Figura 2.6. Ponderea sectorului IT&C în PIB	36
Figura 2.7. Contul curent și contul de capital	37
Figura 2.8. Fluxurile financiare nete	37
Figura 6.1. Statistici descriptive companii IT&C	61
Figura 6.2. Numărul total de companii IT&C între 2008 și 2017	62
Figura 6.3. Numărul companiilor ce oferă software la comandă între 2008 și 2017	62
Figura 6.4. Numărul companiilor cu servicii de consultanță IT între 2008 și 2017	62
Figura 6.5. Alte servicii din domeniul IT&C	62
Figura 6.6. Statistici descriptive privind cifra de afaceri ale companiilor IT&C	63
Figura 6.7. Evoluția cifra de afaceri a companiilor IT&C pe subsectoare de activitate	64
Figura 6.8.. Evoluția activelor companiilor IT&C pe subsectoare de activitate	65
Figura 6.9. Statistici descriptive privind numărul de salariați ai companiilor IT&C	65
Figura 6.10. Statistici descriptive privind cifra de afaceri per salariat în companiile IT&C ..	66
Figura 6.11. Evoluția cifrei de afaceri per salariat în companiile IT&C	67
Figura 6.12. Statistici descriptive privind productivitatea muncii în companiile IT&C	68

figura 6.13. Evoluția productivității muncii în companiile IT&C	68
Figura 6.14. Evoluția rotației activelor pe total sector IT&C	68
Figura 6.15. Evoluția cotei de piață a principalilor competitor din sectorul IT&C	69
Figura 6.16. Evoluția ponderii (%) principalilor competitori în total CA	69
Figura 6.17. Gruparea companiilor IT&C pe clase de mărime utilizând metoda k-means ..	70
Figura 6.18. Apartenența categoriilor de companii la cele k=3 clustere	70
Figura 6.19. Statistici descriptive privind numărul companiilor cu activități juridice sau de contabilitate și audit	71
Figura 6.20. Evoluția numărului companiilor cu activități juridice sau de contabilitate și audit	71
Figura 6.21. Ritmul modificării numărului companiilor cu activități juridice și de contabilitate și audit	72
Figura 6.22. Statistici descriptive privind principalii indicatori ai sectorului	72
Figura 6.23. Statistici descriptive privind indicatorii de dinamică ai companiilor cu activități juridice sau de contabilitate și audit	72
Figura 6.24. Evoluția principalilor indicatori ai sectorului	73
Figura 6.25 Evoluția indicatorilor de dinamică privind cifra de afaceri, activele și numărul de salariați	74
Figura 6.26. Apartenența categoriilor de companii la cele k=3 clustere	75
Figura 6.27. Gruparea companiilor cu activități juridice sau contabilitate și audit pe clase de mărime utilizând metoda k-means	75
Figura 6.28. Distribuția personalului în cadrul firmelor cu activități juridice sau contabilitate și audit	75
Figura 6.29. Apartenența categoriilor de companii la cele k=3 clustere	76
Figura 6.30. Gruparea companiilor din sectorul Arhitectură, inginerie, testări și analize tehnice pe clase de mărime utilizând metoda k-means	76
Figura 6.31. Distribuția numărului de companii din sectorul Arhitectura, inginerie, testări și analize tehnice pe clase de mărime	76
Figura 7.1. Clasamentul țărilor U.E. în raport de indexul DES1	82

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale

Tema de cercetare:

6.2.1. – Politici europene de management al resurselor naturale și aplicabilitatea acestora în România

Coordonator: CS I Dr. Marius Bulearcă

Colectiv de autori: CS I Dr. Marius Bulearcă; Dr. Cornelia Neagu; Dr. Cristian Sima;
Dr. Daniel Mărguș;

CUPRINS

Introducere	4
Preambul: Relația dintre dezvoltarea durabilă și managementul resurselor minerale	5
Capitolul 1. Politici europene de management al resurselor de hidrocarburi (țiței și gaze naturale) și aplicabilitatea acestora în România	10
1.1. Țări relevante din punctul de vedere al exploatării resurselor de hidrocarburi	11
1.2. Politici de management al resurselor de hidrocarburi în principalele țări producătoare de țiței și gaze naturale	26
1.3. Politici de management a resurselor de hidrocarburi din România	56
1.4. Sinteza principalelor politici aplicate în țări europene producătoare de hidrocarburi.....	67

1.5. Aplicabilitatea politicilor țărilor europene producătoare de hidrocarburi în România	75
1.6. Concluzii	87
Bibliografie	88
Capitolul 2. Politici europene de management al resurselor de cărbune și aplicabilitatea acestora în România	90
2.1. Țări relevante din punctul de vedere al exploatării resurselor de cărbune	90
2.2. Politici de management al resurselor de cărbune în principalele țări producătoare de cărbune	105
2.3. Politici de management al resurselor de cărbune în România	124
2.4. Sinteza principalelor politici aplicate în țări europene producătoare de cărbune	129
2.5. Aplicabilitatea politicilor țărilor europene producătoare de cărbune în România ...	134
2.6. Concluzii	139
Bibliografie	139
Capitolul 3. Politici europene de management al resurselor minerale și aplicabilitatea acestora în România	142
3.1. Politici europene de management a resurselor minerale	142
3.1.1. Tendințe pe plan european și mondial de valorificare primară a minereurilor neferoase	142
3.1.1.1. Locul țărilor europene din punctul de vedere al înzestrării cu minereuri neferoase în context mondial	142
3.2. Țări cu relevanță pentru resursa studiată	153
3.3. Politici de asigurare cu resurse la nivel european	162
3.4. Politici de management a resurselor minerale în România	165
3.4.1. Starea actuală a industriei miniere din domeniul minereurilor neferoase	165
3.4.2. Viziunea asupra evoluției sectorului de exploatare și valorificare a minereurilor neferoase	164
3.5. Analiza politicilor europene de management a resurselor minerale comparativ cu cele din România	171

3.6. Armonizarea politicilor europene de management a resurselor minerale cu cele din România	173
3.7. Concluzii	177
Bibliografie.....	178
Capitolul 4. Politici de europene de management al resurselor minerale nemetalifere și a rocilor utile, și aplicarea acestora în România	179
4.1. Politici europene de management al resurselor minerale nemetalifere și a rocilor utile	179
4.1.1 Țările cu relevanță pentru resursă	179
4.1.2. Politici de asigurare cu resurse	181
4.1.3. Politici de utilizare/consum a resurselor	182
4.1.4. Politici de eficientizare a utilizării resurselor	184
4.2. Politici de management a resurselor din România	186
4.2.1. Starea actuală a resurselor	186
4.2.2. Politici de asigurare cu resurse	187
4.2.3. Politici de utilizare/consum a resurselor	188
4.2.4. Politici de conservare a resurselor	199
4.2.5. Politici de eficientizare a utilizării resurselor	200
4.3. Analiza politicilor europene de management a resurselor comparativ cu cele din România	201
4.4. Posibilități de aplicare a politicilor europene de management a resurselor în România	202
4.5. Concluzii	206
Bibliografie	206
Anexa 1.1. Modelul de afaceri al OMV PETROM	208

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare. Convergența economică
și monetară a României cu Uniunea Europeană – un proces necesar

Tema de cercetare:

6.5.19. – Dezvoltarea în plan regional a industriei prelucrătoare din România.
Convergența cu situația din celelalte țări membre ale zonei euro

Coordonator: CS I Dr. Corneliu Russu

Autori: CS I Dr. Corneliu Russu; CS III Mariana Vania

CUPRINS

Introducere	2
1. Precizări terminologice. Tipologii ale regiunilor. Politici de dezvoltare regională.	
Dezvoltarea industrială la nivel regional	5
1.1. Regiunea. Regionalizare. Regionalism	5
1.2. Tipologia regiunilor. Grupări tipologice de regiuni	6
1.3. Strategii și politici de dezvoltare regională	8
1.4. Localizarea industriei la nivel regional	9
2. Abordări teoretice în domeniul dezvoltării regionale	11
2.1. Teorii privind dezvoltarea regională	11

2.2. Noul regionalism	13
3. Metodologia de analiză a dezvoltării regionale, de pregătire a programelor specifice și de analiză a dezvoltării industriale la nivel regional	14
3.1. Analiza cost-beneficiu (ACB)	14
3.2. Analiza dezvoltării economice regionale	16
3.3. Analiza localizării industriei	16
3.4. Tehnici intrări-ieșiri inter-regionale și regionale	18
3.5. Analiza complexului industrial	18
3.6. Factorii competitivității regionale	19
4. Politica regională a Uniunii Europene	23
4.1. Scurt istoric	23
4.2. Obiective	24
4.3. Instrumente	26
4.4. Rezultate	28
5. Disparități, progrese și stagnări în dezvoltarea regională din România	29
5.1. Starea factorilor determinanți ai dezvoltării regionale	29
5.2. Decalajele de performanță economică între regiunile de dezvoltare ale României. Comparații cu regiuni NUTS2 din zona euro	56
5.3. Convergența dezvoltării regiunilor NUTS2 din România și a unor regiuni NUTS2 din zona euro – modelare econometrică	62
5.4. Contribuția fondurilor europene la progresele înregistrate de regiunile de dezvoltare din România	64
5.5. Contribuția industriei prelucrătoare la dezvoltarea regională în România Studiu de caz: Industria autovehiculelor de transport rutier – o istorie de succes la nivel național și pe plan regional	66 75
6. Concluzii finale	82
Anexa 1	93
Anexa 2	95
Bibliografie	100

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării
și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

6.8.8. – Managementul turismului responsabil – oportunități
și dificultăți de aplicare și extindere în România

Coordonator: CS III Dr. Doina Tătaru

Colectiv de autori: CS III Dr. Doina Tătaru; Dr. Elena-Manuela Iștoc; Levon Sarchizian

CUPRINS

Cuprins	3
Introducere	4
1. Orientări privind dezvoltarea turismului responsabil	7
1.1. Importanța turismului în context global	8
1.2. Turismul responsabil și Obiectivele de Dezvoltare Durabilă	15
1.3. Principiile turismului responsabil	27
1.4. Gestionarea responsabilă a turismului	32
2. Managementul destinației turistice	46
2.1. Destinația turistică – concept și particularități	46

2.1.1. Definirea destinației turistice	46
2.1.2. Elemente de bază ale destinației turistice	48
2.1.3. Ciclul de viață al destinațiilor turistice	49
2.1.4. Actorii destinației turistice	52
2.1.5. Impactul turismului asupra destinațiilor	54
2.2. Planificarea, gestionarea și dezvoltarea destinației turistice	57
2.2.1. Organizațiile de management al destinației turistice	57
2.2.2. Trăsăturile managementului destinațiilor	66
2.2.3. Organizarea managementului destinației	69
2.3. Gestionarea responsabilă a destinației turistice	75
2.4. Managementul destinației turistice în România	81
3. Responsabilitatea socială corporativă	87
3.1. Repere teoretice și delimitări conceptuale	87
3.2. Responsabilitatea socială corporativă în turism	102
3.3. Responsabilitatea socială corporativă în industria turistică românească	119
Concluzii	129
Bibliografie	134

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIA INDUSTRIEI ȘI SERVICIILOR

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.21. Noua enciclopedie a României

Tema de cercetare:

6.21.4. – Repere în evoluția transportului aerian în România

Coordonator: CS I Dr. Frantz Daniel Fistung

Autori: CS I Dr. Frantz Daniel Fistung; Teodor Popescu

CUPRINS

1. Argument	4
Scurt sinoptic al evoluției transporturilor aeriene, la nivel mondial	4
Capitolul 1 Aviația din România, de la apariție și până la sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial	9
Capitolul 2 Evoluția transporturilor aeriene, în România, de-a lungul perioadei comuniste	19
Capitolul 3 Repere ale transporturilor aeriene din România, după anul 1989	26
Concluzii	56
Bibliografie	63
Anexe	66

Anexa 1 Principalele repere ale transportului aerian județean în perioada interbelică a României	66
Anexa 2 Termeni și definiții în conformitate cu prevederile Codului Aerian al României	69

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

„Costin C. Kirițescu”

**CENTRUL DE CERCETĂRI
FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”**

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale

Tema de cercetare:

6.2.2. – Economia circulară dimensiunea concurențială și sustenabilitatea financiară

Coordonator: CS II Dr. Gabriela Cornelia Piciu

Autori: CS II Dr. Gabriela Cornelia Piciu; CS Dr. Georgiana Chițiga

CUPRINS

Capitolul 1: Conceptualizarea procesului circular activ și propunerea unui cadru de evaluare	5
1.1. Cadrul european al economiei circulare	5
1.2. Procesul circular activ – un concept de dezvoltare alternativă	12
1.3. Crearea valorii și implementarea modelelor de afaceri sustenabile	14
Capitolul 2: Abordarea matriceală pentru interpretarea relațiilor din cadrul economiei circulare	34
Capitolul 3: Intervenția guvernului în dezvoltarea economiei circulare	45
3.1. Tipurile de intervenție guvernamentală	45

3.2. Analiza intervențiilor guvernamentale care facilitează tranziția către o economie circulară	52
3.3. Strategii pentru accelerarea implementării modelului circular	57
Capitolul 4: Dimensiunea concurențială a economiei circulare	65
4.1. Eșecul pieței	59
4.2. Permisele comercializabile	71
4.3. Funcționarea pieței permiselor comercializabile	72
4.4. Alte instrumente bazate pe mecanismul de piață	73
4.5. Poziția competitivă a companiilor	75
4.6. Condiții instituționale și practice de implementare și finanțare a modelului circular	76
Capitolul 5: Sustenabilitatea financiară	79
5.1. Identificarea oportunităților de finanțare pentru investiții inovative în economia circulară	79
5.2. Tipurile de finanțare necesare pe tot parcursul ciclului de viață al unității economice	82
5.3. Forme neconvenționale de finanțare – crowdfunding	84
5.4. Crowdfunding cooperatist	85
Concluzii	87
Bibliografie	90

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare. Convergența
economică și monetară a României cu Uniunea Europeană
– un proces necesar

Tema de cercetare:

6.5.5. – Politica macroprudențială a băncilor centrale candidate la eurosistem.
Condiții specifice și provocări comune

Coordonator: CS II Dr. Adina Criste

Autori: CS II Dr. Adina Criste; CS I Dr. Iulia Lupu

CUPRINS

Capitolul 1. Importanța sectorului energetic în contextul necesității dezvoltării durabile și valorificării surselor de energie regenerabilă	1
Introducere	4
Capitolul 1. Cadrul politicii macroprudențiale în Uniunea Europeană sub influența dinamicilor postcriză	7
1.1. Generalități	7
1.2. Politica macroprudențială în Uniunea Europeană	9
1.2.1. Activitatea bancară transfrontalieră și problema reciprocității	12

1.2.2. Câteva repere ale instrumentelor utilizate la nivelul Uniunii Europene	13
1.3. Repere ale politicii macroprudențiale în Zona Euro	16
Capitolul 2. Condiții specifice ale băncilor centrale candidate la eurosistem	21
2.1. Caracteristici ale economiilor analizate	21
2.1.1. Aspecte preliminare	21
2.1.2. Ciclul creditării în economiile candidate la zona euro	25
2.1.3. Evoluții macrofinanciare, înainte și după criză	29
2.2. Profilul băncilor centrale candidate la eurosistem	31
2.2.1 Strategia de politică monetară	31
2.2.2. Regimul valutar	32
2.2.3. Raportarea instituțională a băncilor centrale la politica macroprudențială	33
Capitolul 3 Politica macroprudențială a țărilor candidate la zona euro și rolul băncilor centrale	38
3.1. Precizări metodologice	38
3.2. Analiza politicii macroprudențiale în țările candidate la zona euro	40
3.2.1. Bulgaria	40
3.2.2. Cehia	41
3.2.3. Croația	42
3.2.4. Ungaria	43
3.2.5. Polonia	44
3.2.6. România	45
3.3. O analiză comparativă a politicilor macroprudențiale aplicate de băncile centrale candidate la eurosistem	46
3.3.1. Condiții specifice	46
3.3.2. Provocări comune	51
Concluzii	54
Anexe	59

Bibliografie selectivă	70
Abrevieri	72
Listă figuri, tabele, grafice	73
Figura 1. Cadrul instituțional al politicii macroprudențiale în Uniunea Europeană	16
Grafic 1. Evoluția creditului bancar către sectorul privat, ca pondere în PIB, în țări emergente europene, în perioada 2000-2018	23
Grafic 2. Evoluția poziției băncilor străine în cadrul sistemelor bancare ale țărilor analizate	24
Grafic 3. Evoluția poziției băncilor străine în cadrul sistemelor bancare ale țărilor analizate	25
Grafic 4. Ciclul creditării bancare în țările candidate la Zona Euro	28
Grafic 5. Frecvența utilizării instrumentelor cu caracter macroprudențial. Prezentare comparativă pe trei perioade) și între țările candidate la Zona Euro	50
Tabel 1. Caracteristici macrofinanciare ale țărilor candidate la Zona Euro în perioada 2000-2008	29
Tabel 2. Caracteristici macrofinanciare ale țărilor candidate la Zona euro în perioada 2009-2018	30
Tabel 3. Tabloul general al implicării băncii centrale în politica macroprudențială în țările analizate	37
Grafic A 1. Ilustrarea frecvenței aplicării măsurilor cu caracter macroprudențial în țările candidate la Zona Euro	67
Grafic A 2. Conduita politicii macroprudențiale în țările candidate la Zona Euro și tipul instrumentelor macroprudențiale aplicate în 2000-2018	68
Tabel A 1. Instrumente și obiective ale politicii macroprudențiale și microprudențiale	60
Tabel A 2. Tipologia instrumentelor macroprudențiale în Uniunea Europeană	61
Tabel A 3. Autoritățile macroprudențiale naționale în Uniunea Europeană în anul 2019	63
Tabel A 4. Soldul contului curent al BPE (%în PIB)	64
Tabel A 5. Inflația IAPC (2015=100) (medie anuală, pe baza datelor lunare)	64
Tabel A 6. Curs de schimb monedă națională/euro (modificare procentuală, sfârșitul perioadei)	64

Tabel A 7. Principalele obiective intermediare ale politicii macroprudențiale în țările analizate, urmărite înainte și după criza financiară globală	65
Tabel A 8. Matricea obiectivelor intermediare și a instrumentelor cu caracter macroprudențial frecvent utilizate în țările candidate la ZE, 2000-2018	69

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare. Convergența
economică și monetară a României cu Uniunea Europeană – un proces necesar

Tema de cercetare:

*6.5.21. – Deficitul extern și investițiile străine directe în România. Tendințe și provocări
în perspectiva aderării la Zona Euro*

Coordonator: CS III Dr. Camelia Milea

Colectiv de autori: CS III Dr. Camelia Milea; CS Camelia Băltărețu; CS Cătălin Drăgoi

CUPRINS

Introducere	4
1. Evoluția deficitului extern în România, vulnerabilități și riscuri	7
1.1. Repere metodologice	7
1.2. Evoluția deficitului extern în România: tendințe, caracteristici	8
1.2.1. Deficitul extern al României în perspectiva aderării la Zona Euro	15
1.3. Factori de influență a deficitului extern	21
1.3.1. Factori determinanți în evoluția deficitului extern în România	26
1.4. Finanțarea deficitului contului curent în România	38

1.5. Vulnerabilități și riscuri asociate evoluției deficitului de cont curent în România. Recomandări în perspectiva aderării la Zona Euro	41
1.5.1. Recomandări pentru depășirea provocărilor determinate de evoluția deficitului extern al României în perspectiva aderării la Zona Euro	44
2. Evoluția investițiilor străine directe în România; tendințe și provocări	46
2.1 Introducere	46
2.2. Tendințe în evoluția investițiilor străine directe în România în perioada 2006-2018	48
2.3. Orientări în materie de investiții privind finanțarea politicii de coeziune în perioada 2021-2027 pentru România	59
2.4. Conturarea unor riscuri asociate finanțării prin investiții străine directe în România	64
2.5. Concluzii	65
3. Evoluția datoriei externe a României, tendințe și vulnerabilități	67
3.1. Considerente teoretice	67
3.1.1. Introducere	67
3.1.2. Impactul datoriei externe asupra creșterii economice	63
3.1.3. Indicatori folosiți pentru evaluarea îndatorării unei economii	66
3.1.4. Costurile și beneficiile datoriei externe	69
3.2. Analiza datoriei externe a României în perioada 2006-2018	73
3.2.1. Caracteristicile evoluției componentelor datoriei externe a României	73
3.2.2. Ratingul de țară și costurile împrumuturilor	83
3.3. Vulnerabilități și recomandări în perspectiva adoptării euro	84
4. Concluzii	87
Bibliografie	92
Anexe	96
Listă tabele	101
Listă grafice	102

Listă tabele

Tabel nr. 1. Relația comercială a României cu țările Uniunii Europene	14
Tabel nr. 2. Evoluția soldului de cont curent în România și în alte state membre ale Uniunii Europene în perioada 2006-2018 (% în PIB)	17
Tabel nr. 3. Corelația dintre cursul de schimb nominal leu/euro , PIB, deficitul contului curent și deficitul balanței comerciale în România	24
Tabel nr. 4. Corelația dintre cursul de schimb nominal leu/euro , exporturi și importuri în România	24
Tabel nr. 5. Indicatori de performanță pe piața financiară	25
Tabel nr. 6. Indicatori de performanță privind productivitatea muncii	28
Tabel nr. 7. Indicatori de performanță privind creșterea verde	29
Tabel nr. 8. Indicatori de performanță în domeniul pregătirii profesionale	30
Tabel nr. 9. Indicatori de performanță în domeniul cercetării-inovării	34
Tabel nr. 10. Evoluția structurală a fluxurilor de ISD în România, 2006-2018	48
Tabel nr. 11. Contribuția pe componente a fluxurilor de ISD în România, 2006-2018	49
Tabel nr. 12. Evoluția structurală a soldului ISD în România în perioada 2006-2018	51
Tabel nr. 13. Orientări pentru România privind finanțarea politicii de coeziune în perioada 2021-2027, referitor la prioritățile de investiții	55
Tabel nr. 14. Datoria externă totală a României (2006-2018)	74
Tabel nr. 15. Ponderile datoriei externe în PIB în țările din Uniunea Europeană	74
Tabel nr. 16. Datoria externă pe termen lung a României în perioada 2006 – 2018	75
Tabel nr. 17. Datoria publică directă a României în perioada 2006-2018	75
Tabel nr. 18. Sursele fondurilor atrase pentru datoria publică directă	76
Tabel nr. 19. Datoria public garantată a României 2006-2018	76
Tabel nr. 20. Datoria privată a României 2006-2018	77
Tabel nr. 21. Componentele datoriei publice pe termen lung	77
Tabel nr. 22. Datoria externă pe termen scurt a României 2006-2018	77

Tabel nr. 23. Structura creditorilor datoriei publice directe a României în perioada 2006-2018	78
Tabel nr. 24. Rezervele internaționale ale României 2006-2018	80
Tabel nr. 25. Serviciul datoriei externe pe termen lung (2006-2018)	80
Tabel nr. 26. Indicatori de lichiditate și solvabilitate a României (2006-2018)	80
Listă grafice	
Grafic nr. 1. Evoluția ponderii soldului contului curent în PIB și evoluția soldului balanței bunurilor în PIB în România în perioada 2006-2018 (%)	10
Grafic nr. 2. Deficitul de cont curent și subconturile care contribuie la formarea acestuia în perioada 2006-2013 (ponderi)	11
Grafic nr. 3. Deficitul de cont curent și subconturile care contribuie la formarea acestuia în perioada 2013-2018 (ponderi)	12
Grafic nr. 4. Soldul contului curent în Uniunea Europeană, Zona Euro și unele state membre ale uniunii europene în perioada 2015-2018 (% în PIB)	15
Grafic nr. 5. Soldul contului curent în România, Uniunea Europeană, Zona Euro și alte state membre ale Uniunii Europene în anul 2018 (% în PIB)	15
Grafic nr. 6. Soldul contului curent în România și în câteva state membre ale Uniunii Europene în perioada 2006-2018 (% în PIB)	16
Grafic nr. 7. Soldul contului curent % din PIB (media pe 3 ani) din cadrul tabloului de bord al procedurii privind dezechilibrele macroeconomice din cadrul mecanismului de alertă al Comisiei Europene în România în perioada 2008-2017	18
Grafic nr. 8. Sursele de finanțare a deficitului de cont curent în România în perioada 2006-2018	35
Grafic nr. 9. Evoluția fluxurilor de ISD (% din PIB) în perioada 2006-2018, în U.E., Zona Euro și România	44
Grafic nr. 10. Stoc de ISD <i>per capita</i> în câteva țări emergente vecine	46
Grafic nr. 11. Evoluția formării brute de capital fix în România, 2007-2020	47
Grafic nr. 12. Evoluția fluxurilor de ISD pe tipuri de investiții, România, 2017-2018	48
Grafic nr. 13. Evoluția profitului, a pierderilor și a dividendelor repartizate, în perioada 2006-2018	50

Grafic nr. 14. Evoluția veniturilor realizate din ISD, România, 2006-2018	51
Grafic nr. 15. Evoluția soldului ISD (% din PIB) în regiune, în țări emergente vecine ...	52
Grafic nr. 16. Repartizarea pe principalele activități economice a soldului ISD, în România, pondere în PIB, în perioada 2006-2018	53
Grafic nr. 17. Contribuția întreprinderilor ISD la exporturile/importurile de bunuri	54
Grafic nr. 18. Repartizarea ISD pe principalele regiuni de dezvoltare, în România, % în total ISD, în perioada 2006-2018	54
Grafic nr. 19. Evoluția datoriei externe si a PIB-ului României 2006-2018	75
Grafic nr. 20. Datoria externă a României în perioada 2006-2018	78
Grafic nr. 21. Sursele împrumuturilor României în anul 2018	79

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare. Convergența
economică și monetară a României cu Uniunea Europeană – un proces necesar

Tema de cercetare:

6.5.22. – Fiscalitatea și consolidarea convergenței din perspectiva activității firmelor românești

Coordonator: CS III Dr. Mihail Dumitriu

Colectiv de autori: CS III Dr. Mihail Dumitriu; Dr. Silviu Șeitan; Dr. Nicoleta Mihăilă;
Dr. Otilia Manta

CUPRINS

Introducere	4
Capitolul 1. Identificarea indicatorilor economico-financiari la nivel microeconomic care să reflecte impactul asupra convergenței economice	5
1.1. Aspecte de generalitate	5
1.2. Abordare teoretică	6
1.3. Abordarea tehnică a derulării studiului	9
1.4. Identificarea criteriilor de selecție a indicatorilor care pot evalua convergența economică reală	10

1.5. Identificarea indicatorilor de cuantificare a gap-ului	14
1.6. Elemente teoretice și metodologice de evaluare a gradului de convergență	19
1.7. Evoluția sustenabilă a stării economico-financiare a firmelor din economia reală în vederea contribuției la asigurarea consolidării convergenței economice la nivel macroeconomic	23
Capitolul 2. Fiscalitatea firmei în România și U.E. Influențe ale acesteia asupra nivelului unor indicatori economico-financiar care asigură consolidarea convergenței economice	32
2.1. Fiscalitatea firmei în România și țări membre U.E. – aspecte comparative	32
2.2. Indicatori economico-financiar care asigură consolidarea convergenței economice și influențe ale fiscalității	41
2.3. Evoluția firmelor în perioada 2008-2018	57
2.4. Concluzii	58
Capitolul 3. Competitivitatea firmelor românești în raport cu nivelul U.E. și determinarea impactului asupra convergenței economice (convergența internă și externă)	62
Introducere	62
3.1. Programele Uniunii Europene și antreprenoriatul contribuie direct la deciziile privind schimbările structurale și la consolidarea creșterii și a competitivității în România	65
3.2. Indicele Competitivității Globale (IGC) și factorii de creștere economică	75
3.3. Convergența economică a mediului de afaceri la nivel național în context European	78
3.4. Concluzii	92
Capitolul 4. Posibile direcții de adaptare a fiscalității pentru favorizarea stabilității și competitivității firmelor românești	95
4.1. Creșterea veniturilor fiscale în vederea reducerii decalajelor comparativ cu state membre U.E.	95
4.2. Eficiența sistemului de impozite și taxe	99
4.3. Sprijinirea cercetării și inovării	100
4.4. Conformarea fiscală și predictibilitate fiscală	103

4.5. Costul unitar al forței de muncă	105
4.6. Aspecte privind economia subterană	108
4.7. Concluzii	110
Concluzii	112
Bibliografie	114
Lista tabele	
Tabel 1.1. Indicatori de cuantificare a gap-ului	17
Tabel 1.2. Structura indicatorilor de proces	18
Tabel 1.3. Evoluția înzestrării tehnice a muncii în perioada 2007*2017 pentru ramurile economiei reale (lei/sal.)	25
Tabel 1.4. Evoluția înzestrării tehnice a muncii în perioada 2007-2017 pentru regiunile de dezvoltare din România (lei/sal.)	26
Tabel 1.5. Evoluția solvabilității imediate, în perioada 2007-2017 pentru ramurile economiei reale (%)	26
Tabel 1.6. Evoluția solvabilității imediate în perioada 2007-2017 pentru regiunile de dezvoltare din România (%)	27
Tabel 1.7. Evoluția ratei fondului de rulment propriu în perioada 2007-2017 pentru ramurile economiei reale (%)	27
Tabel 1.8. Evoluția ratei fondului de rulment propriu în perioada 2007-2017 pentru regiunile de dezvoltare din România (%)	28
Tabel 1.9. Evoluția perioadei de rambursare a datoriilor în perioada 2007-2017 pentru ramurile economiei reale (zile)	28
Tabel 1.10. Evoluția perioadei de rambursare a datoriilor în perioada 2007-2017 pentru regiunile de dezvoltare din România (zile)	29
Tabel 1.11. Evoluția ponderii datoriilor restante în totalul datoriilor în perioada 2007-2017 pentru ramurile economiei reale (%)	30
Tabel 1.12. Evoluția ponderii datoriilor restante în totalul datoriilor în perioada 2007-2017 pentru regiunile de dezvoltare din România (%)	31
Tabel 2.1. Cote de impozitare în țările U.E. (%) în anul 2019	32

Tabel 2.2. Fiscalitatea în România și țări asemănătoare din punct de vedere a dezvoltării economice	35
Tabel 2.3. Înființarea firmei, din perspectivă fiscală	40
Tabel 2.4. Evoluția costului mediu al muncii în perioada 2007-2017 pentru ramurile economiei reale (lei/sal.)	42
Tabel 2.5. Evoluția costului mediu al muncii în perioada 2007-2017 pentru regiunile de dezvoltare din România (lei/sal.)	47
Tabel 2.6. Evoluția presiunii fiscale în perioada 2007-2017 pentru ramurile economiei reale (%)	50
Tabel 2.7. Evoluția presiunii fiscale în perioada 2007-2017 pentru regiunile de dezvoltare din România (%)*	54
Tabel 2.8. Evoluția ponderii amortizării imobilizărilor corporale în totalul costurilor de exploatare, în perioada 2007-2017 pentru regiunile de dezvoltare din România (%)*	56
Tabel 2.9. Raport Înmatriculări versus Întreruperi activitate	57
Tabel 3.1. Indexul Regional al Competitivității (IRC) în regiunile de dezvoltare din România în anul 2019	72
Tabel 3.2. Factorii privind competitivitatea la nivelul unui IMM	79
Tabel 3.3. Evoluția ratei rentabilității economice a activului în perioada 2007-2017 pentru ramurile economiei reale (%)	81
Tabel 3.4. Evoluția ratei rentabilității economice a activului în perioada 2007-2017 pentru regiunile de dezvoltare din România (%)	82
Tabel 3.5. Evoluția vitezei de rotație a activelor în perioada 2007-2017 pentru ramurile economiei reale (%)	83
Tabel 3.6. Evoluția vitezei de rotație a activelor în perioada 2007-2017 pentru regiunile de dezvoltare din România (%)	84
Tabel 3.7. Evoluția productivității muncii în perioada 2007-2017 pentru ramurile economiei reale (lei/sal)	85
Tabel 3.8. Evoluția productivității muncii în perioada 2007-2017 pentru regiunile de dezvoltare din România (lei/sal.)	86
Tabel 3.9. Evoluția solvabilității imediate, în perioada 2007-2017 pentru ramurile economiei reale (%)	87

Tabel 3.10. Evoluția solvabilității imediate în perioada 2007-2017 pentru regiunile de dezvoltare din România (%)	88
Tabel 3.11. Evoluția valorii adăugate brute medii pe salariat în perioada 2007-2017 pentru ramurile economiei reale (lei/sal.)	89
Tabel 3.12. Evoluția valorii adăugate brute medii pe salariat în perioada 2007-2017 pentru regiunile de dezvoltare din România (lei/sal.)	90
Tabel 4.3. Eficiența colectării impozitului pe profit	98
Tabel 4.4. Eficiența sistemului de impozite și taxe	99
Tabel 4.5. Situație comparativă privind rata efectivă de impozitare a salariului minim în România și state din Europa Centrală și de Est	107
Lista figuri	
Figura nr. 2.1. Evoluția costului mediu al muncii în agricultură, industrie extractivă, industrie prelucrătoare, energie electrică	43
Figura nr.2.2. Evoluția costului mediu al muncii în ramurile Distribuția apei, construcții, comerț, transport, hoteluri și restaurante	45
Figura nr. 2.3. Evoluția costului mediu al muncii în ramurile învățământ, sănătate, activități de servicii administrative, activități profesionale, tranzacții imobiliare, alte activități ale economiei naționale	46
Figura nr. 2.4. Evoluția costului mediu al muncii pe regiuni de dezvoltare	48
Figura nr.2.5. Evoluția presiunii fiscale în agricultură, industrie extractivă, industrie prelucrătoare, energie electrică, construcții	51
Figura nr.2.6. Evoluția presiunii fiscale în Comerț, transport, hoteluri și restaurante, IT, tranzacții imobiliare, activități profesionale și științifice	52
Figura nr.2.7. Evoluția presiunii fiscale în Sănătate, învățământ, servicii administrative, activități de spectacole, cultură, alte activități	53
Figura nr. 2.8. Evoluția presiunii fiscale la nivel de regiune	54
Figura nr.2.9. Evoluția ponderii amortizărilor în totalul cheltuielilor de exploatare	56
Figura nr.2.10. Total înmatriculări versus întreruperi activitate	58
Figura 3.1. Sumele rambursate de U.E. României până la data de 31 mai 2019	68
Figura 3.2. Evoluția ratei de contractare a fondurilor europene în perioada ianuarie 2017 - iunie 2019	68

Figura 3.3. Harta start-up-uri finanțate din fonduri europene	74
Figura 3.4. Prezentarea economiilor inovatoare la nivelul statelor membre ale U.E.	77
Figura 3.5. Viteză de deteriorare a performanțelor inovatoare la nivelul economiilor statelor membre ale Uniunii Europene	77
Figura 3.6. Paradigma analitică – diamantul competitiv	79
Figura 4.1. Venituri bugetare versus venituri fiscale în U.E., 2018 (% PIB)	96
Figura 4.2. Evoluția cotei implicite de impozitare și a indicelui de eficiență a colectării afereente impozitului pe profit în România	97
Figura 4.3. Evoluția facilităților fiscale pentru CDI în România (2009 – 2017)	101
Figura 4.4. Cheltuielile cu cercetarea-dezvoltarea în U.E.(%PIB) în anii 2016-2017	103
Figura 4.5. Costurile orare cu forța de muncă	106
Figura 4.6. Economia subterană la nivel U.E.	109

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare. Convergența
economică și monetară a României cu Uniunea Europeană – un proces necesar

Tema de cercetare:

6.5.23. – Paritatea centrală a monedei – metodă, model și studiu empiric pe cazul României

Coordonator: CS I Emil Dinga

Autor: CS I Dr. Emil Dinga

Colaboratori asociați: drd. Grațiela Iordache, SCOSAAR; drd. Gabriela Ionescu,
SCOSAAR; drd. Mihai Trandafir, SCOSAAR; drd. Mirel Berechet,
SCOSAAR; drd. Simona Becherescu, SCOSAAR

CUPRINS

Cuprins	3
Abstract	5
Capitolul 1. Scurtă revistă a literaturii de specialitate în materia determinării parității centrale a monedei	6
1.1. Preliminarii	6
1.2. Privind aspectele teoretice ale abordărilor	6

1.3. Privind aspectele metodologice ale abordărilor	8
2.5. Privind aspectele empirice ale abordărilor	15
Capitolul 2. Bazele economice ale cursului de schimb	18
2.1. Conceptul de curs de schimb	18
2.2. Perturbări și dezechilibre pe piața valutară	21
2.2.1. Perturbări ale pieței valutare	21
2.2.2. Dezechilibre ale pieței valutare	23
2.3. Mecanisme fundamentale pe piața valutară	25
2.3.1. Mecanismul de hedging	25
2.3.2. Mecanismul speculației valutare	25
2.3.3. Mecanismul arbitrajului valutar	26
Capitolul 3. Modelul logic al asigurării parității centrale a monedei	27
3.1. Preliminarii	27
3.2. Conceptul de paritate centrală a monedei	29
3.2.1. Definiția parității centrale	29
3.2.2. Scurtă discuție privind conceptul de paritate centrală	30
3.3. Condiția suficientă pentru existența parității centrale	32
3.4. Identificarea fundamentalelor parității centrale	33
3.4.1. Cererea și oferta de monedă	34
3.4.2. Fundamentalele cererii și ofertei de monedă	36
3.4.3. Duopolul EA - EN	47
3.5. Modelul logic al parității centrale	48
Capitolul 4. Modelul cantitativ al asigurării parității centrale a monedei	50
4.1. Condiția de staționaritate/cointegrare a cererii și ofertei de monedă	50
4.2. Modelul cantitativ al parității centrale a monedei	50
4.2.1. Notățiile	50
4.2.2. Relațiile analitice	51

4.2.3. Schema logică de construire a modelului cantitativ	52
Capitolul 5. Analiza empirică a asigurării parității centrale a leului	54
5.1. Calculul valorilor numerice	54
5.1.1. Pentru perioada de referință empirică (2010-2014)	54
5.1.2. Pentru restul intervalului de analiză empirică (2007-2009; 2015-2018)	54
5.2. Analiza empirică	55
5.2.1. Postdicții pentru perioada 2007-2009	55
5.2.2. Postdicții pentru perioada 2015-2018	57
5.2.3. Recapitularea rezultatelor postdicțiilor	61
5.3. „Reconstituirea” valorii parității centrale pe perioada 2007-2009 și 2015-2018 ...	61
5.3.1. Preliminarii	61
5.3.2. Precauții metodologice	62
5.3.3. Metoda de „reconstituire”	62
5.3.4. Valorile „reconstituite” ale parității centrale	63
Concluzii generale	64
1. De natură conceptuală	64
2. De natură metodologică	64
3. De natură empirică	65
Anexe	67
Anexa 1. Selectarea perioadei de referință empirică	67
Anexa 2. Cererea și oferta de monedă pentru perioada de referință empirică	69
Anexa 3. Compoziția factorilor cererii de monedă	70
Anexa 4. Compoziția factorilor ofertei de monedă	71
Index de termeni și de nume	74
Index de figuri	76
Index de tabele	77
Referințe bibliografice	78

Index de figuri

Figura 1. Curba cererii de valută. Deplasarea deciziei de-a lungul curbei	18
Figura 2. Curba cererii de valută. Deplasarea deciziei între curbe	19
Figura 3. Derivarea curbei ofertei de valută din curba cererii de valută	20
Figura 4. Formarea generică a echilibrului pieței valutare	21
Figura 5. Perturbările interne ale pieței valutare	22
Figura 6. Perturbările externe ale pieței valutare	22
Figura 7. Supraevaluarea monedei	23
Figura 8. Subevaluarea monedei	24
Figura 9. Paritatea central ca ghid (driver) al cursului de schimb efectiv	29
Figura 10. Paritatea central ca ghid (driver) al cursului de schimb efectiv	31
Figura 11. Poziționarea reciprocă între paritatea centrală potențială, paritatea centrală sustenabilă și cursul de schimb efectiv	32
Figura 12. „Lanțul” causal-condițional în funcționarea parității centrale	33
Figura 13. „Lanțul” causal-condițional în funcționarea parității centrale	36
Figura 14. Căutarea fundamentalei economice pe lanțul/mecanismul causal economie reală – economie nominală	37
Figura 15. Impactul variației ratei dobânzii de politică monetară asupra variației ofertei de monedă	42
Figura 16. Impactul variației ratei rezervei legale minime obligatorii (la monedă) asupra variației ofertei de monedă	42
Figura 17. Impactul variației ratei de sterilizare monetară asupra variației ofertei de monedă	43
Figura 18. Impactul variației ratei cumpărării nete de obligațiuni guvernamentale asupra variației ofertei de monedă	43
Figura 19. Alura crescătoare și concavă în origine a curbelor cererii, respectiv ofertei de monedă	46
Figura 20. Situația de clearing market (echilibru) pe piața monetară	46
Figura 21. Funcționarea duopolului EA – EN	47

Figura 22. Funcționarea modelului cantitativ al parității centrale a monedei	53
Figura 23. Funcționarea modelului cantitativ al parității centrale a monedei	65
Figura 24. Gap-ul curs nominal efectiv de schimb – paritate centrală prezumtivă „reconstituită”	66
Index de tabele	
Tabelul 1. Valorile empirice pentru analiza cererii și ofertei de monedă în afara perioadei de referință empirică	54
Tabelul 2. Efectele măsurilor de politică monetară care ar fi trebuit aplicate pentru menținerea parității centrale a monedei	61
Tabelul 3. „Reconstituirea” parității centrale	63
Tabelul 4. Starea monedei pentru perioadele de postdicție	65

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.5. Noile condiții de integrare europeană și de globalizare. Convergența
economică și monetară a României cu Uniunea Europeană – un proces necesar

Tema de cercetare:

6.5.24. – Proiectarea unor stabilizatori automați pentru două criterii de convergență
economică nominală

Coordonator: CS III Dr. Alina Georgeta Ailincă

Autor: CS III Dr. Alina Georgeta Ailincă

CUPRINS

Introducere	6
Abrevieri	4
Introducere	5
1. Necesitatea, posibilitatea, oportunitatea utilizării stabilizatorilor automați în atingerea indicatorilor asociați criteriilor de convergență economică nominală	6
1.1. Cadru general de analiză și punctarea unor aspecte critice ale criteriilor economice nominale de convergență	6
1.2. Incursiune în literatură – argumente pentru stabilizarea automată	12

1.3. Conexiuni empirice între indicatorii asociați cu criteriile economice nominale de convergență	13
2. Schema logică și procedura de proiectare a unor stabilizatori automați ai indicatorilor care sunt asociați criteriilor de convergență economică nominală pentru inflație și respectiv soldul bugetului general consolidat în PIB	20
2.1. Trăsături ale stabilizatorilor automați ai indicatorilor care sunt asociați criteriilor de convergență economică nominală selectate	20
2.2. Procedura de stabilizare și elaborarea schemei logice	23
3. Managementul procesului de convergență economică nominală din perspectiva stabilizatorilor automați analizați pentru criteriul inflației și respectiv cel al soldului bugetului general consolidat în PIB	28
3.1. Scenarii privind identificarea celor mai adecvați stabilizatori automați și a manierei lor de integrare privind mecanismul de reglare a inflației în raport cu criteriul de la Maastricht – studiu de caz pe România	28
3.2. Scenarii privind identificarea celor mai adecvați stabilizatori automați și a manierei lor de integrare privind mecanismul de reglare a soldului bugetului general consolidat în PIB în raport cu criteriul de la Maastricht – studiu de caz pe România	45
3.3. Managementul procesului de convergență economică nominală între monetar și fiscal – o posibilă viziune integrată	54
3.4. Managementul procesului de convergență economică nominală între mecanismul de stabilizare automată și măsuri discreționare	59
4. Concluzii	62
Anexa 1. Evidențierea progresivității ratei rezervei minime obligatorii la valută pe două variante în situația neîndeplinirii criteriului inflației (studiu de caz pentru România)	67
Anexa 2. Evidențierea situației de deficit excesiv precum și a simulărilor pe scenarii în privința soldului bugetului general consolidat în PIB (studiu de caz pentru România)	78
Anexa 3. Explicarea modului de concepere a scenariilor 10 și 11 în privința soldului bugetului general consolidat în PIB (studiu de caz pentru România)	84
Listă figuri	87
Listă tabele	88

Bibliografie	90
--------------------	----

Listă figuri

Figura nr. 1. Schema logică a funcționării mecanismului de stabilizare automată privind criteriile de convergență economică nominală	25
Figura nr. 2. Funcționarea mecanismului de stabilizare automată privind criteriile de convergență economică nominală	26
Figura nr. 3. Posibile influențe ale structurii bazei privind eficacitatea stabilizării automate în cazul criteriilor de convergență economică nominală, atunci când rata și baza stabilizatorului sunt progresive	27
Figura nr. 4. Contabilizarea măsurii în care inflația a depășit ținta de inflație a BNR și a măsurii în care ținta de inflație a BNR a depășit referința de inflație potrivit criteriului de la maastricht pentru perioada 2007-2018	29
Figura nr. 5. Evoluția inflației prin prisma câtorva scenarii concepute pentru încadrarea în criteriul de convergență de la Maastricht, pentru perioada 2007-2018	39
Figura nr. 6. Evoluția inflației prin prisma câtorva scenarii concepute pentru încadrarea în criteriul de convergență de la Maastricht pe baza ajustării diferențialului, pentru perioada 2007-2018	44
Figura nr. 7. Evoluția deficitului bugetar excesiv prin prisma celor 11 scenarii	51
Figura nr. 8. Evoluția deficitului bugetar excesiv prin prisma câtorva scenarii care pot fi gândite ca succesive (cu concentrare pe creșterea progresivă a impozitului pe salarii și venit în ecuația deficitului bugetar)	52
Figura nr. 9. Poziționarea politicii monetare și a celei fiscal-bugetare în raport cu criteriile de convergență economică nominală	55
Figura nr. 10. Schema logică a funcționării mecanismului automat-discreționar de stabilizare privind criteriile de convergență economică nominală	60

Listă tabele

Tabel nr. 1. Necesitatea, posibilitatea și oportunitatea stabilizării automate privind criteriile economice de convergență nominală	12
Tabel nr. 2. Legătura dintre deficitul bugetar și datoria publică și creșterea economică potrivit ecuației lui Baldwin și Wyplosz (2006) și corespondența acestora cu realitatea pe baza unei analize factoriale pentru media U.E.-28 pentru două momente: anul 2007 și anul 2018	14

Tabel nr. 3. Matricea de corelație dintre rata de creștere reală a PIB, inflația HICP, rata dobânzii pe termen lung, cursul de schimb, deficitul și datoria publică și indicatorul convergenței globale pentru întreaga U.E.-28, pentru perioada 2007-2018	15
Tabel nr. 4. Rezultatul ecuației de regresie privind legătura dintre convergența globală și indicatorii considerați pentru calcularea criteriilor economice de convergență nominală pentru U.E.-28, pentru perioada 2007-2018	16
Tabel nr. 5. Matricea de corelație dintre rata de creștere reală a PIB, inflația HICP, rata dobânzii pe termen lung, cursul de schimb, deficitul și datoria publică și indicatorul convergenței globale pentru țările candidate la zona euro, pentru perioada 2007-2018	17
Tabel nr. 6. Matricea de corelație dintre convergența globală, criteriul inflației HICP, criteriul ratei dobânzii pe termen lung, criteriul cursului de schimb, criteriul deficitului și criteriul datoriei publice pentru întreaga U.E.-28, pentru perioada 2007-2018	18
Tabel nr. 7. Rezultatul ecuației de regresie privind legătura dintre convergența globală și criteriile economice de convergență nominală pentru U.E.-28, pentru perioada 2007-2018	19
tabel nr. 8. Matricea de corelație dintre inflație, referință, diferențial inflație-referință, depozite, poziția netă a lichidității, baza monetară și agregatul monetar M3, pentru perioada 2007-2018, în situația când nu este îndeplinit criteriul inflației	31
Tabel nr. 9. Rezultatul ecuației de regresie privind legătura dintre inflație și depozite, poziția netă a lichidității BNR, baza monetară și agregatul M3, pentru perioada 2007-2018, în situația când nu este îndeplinit criteriul inflației	32
Tabel nr. 10. Matricea de corelație dintre inflație, referință, diferențial inflație-referință, depozite, poziția netă a lichidității, baza monetară și agregatul monetar M3, pentru perioada 2007-2018, în situația când este îndeplinit criteriul inflației	33
Tabel nr.11. Rezultatul ecuației de regresie privind legătura dintre inflație și depozite, poziția netă a lichidității BNR, baza monetară și agregatul M3, pentru perioada 2007-2018, în situația când este îndeplinit criteriul inflației	34
Tabel nr.12. Identificarea și cuplarea elementelor teoretice cu cele practice privind stabilizatorii automați ai inflației	35

Tabel nr.13. Matricea de corelație dintre inflație și instrumentele monetare propuse pentru stabilizare automată, pentru perioada 2007-2018, în situația când nu este îndeplinit criteriul inflației	35
Tabel nr.14. Matricea de corelație dintre inflație și instrumentele monetare propuse pentru stabilizare automată, pentru perioada 2007-2018, în situația când este îndeplinit criteriul inflației	36
Tabel nr.15. Rezultatul ecuației de regresie privind legătura dintre inflație și instrumentele monetare propuse pentru stabilizare automată, pentru perioada 2007-2018, în situația când este îndeplinit criteriul inflației	37
Tabel nr.16. Rezultatul ecuației de regresie privind legătura dintre inflație și rata rezervei minime obligatorii la lei și respectiv valută, pentru perioada 2007-2018, în situația când este îndeplinit criteriul inflației	38
Tabel nr.17. Rezultatul ecuației de regresie privind legătura dintre inflație și rezerva minimă obligatorie la lei și respectiv valută, pentru perioada 2007-2018	40
Tabel nr.18. Matricea de corelație dintre inflație și elementele alese pentru progresivitate pentru cele două variante pentru rata rezervei minime obligatorii la valută, pentru perioada 2007-2018, în situația când este îndeplinit criteriul inflației	41
Tabel nr.19. Rezultatul ecuației de regresie privind legătura dintre inflație și rata rezervei minime obligatorie la lei și respectiv valută, pentru perioada 2007-2018, în situația de neîndeplinire a criteriului	42
Tabel nr.20. Rezultatul ecuației de regresie privind legătura dintre diferențialul de inflație și instrumentele monetare selectate pentru stabilizare automată, pentru perioada 2007-2018, în situația când este îndeplinit criteriul inflației	43
Tabel nr.21. Identificarea și cuplarea elementelor teoretice cu cele practice privind stabilizatorii automați ai soldului bugetului general consolidat	45
Tabel nr.22. Matricea de corelație dintre elementele candidate la statutul de stabilizatorii automați în cazul soldului bugetului general consolidat exprimat ca procent din PIB	46
Tabel nr.23. Rezultatul ecuației de regresie privind legătura dintre soldul bugetului general consolidat și elementele bugetare componente selectate, pentru perioada 2007 - iunie 2019	47

Tabel nr.24. Rezultatul ecuației de regresie privind legătura dintre deficitul bugetar și elementele bugetare componente selectate, pentru perioada 2007 - iunie 2019.....	48
Tabel nr.25. Matricea de corelație dintre elementele considerate stabilizatorii automați și deficitului excesiv	48
Tabel nr.26. Rezultatul ecuației de regresie privind legătura dintre deficitul bugetar excesiv și elementele bugetare componente selectate	49
Tabel nr.27. Structura contribuabililor persoane juridice pe tipuri de contribuabili (mici, mijlocii, mari) în România	53
Tabel nr.28. Posibile corelații logice dintre instrumentele monetare și cele fiscal -bugetare cu potențial de stabilizare automată, considerând că politica fiscal-bugetară afectează politica monetară	57

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilizare în condițiile
financiarizării economiilor și creșterii complexității și vulnerabilității
proceselor economico-sociale și sistemelor instituționale

Tema de cercetare:

6.6.2. – Starea financiară a României 2018

Coordonator: CS II Dr. Constantin Marin

Colectiv de autori: CS II Dr. Constantin Marin; Dr. Ionel Leonida; Dr. Alina Georgeta Ailincă; drd Monica Dutcaș; Dr. Mihail Dimitriu; Dr. Nicoleta Mihăilă; drd. Silvia Elena Isachi; Dr. Gabriela Cornelia Piciu; Georgiana Chițiga; Cătălin Drăgoi; Dr. Adina Criste; Camelia Băltărețu; Dr. Emil Dinga Dr. Elena Pădurean Dr. Iulia Lupu Dr. Tudor Ciumara; Dr. Camelia Milea; Florin Răzvan Bălășescu

CUPRINS

Cuvânt înainte	V
Partea I. Evaluare generală	1
Capitolul 1. Evoluții fiscal-bugetare	2
Introducere	3
1. Structura veniturilor bugetare	4

2. Structura cheltuielilor bugetare	11
3. Structura principalelor categorii de impozite	18
4. Relația financiară a României cu Bugetul Uniunii Europene	24
5. Soldul bugetar convențional contabil și soldul bugetar convențional primar ale bugetului general consolidat	26
6. Soldul bugetar structural al bugetului general consolidat	28
7. Poziția fiscală	30
8. Impulsul fiscal	30
9. Presiunea fiscală brută și presiunea fiscală netă	35
Evaluarea generală a indicatorilor fiscali – bugetari analizați	36
Precizări metodologice	40
Listă de abrevieri	44
Capitolul al II-lea. Evoluțiile pieței de capital	45
Introducere	46
1. Evoluția ponderii capitalizării bursiere în PIB	46
2. Evoluția poziției României în U.E.-27 privind ponderea capitalizării bursiere în PIB ...	47
3. Evoluția ponderii valorii tranzacțiilor bursiere în PIB	48
4. Evoluția lichidității relative a pieței bursiere	48
5. Evoluția volatilității pieței bursiere	49
6. Evoluția amplitudinii pieței bursiere	50
Concluzii	50
Precizări metodologice	52
Capitolul al III-lea. Evaluarea echilibrului extern	57
1. Introducere	58
2. Analiza indicatorilor balanței de plăți externe	58
2.1. Analiza contului curent și a balanței comerciale	58
2.2. Analiza modului de finanțare a deficitului contului curent	68

3. Analiza poziției investiționale internaționale	73
3.1. Analiza datoriei externe pe termen scurt, mediu și lung	73
3.2. Analiza structurii pe creditorii a datoriei publice externe pe termen mediu și lung	80
3.3. Analiza activelor de rezervă a Băncii Naționale a României	86
Concluzii	89
Partea a II-a Evoluția indicatorilor de stare privind economia reală	92
Capitolul I. Evaluarea stării agenților economici din economia reală	93
1. Potențialul economico-financiar	94
a. Activele totale ale societăților comerciale	94
b. Active imobilizate	96
c. Stocuri materiale	98
d. Disponibilități bănești	100
e. Active circulante	102
f. Număr de personal	104
g. Numărul de societăți comerciale	106
2. Utilizarea potențialului economic	109
a. Amortizarea imobilizărilor corporale	109
b. Cheltuieli cu personalul	111
c. Cheltuieli de exploatare	113
d. Cheltuieli totale	115
3. Rezultatele economico-financiare în economia reală	117
a. Cifra de afaceri	117
b. Venituri din exploatare	119
c. Venituri totale	121
d. Profit/pierdere din exploatare	123
e. Profit/pierdere totală	127

f. Datoriile societăților comerciale	135
4. Performanțele economico-financiare în economia reală	137
5. Corelarea unor indicatori de stare din economia reală cu P.I.B.-ul nominal din perioada 2007-2017.....	141
6. Unele precizări metodologice	143
Capitolul al II-lea. Evoluția indicatorilor financiari pentru societățile bancare	147
1. Indicatori ai stării de lichiditate	148
2. Indicatori de solvabilitate	152
3. Calitatea creditării	153
4. Poziția de operator pe piața monetară	156
5. Rata intermedierei financiare	157
Capitolul al III-lea. Evaluarea stării instituțiilor financiare nebancare	159
1. Introducere	160
2. Indicatorii de evaluare: explicitare și interdependențe	163
3. Evaluarea empirică a IFN (calcularea indicatorilor)	164
Indicatori relevanți privind dezvoltarea sectorului IFN	165
Capitolul al IV-lea. Evoluția indicatorilor financiari ai populației	171
1. Scopul și obiectivele capitolului	172
2. Calcularea valorilor indicatorilor	173
2.1. Calcularea valorilor indicatorilor	173
2.2. Valorile indicatorilor relativi relevanți ce caracterizează starea financiară a populației	175
3. Concluzii	205
Precizări metodologice	207
Listă de abrevieri	222
Partea a III-a. Evaluarea riscurilor și vulnerabilităților	224

Capitolul I. Evaluarea Gap-ului privind sustenabilitatea și convergență economică ..	225
1. Sustenabilitatea economică	226
1.1. Preambul	226
1.2. Indicatorii sustenabilității economice în România în perioada 2007-2019	226
2. Convergența economică nominală	194
2.1. Preambul	226
2.2. Indicatorii convergenței economice nominale în România în perioada 2007-2019	243
3. Convergența economică reală	246
3.1. Preambul	226
3.2. Indicatorii convergenței economice reale în România în perioada 2007-2019	247
4. Poziția ciclică a economiei României	252
4.1. Preambul	252
4.2. Reprezentarea grafică a cinematiei poziției ciclice a economiei României ..	253
4.3. Interpretarea rezultatelor	253
Capitolul al II-lea. Evaluarea convergenței economice	262
Introducere	263
1. Convergența economică nominală	264
2. Convergența economică reală	272
3. Precizări metodologice	275
Capitolul al III-lea. Tabloul de bord al procedurii privind dezechilibrele macroeconomice (PDM) pentru România 2020	277
Introducere	278
1. Concluziile Raportului privind mecanismul de alertă 2020	278
2. Principalele provocări din statele membre și implicațiile lor asupra supravegherii	282
3. Progresele înregistrate în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice adresate României în anul 2019	285

4. Tabloul de bord al PDM – revizuirii ale indicatorilor auxiliari	287
5. Tabloul de bord al PDM – principalele evoluții pentru statele membre	296
6. Tabloul de bord al PDM pentru România, în perioada 2011-2018	296
7. Concluzii	307
Bibliografie	310

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilizare în condițiile
financiarizării economiilor și creșterii complexității și vulnerabilității
proceselor economico-sociale și sistemelor instituționale

Tema de cercetare:

6.6.4. – Inovarea pe piețele financiare. Evoluții și perspective

Coordonator: CS I Dr. Iulia Lupu

Autori: CS I Dr. Iulia Lupu; CS II Dr. Adina Criste

CUPRINS

Listă abrevieri, acronime, notații	5
Introducere	6
2. Tipuri de inovare pe piețele financiare. Aspecte specifice și influențe asociate	8
2.1. Scurtă introducere	8
2.2. Companiile inovatoare și finanțarea lor	11
2.3. Inovarea clasică pe piețele financiare	15
2.4. Inovarea tehnologică pe piețele financiare	17
2.4.1. Clarificări privind inovarea tehnologică pe piețele financiare	17

2.4.2. Expansiunea Fintech	23
2.4.3. Marile firme de tehnologie în finanțe	26
3. Motivații și determinanți ai inovării pe piețele financiare	30
3.1. Determinanți ai inovării pe piețele financiare	30
3.2. Motivații ale inovării pe piețele financiare	33
4. Alte aspecte ale inovării pe piețele financiare	35
4.1. Provocări privind creșterea gradului de complexitate a inovărilor financiare	35
4.2. Implicații în plan economic și social ale inovării pe piețele financiare	36
4.3. Aspecte privind educația și cercetarea în domeniul financiar	39
5. Conexiuni între sectoarele tehnologia informației și servicii software și cel bancar pe piața bursieră europeană	40
5.1. Precizări privind analiza	40
5.2. Date și metodologie	41
5.2.1. Descrierea datelor statistice utilizate	41
5.2.2. Descrierea metodologiei	43
5.3. Rezultate obținute	47
6. Concluzii pe baza cercetării realizate	54
Bibliografie selectivă	57
Listă figuri	65
Listă tabele	66
Listă anexe	66
Anexe	67
Listă figuri	
Figura nr. 1: Evoluția indicelui global al inovării și al eficienței inovării în România, în perioada 2013-2019	9
Figura nr. 2: Evoluția întreprinderilor inovatoare pe tipuri de inovație, în perioada 2008-2016 (număr întreprinderi)	11

Figura nr. 3: Schema surselor de finanțare în funcție de stadiul inovării	13
Figura nr. 4: Relația dintre inteligența artificială, Machine Learning și Deep Learning	19
Figura nr. 5: Relația dintre inteligența artificială, Machine Learning, Deep Learning și statistică, matematică	20
Figura nr. 6: Sinteză privind factorii care influențează adoptarea inteligenței artificiale în domeniul financiar	21
Figura nr. 7: Activitatea de fuziuni și achiziții în domeniul inteligenței artificiale (număr, 2010 – august 2019)	22
Figura nr. 8: Rata de adoptare a Fintech pentru cinci categorii de servicii financiare (procente)	25
Figura nr. 9: Veniturile marilor firme de tehnologie după sectorul de activitate (procente)	27
Figura nr. 10: Proprietăților statistice ale randamentelor logaritmice cu frecvență zilnică pentru cele 28 de companii analizate	43
Figura nr. 11: Evoluția indicatorului CoVaR	48
Figura nr. 12: Evoluția indicatorului ΔCoVaR	49
Figura nr. 13: Evoluția indicatorului MES	50
Figura nr. 14: Evoluția indicatorului apropiere	50
Figura nr. 15: Evoluția indicelui de cauzalitate dinamică și a conexiunilor	51
Figura nr. 16: Identificare polilor de transmisiune a șocurilor	52
Figura nr. 17: Tabloul legăturilor de cauzalitate Granger.....	53
Listă tabele	
Tabelul nr. 1: Avantaje și dezavantaje – marile bănci versus marile firme de tehnologie ...	28
Tabelul nr. 2: Setul companiilor analizate și apartenența lor la cele trei sectoare de activitate conform Bloomberg	41
Listă anexe	
Anexa nr. 1: Exemple de inovare cu puternic impact economic și social	67

Anexa nr. 2: Finanțarea startup-urilor din domeniul inteligenței artificiale (trimestru I 2014 – trimestrul 2 2019, număr de tranzacții de fuziuni și achiziții și valoarea acestora în milioane USD)	68
Anexa nr. 3: Activitățile financiare derulate de marile firme de tehnologie	68
Anexa nr. 4: Sumarul indicatorilor statistici pentru cheltuielile de cercetare-dezvoltare în perioada 1996-2009 (milioane USD)	71
Anexa nr. 5: Clasificarea inovărilor financiare cu impact negativ, conform Diaz-Rainey și Ibikunle (2012)	72

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilizare în condițiile
financiarizării economiilor și creșterii complexității și vulnerabilității
proceselor economico-sociale și sistemelor instituționale

Tema de cercetare:

6.6.5. – Finanțarea firmelor antreprenoriale românești în contextul schimbărilor înregistrate
în mediul de afaceri global

Coordonator: CS II Dr. Tudor Ciumara

Autor: CS II Dr. Tudor Ciumara

CUPRINS

Cuprins	2
Introducere	3
Capitolul 1: Analiza surselor de finanțare a firmelor antreprenoriale. Context local și global	5
Capitolul 2: Firmele antreprenoriale și canalele de finanțare: elemente de intercondiționare	27
Capitolul 3: Evaluarea politicilor publice în domeniul finanțării firmelor antreprenoriale	36

Capitolul 4: Evaluarea unor surse de finanțare a firmelor antreprenoriale prin prisma performanțelor obținute	44
Concluzii	57
Glosar	61
Anexe	63
Lista tabelelor	71
Bibliografie	73
Lista tabelelor	
Tabel 1. Factori relevanți pentru finanțarea companiilor	18
Tabel 2. Relevanța unor surse de finanțare (folosite în trecut sau luate în calcul pentru viitor)	19
Tabel 3. Relevanța unor surse de finanțare (folosite în trecut sau luate în calcul pentru viitor)	20
Tabel 4. Utilizarea diferitelor canale de finanțare disponibile de către startup-uri	21
Tabel 5. Relația dintre tipul finanțării și stadiul de dezvoltare al firmei	28
Tabel 6. Relația dintre tipul finanțării și domeniul de activitate al firmei	29
Tabel 7. Relația dintre tipul finanțării și utilizarea acesteia	30
Tabel 8. Relația dintre tipul finanțării și dimensiunea acesteia	30
Tabel 9. Relația dintre tipul finanțării și orizontul de timp	31
Tabel 10. Relația dintre tipul finanțării și complexitatea procedurilor juridice și administrative	32
Tabel 11. Relația dintre tipul finanțării și caracterul rambursabil al acestora	32
Tabel 12. Complementaritatea dintre diferitele tipuri de finanțări	34
Tabel 13. Evoluția numărului întreprinderilor din România, în funcție de numărul de angajați	41
Tabel 14. Rezultatele financiare ale unui eșantion de companii - media aritmetică a diferiților indicatori (lei)	48

Tabel 15. Rezultatele financiare ale unui eșantion de companii, fără firma cu cea mai mare cifră de afaceri din anul 2018 - media aritmetică a diferiților indicatori (lei)	48
Tabel 16. Rezultatele financiare ale unui eșantion de companii - rezultatele mediane (lei)	49
Tabel 17. Situația firmelor înscrise și finanțate în cadrul programului de finanțare start - 2014	50
Tabel 18. Rezultatele financiare medii ale firmelor beneficiare ale programului de finanțare start - 2014	51
Tabel 19. Rezultatele financiare medii ale firmelor active beneficiare ale programului de finanțare start - 2014	52
Tabel 20. Rezultatele financiare medii ale firmelor care au beneficiat de finanțare atât din programul start 2014 cât și din programul SRL-D	52

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilizare în condițiile
financiarizării economiilor și creșterii complexității și vulnerabilității
proceselor economico-sociale și sistemelor instituționale

Tema de cercetare:

6.6.6. – Analiza ajustării finanțelor publice din România spre obiectivul bugetar
pe termen mediu

Coordonator: CS III Dr. Ionel Leonida

Autor: CS III Dr. Ionel Leonida

CUPRINS

Listă abrevieri	3
Introducere	6
Capitolul I. Cadrul normativ privind obiectivul bugetar pe termen mediu	8
1.1. Preambul.....	8
1.2. Obiectivul bugetar pe termen mediu – rol și semnificație	13
1.2.1. Procedura de definire și revizuire a OTM	16
1.2.2. Calea de ajustare și abaterile de la OTM	16

1.2.3. Flexibilizarea OTM – reforme structurale și condiții de acceptare	20
1.2.4. Despre abaterea semnificativă de la cale de ajustare	22
Capitolul 2. Evaluarea unor determinanți instituționali, economici și comportamentali relevanți în formarea nivelului OTM	23
2.1. Preambul	23
2.2. Evaluarea determinanților OTM	24
2.2.1. Determinantul de natură instituțională	24
2.2.2. Determinantul de natură economică	26
2.2.3. Determinantul de natură comportamentală	33
Capitolul 3. Puncte tari și posibile vulnerabilități ale metodologiei de determinare a OTM	35
3.1. Puncte tari	35
3.2. Posibile vulnerabilități	36
Capitolul 4. O analiză empirică a potențialelor efecte induse de implementarea obiectivului bugetar pe termen mediu în Uniunea Europeană și România	39
4.1. Evoluția situației economice și a finanțelor publice în Uniunea Europeană și Zona Euro	39
4.2. Evoluția situației economice și a finanțelor publice în state ale Zonei Euro care înregistrau un nivel ridicat al datoriei publice în PIB în anul 2014	43
4.3. Evoluția obiectivului bugetar pe termen mediu și incidențele acestuia asupra finanțelor publice în România	47
Concluzii	51
Bibliografie	53
Glosar de termeni	55
Listă figuri	60
Listă figuri	
Figura nr. 1. Procesul de supraveghere al politicilor fiscal-bugetare prin SE	10
Figura nr. 2. Regulile componentei preventive a PSC	12
Figura nr. 3. Sinteza eforturilor necesare pentru atingerea și menținerea OTM	18

Figura nr. 4. Schema de determinare a PIB	33
Figura nr. 5. Evoluția creșterii economice în U.E. și ZE, în perioada 2007-2018	39
Figura nr. 6. Ponderea datoriei publice în PIB – media din U.E. și Zona Euro, în perioada 2007-2021	40
Figura nr. 7. Evoluția deficitului convențional și a deficitului structural în U.E. și Zona Euro (pondere în PIB), în perioada 2007-2021	41
Figura nr. 8. Cerințe cumulate de ajustare (conform matricii din fig. 3) și rezultatele înregistrate (prin variația soldului structural), în perioada 2014-2017	43
Figura nr. 9. Evoluția datoriei publice (% din PIB), între anii 2014-2018, în state ale U.E. cu datorie publică peste 90% din PIB (în anul 2014)	44
Figura nr. 10. Evoluția deficitului bugetar convențional (% din PIB), între anii 2014–2018, în state ale U.E. cu datorie publică peste 90% din PIB (în anul 2014)	45
Figura nr. 11. Evoluția deficitului structural (% din PIB), între anii 2014-2018, în state ale U.E. cu datorie publică peste 90% din PIB (în anul 2014)	46
Figura nr. 12. Evoluția ratei anuale de creștere a PIB real, între anii 2014 – 2018, în state ale U.E. cu datorie publică peste 90% din PIB (în anul 2014)	47
Figura nr. 13. Evoluția deficitului convențional, a deficitului structural și a creșterii economice în România, în perioada 2007 – 2018	48
Figura nr. 14. Evoluția datoriei publice (% din PIB) în România, în perioada 2007-2018	49

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.6. Instabilitatea economică și politici de stabilizare în condițiile
financiarizării economiilor și creșterii complexității și vulnerabilității
proceselor economico-sociale și sistemelor instituționale

Tema de cercetare:

6.6.7. – Macrostabilizarea pieței muncii prin mix-ul de politici publice privind piața muncii

Coordonator: CS drd. Monica Florica Dutcaș

Autori: drd. Monica Florica Dutcaș; Irina Maria Nechita, Universitatea Politehnică
București, Facultatea de Științe Aplicate

CUPRINS

Cuprins	4
a) Lista principalelor abrevieri	4
b) Lista figurilor	5
c) Lista tabelelor	5
Introducere	6
1. Conjunctura cercetării	8
1.1. Argumentul temei de cercetare	8

1.2. Ipostaze economice și sociale la nivel global, european, național	11
1.3. Sinergia rezultatelor așteptate	18
2. Disciplina pieței muncii și sustenabilitatea economică și socială	20
2.1. Cadrul conceptual al pieței muncii și caracteristicile acesteia	20
2.1.1. Asupra șomajului ca stare și fenomen	24
2.1.2. Elemente privind conceptul de ocupare	26
2.1.3. Dinamismul pieței muncii	28
2.2. Obiective și indicatori ai sustenabilității pieței muncii	30
3. Proiectarea logică și instituțională a unui mix de politici publice privind piața muncii	35
3.1. O perspectivă logică asupra mixului de politici publice privind piața muncii	35
3.1.1. Analiza calitativă a politicilor publice privind forța de muncă. Politici active și politici pasive	35
3.1.2. Mix de politici. Politici economice (fiscal-bugetare, monetare), politici sociale (protecție, asistență), configurative (educație, învățământ, sănătate, mobilitate, libera circulație, comerț)	38
3.1.3. Descrierea metodologiei și algoritmului de proiectare a MPPPM	39
3.2. Sfera instituțională a unei politici sustenabile a muncii	43
4. Contribuția studiului la dezvoltarea cercetării în materia pieței muncii și a politicilor publice	44
5. Direcții de continuare și dezvoltare a cercetării	45
Concluzii	46
Bibliografie selectivă	47
Listă figuri	
Figura 1. Pagina web a Oficiului pentru publicații al Uniunii Europene	11
Figura 2. Politica de sustenabilitate a muncii	19
Figura 3. Cererea și oferta de muncă pe piața muncii	21
Figura 4. Curba cererii și ofertei pe piața muncii	22

Figura 5a. Impactul rigidității salariului nominal minim	23
Figura 5b. Impactul rigidității prețului minim	23
Figura 6. Structura pieței muncii	28
Figura 7. Rata de ocupare pe grupe de vârstă în România	30
Figura 8. Rata părăsirii timpurii a școlii	31
Figura 9. Învățământul terțiar în U.E.	32
Figura 10. Intensitatea redusă a muncii	33
Figura 11. Rata productivității muncii pe persoană ocupată în România	33
Figura 12. Mixul de politici publice privind piața muncii	40
Figura 13 Schema logică a MPPPM	42
Lista tabele	
Tabelul nr. 1. Progresul cercetării	8
Tabelul nr. 2. Convergența obiectivelor dezvoltării sustenabile	17
Tabelul nr. 3. Context anticipat al dezvoltării sustenabile	18
Tabelul nr. 4. Descrierea relațională comparativă a proprietăților pieței muncii	23
Tabelul nr. 5. Rata de părăsire timpurie a sistemului educațional de către tineri	31
Tabelul nr. 6. Prognoza Ocupare – Șomaj în România (%)	34
Tabelul nr. 7. Prognoza evoluției șomajului la nivel global	34
Tabelul nr. 8. Sistem de indicatori ai performanței politicii sustenabile a muncii	45

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.13. Calitatea vieții și evaluarea politicilor sociale

Tema de cercetare:

6.13.9. – O propunere de stabilizator automat în domeniul justiției sociale

Coordonator: CS I Dr. Emil Dinga

Autori: CS I Dr. Emil Dinga; drd. Gabriela-Mariana Ionescu, SCOSAAR

CUPRINS

Cuprins	4
Capitolul 1. Elemente de teoria dreptății ca echitate	4
1.1. Conceptul de dreptate	4
1.2. Drept natural vs. drept pozitiv	6
1.2.1. Conceptul de drept	6
1.2.2. Drept natural vs. drept pozitiv	7
1.3. Dreptate vs. justiție	8
1.3.1. Dreptatea – reflexie a dreptului natural	8
1.3.2. Justiția – reflexie a dreptului pozitiv	9

1.4. Conceptul de teorie a dreptății	10
1.5. Scurt excurs în teoriile dreptății	11
1.6. Elemente definitorii ale dreptății ca echitate	14
Capitolul 2. Conceptul, tipologia și funcționarea justiției sociale	17
2.1. Conceptul de justiție socială	17
2.2. Tipologia justiției sociale	18
2.2.1. Speciile justiției sociale	18
2.2.2. Gradele justiției sociale	21
2.2.3. Despre corelațiile generale între specie și grad în problema justiției sociale	23
2.3. Capitalul social și justiția socială	23
2.3.1. Preliminarii	23
2.3.2. Ce este capitalul social?	25
2.3.3. Tipologia capitalului social	26
2.3.4. Perechile semnificative de capital social	27
2.4. Mecanismul justiției sociale	28
2.5. Relația logică justiție socială – dreptate socială	30
Capitolul 3. Conceptul de stabilizator automat	32
3.1. Introducere non-tehnică	32
3.2.1. Discreționar vs. automat în sisteme	33
3.2.2. Stabilizatorul automat	34
3.3. Conceptul de stabilizator social automat	38
3.3.1. Funcțiile unui stabilizator social automat	39
3.3.2. Lanțuri în fenomenologia stabilizatorilor sociali automați	41
3.4. Conceptul de stabilizator automat în justiția socială	44
3.5. Elemente de proiectare a unui stabilizator automat în justiția socială	49
3.5.1. Identificarea elementelor de proiectare a SAJS	49

3.5.2. Evaluarea calitativă a elementelor de proiectare a SAJS	52
3.5.3. Evaluarea cantitativă a elementelor de proiectare a SAJS	53
3.5.4. Mecanismul de funcționare a SAJS	54
Capitolul 4. O propunere de stabilizator automat în justiția socială	56
4.1. Propunerea de stabilizator automat	56
4.2. O analiză succintă a stabilizatorului automat propus	60
Bibliografie selectivă	63
Index de termeni și de nume	64
Index de figuri	66
Index de figuri	
Figura 1. Derivarea logică a conceptului de dreptate	5
Figura 2. Dreptatea ca stare cumulativă a caracterului procedural drept	7
Figura 3. Raporturile logice dintre dreptul natural și dreptul pozitiv	8
Figura 4. Raporturile logice dintre dreptate și justiție	9
Figura 5. Aspectele comparative ale unei teorii a dreptății	11
Figura 6. Cele două căi de apariție a statului din starea naturală (anarhie)	14
Figura 7. Structura normativității societale	17
Figura 8. Implicarea componentei teoretice (componenta auxiliară) în normativitatea societății	18
Figura 9. Relația generală dintre justiția socială de stare și justiția socială de procedură	19
Figura 10. Gap-urile posibile care generează grade în aplicarea justiției sociale la nivel individual	22
Figura 11. Corelațiile generale dintre speciile și gradele justiției sociale	23
Figura 12. Gap-urile posibile care generează grade în aplicarea justiției sociale la nivel individual	24
Figura 13. Tipurile de capital și paradigmele societale asociate	24

Figura 14. Tipurile de capital și impactul asupra celor trei parametri ai vieții individului	25
Figura 15. Verificarea predicatelor (de suficiență, respectiv de necesitate), pe tipuri de capital	26
Figura 16. Implicarea capitalului social în realizarea justiției sociale	28
Figura 17. Mecanismul de funcționare a justiției sociale	30
Figura 18. Dreptatea socială ca „injustiție” socială	31
Figura 19. Relația funcțională dintre justiția socială și dreptatea socială	31
Figura 20. Funcționarea generală a unui sistem	33
Figura 21. Caracterizarea logică a distincției discreționar – automat	34
Figura 22. Trecerea „impulsului” de la activitate la baza de acțiune și de la baza de acțiune la rata de acțiune	36
Figura 23. Cazul general al „readucerii” bazei de acțiune, prin intermediul stabilizatorului automat, la valoarea B	38
Figura 24. Distincția dintre funcțiile SA și cele ale SSA	41
Figura 25. Lanțuri de SSA (în serie, în paralel, în serie de paralele, în paralelă de serii)	42
Figura 26. Concatenarea acțiunilor stabilizatorilor sociali automați (în serie)	44
Figura 27. Localizarea celor două tipuri de justiție socială în fenomenologia economică și socială	46
Figura 28. Verificarea principiului sustenabilității în funcționarea stabilizatorului automat în justiția socială	48
Figura 29. Verificarea principiului diferenței (negative și pozitive) în funcționarea stabilizatorului automat în justiția socială	48
Figura 30. Varietăți ale gridului de sensibilitate al SAJS	51
Figura 31. Analiza factorială a variației cantității de acțiune a SAJS	52
Figura 32. Programarea ratei de acțiune în funcție de variația bazei de acțiune a SAJS	55
Figura 33. „Întoarcerea” bazei de acțiune prin SAJS	55
Figura 34. Schema logică de proiectare/reproiectare a SAJS	59
Figura 35. Mecanismul SAJS	60

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE CERCETĂRI FINANCIARE ȘI MONETARE
„VICTOR SLĂVESCU”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.19. Cercetări demoeconomice. Echilibrul populației în România

Tema de cercetare:

6.19.8. – Flexicuritatea. Studiu comparativ pentru Bulgaria și România

Coordonator: CS I Dr. Emil Dinga

Colectiv de autori: CS I Dr. Emil Dinga; Dr. Monica Florica Dutcaș; drd. Gabriela-Mariana Ionescu, SCOSAAR

Bulgarian part: Coordinator: Pobeda Loukanova – Institute of Economic Research
– Bulgarian Academy of Sciences; Team member: Vassil Tzanov:
Institute of Economic Research – Bulgarian Academy of Sciences;
V. Tzanov, P. Lukanova

CUPRINS

Flexicurity. Comparative study on Bulgaria and Romania
2019 Contents – Romanian Part

General contents	5
2019 Contents – Romanian Part	6
Chapter 1. Concept of security, flexibility, and flexicurity of the labour market	7

1.1. The concept of security	7
Abstract	7
Preamble	7
1.1.1. Codified rigidities – law, contracts, and jobs	8
1.1.1.1. Preliminaries	8
1.1.1.2. Laws	9
1.1.1.3. Contracts	10
1.1.1.4. Jobs	11
1.1.2. Economic rigidities: rigidities of the labour market	11
1.1.2.1. Preliminaries	11
1.1.2.2. The concept of rigidity in the economy field	12
1.1.2.3. Nominal rigidity and real rigidity	13
1.1.2.4. A qualitative analysis of rigidity	15
1.1.2.5. Impact of rigidities on economic markets	17
1.1.2.6. Some concluding remarks	18
1.1.2.7. Psychological rigidities: cognitive/rational vs. affective/emotional rigidities	19
1.1.2.8. Labour market: imperfections and rigidities	20
1.1.2.9. Security on the labour market	23
1.2. The concept of flexibility	29
Abstract	29
Preamble	29
1.2.1. The concept of flexibility	30
1.2.2. Typologies of flexibility	32
1.2.2.1. The criteria of classification	32
1.2.2.2. The classes of flexibility	32
1.2.3. Flexibility on the labour market	35

1.2.3.1. Two perspectives on flexibility	35
1.2.3.2. Flexibility as invariance of utility	36
1.2.3.3. The case of two parameters	37
1.2.3.4. Generalization to „n” parameters	39
1.2.4. Mechanisms of flexibility on the labour market	41
1.2.4.1. Preliminaries	41
1.2.4.2. Basic parameters of the state on the labour market	41
1.2.4.3. Causalities in the flexibility on the labour market	45
1.2.4.4. The concept of „dead zone” in the flexibility matter	47
Selected bibliography	50
Index of terms and names	51
Index of figures	53
Index of tables	54
Index of figures	
Figure 1. The general phenomenology of labour	8
Figure 2. The two kinds of working (for himself/herself or for other)	9
Figure 3. The logic order of introducing rigidities on the labour market	11
Figure 4. Rigidity arising of a macroeconomic variable	13
Figure 5. Flexibility (orthodox and adverse), respectively orthodox rigidity	14
Figure 6. Impact of minimum nominal wage rigidity on employment (quantity supplied of labour)	17
Figure 7. The impact of the minimum minimal price rigidity on the quantity demanded	18
Figure 8. The rigidities on the labour market generated by the institutional individuals bargaining	22
Figure 9. The path of forming job security based on (a triadic) relationality	23
Figure 10. Labour market rigidities do not become job security	25
Figure 11. Labour market rigidities do become job security	25

Figure 12. Principled relationships among contractual rigidity, flexibility, and security on the labour market	26
Figure 13. The general phenomenology of the flexibility	30
Figure 14. The specific phenomenology of the flexibility	30
Figure 15. Working of the sufficient predicates of flexibility	32
Figure 16. Indifference curve of flexibility, based on elasticity vs. plasticity	34
Figure 17. Probability of substitution values related to external duration of observing	39
Figure 18. Substitution only must arrive inside the complementarity area	42
Figure 19. The basic parameters of the state on the labour market (institutional individual of employee)	43
Figure 20. A generic indifference curve „actual wage – actual daily work duration” (case of personal individual employee)	45
Figure 21. The margin which the employer’s rationality model accept flexibility in	46
Figure 22. The marge which the employer’s rationality model accept flexibility in	48
Index of tables	
Table 1. The cases of nominal/real rigidity/flexibility, in orthodox/adverse ways	16
Table 2. The relationships between flexibility and other related concepts	31
Table 3. The sub-typology of the flexibility based on the agent criterion	33

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

**CENTRUL DE STUDII
ȘI CERCETĂRI
DE BIODIVERSITATE**
„Acad. David Davidescu”

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE STUDII ȘI CERCETĂRI DE BIODIVERSITATE
„Acad. David Davidescu”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale

Tema de cercetare:

*6.2.5. – Biodiversitatea ecosistemelor zootehnice și bioeconomia medical-veterinară,
în contextul ecoeconomic actual și scenarii ecopatologice pentru 2019-2035.*

Coordonator: CS I Dr. Alexandru T. Bogdan m.c. A.R.

Colectiv de autori: CS I Dr. Alexandru T. Bogdan m.c. A.R.; C.S. III drd. Amalia-Gianina Străteanu; asist. I Daniela Dobre; Conf. Dr. Lavinia Udrea; conf. Dr. Simona Nicoleta Stan

CUPRINS

Cuprins	2
Termeni de referință pentru fază	3
Participare la conferințe internaționale și internaționale	5
Lucrări publicate și comunicate	6
Conferințe organizate și activități de instruire	8
Introducere	9
I. Presiuni antropice exercitate asupra biodiversității – provocări și oportunități privind resursele genetice pentru alimente și agricultură	13

I.1. Practici și strategii de gestionare în alimentație și agricultură	15
I.2. Statutul și tendințele biodiversității pentru alimente și agricultură	17
I.3. Factorii determinanți ai procesului de deteriorare a capitalului natural	20
II. Menținerea și refacerea ecosistemelor și a serviciilor ecosistemice	21
III. Trecerea Uniunii Europene la o economie circulară	26
III.1. Măsurile pentru trecerea la o economie circulară	26
III.2. Ecoinovarea	28
IV. Material și metode	29
V. Rezultate parțiale și discuții	29
V.1. Viitoarea politică nutrițională reflectată în viitorul buget al Uniunii Europene (2021-2027)	29
V.2. Siguranța alimentară în viitorul buget al U.E.	30
V.3. Siguranța alimentară ca parte a programului privind piața unică	31
V.4. Sectorul agricol și zootehnia în România și Uniunea Europeană	32
V.5. Valoarea producției ramurii agricole din România în anii 2017 comparativ cu 2016 și 2018 comparativ cu 2017	41
Concluzii	44
Bibliografie selectivă	45
Anexe	46

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE STUDII ȘI CERCETĂRI DE BIODIVERSITATE
„Acad. David Davidescu”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale

Tema de cercetare:

*6.2.6. – Biodiversitatea și dimensiunile ei esențiale pentru dezvoltarea
sustenabilă a României*

Coordonator: CS I Dr. Emilian M. Dobrescu

Autori: CS I Dr. Emilian M. Dobrescu; CS III Dr. Mariana Sandu

Colectiv de cercetare: CS III Dr. Mariana Sandu; CS I Dr. Ștefan Mantea; Daniela Dobre

CUPRINS

Capitolul 1. Introducere

Capitolul 2. Aspecte semnificative ale biodiversității

2.1. Evoluții privind biodiversitatea pe mapamond

2.1.1. Banca de Semințe Svalbard

2.1.2. Conferința ONU privind biodiversitatea din 2018

2.1.3. Despăduriri în Madagascar

2.1.4. Distrugerii de mediu în Amazonia

- 2.1.5. Repere europene privind înțelegerea biodiversității
- 2.2. Fenomene care reflectă biodiversitatea
 - 2.2.1. Codul de bare ADN
 - 2.2.2. Economia circulară apără biodiversitatea
 - 2.2.3. Electricitate din plante
 - 2.2.4. Evoluția biodiversității azi
 - 2.2.5. Ghețarul Okjökull (Islanda)
 - 2.2.5. Noi căi pentru înțelegerea și promovarea mediului
 - 2.2.6. Oceanele – marile filtre ale planetei noastre
 - 2.2.7. Pădurea Mulay de pe insula Majuli
 - 2.2.8. Planctonul și rolul său
 - 2.2.9. Programul de Acțiune pentru Mediu 7 (PAM7) al Uniunii Europene
 - 2.2.10. Schimbări climatice oglindite în jurnalele de bord ale navelor
- 2.3. Instituții care apără și promovează biodiversitatea
 - 2.3.1. Agenția Europeană de Mediu
 - 2.3.2. Eionet
 - 2.3.3. Platforma Interguvernamentală pentru Politica științifică în domeniul Biodiversității și al Serviciilor Ecosistemice (IPBES)
 - 2.3.4. Uniunea Internațională pentru Conservarea Naturii (IUCN)
- 2.4. Prevederi normative care apără și protejează biodiversitatea
 - 2.4.1. Comisia Mondială asupra Ariilor Protejate (WCPA)
 - 2.4.2. Convențiile de la Washington și Berna
 - 2.4.3. Crearea ariilor protejate
 - 2.4.4. Directiva pentru păsări
 - 2.4.5. Directiva-cadru pentru habitate
 - 2.4.6. Directiva-cadru privind apa
 - 2.4.7. Directiva Strategia pentru apă și mediul marin

Capitolul 3. Dimensiunile esențiale ale biodiversității pentru dezvoltarea sustenabilă a României

3.1. Biodiversitatea României – bogăție națională insuficient apreciată și evaluată

3.2. Exemple esențiale ale biodiversității României

3.2.1. Banca Națională de Resurse Genetice Vegetale

3.2.2. Ghidul pentru protejarea biodiversității

3.2.3. Orfelinatul de urși

3.2.4. Ostroavele de pe Dunăre

3.2.5. Primul Muzeu al Deșeurilor din Europa

3.2.6. Readucerea zimbrului în Carpații Meridionali

3.2.7. Romsilva și parcurile naționale

3.2.8. Situri contaminate și parțial contaminate

3.2.9. Siturile Natura 2000

3.2.10. Tuneluri pentru urși

3.2.11. Zimbrii din Parcul Natural Vânători-Neamț

3.2.12. Ziua Zimbrului

Capitolul 4. Concluzii

Anexe

1. Istoria și temele Zilei Mondiale a Mediului

2. Speciile protejate prin directiva pentru păsări

3. Zimbrul – cel mai mare mamifer terestru european

Bibliografie selectivă

Studiu asupra biodiversității din România

1. Obiective lucrării de cercetare

2. Material și metodă

3. Rezultate și discuții

Bibliografie selectivă

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE STUDII ȘI CERCETĂRI DE BIODIVERSITATE
„Acad. David Davidescu”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale

Tema de cercetare:

*6.2.7. – Studiu privind hrănirea vacilor în funcție de curba de lactație ca soluție
bioeconomică pentru asigurarea securității alimentare*

Coordonatori: CS I Dr. George Florea Tobă, CS II Dr. ing. Marcel Theodor
Paraschivescu

Colectiv de autori: CS I Dr. George Florea Tobă; CS I Dr. Marcel Paraschivescu,
A.S.A.S. "Gheorghe Ionescu-Șișești; CS II Dr. ing. Marcel
Theodor Paraschivescu; Dr. Leonard George Tobă,
Barou București; Daniela Dobre

CUPRINS

*Studiu privind hrănirea vacilor în funcție de curba de lactație ca soluție
bioeconomică pentru asigurarea securității alimentare*

I. Introducere	2
1. Motivația alegerii acestui studiu de cercetare aplicativă	2
2. Situația pe plan național și internațional	3

2.1. Întocmirea și semnare Acordului de colaborare științifică și tehnică – aplicativă în domeniul biodiversității zootehnice, a biotehnologiilor de reproducție pentru conservare și dezvoltarea rasei Sură de Stepă între C.S.C.B.A.S. „Acad. David Davidescu” și Stațiunea de Cercetare Dezvoltare pentru Creșterea Bovinelor Dancu (C.S.D.C.B.)– Iași	4
II. Metodologia de cercetare	5
III. Rezultate și discuții	6
IV. Concluzii	34
Bibliografie	36
Anexe	39

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE STUDII ȘI CERCETĂRI DE BIODIVERSITATE
„Acad. David Davidescu”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale

Tema de cercetare:

*6.2.8. – Reconstrucția ecologică și eco-biogeoeconomică a habitatelor din România
și ecozone frontaliere poluate antropic din agro-ecosisteme și ecosisteme forestiere*

Coordonator: CS I Dr. Cristina Gârlea

Colectiv de cercetare: CS I Dr. Cristina Gârlea; Dr. Mariana Pipirigeanu; CS Laurențiu Ciornei; CS I, Prof. univ. Dr. Nicolae Manolescu Mc AR; Prof. univ. Dr. ing. Manole Stelian Șerbulea, UTCB; CP I Dr. Nastasia Belc – INCDBA; ing. drd. Ioana Toma, MADR; Dr. Ing. Cornelia Marin, ANPM; Dr. Irina Cajal – Fundația „Acad. Nicolae Cajal”; ing. drd. Haddad Florentina, ANSVSA; Monica-Laura Isopescu, CCTI, Specialiști din CSCBAS, UTCB, ANSVSA, MADR, CCTI, Fundația „Acad. Nicolae Cajal”; Cristian Radu Prodan, Universitatea HYPERION; Daniela Dobre

CUPRINS

Utilizarea biotehnologiilor în producția animalieră

Introducere	4
Capitolul I. Reconstrucție ecologică	5

I.1. Strategia managementului deșeurilor în România	5
I.2. Politici publice specifice domeniului	6
I.3. Analiza situației actuale privind managementul deșeurilor în țară	9
I.4. Politici, instrumente, mecanisme și instituții implicate	13
I.5. Deșeurile în economia circulară	17
I. 6. Documentare la Herghelia Sâmbăta de Jos	20
I.7. Gentrificarea	23
I.8. Strategii alimentare	26
Concluzii	29
Bibliografie	30
Capitolul II. Aspecte bioeconomice și antreprenoriat	31
II.a. Antreprenoriat	31
II.b. Metode de comunicare în bioeconomie	41
Bibliografie	43
Capitolul III. Cercetări silvice	42
Anexa I. Activitate 2019	45
Anexa II. Activitate 2019	52
Anexa III. Activitate 2019	87
Anexa IV. Fișă de cercetare	109

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE STUDII ȘI CERCETĂRI DE BIODIVERSITATE
„Acad. David Davidescu”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale

Tema de cercetare:

*6.2.8. – Reconstrucția ecologică și eco-bio-geoeconomică a habitatelor
din România și ecozone frontaliere poluate antropic din agro-ecosisteme
și ecosisteme forestiere (continuare temă 6.2.8./2015)*

Coordonator: Dr. Cristina Gârlea

Colectiv de cercetare: Dr. Cristina Gârlea; Prof. univ. Dr. Alexandru T. Bogdan,
m.c. A.R.; Prof. univ. Dr. Nicolae Manolescu, m.c. A.R.;
Prof. univ. Dr. ing. Manole Stelian Șerbulea, UTCB; Dr. ing.
Florin Șerban, Terra Signa; Dr. ing. Adrian Andronic, UTCB,
Prof. univ. Dr. Iancu Gheorghe, UNIBUC; Dr. Irina Cajal,
Fundația „Acad. Nicolae Cajal”; Dr. Carmen Dumitriu,
Fundația „Acad. Nicolae Cajal”; Dr. col. I. Al. Precup – ISU;
Dr. I. Carasava- Asociația „One Health Romania”; lector Dr.
Adrian Tunduc, Universitatea Oradea; student Andrei
Antonescu, UNIBUC, Facultatea de Fizică; Daniela Dobre

CUPRINS

1. Introducere	5
----------------------	---

2. Metodologia de cercetare	6
2a. Cercetări aplicative privind reconstrucția ecologică a falezii Dunării în ecozona maritimă a fluviului Dunărea	6
2.a.1. Abordarea inovativă	9
2.a.2. Material și metodă	10
2.a.3. Rezultate	12
2b. Metode de comunicare în bioeconomie	14
3b. Apărarea în domeniul situațiilor de urgență	15
Concluzii	17
Referințe	18
Anexe 1-3	24

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE STUDII ȘI CERCETĂRI DE BIODIVERSITATE
„Acad. David Davidescu”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale

Tema de cercetare:

*6.2.8. – Reconstrucția ecologică și eco-biogeoeconomică a habitatelor din România
și ecozone frontaliere poluate antropice din agro-ecosisteme și ecosisteme forestiere*

Coordonator: CS I Dr. Cristina Gârlea

Autor: CS Laurențiu Ciornei

CUPRINS

Bioeconomia reconstrucției ecologice în condițiile schimbărilor climatice
Analiza calității aerului în funcție de evoluția suprafețelor împădurite.
Analiză econometrică de tip panel

Rezumat	3
Introducere	3
1. Datele și rezultatele empirice	4
1.1. Datele empirice	4
1.2. Analiza descriptivă	8

2. Analiza econometrică	9
2.1. Metodologia cercetării	9
2.2. Variabile care instrumentează problema	9
2.3. Modelul de regresie lineară simplă	14
2.3.1. Calculul estimatorilor	15
2.3.2. Rezultate obținute	16
2.4. Estimarea unei regresii pe baza datelor de tip panel	18
2.4.1. Calculul estimatorilor	21
2.4.2. Rezultate obținute	22
2.5. Verificarea rezultatelor estimării prin testarea semnificației parametrilor și interpretarea rezultatelor obținute	29
2.5.1. Testarea semnificației parametrilor ecuației de regresie simplă	29
2.5.1.1. Testarea acurateții ajustării (coeficientul de determinație R^2)	29
2.5.1.2. Testarea autocorelării erorilor (Durbin-Watson)	30
2.5.1.3. Testarea semnificației estimatorilor (Testul T) și aprecierea modelelor, pe ansamblu (Testul F)	30
Testarea semnificației parametrilor regresiei pe baza datelor de tip panel	31
3. Concluzii	31
Bibliografie	33

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE STUDII ȘI CERCETĂRI DE BIODIVERSITATE
„Acad. David Davidescu”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.22. Dezvoltarea și crearea de instrumente de lucru – dicționare,
baze de date, arhive, etc.

Promovarea, diseminarea și valorificarea rezultatelor cercetărilor
institutelor din rețeaua INCE

Tema de cercetare:

6.22.20. – Arhiva științifică și tehnică, digitalizată, a Centrului de Studii și Cercetări de Biodiversitate Agrosilvică „Acad. David Davidescu”

Coordonator: Prof. univ. Dr. Alexandru T. Bogdan, m.c. A.R.; CS I Dr. Emilian M. Dobrescu; CS I Dr. George Florea Tobă

Colectiv de cercetare: CS I Prof. univ. Dr. Alexandru T. Bogdan; CS I Dr. Emilian M. Dobrescu; CS I Dr. George Florea Tobă; CS I Dr. Cristina Gârlea; CS II Dr. Marcel Th. Paraschivescu; CS III drd. Amalia-Gianina Străteanu; CS III Dr. Mariana Sandu, Daniela Dobre, Referent de specialitate I A Dr. Mariana Pipirigeanu

CUPRINS

Studiu privind aplicarea MOET la specia taurine ca soluție eco-bioeconomică pentru dezvoltarea competitivă a zootehniei românești

1. Introducere	1
2. Material și metodă	1
2.1. Despre adaptarea fermei MOET cu circuit deschis pentru vitele de carne	5
3. Rezultate și discuții	7
3.1. Aplicație MOET pentru o Inițiativă de Promovare a creșterii vitelor de carne	7
3.1.1. Resursele	7
3.1.2. Alegerea variantei	8
3.1.3. Creșterea intensivă a vitelor de carne	9
3.1.4. Eventualitatea promovării creșterii extensive a vitelor de carne	11
3.1.5. Perspectivă	11
4. Bibliografie	11
5. Anexe liste de lucrări	13

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE STUDII ȘI CERCETĂRI DE BIODIVERSITATE
„Acad. David Davidescu”

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.22. Dezvoltarea și crearea de instrumente de lucru – dicționare,
baze de date, arhive, etc.

Promovarea, diseminarea și valorificarea rezultatelor
cercetărilor institutelor din rețeaua INCE

Tema de cercetare:

*6.22.20. – Arhiva științifică și tehnică, digitalizată, a Centrului de Studii și Cercetări
de Biodiversitate Agrosilvică „Acad. David Davidescu”*

Coordonatori: Prof. univ. Dr. Alexandru T. Bogdan, m.c. A.R.,
CS I Dr. Emilian M. Dobrescu, CS I Dr. George Florea Tobă

Colectiv de autori: Prof. univ. Dr. Alexandru T. Bogdan, m.c. A.R.,
CS I Dr. Emilian M. Dobrescu; CS I Dr. George Florea Tobă; CS I Dr.
Cristina Gârlea; CS II Dr. Marcel Th. Paraschivescu; CS III drd. Amalia-
Gianina Străteanu, CS III Dr. Mariana Sandu; Daniela Dobre;
CS Dr. Mariana Pipirigeanu

CUPRINS

*"Burse doctorale de pregătire ecoeconomică și bioeconomică complexă
pentru siguranța și securitatea alimentelor și furajelor din ecosisteme antropice –
POSDRU/CPP107/DMI/1.5/S/77082"*

Bursieri doctorali

1. Introducere

2. Documente justificative

2.1. Modul de selecție și lista cu cursanții postdoctoranzi admiși

2.2. Regulamentul

2.3. Curricula școlară

Lista cu cercetătorii postdoctorali care au finalizat programul postdoctoral de cercetare avansată, în continuarea proiectului POSTDRU, ID 63258, din perioada 2010-2013, în seria a IV-a în perioada 01.03.2013- 31.05.2014

Școala postdoctorală pentru biodiversitate zootehnică și biotehnologii alimentare pe baza ecoeconomiei și bioeconomiei necesare ecosanogenezei – contract POSDRU/89/1.5/S/63258

Cercetători postdoctoranzi seria a VI-a perioada 01.06.2015 – 31.05.2016

Școala postdoctorală pentru biodiversitate zootehnică și biotehnologii alimentare pe baza ecoeconomiei și bioeconomiei necesare ecosanogenezei – contract POSDRU/89/1.5/S/63258

Cercetători postdoctoranzi seria a VII-a perioada 01.06.2016 - 31.05.2017

Școala postdoctorală pentru biodiversitate zootehnică și biotehnologii alimentare pe baza ecoeconomiei și bioeconomiei necesare ecosanogenezei seria a I-a

Școala postdoctorală pentru biodiversitate zootehnică și biotehnologii alimentare pe baza ecoeconomiei și bioeconomiei necesare ecosanogenezei seria a II-a

Școala postdoctorală pentru biodiversitate zootehnică și biotehnologii alimentare pe baza ecoeconomiei și bioeconomiei necesare ecosanogenezei seria a III-a

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIE MONTANĂ – CE-MONT

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIE MONTANĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale

Tema de cercetare:

6.2.9. – Centre și arii de convergență funcționale în zona montană a României.
Concepte și modele

Coordonator: CS I Dr. Ioan Surdu

Colectiv de autori: CS drd. geogr. Alexandru-Sabin Nicula; CS III Dr. ing. Emanuela-Adina Cociș; lect. univ. Dr. cercetător asociat Viorel Gligor

CUPRINS

1. Aspecte noționale și conceptuale asupra temei de cercetare	1
2. Stadiul actual al cunoașterii	4
2.1. Stadiul actual al cercetării la nivel internațional	5
2.2. Stadiul actual al cercetării în România	14
3. Diagnoza multicriterială a zonei montane	15
3.1. Convergența social economică a ruralului montan în România	15
3.2. Convergența educațională a ruralului montan din România	21
4. Condiționări morfo-hidrografice cu rol determinant în propagarea fluxurilor de materie, energie și informație din sistemele teritorial montane	23
5. Clasificarea și ierarhizarea centrelor de convergență	25

6. Centrele de convergență: centralitate, accesibilitate, funcționalitate	26
7. Analiza multicriterială a centrelor și ariilor de convergență din sistemele teritorial-montane. Studiu de caz: Munții Apuseni	32
8. Concluzii	43
9. Bibliografie	45

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIE MONTANĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale

Tema de cercetare:

*6.2.10. – Modele de analiză și monitorizare a ecosistemelor de tranziție între pădure
și pășune din zona alpină în Carpații Orientali prin aplicații ale dronelor*

Coordonator: CS II Dr. ing. Ionel Popa

Colectiv de autori: : CS I Dr. ing. Ioan Surdu; CS III Dr. ing. Vasile Avădănei; CS III Dr.
ing. Emanuela-Adina Cociș; CS ing. Carmen Boca Cătună

CUPRINS

1. Introducere	54
2. Particularități ale sistemelor de tip UAV utilizabile în cartarea și monitorizarea sistemelor silvopastorale	55
3. Metodologia de înregistrare și analiză a informațiilor cartografice cu ajutorul dronelor. Aplicații privind cartarea sistemelor silvopastorale	64
4. Concluzii	80
5. Bibliografie	81

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIE MONTANĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale

Tema de cercetare:

6.2.11. – Studiul speciilor de importanță economică din flora montană, în contextul schimbărilor de mediu

Coordonator: CS II Dr. conf. Violeta Turcuș

Autori: CS II Dr. conf. Violeta Turcuș; biol. Viviana Bota

CUPRINS

1. Introducere	87
2. Aspecte generale	91
3. Studiu de caz	108
3.1. Analiza taxonomică	108
3.2. Analiza indicilor ecologici	109
3.3. Analiza bioformelor	110
3.4. Analiza areal geografică	110
3.5. Analiza citotaxonomică	113
4. Plante medicinale utilizate în fitoterapie	114
5. Lista florei vasculare	125
6. Referințe bibliografice	140

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIE MONTANĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale

Tema de cercetare:

6.2.12. – Parteneriatul social, catalizator în dezvoltarea montană. Concepte și modele

Coordonator: CS III Dr. ing. Vasile Avădănei

Colectiv de autori: CS III Dr. ing. Vasile Avădănei; CS Dr. ec. Manuela Apetrei; CS III
Dr. ing. Lidia Avădănei

CUPRINS

1. Capitalul uman montan, principii și concepte	149
2. Patrimoniul cultural montan	152
Principii, concepte, paradigme	152
Elemente de conexiune	152
Tandemul Capital uman – Patrimoniu cultural	158
Probleme actuale ale patrimoniului cultural montan	160
Tragedia generațiilor	161
3. Modele de manifestare a patrimoniului cultural montan	163
Modele materiale	163
Modele imateriale	163

4. Semiotica locuirii montane	164
Elemente subtile de semiotică în locuirea montană	164
Dezbaterea semiotică favorabilă integrării gospodăriei rurale cu turismul rural	165
Valorificarea conceptului semiotic în contextul turismului rural montan	170
5. Serviciile culturale ale ecosistemelor	172
Conexiuni	172
Conținut	173
6. Rezultate, concluzii și recomandări	175
7. Tendințe și direcții de cercetare	175
Bibliografie	176

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIE MONTANĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale

Tema de cercetare:

*6.2.13. – Bioeconomia zonelor montane, oportunitate pentru dezvoltarea economică
și socială locală*

Coordonator: CS II Dr. Daniela Antonescu

Autor: CS II Dr. Daniela Antonescu

CUPRINS

Introducere	184
1. Bioeconomia - abordări teoretice	187
1.1. Aspecte generale	187
1.2. Resursele de mediu și relația lor cu dezvoltarea economică	188
1.3. Bioeconomia – concepte și principii	190
1.4. Forme distincte ale bioeconomiei	192
1.5. Forme actuale ale bioeconomiei	197
2. Abordări tematice privind bioeconomia	203
2.1. Sectorul agroalimentar	203
2.2. Sectorul forestier	205

2.3. Sectorul chimie și mase plastice	208
2.4. Sectorul de reciclarea deșeurilor	217
3. Bio-economia în Uniunea Europeană	225
3.1. Principalele caracteristici	225
3.2. Acțiuni și măsuri politice privind sectorul bioeconomie	230
3.4. Bioeconomia și specializarea regională	234
3.5. Strategii și politici de susținere a sectorului bioeconomie	237
3.6. Exemple de bună practică finanțate prin Orizont 2020	239
3.7. Evoluția bioeconomiei post-2020	252
6. Bioeconomia în România	256
6.1. Premise	256
6.2. Situația actuală	257
6.3. Biomasa – sursă potențială de energie regenerabilă	258
6.4. Programe și strategii destinate bioeconomiei	260
7. Model econometric pentru analiza relației dintre emisiile de CO ₂ și PIB per capita (Curba Kuznets de mediu)	263
7.1. Aspecte generale	264
7.2. Prezentarea modelului	265
7.3. Rezultate obținute (corelații între emisiile de CO ₂ și PIB național în U.E.)	268
Concluzii	272
Anexe	275
Bibliografie	278
Cuprins figuri	
Figura 1: Relațiile existente în cadrul unui sistem economic	188
Figura 2: Categori de biomasă	194
Figura 3: Sistemul Economiei Verzi	198
Figura 4: Relația între economia liniară și economia circulară	199

Figura 5: Surse de valoare ale economiei circulare	199
Figura 6: Lanțul valoric în cadrul sectorului Bioeconomie	205
Figura 7: Capacitățile globale de producție de bioplastic (1000 tone)	212
Figura 8: Producția globală (capacitate) de bioplastic pe tipuri de materiale, 2017	213
Figura 9: Capacități globale de producție (segmental pieței)	213
Figura 10: Capacitățile globale de bioplastice pe regiuni, 2017	214
Figura 11: Structura costului la firmele de mărime medie (Polylactic acid) (%)	216
Figura 12: Emisiile și deșeurile în mediul urban-cadru general	219
Figura 13: Populația ocupată în sectorul bioeconomie, în U.E.-28 (% din total)	225
Figura 14: Populația ocupată în bioeconomie: sectoarele agricultură, forestier și pescuit, în U.E. (2015)	226
Figura 15: Populația ocupată în bioeconomie: sectoarele alimentară, biotextile și hârtie, în Uniunea Europeană (2015)	226
Figura 16: Populația ocupată în bioeconomie: sectoarele biochimie, biocombustibili și bioenergie, în Uniunea Europeană (2015)	226
Figura 17: Evoluția mediei patentelor aferente materialelor reciclate (nr.)	227
Figura 18: Producția primară de energie regenerabilă (1000 tone energie echivalentă)	227
Figura 19: Evoluția primară de biogaz (100 tone combustibil echivalent)	228
Figura 20: Țările U.E.-28 producătoare de biogaz, în anul 2016 (% din total)	228
Figura 21: Producția primară de hidroenergie regenerabilă (1000 to combustibil echivalent)	229
Figura 22: Producția primară de hidroenergie (1000 tone combustibil echivalent)	229
Figura 23: Evoluția conceptului de bioeconomie la nivelul U.E.	230
Figura 24: Finanțarea programelor destinate sectorului bio	261
Figura 25: Diagrama curbei lui Kuznets (relația între degradarea mediului și creșterea PIB per capita)	263
Figura 26: Curba Kuznets	267
Figura 27: Alte forme ale curbei Kuznets	267

Figura 28: Nivelul CO2 per capita funcție de PIB per capita	269
Figura 29: CO2 funcție de PIB – Germania și Franța	270
Figura 30: CO2 funcție de PIB – Cehia și Croația	270
Figura 31: CO2 funcție de PIB – România și Bulgaria	271
Figura 32: CO2 funcție de PIB – Grecia și Ungaria	271
Cuprins tabele	
Tabelul 1: Număr persoane ocupate în economia circulară, în Uniunea Europeană (mii persoane)	201
Tabelul 2: Domenii și indicatori cheie în domeniul bioforestier	207
Tabelul 3: Bioeconomia în Finlanda (venit marginal și ocupare)	215
Tabelul 4: Modalități de reciclare a unor categorii de deșeurile urbane	221
Tabelul 5: Metode de evaluare a impactului de mediu	221
Tabelul 6: Principalele etape de calcul pentru Rata de reciclare a deșeurilor solide	222
Tabelul 7: Strategii naționale și regionale privind bioeconomia	232
Tabelul 8: Efecte economice directe și indirecte ale schimbărilor climatice	256
Tabelul 9: Bioeconomia în România, în anul 2011	257
Tabelul 10: Obiectivele globale ale României cu privire la energia regenerabilă	258
Tabelul 11: Evoluții posibile de utilizare, la nivelul anului 2020	258
Tabelul 12: Scenarii cu privire la tehnologiile de biomasă pentru obținerea energiei, până în anul 2020	259
Tabelul 13: Potențialul național de biomasă	260
Tabelul 14: Creșterea PIB și a emisiilor poluante (1970-1988)	268

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIE MONTANĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.2. Valorificarea eficientă a patrimoniului național de resurse naturale

Tema de cercetare:

*6.2.14. – Studiu privind dezvoltarea durabilă a agroturismului în zona montană
a României. Potențial și valorificare*

Coordonatori: CS III Dr. Dănuț Ungureanu, CS III Dr. Dănuț Gâțan

Autori: CS III Dr. Dănuț Ungureanu; CS III Dr. Dănuț Gâțan

CUPRINS

1. Zona montană a României. Repere	291
2. Considerații generale privind turismul	294
3. Propunere de program de sprijin pentru încurajarea fermierilor din zona montană pentru transformarea fermelor agricole în ferme agroturistice – Ajutor de minimis	335
4. Produsul montan – factor motivațional pentru agroturism	342
5. Concluzii și recomandări	351
6. Referințe bibliografice	353

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE ECONOMIE MONTANĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.22. Dezvoltarea și crearea de instrumente de lucru – dicționare,
baze de date, arhive, etc.

Promovarea, diseminarea și valorificarea rezultatelor cercetărilor institutelor din
rețeaua I.N.C.E.

Tema de cercetare:

6.22.22. – Culegere de lucrări științifice, concepte, eseuri și acte normative zonei montane din
România (vol. 1., 2019)

Coordonatori: CS I Dr. H. C. Radu Rey, Acs ing. Carmen Boca Cătună; op. IT Răzvan
Anichitei

Autor: CS I Prof. univ. Dr. H. C. Radu Rey

CUPRINS

Capitolul I. Cărți de referință:

1. Radu Rey, "Viitor în Carpați". Editura Scrisul Românesc, 1979. Prefațată de Prof. univ. Dr. emerit Vasile Gheție, membru al Academiei Române
2. Radu Rey, "Civilizație Montană". Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1985. Prefațată de Acad. Grigore Obrejanu
3. Radu Rey, "Munții și Secolul XXI. Studiu comparat al strategiilor europene privind zonele montane cu referire specială la zona Carpaților românești. Planul M1-SEE/Plan M1-SEE". Editura Terra Nostra, Iași, 2013. Prefațată de Prof. univ. Dr. ing. Ion Bold, Membru titular al Academiei de Științe Agricole

și Silvice "Gheorghe Ionescu Șișești"; Membru titular al Academiei Oamenilor de Știință din România

Capitolul II. Acte normative și statute:

1. Hotărârea nr. 438/1990 privind înființarea și organizarea: Comisia zonei montane din România
2. Hotărârea nr. 255/1991 privind înființarea Regiei autonome "Institutul de Montanologie"
3. Hotărârea nr. 888/1994 privind înființarea, organizarea și funcționarea Centrului de Formare și Inovație pentru Dezvoltare în Carpați în subordinea Ministerului Agriculturii și Alimentației
4. Lege privind măsuri de sprijin a gospodăriilor (exploatațiilor) producătorilor agricoli din zona montană (1994)
5. Ministerul Agriculturii și Alimentației/Agenția Națională a Zonei Montane. "Politica agricolă generală și de dezvoltare rurală în zona montană. Dr. Radu Rey, Director General ANZM – Mai 1996" (lucrare internă)
6. Hotărârea nr. 636 privind înființarea Societății Comerciale de Cercetare-Dezvoltare Rurală "CEDER" S.A.
7. Hotărârea Guvernului nr. 949/2002 pentru aprobarea criteriilor de delimitare a zonei montane.
8. Hotărârea Guvernului nr. 318/2003 privind Comitetul Interministerial și comitetele județene ale muntelui
9. "Legea Muntelui" nr. 347/2004
10. Propuneri privind amendamente și completări pentru "Legea Muntelui", nr. 347/2004 în condițiile postaderării României la Uniunea Europeană – Prof. Dr. Radu Rey, CS I.
11. Hotărârea Guvernului nr. 1779/2004 privind Strategia dezvoltării durabile a zonei montane
12. Ordinul Comun nr. 328/321-2004 (MADR-MAI) pentru aprobarea delimitării municipiilor, orașelor și comunelor din zona montană, cu modificările ulterioare
13. Hotărârea nr. 1881/2005 privind înființarea unor institute și centre de cercetare-dezvoltare agricolă prin reorganizarea unor institute, centre, stațiuni și societăți comerciale de cercetare și producție agricolă

14. Legea nr. 181/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale a Zonei Montane
15. Ordonanța de Urgență pentru modificarea Legii Muntelui nr. 347/2004, OUG nr. 21/2008
16. Ordinul MADR nr. 3119/2009 privind Regulamentul de organizare și funcționare a Agenției Naționale a Zonei Montane
17. Legea nr. 26/2012 prin care se stabilește existența Agenției Zonei Montane și a Centrului de Formare și Inovații pentru Dezvoltare în Carpați, în subordinea MADR
18. Memorandumul privind "Orientări strategice naționale pentru dezvoltare durabilă a zonei montane defavorizate" (avizat – Mai 2014)
19. Hotărârea Guvernului nr. 506/2016 privind stabilirea cadrului instituțional și a unor măsuri pentru punerea în aplicare a Regulamentului delegat (U.E.) nr. 665/2014 al Comisiei din 11 martie 2014 de completare a Regulamentului (U.E.) nr. 1151/2012 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește condițiile de utilizare a mențiunii de calitate facultative "produs montan"
20. Legea 197/2018 (20 Iulie 2018), "Legea Muntelui"
21. Pachet de legi subsecvente
 - a. Legea nr. 296 din 3 Decembrie 2018 privind aprobarea Programului de investiții pentru înființarea centrelor de colectare și/sau prelucrare a laptelui în zona montană
 - b. Legea nr. 330 din 21 Decembrie 2018 privind aprobarea Programului de investiții pentru înființarea centrelor de colectare, spălare și prelucrare primară de lână și piei în zona montană
 - c. Legea nr. 331/2018 privind aprobarea Programului de investiții pentru înființarea unităților de capacitate mică pentru sacrificarea animalelor și/sau prelucrare a cărnii în zona montană
 - d. Legea nr. 332/2018 privind aprobarea Programului de investiții pentru înființarea stânelor montane
 - e. Legea nr. 334/2018 privind aprobarea Programului de încurajare a investițiilor din zona montană
 - f. Legea nr. 333/2018 privind aprobarea Programului de investiții pentru înființarea centrelor de colectare și prelucrare primară a fructelor de pădure, a ciupercilor

- și/sau a plantelor medicinale și aromatice, din flora spontană și/sau cultură în zona montană
22. Ordinul nr. 31 din 31 Ianuarie 2018 pentru modificarea anexei la Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 52/2017 privind aprobarea Procedurii de verificare a conformității datelor cuprinse în caietul de sarcini în vederea acordării dreptului de utilizare a mențiunii de calitate facultative "produs montan" și de verificare a respectării legislației europene și naționale de către operatorii economici care au obținut dreptul de utilizare a respectivei mențiuni
 23. Ordin privind aprobarea criteriilor de încadrare și a liste localităților din zona montană
 24. Hotărârea nr. 1.036 din 21 Decembrie 2018 pentru organizarea și funcționarea Agenției Naționale a Zonei Montane prin reorganizarea Agenției Zonei Montane, precum și pentru stabilirea unor măsuri privind centrele regionale și oficiile de dezvoltare montană
 25. Lista UAT incluse în Zona Montană Defavorizată
 26. Hotărârea nr. 251/2019 privind reorganizarea Institutului de Cercetare-Dezvoltare pentru Montanologie Cristian, Sibiu și modificarea anexei nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului
 27. Lege – privind măsuri de sprijin a gospodăriilor (exploatațiilor) producătorilor agricoli din zona montană
 28. Hotărârea nr. 332/2019 privind stabilirea componenței, atribuțiilor și responsabilităților comitetului de masiv și ale Consiliului Național al Muntelui
 29. Ordin comun al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale nr. 97 din 19 februarie 2019 și al Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice nr. 1332 din 14 martie 2019 privind aprobarea criteriilor de încadrare și a listei localităților din zona montană
 30. Ordin nr. 97/1.332/2019 privind aprobarea criteriilor de încadrare și a listei localităților din zona montană. Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale nr. 97 din 19 Februarie 2019; Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice nr. 1.332 din 14 Martie 2019
 31. Hotărârea nr. 332/2019 privind stabilirea componenței, atribuțiilor și responsabilităților comitetului de masiv și ale Consiliului Național al României

32. Statut – Forumul Montan din România
33. Statutul Asociației Naționale pentru Dezvoltare Rurală Montană – “ROMONTANA”.
34. Statutul Federației Agricultorilor de Munte – Dorna.

Capitolul III. Lucrări științifice, concepte și eseuri consacrate zonei montane:

1. Studiu – Probleme ale creșterii animalelor din zona de munte – Dr. Radu Rey, Ianuarie 1974 (difuzat la ASAS, Ministerul Agriculturii, Consiliul de Stat al RSR)
2. Lucrările simpozionului internațional “Carpații României în evoluție” – 27-28 Octombrie 1993, Vatra Dornei
 - Dr.șt. Radu Rey, Consilier MAA, “Experimentul Montan Dorna”
 - Dr. Radu Rey – Inițiativa Carpat Montana
 - Huțu Ioan, Czistezter Lodovic, Szekely Gabriel, Szoke Hajnalka – Model de adăpost semideschis pentru vaci
 - Mioara Bocănici – Aspecte economice dintr-o microfermă familială de vaci de lapte din Bazinul Dornelor
 - Dănuț Ungureanu – Impactul evoluției și dezvoltării turismului în Regiunea Nord-Est. Analiză comparativă, 2000-2001
 - Stanciu Mirela – Cercetări privind implicațiile practicării turismului rural asupra economiei exploatațiilor agricole din Franța
 - Stanciu Mirela, Popa Doina – Considerații privind certificarea produselor agricole și alimentare conform standardelor europene în vigoare
 - Emilia Costin, R. Zaharie – Turismul ecologic – tendințe actuale
3. Institutul de Cercetare-Dezvoltare pentru Montanologie Cristian, Sibiu, “Lucrări științifice Vol. IV”, Editura Mira Design Sibiu, 2006
 - Cristian Hera – Mesaj
 - Mariana Rusu – Cuvânt deschidere – Importanța cercetării științifice în dezvoltarea integrată a spațiului montan
 - Ilie Moldovan – Valențele spirituale ale agriculturii în etnogeneza poporului român – Agroterasele de pe plaiurile carpatice, mărturii ale originii creștinismului românesc
 - Emil Silvaș – Muntele ca bun comun și șansă

- Gheorghe Pogan – Dezvoltarea durabilă a zonei montane din România
- Radu Rey – Recucerirea pajiștilor montane din Carpații României prin zootehnie privată și bune practici agricole
- Gh. Mihaiu – Aspecte privind dezastrele naturale în țara noastră
- Zamfira Ionel, Moisuc Alexandru, Horablaga Marinel, Sărățeanu Veronica – Aspecte privind dinamica unei pajiști de *Agrostis tenuis* din Masivul Cindrel în cazul a diferite forme de exploatare
- Sima N., I. Rotar, Mariana Rusu – Rezultate obținute în cercetările efectuate asupra pajiștilor de *Festuca rubra* de la Păltiniș
- Rodica Armașu, Mariana Rusu, Virgil Dobre, Felicia Iacob, Horațiu Ioanițoaia, Gheorghe Mihaiu, Ion Nițu, Mariana Scărișoreanu – Amenajarea "Perimetru de ameliorare" Valea Sălciilor (Cristian, jud. Sibiu) model de reabilitare a pajiștilor din zona de deal
- Dănuț Maria, Mateiu Codreanu, Iuliana Malaescu – Probleme actuale privind eliminarea excesului de umiditate pe versanții din zonele montane și perimontane din jud. Sibiu
- M. Sauer, I.W. Sauer, N. Dragomir, C. Dragomir, I. Pet – Cercetări privind influența modului de valorificare asupra productivității pajiștilor temporare formate din graminee perene și *Trifolium pratense* L în condițiile zonei Caransebeș
- T. Vintilă, Mihaela Nichita, Daniel Vintilă, D. Dronca – Cercetări de laborator privind obținerea unui inoculant pentru leguminoase folosit în ameliorarea pajiștilor degradate
- Rafila Obaju, Olteanu Gheorghe – Cercetări privind producția totală și comercială pe grupe de precocitate la cartoful cultivat în arealul județului Sibiu
- Rafila Obaju, Olteanu Gheorghe, Felicia Toth – Eficiența unor culturi succesive cartofului pentru consum timpuriu și de vară
- Vasilescu Realta Ninive – Compoziția floristică a speciilor de buruieni în cultura tomatelor de câmp, din soiurile Unirea și Roxana în anul 2001 pentru varianta neerbicidat neprășit
- Radac Mariana – Comportarea unor exemplare de păr din flora spontană la atacul bolilor în arealul Cișnădie, jud. Sibiu

- Rădac Mariana, Braica Angela – Aplicarea măsurilor de protecție fitosanitară – mijloc de sporire a eficienței economice a livezilor de păr
- Rusu Mariana – Producții agroalimentare de calitate în munții României
- Ioana Nicolae – Testul citogenetic, de la deziderat la necesitate;
- Radu Burlacu – Planificarea și evaluarea experimentelor de nutriție;
- Doina Popa, Silvaș Emil, Bozdog Constantin – Rezultate preliminare privind creșterea și exploatarea taurinelor în direcția producției de carne I
- Rezultate preliminare privind creșterea și exploatarea taurinelor în direcția producției de carne II
- Bahcivangi Ștefan, Stanca-Moise Cristina, Iancu Ramona – Modul de colectare și transportul laptelui, condiții de bază în cadrul centrelor de procesare mici și mijlocii
- Bahcivangi Ștefan, Stanca-Moise Cristina, Iancu Ramona – Studiu privind situația actuală a crescătorilor de vaci cu lapte din județul Sibiu la sfârșitul anului 2005;
- Bahcivangi Ștefan, Stanca-Moise Cristina, Iancu Ramona – Igiena corporală a vacilor cu lapte, condiție esențială privind bunăstarea animalelor în condițiile aderării României la U.E.
- Iancu Ramona, Bahcivangi Ștefan, Stanca-Moise Cristina – Principii moderne ale furajării raționale a vacilor cu lapte în condiții de ferme mici și mijlocii
- Iancu Ramona, Bahcivangi Ștefan, Stanca-Moise Cristina – Sisteme de hrănire a vacilor cu lapte propuse a se implementa în ferme mici și mijlocii
- Bahcivangi Ștefan, Stanca-Moise Cristina, Iancu Ramona, Moise Gheorghe – Studiu privind calitatea laptelui de vacă provenit de la crescătorii din județul Sibiu în urma analizelor de laborator
- Morar I., I. Groza, R. Catana, R. Pop – Indici calitativi ai materialului seminal de armăsar după congelare
- Groza I., Bogdan L., Simona Ciupe, Pop R., Ober C. – Cercetări privind infertilitatea la vacă
- Groza I., I. Morar, M. Cenariu, Brândușa Stegeran, M. Delean – Diagnosticul și terapia tumorilor mamare la cățea

- Doina Ardeleanu, Camelia-Zoia Zamfir, Carmen-Ana Pivoda – Controlul microbiologic al laptelui de oaie – condiție esențială pentru asigurarea igienei și siguranței alimentare
4. Volumul – Contribuții la conturarea unui model românesc de management – Ion Petrescu – coordonator, 2015
- Capitolul 43: Managementul montan românesc; Autori: Prof. univ. Dr. H. C. Ion Petrescu; Prof. univ. Dr. H. C. Radu Rey
5. Ministerul Agriculturii, Alimentației și Pădurilor: Carpații României, Summit-ul pentru mediu și dezvoltare durabilă în regiunea Carpaților și a Dunării, București, 29-30 Aprilie 2001
6. Institutul de Cercetare-Dezvoltare pentru Montanologie Cristian – Sibiu, "Lucrări științifice Vol. V", Editura Universității "Lucian Blaga" Sibiu, 2007
- Cristian Hera – Mesaj
 - Radu Rey – Muntele românesc și consecințele unor interpretări simpliste ale ecologiei
 - Gheorghe Pogan – Dezvoltarea durabilă a zonei montane din România
 - Emil Silvaș – România fără busolă (Salonul verde)
 - Mariana Rusu – Valorificarea pajiștilor naturale din Munții Cindrel prin pășunat cu ovinele
 - Marușca T., Mocanu V., Blaj V.A. – Sisteme de reconstrucție ecologică a pajiștilor domnate de *Nardus Stricta* L. din Munții Bucegi
 - Razec Maria, Razec Iosif, Neagu Mircea, Filip Monica, Ujupan Georgeta – Utilizarea fertilizării organice pe pajiști în scopul gestionării durabile
 - Sima N., I. Rotar, Mariana Rusu – Managementul sustenabil al pajiștilor și plățile de Agromediu
 - Dragomir N., Peț I., Pădeanu I., Sauer Maria, Cristea Corina, Sauer I., Dragomir Carmen, Voia S., Rechițean D., Frățilă I., Mihăiescu Laura, Lunca M., Smaranda M. – Influența structurii floristice a pajiștilor temporare asupra producției de carne și de lapte la ovine
 - Gheorghe Pogan – Cultura cartofului în zona montană

- Radac Mariana – Arbuștii fructiferi și dendrologici – mijloc de refacere și consolidare a funcțiilor economice productive ale gospodăriei agricole din zona montană
- Rădac Mariana – Măsurile tehnologice pentru primul an de cultură a arbuștilor fructiferi în perimetrele experimentale din zona Cisnădioara, jud. Sibiu
- Emil Silvaș – Managementul fermelor de vaci cu lapte
- Pădeanu I., Voia S., Dragomir N., Sauer I., Sauer Maria, Bogdan Gh. – Cercetări privind compoziția laptelui de oaie la rasa Țurcană în faza ascendentă și de plaou a lactației
- Bozdog Constantin, Rusu Mariana, Popa Doina – Păștoritul în Mărginimea Sibiului – Zonă tradițională de creștere a ovinelor
- Popa Doina, Bozdog C., Silvaș E. – Vaca de carne – Șansă realistă de rentabilizare a creșterii bovinelor în exploatațile agricole montane
- Zamfirescu Stela, Nadolu Dorina, Anghel Andreea, Topoleanu Irina – Rezultate privind pretabilitatea la congelare a spermei de țap și fecunditatea obținută după inseminarea artificială a caprelor
- Nadolu Dorina, Zamfirescu Stela, Anghel Florea – Rata concepției în urma inseminării intrauterine cu spermă congelată la capră
- Ghiță Simona, Zamfirescu Stela, Șogorescu Elena, Nadolu Dorina, Anghel Andreea – Influența unor medii naturale de diluție asupra pretabilității la congelare a materialului seminal la berbec
- Mioara Bocănici – Studiul performanțelor productive și de reproducție a taurinelor Pinzgau din exploatațile familiale din bazinul Dornelor și Câmpulung Moldovenesc
- Poșan Paula, Stoica Angela – Observații privind modificările greutateii și condiției corporale, la vaci, în ultimele două luni de gestație
- Monica Marin, Elena Pogurschi, D. Drăgotoiu, Violeta Zburlea – Cercetări privind influența utilizării unor suplimente minerale asupra indicilor productivi la ovine
- Ștef T., Ruta Dana, Naznan J., Moldovan Silvia, Szabo A., Marton E., Popovici M., Birtok G. – Valorificarea resurselor agricole locale prin filierele micilor rumegătoare și ale raselor porcine autohtone – Proiect COVALPRIM

- Elena Pogurschi, Monica Marin, D. Drăgotoiu, Ioana Constantinescu – Cercetări privind influențele suplimentării hranei cu crom și cupru asupra unor parametri sangvini la găinile ouătoare
- Bahcivangi Ștefan, Stancă-Moise Cristina, Moldovan Ioan, Iancu Ramona – Studiu privind creșterea și exploatarea struților în ferma Hese-Orlat din județul Sibiu
- Bahcivangi Ștefan, Stancă-Moise Cristina, Florian Grigorie, Iancu Ramona – Studiul privind Utilizarea zeoliților în hrana stimulantă a albinelor melifere
- Urdeș Laura Daniela – Considerații comparative, structurale și funcționale, privind Telncefalul la specia GALLUS DOMESTICUS
- Dănuț Maria, Mateiu Codreanu – Alternanțe secte – inundații în lunca Dunării;
- Iuliana Mălăescu – Protecția mediului ecologic – apă, aer, sol – la Baza de Cercetare-Dezvoltare Băneasa din cadrul INCDIF – ISPIF – București
- Maria Gheorghe – Studiu de reabilitare a instalațiilor tradiționale țărănești și ecologice;
- Chiș Maria Isabela – Metode de combatere și ameliorare a alunecărilor de teren și a eroziunii în adâncime în zona Mediaș
- Virgil Dobre, Mihaiu Gheorghe, Nițu Ion, Ionițoaia Horațiu – Folosirea surselor de apă locale, condiție de bază în dezvoltarea durabilă a spațiului rural din zona înaltă de deal și de munte
- Micu M. – Determinarea evapotranspirației prin metoda Papadakis în sudul Transilvaniei;
- Ion Șerban, Ilie Biolan, Felicia Iacob – Folosirea eficientă a instalației de irigare prin aspersiune cu tambur și furtun prevăzută cu agregat de pompare propriu la culturi agricole în zona de deal și munte
- Iuliana Antonie – Cercetări privind rolul speciei Popopoea Minkiewiczii Now (fam. Trichogrammatidae) în controlul biologic al Țigărarului (Byctiscus Betulae L.)
- Nicola Gheorghe – Lucrări de gospodărire a apelor pentru apărarea localității montane Crevedia, jud. Hunedoara
- Visarion Rășinăreanu – Teologie și ecologie
- Aurel Pavel – Rolul preotului în dezvoltarea durabilă în mediul rural

- Schiau Ioan – De la frumusețea primordială la frumusețea înșelătoare
- Stanciu Mirela, Spânu Simona, Pomohaci Marcel – Strategii de dezvoltare rurală durabilă prin turism rural și agroturism, la nivel național și european
- Isbășescu Teodor, Nicolae Carmen, Diniță Georgeta, Ianițchi Daniela – Agroturismul – mijloc de diversificare a activității și a veniturilor în mediul Rural

7. Muntele – Vol. I, 2014, Revista de Montanologie, Editura Eurobit Timișoara

- Teodor Marușca, Neculai Dragomir – Pajiștile montane și rolul lor multifuncțional
- Gheorghe Mencinicopschi – Calitatea alimentului – o abordare holistică
- Corneliu Bucur – Disoluția unui ecosistem și dispariția unei etnoculturi (păstoritul momârlanilor din Valea Jiului)
- Vasile Avădănei, Lazăr Latu – Adaptarea viziunii montane naționale la Orizonturile Europa 2030, 2040, 2050
- Alexandru T. Bogdan, Iudith Ipate, George Florea Tobă – Noi abordări eco-bio-geoeconomice în cercetarea științifică montanologică
- Mioara Bocănici – Studiu de caz privind impactul măsurii 141 "Sprijinirea fermelor agricole de semi-subzistență" asupra gospodăriei țărănești din zona montană
- Luminița Cojocariu, Aurica Breica Boroza, Despina-Maria Bordean, N.M. Horablaga, C. Bostan – Evaluarea oportunităților oferite de Munții Zarandului
- Romeo Ilie – Problemele complexe ale vieții de munte au nevoie de soluții multi și interdisciplinare din partea cercetării. De unde luăm banii?
- Romeo Cătășin Crețu – Propuneri privind clasificarea pensiunilor agroturistice montane
- Gheorghe Ionașcu – Strategia Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării (SUERD) și Carpați
- Ioan Plăiaș – Dinamica fenomenelor demografice în zona Munților Apuseni
- Mariana Rusu – Aspecte privind păstoritul în Munții Cindrel
- Ioan Jelev, Viorica Jelev – Apa și zona montană

- Radu Rey – Componente esențiale pentru o "Strategie multianuală destinată Carpaților României" – Orizont 2040"
- Romulus Gruia – Memento montanologic: apa în Carpați. Apa din Carpați
- Ioan Cotârlea – Managementul integrat al siturilor Natura 2000 Munții Făgăraș și Piemontul Făgăraș
- Dănuț Ungureanu – Turismul rural montan între deziderate, provocări, realități
- Adrian-Radu Rey – Orientări strategice naționale pentru dezvoltarea durabilă a zonei montane defavorizate (2014-2020)
- Iulian Cucos, Ion Antonescu, Ioan Alecu – Gospodăria energetic activă, premiza dezvoltării economice a zonelor montane din România
- Maria Gheorghe, Alexandra Chiriac – Patrimoniul spiritual, continuitatea tradiției în spațiul rural românesc și distribuția unităților de pedopeisaj montan
- Corina Matei-Gherman – Pădurile montane – un patrimoniu mondial. Despădurile – o amenințare pentru viitor

8. Muntele – Vol. II – 2014, Revista de Montanologie, Editura Eurobit Timișoara:

- Radu Rey, Avram Fițiu, Lazăr Latu, Ioan Agapi, Petre Cățineanu – Concept de Proiect: "Subprogram tematic pentru zona montană"
- Ioan Plăiaș – Considerații privind structura pe vârste a populației din zona Munților Apuseni
- Gheorghe Săvoiu – Un proiect transfrontalier al unui program european de turism montan intitulat "Renașterea transhumanței carpatice" și soluții de recunoaștere a acesteia în patrimoniul cultural al UNESCO
- Teodor Marușca – Cercetări preliminare asupra gradientilor naturali și socio-economici montani pentru stabilirea pe baze științifice a subvențiilor agricole în funcție de altitudine și alte handicapuri
- Vasile Avădănei – EDUMONTAN – Concept de pregătire a resurselor umane din zona montană pentru dezvoltare competitivă
- Romulus Gruia – Gastroturismul – un factor de atractivitate pentru dezvoltarea economică a zonei montane
- Luminița Cojocariu, Aurica Breica Borozan, Despina-Maria Bordean, N. M. Horablaga, C. Bostan – Tradiții pastorale în Munții Almăjului. Studiu de caz

- Lazăr Latu, Vasile Avădănei – Cum pot contribui asociațiile neguvernamentale la realizarea obiectivelor Uniunii Europene – experiență și relevanțe economice și sociale prin Filiala Neamț a Forumului Montan din România
- Andrei Popescu – Zone gri în evaluarea resurselor locale pentru dezvoltarea la nivelul localităților montane
- Iulian Cucuș – Casa montană energetic activă. Concepere și proiectare
- Corneliu Bucur – Oicumena carpatică – matrice a gestării și cetate a apărării etno-identității și libertății poporului român

9. Muntele – Vol. III – 2015, Revista de Montanologie, Editura Eurobit Timișoara

- Raluca-Oana Andone – Repere actuale din legislația română și europeană privind dezvoltarea durabilă a zonei montane
- Gheorghe Săvoiu – Mărginimea Sibiului sau unda purtătoare a civilizației tehnice montane, acordată biblic, pastoral și demografic finalității filosofice a câmpiei
- V. Avădănei, L. Latu, Lidia Avădănei, Elena David, Gabriela Marian – Patrimoniul montan cultural și natural – liantul pentru o dezvoltare montană coerentă
- Adrian R. Rey, Andrei Coca – Externalitățile zonelor montane în contextul dezvoltării durabile
- Iulian Cucuș – Managementul economic durabil al microzonelor montane
- Teodor Marușca – Strategii de practicare a agriculturii ecologice pe pajiștile montane degradate
- Ioan Jelev, Viorica Jelev – Apa – element esențial pentru economia zonei montane
- Beniamin Atodiresei – Locuire în zonă de munte – peisaj cultural în transformare
- Gheorghe Ionașcu – Asocierea comunităților montane în clustere locale/zonale – temelia rezistenței civilizației rurale

10. Muntele – Vol. IV, 2015, Revista de Montanologie, Editura Eurobit Timișoara

- Romulus Gruia, Alexandru T. Bogdan, Radu Rey, George F. Tobă – Studiu privind aplicarea conceptului de permacultură montană în Carpații românești
- I. Plăiaș – Caracteristici ale condițiilor naturale din zona Munților Apuseni

- Radu Rey – Noi șanse pentru exploatarea potențialului economic al zonelor montane prin "produsul montan". Ecoariile montane, tradiționale
- Luminița Cojocariu, N. M. Horablaga, Aurica Breica Borozean, Despina Maria Bordean, C. Bostan, Loredana Copăcean – Utilizarea eficientă a pajiștilor montane – tarlalizarea
- Andrei Popescu – Schiță pentru o fișă socio-economică a resurselor pentru dezvoltare ale comunităților montane. În pregătirea recensământului zonei montane
- Emil Iugan – Satul românesc
- Corneliu Bucur – O coordonată fundamentală a identității noastre etno-culturale: sistemul pastoral (de la păstoritul subcarpatic arhetipal (cu iernarea în staule) la păstoritul transcarpatic intensiv (transhumanța), în evoluție istorică milenară

11. Muntele – Vol. V – 2016, Revista de Montanologie, Editura Eurobit Timișoara

- Mihai Valică – Dimensiunea spirituală a economiei mondiale versus montane
- Ioan Jelev, Viorica Jelev – Promovarea unor soluții economice de pompare a apei în zonele montane fără consum de energie electrică și termică
- Romulus Gruia, Radu Rey – Turismul responsabil în spațiul montan, o oportunitate pentru comunitățile locale
- Luminița Cojocariu, M. Horablaga, Loredana Copăcean, Aurica Breica Borozean, Despina Maria Bordean, C. Bostan – Exploatarea economică a unor pajiști montane suprapuse peste situl Natura 2000 Munții Țarcu – ROSCI0126
- I. Popa – Ariile protejate (forestiere) între protecție strictă și motor de dezvoltare rurală
- Romeo Dumitru Ilie – Cartarea în eco-bioarii pe bază de GIS pentru o abordare sistematică și sistemică a politicilor și strategiilor specifice de dezvoltare economică și socială durabilă a zonei montane din România
- Vasile Avădănei, Lidia Avădănei – "Mediocritas Aurea" – o soluție posibilă și potrivită pentru dezvoltarea montană durabilă, inteligentă și incluzivă
- Niculina Onesifereanu – Fonduri nerambursabile în zona montană. Perspective și dificultăți în accesare – PNDR 2014-2020
- Elena Gabriela Baci – Sistemul cooperatist agricol – forme moderne și economice de organizare a fermierilor pentru colectarea, producerea,

promovarea și comercializarea produsului montan. Cerințe pentru instituțiile guvernamentale și pentru fermierii români din zona montană

- Mariana Rusu, C. Bozdog, Emilia Costin, Doina Popa – Studii și cercetări privind identificarea și promovarea produselor tradiționale din satele pastorale din zona Sibiului
- Manuela Apetrei – Studiu privind valorificarea potențialului recreativ și curativ din Munții Rarău și Giumalău
- Radu Rey – Îngrășămintele organice și biodiversitatea valoroasă a pajiștilor din munții României – factori de bază pentru economia agro-zootehnică, sănătatea animalelor și a fermierilor și pentru obținerea "produselor montane", alimentare, de înaltă calitate
- Corneliu Bucur – Proiect privind necesitatea elaborării unei politici cultural-naționale pentru dezvoltarea durabilă a satului românesc, în secolul XXI, prin valorificarea superioară a patrimoniului etno-cultural, material și imaterial, urmărind reconcilierea tradiției cu modernitatea și afirmarea plenară și integrată a valorilor sale în cadrul turismului cultural european și universal
- Radu Rey – Profil de colaborator distins al Centrului de Economie Montană – CE-MONT și al Forumului Montan din România – pentru protecția gospodăriei țărănești și dezvoltarea rurală-montană. Emil Iugan: promotor al unui model de dezvoltare rurală-montană.

12. Muntele – Vol. VI – 2016, Revista de Montanologie, Editura Eurobit Timișoara

- Radu Rey – Ziua Internațională a Muntelui – 2016. Parteneriatul Montan și Forumul Montan din România. Cercetarea științifică și factorul cultural-montan
- Corneliu Bucur – Cultura comunităților montane. Celebrarea diversității culturale și întărirea identității
- Lazăr Latu – Stâna montană românească – factor tradițional milenar de diversitate și identitate culturală
- Mihai Valică – Cultura și educația comunităților montane în contextul diversității și al întăririi identității naționale și spirituale
- Vasile Avădănei, Gabriela-Brândușa Horlescu, Lidia Avădănei – Promovarea în rândul tinerilor a valorilor culturale rurale montane și motivarea lor de a reveni în comunitate după absolvirea școlii

- Andrei Coca – Studiu preliminar privind monumentele istorice de interes național și local, situate în zona montană României
- Tiberiu Ștef – Proiectul "Quality Mountain Product" QMP
- Teodor Marușca – Târlirea rațională – un model de bune practici agricole pe pajiștile montane
- Romulus Gruia, Radu Rey – Studiu privind elementele de bază ale schimbărilor de mediu în regiunile montane ale planetei
- Romeo Ilie – Inovarea și creșterea productivității muncii în agricultură – priorități pentru o dezvoltare sustenabilă a zonei montane din România
- Adrian-Radu Rey – Direcții strategice pentru zonele montane din România
- Luminița Cojocariu, Loredana Copăcean, Lia Hoancea – Paralelă munte-câmpie la nivelul regiunii de dezvoltare Vest
- Gabriela Macovei – Studiu: din cultura motnană a ciobanilor din Munții Vrancei: port, obiceiuri și tradiții străvechi

13. Muntele – Vol. VII – 2017, Revista de Montanologie, Editura Eurobit, Timișoara

- Corneliu Ioan Bucur – Pledoarie și argument privind elaborarea unui posibil (și necesar) proiect de țară, privind renașterea și modernizarea satului românesc și a civilizației rurale din România
- Romulus Gruia, Radu Rey, L. Gaceu – Studiu privind indicația geografică (IG) pentru produsele agroalimentare montane
- Romeo Ilie – Platforma pentru urmărirea trasabilității produsului montan. Tehnici și metode de verificare și încadrare a produselor ca fiind din zona montană
- Tiberiu Ștef – Cooperativa – șansa producătorilor din zona montană României
- Mihai Valică – Muntele – între economia cooperatistă și destinul autohton
- Manuela Apetrei, I. Surdu – Patrimoniul natural montan, fundamentul diversității culturale și a identității comunităților montane
- Adrian-Radu Rey, Andrei Coca – Studiu preliminar privind contribuția fondurilor europene la dezvoltarea durabilă a zonei montane din România
- Carmen Cătună – Fermele mici, de familie din zona montană – în atenția noilor orientări strategice ale Uniunii Europene

14. Muntele – Vol. VIII – 2017, Revista de Montanologie, Editura Eurobit, Timișoara
- Acad. Păun Ion Otiman, Prof. Dr. Vasile Goșa – Economia montană a României în secolul XXI, fundamentată pe gradientică
 - Prof. univ. Dr. ing. Ioan Jelev, Conf. univ. Dr. ec. Viorica Jelev – Apa – element esențial pentru economia zonei montane
 - Prof. univ. Dr. Ioan Plăiaș – Comportamentul consumatorilor – punct de plecare în proiectarea strategiilor de marketing pentru produsele montane
 - Pr. Dr. doc. Mihai Valică – Bioetica spirituală a muntelui
 - Drd. Sabin Nicula, CS I, Dr. I. Surdu, Prof. univ. Dr. Emerit Vasile Surd, CS III Vasile Avădănei, Dr. B. N. Păcurar – Tehnici și metode de delimitare a unităților montane din Carpații României. Aplicații la Munții Apuseni
 - CS II Dr. Daniela Antonescu – Biodiversitatea patrimoniului natural montan. Provocările prezentului și perspective durabile de acțiune
 - CS III Vasile Avădănei, CS I, Dr. I. Surdu, Lidia Avădănei – Oportunități de urgență pentru tehnologiile artizanale tradiționale de valorificare a resurselor umane
 - Conf. Dr. Brândușa Covaci – Turismul rural în sprijinul educației românești. Considerații privind modelul norvegian
 - Conf. Dr. Avram Fițiu – Inventarierea instrumentelor de storytelling adaptate valorificării potențialului agro-cultural al produselor montane
 - Ec. Baci Elena Gabriela – Importanța consultării în procesul de elaborare a politicii publice pentru zona montană, ca element fundamental al calității actului de guvernare
 - Ing. Maria Horățău, Ing. Constantin Burcea – Consecințele tăierii abuzive a pădurilor în zona montană. Posibile soluții experimentale
15. Muntele – Vol. IX – 2018, Revista de Montanologie, Editura Eurobit, Timișoara:
- Otilia Manta – Incluziunea financiară digitală în zona montană
 - A. S. Nicula, Emanuela-Adina Cociș, V. Avădănei, V. Gligor, B. N. Păcurar, V. Surd, I. Surdu – Munții Carpați – între paradigma normativă și abordările pragmatice

- Brândușa Covaci, Marta Christina Suci, M. Covaci – Sectoarele secundar și terțiar, suport al dezvoltării montane în regiunea de Nord-Est a României
- V. Avădănei, I. Surdu, Lidia Avădănei – Dezvoltarea montană în societatea bazată pe cunoaștere susținută de consolidarea parteneriatului social la nivel local
- D. Ungureanu, D. Gîțan – Zonele montane și noua politică agricolă comună post-2020
- I. Cucui, Daniela Pahome – Perspectivele economice și culturale ale turismului montan de agrement în contextul dezvoltării durabile
- D. Gîțan, D. Ungureanu – Valorificarea pajiștilor montane în contextul actual, pentru o dezvoltare sustenabilă a economiei rurale montane;
- V. Gligor, Emanuela-Adina Cociș, A.S. Nicula – Analiza spațială integrată a Munților Metaliferi de Nord-Est. Studiu de caz: Comuna Bucium (jud. Alba)
- A. D. Muntean, Corina Todea, A. M. Cîrcu – O analiză asupra hamurăritului din Munții Poiana Ruscă, fațeta hunedoreană. Studiu de caz: Comuna Lunca Cernii de Jos
- M. Valică – România bilenară, străjuită de munți și pecetluită de sfințirea Catedralei Mântuirii Neamului în anul Centenarului și în pragul celui de al doilea Centenar și al treilea mileniu

16. Muntele – Vol. X – 2018, Revista de Montanologie, Editura Eurobit, Timișoara

- D. Ungureanu, D. Gîțan – Delimitarea zonei montane din România. Un subiect de actualitate, uneori controversat
- Radu Rey – "Carpații României în secolul XXI". "Satul de munte – între declin și speranțe". "Economia agricolă montană, un factor de stabilitate și șansă sustenabilă pentru națiunea română"
- G.F. Tobă, D. Enache, D. Ungureanu, M. Th. Paraschivescu, G. L. Tobă, G. Puchianu – Cercetări bioeconomice privind valorificarea eficientă a efectivelor de animale din zona montană a României, prin utilizarea abatoarelor mobile
- Daniela Antonescu – Bioeconomia zonelor montane – oportunități pentru dezvoltarea economică și socială, locală și regională
- Carmen Cătună Boca, Manuela Apetrei – Politici europene de dezvoltare durabilă – provocări economice pentru siguranța și securitatea alimentelor

- V. Avădănei, Lidia Avădănei, I. Surdu – Aspecte socio-culturale care argumentează ocuparea și antreprenoriatul în zona montană
 - Manuela Apetrei, Carmen Cătună, Ioan Surdu, Vasile Avădănei – Cultura montană bucovineană între tradiționalism și modernism în ultimul secol
 - Păun Ion Otiman – Economia Montană - O mare și nerezolvată problemă a României
 - M. Valică – Lăcașurile de cult străbune – piloni de stabilitate și perenitate a comunităților montane românești
17. Conferința Europeană "Euromontana", Piatra-Neamț, România, 4-6 Octombrie 2007
- Radu Rey – "Societatea civilă "pro-munte" și rolul său pentru protecția și dezvoltarea durabilă a zonei montane din România în contextul aderării la Uniunea Europeană și al schimbărilor climatice și demografice"
18. "Muntele și dreptul –tendințe manifestate" – Lawrence Christy, Douglas McGuire/FAO
19. Vasile Surd, Veronica Constantin, Alexandru-Sabin Nicula
- Carte: Așezările din Munții Apuseni. Premiul Academiei Române și Premiul Academiei de Științe Agricole și Silvicultură/2019
20. Carte: Satul românesc – 100 de ani de evoluție rurală; Dezbateri națională dedicată aniversării Centenarului Marii Uniri. Editor: Acad. Cristian Hera. Editura Academiei Române
- Contribuții la dezbaterile "Satul Românesc" – Radu Rey – "Satul de munte, rezervor de valori și bastion al trăinicieii poporului român"
21. Carte: Radu Rey – "Factorii de zooigienă și influența lor asupra sănătății și producției bovinelor din gospodăriile populației în zona montană "bazinul Dornelor". Studiu (1974-1988) ?! Economia agro-zootehnică montană – încotro? Editura Terra Nostra. Iași, 2018 (254 pag.)
22. Volumul – Agricultură – Concepte și instrumente operaționale – Marius Stoian, Mihai Aniței, 2019
- Agricultură montană – O situație la zi a economiei agricole montane și oportunități de dezvoltare ale Regiunii Montane din România/Radu Rey
 - Despre "starea muntelui" – realități și temeri

- Fenomene curente în anul 2017
- Realități și inițiative
- Instituții – organizații neguvernamentale și suportul juridic – existente în România, în 2018
- Noi eforturi și oportunități (2017-2018)

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE MODELARE MACROECONOMICĂ

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE MODELARE MACROECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.2. – Estimări previzionale (România 2018-2019) pentru LINK-Proiect gestionat de ONU

Coordonatori: Acad. Emilian Dobrescu, CS II Dr. Bianca Păuna

Autori: Acad. Emilian Dobrescu; CS II Dr. Bianca Păuna

CUPRINS

I. Introducere	2
I.1. Versiunea operațională 2012 a macromodelului anual românesc	2
I.2. Un rol notabil în macromodel	2
I.2.1. Producția măsurată a valoare adăugată brută	2
I.2.2. Examinare serii de date	4
I.2.3. Funcția de producție agregată cuprinde întreaga economie	3
I.3. Mențiune probleme tehnice	3
I.3.1. Factorul timp în lucrările de modelare	3
I.3.2. Serii statistice analizate	3

I.3.2. Influențe ciclice ale seriilor de date analizate	3
I.3.3. Funcționarea macromodelului cu câteva serii exogene	3
I.3.4. Relații econometrice ale macromodelului	3
I.4. Examinare serii de date și a problemelor cu specificațiile modelului	4
II. Probleme cu baze de date și specificarea modelului	4
II. 1. Analiza dinamicii și a impactului economic al imobilizării corporale	4
II.1.1. Statisticile oficiale oferă două serii de date	4
III. Simulări pentru 2018	10
IV. Remarci finale	13
Bibliografie	14

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE MODELARE MACROECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.4. – Metode empirice de analiza a datelor de bugete de familie

Coordonatori: CS II Dr. Bianca Păuna, CS II Dr. Corina Sâman

Autori: CS II Dr. Bianca Păuna, CS II Dr. Corina Sâman

CUPRINS

Lista tabelelor	3
Lista graficelor	4
Curbele Engel pentru gospodăriile din România	6
1. Introducere	6
2. Funcția de cerere	8
3. Curbe Engel	11
Forme funcționale pentru Curbele Engel	12
Selectarea formei funcționale pentru curba Engel	14

4. Baza de date	16
5. Dependențele empirice dintre diversele tipuri de cheltuieli și cheltuielile totale ..	20
Relația dintre cheltuielile alimentare și Cheltuielile totale	20
Relația dintre cheltuielile cu produsele nealimentare și cheltuielile totale	23
Relația dintre cheltuielile cu serviciile și cheltuielile totale	28
6. Compararea formelor funcționale pentru bunurile alimentare, bunurile nealimentare și serviciile	32
Selectarea formei funcționale a curbei Engel pentru bunurile alimentare	33
Selectarea formei funcționale a curbei Engel pentru bunurile nealimentare	34
Selectarea formei funcționale a curbei Engel pentru servicii	36
7. Concluzii	38
Bibliography	39
Anexa 1. Engel Curve pentru bunurile alimentare	41
Anexa 2. Curba Engel pentru bunurile nealimentare	54
Anexa 3. Curba Engel pentru servicii	66
Anexa 4. Regresii auxiliare	78
Lista tabelelor	
Tabelul 1. Distribuția gospodăriilor din baza de date pe lună	16
Tabelul 2. Reprezentarea gospodăriilor după mediul de rezidență	17
Tabelul 3. Reprezentarea gospodăriilor după regiunea de rezidență	17
Tabelul 4. Reprezentarea gospodăriilor după statutul ocupațional și pe medii	17
Tabelul 5. Distribuția gospodăriilor după nivelul de educație și pe medii	18
Tabelul 6. Veniturile gospodăriilor după mediu de rezidență	19
Tabelul 7. Coeficientul de determinare și coeficientul de determinare ajustat pentru formele funcționale considerate în cazul bunurilor alimentare	33

Tabelul 8. Coeficientul de determinare și coeficientul de determinare ajustat pentru forme funcționale considerate în cazul bunurilor nealimentare	34
Tabelul 9. Coeficientul de determinare și coeficientul de determinare ajustat pentru forme funcționale considerate în cazul serviciilor	36
Tabelul 10. Regresia lineară a cheltuielilor alimentare pe cheltuielile totale	41
Tabelul 11. Regresia lineară a cheltuielilor alimentare pe cheltuielile totale și pătratul cheltuielilor totale	42
Tabelul 12. Modelul DL pentru cheltuielile alimentare pe cheltuielile totale	43
Tabelul 13. Modelul DL al cheltuielilor alimentare cu cheltuielile totale și pătratul cheltuielilor totale	44
Tabelul 14. Modelul SL al cheltuielilor alimentare cu cheltuielile totale.....	45
Tabelul 15. Modelul Hyp al cheltuielilor alimentare și inversul cheltuielilor totale	46
Tabelul 16. Modelul LI al cheltuielilor alimentare (logaritmă) și inversul cheltuielilor totale	47
Tabelul 17. Modelul LLI al cheltuielilor alimentare și cheltuielile totale	49
Tabelul 18. Modelul DSL al cheltuielilor alimentare și cheltuielile totale	50
Tabelul 19. Modelul WL al cheltuielilor alimentare și cheltuielile totale	51
Tabelul 20. Regresia lineară a cheltuielilor nealimentare pe cheltuielile totale	54
Tabelul 21. Regresia lineară a cheltuielilor alimentare pe cheltuielile totale și pătratul cheltuielilor totale	55
Tabelul 22. Modelul DL al cheltuielilor nealimentare cu cheltuielile totale	56
Tabelul 23. Modelul DL al cheltuielilor nealimentare cu cheltuielile totale și pătratul cheltuielilor totale	57
Tabelul 24. Modelul SL al cheltuielilor nealimentare cu cheltuielile totale	58
Tabelul 25. Modelul Hyp al cheltuielilor nealimentare cu cheltuielile totale	59
Tabelul 26. Modelul LI al cheltuielilor nealimentare cu cheltuielile totale	60
Tabelul 27. Modelul LLI al cheltuielilor nealimentare cu cheltuielile totale	61
Tabelul 28. Modelul DSL al cheltuielilor nealimentare cu cheltuielile totale	63

Tabelul 29. Modelul WL al cheltuielilor alimentare cu cheltuielile totale	64
Tabelul 30. Modelul L al cheltuielilor cu serviciile și cheltuielile totale	66
Tabelul 31. Modelul L al cheltuielilor cu serviciile și cheltuielile totale și pătratul cheltuielilor totale	67
Tabelul 32. Modelul DL al cheltuielilor cu serviciile și cheltuielile totale	68
Tabelul 33. Modelul DL al cheltuielilor cu serviciile și cheltuielile totale	68
Tabelul 34. Modelul SL al cheltuielilor cu serviciile și cheltuielile totale	70
Tabelul 35. Modelul Hyp al cheltuielilor cu serviciile și cheltuielile totale	71
Tabelul 36. Modelul LI al cheltuielilor cu serviciile și cheltuielile totale	72
Tabelul 37. Modelul LLI al cheltuielilor cu serviciile și cheltuielile totale	73
Tabelul 38. Modelul DSL al cheltuielilor cu serviciile și cheltuielile totale	75
Tabelul 39. Modelul WL al cheltuielilor cu serviciile și cheltuielile totale	76
Tabelul 40. Regresia auxiliară pentru selectarea formei funcționale a curbei Engel pentru produsele alimentare	78
Tabelul 41. Regresia auxiliară pentru selectarea formei funcționale a curbei Engel pentru produsele nealimentare	79
Tabelul 42. Regresia auxiliară pentru selectarea formei funcționale a curbei Engel pentru servicii	80
Lista graficelor	
Graficul 1. Dependența cheltuielilor alimentare de total cheltuielilor pentru diferite tipuri de familii	21
Graficul 2. Dependența cheltuielilor alimentare logaritmice de logaritmul cheltuielilor totale pentru diverse tipuri de familii	21
Graficul 3. Dependențele cheltuielilor alimentare de logaritmul cheltuielilor totale pentru diverse tipuri de familii	21
Graficul 4. Dependența cheltuielilor alimentare de inversul cheltuielilor totale pentru diverse tipuri de familii	22

Graficul 5. Dependența dintre logaritmul cheltuielilor alimentare și inversul cheltuielilor totale pentru diverse tipuri de familii	22
Graficul 6. Dependența ponderii cheltuielilor alimentare de logaritmul cheltuielilor totale pentru diverse tipuri de familii	22
Graficul 7. Dependența cheltuielilor cu bunurile nealimentare de totalul cheltuielilor pentru diferite tipuri de familii	23
Graficul 8. Dependența cheltuielilor cu bunurile nealimentare logaritmăte de logaritmul cheltuielilor totale pentru diverse tipuri de familii	25
Graficul 9. Dependențele cheltuielilor cu bunurile nealimentare de logaritmul cheltuielilor totale pentru diverse tipuri de familii	25
Graficul 10. Dependența cheltuielilor nealimentare de inversul cheltuielilor totale pentru diverse tipuri de familii	25
Graficul 11. Dependența dintre logaritmul cheltuielilor cu bunurile nealimentare și inversul cheltuielilor totale pentru diverse tipuri de familii	26
Graficul 12. Dependența ponderii cheltuielilor cu bunurile nealimentare de logaritmul cheltuielilor totale pentru diverse tipuri de familii	26
Graficul 13. Dependența cheltuielilor cu serviciile de total cheltuielilor pentru diferite tipuri de familii	28
Graficul 14. Dependența logaritmului cheltuielilor cu serviciile de logaritmul cheltuielilor totale pentru diverse tipuri de familii	28
Graficul 15. Dependențele cheltuielilor serviciile de logaritmul cheltuielilor totale pentru diverse tipuri de familii	29
Graficul 16. Dependența cheltuielilor cu serviciile de inversul cheltuielilor totale pentru diverse tipuri de familii	29
Graficul 17. Dependența dintre logaritmul cheltuielilor cu serviciile și inversul cheltuielilor totale pentru diverse tipuri de familii	29
Graficul 18. Dependența ponderii cheltuielilor cu serviciile de logaritmul cheltuielilor totale pentru diverse tipuri de familii	30

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE MODELARE MACROECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

*6.7.5. – Perspective asupra riscului obținute prin modelarea monedelor standard
și a criptomonedelor*

Coordonator: CS I Dr. Marius Matei

Autor: CS I Dr. Marius Matei

CUPRINS

1. Introducere	2
2. Modele bivariate realizate	9
2.1. Modelul de bază	9
2.2. Modele extinse	12
3. Datele și metodologia de estimare	16
4. Rezultate	23
5. Concluzii	29
Apendix A. Funcția log-likelihood pentru modelele bivariate	32

Apendix B.	36
Referințe bibliografice	38

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE MODELARE MACROECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.6. – Actualizarea și corelarea la nivel regional din perspectiva PIB a tabelelor
Input-Output pentru România

Coordonator: CS I Dr. Viorel Gaftea

Autor: CS I Dr. Viorel Gaftea

CUPRINS

Actualizarea tabelelor Input-Output pentru România a datelor în seria de date
1989-2018

Anexa cu date

Actualizarea tabelelor Input-Output

Actualizarea bazei de date a tabelelor Input-Output reprezentată de tabele cu valori
în milioane ron

Tabel Resurse

Tabel Utilizări finale

Tabel Consum intermediar

Tabel coeficienți tehnici

Tabel Coeficienți inverse

Pe baza coeficienților se pot calcula multiplicatorii cererii

Calculul PIB

Metoda veniturilor

Metoda cheltuielilor

Metoda de producție

Corelarea la nivel regional din perspectiva PIB

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE MODELARE MACROECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.7. – Proprietăți algebrice ale parametrilor estimați ai regresiiilor polinomiale

Coordonator: CS I Dr. Florin Marius Pavelescu

Autor: CS I Dr. Florin Marius Pavelescu

CUPRINS

1. Forma regresiei polinomiale	3
2. Criterii de alegere a ordinului polinomului de regresie	4
3. Colinearitatea structurală în condițiile utilizării metodei celor mai mici pătrate	5
4. Proprietăți algebrice ale parametrilor estimați în cazul unei regresii polinomiale de ordinul 2	7
5. Proprietăți algebrice ale regresiei polinomiale de gradul 3	12
6. Proprietăți algebrice ale regresiei polinomiale de gradul 4	17
Concluzii	23
Bibliografie	23

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE MODELARE MACROECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.8. – Aplicarea unui model de programare financiară în cazul României.
Scenarii și verificări de consistență a prognozelor

Coordonator: Dr. Cristian Stănică

Autor: Dr. Cristian Stănică

CUPRINS

Introducere	3
I. Modelele de programare financiară aplicate în România	5
II. Utilizarea unui model macroeconomic la verificarea consistenței prognozelor	31
Bibliografie	45

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE MODELARE MACROECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.9. – Aplicarea metodei Monte Carlo în prognoză

Coordonator: Dr. Daniel Ciuiu

Autor: Dr. Daniel Ciuiu

CUPRINS

Introducere	2
1. Prognoză	2
2. Modele MA (q)	2
3. Aplicație	4
Concluzii	10
Bibliografie	10

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL DE MODELARE MACROECONOMICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.7. Dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor de prognoză economică și socială.
Modele, scenarii, analize numerice și calitative

Tema de cercetare:

6.7.10. – Economia României în ciclul postcriză

Coordonator: CS III Dr. Andrei Rădulescu

Autor: CS III Dr. Andrei Rădulescu

CUPRINS

Abstract	2
Introducere	2
I. Dezvoltări recente în economia U.E. și a CEE	4
I.1. România – dezvoltări macroeconomice recente	8
I.2. Metodologie	10
I.3. Perspectiva pe termen mediu și provocările pentru România	12
Concluzii	13
Bibliografie	14

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

**CENTRUL PENTRU
PROMOVAREA ENERGHIILOR
REGENERABILE ȘI EFICIENȚĂ
ENERGETICĂ**

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL PENTRU PROMOVAREA ENERGHIILOR REGENERABILE
ȘI EFICIENȚĂ ENERGETICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

6.1.10. – Studiu privind impactul în mediul economic și social determinat de implementarea transportului rutier cu propulsie electrică

Coordonator: CS III Dr. Filip Cârlea

Colectiv de autori: Prof. univ. Dr. Nicolae Golovanov; Dr. Alexandru Săndulescu;
Conf. univ. Dr. Cristian Lăzăroiu; Prof. univ. Dr. Virgilius
Dumbravă, drd. Simona Răboacă; Dr. Irina Băncescu;
mst. Agnes Bisoc;

CUPRINS

1. Introducere	2
2. Tranziția și decarbonarea sistemelor de energie	3
3. Aportul sectorului transporturi la realizarea obiectivului de limitare a poluării mediului ambiant	6
3.1. Impactul vehiculelor electrice asupra mediului ambiant	6

3.2. Costul social al trecerii la transportul electric	10
3.3. Influența asupra sănătății populației	10
3.4. Impactul economic asupra utilităților	10
3.5. Caracteristici socio-demografice a posesorilor de automobile electrice	13
3.6. Piața de vehicule electrice	13
3.7. Bariere privind creșterea numărului de autovehicule electrice	14
4. Concluzii	15
Bibliografie	15

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL PENTRU PROMOVAREA ENERGHIILOR REGENERABILE
ȘI EFICIENȚĂ ENERGETICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.1. Direcții ale dezvoltării economice durabile a României.
Modele, scenarii, evaluări

Tema de cercetare:

*6.1.13. – Strategia energetică a României 2019-2030, cu perspectiva anului 2050 –
cercetare aplicativă privind particularitățile planului de implementare,
în context european*

Coordonator: CS III Dr. Filip Cârlea

Colectiv de autori: Dr. Alexandru Săndulescu; Dr. Iulian Iancu; mst. Agnes Bisoc;
Dr. Irina Băncescu

CUPRINS

*Strategia energetică a României 2019-2030, cercetare aplicativă privind particularitățile
planului de implementare, în context european*

1. Introducere	2
2. Context european	3
2.1. Cadrul de reglementare	3

2.2. Obiective stabilite pentru statele membre U.E.	7
2.2.1. Creșterea ponderii surselor regenerabile de energie în mixul energetic	7
2.2.2. Creșterea eficienței energetice	8
2.3. Elemente caracteristice ale politicii energetice la nivel european	9
3. Strategia energetică a României – particularități de implementare	11
3.1. Prevederi ale Strategiei energetice a României 2019-2030	12
3.1.1. Obiective strategice	12
3.1.2. Programul de investiții strategice de interes național	13
3.1.3. Măsuri și acțiuni pentru atingerea obiectivelor strategice	14
3.1.4. Evoluția sectoarelor energetice naționale până în anul 2030	15
Bibliografie	16

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL PENTRU PROMOVAREA ENERGIIILOR REGENERABILE
ȘI EFICIENȚĂ ENERGETICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării și dezvoltării locale în România
Tema de cercetare:

*6.8.9. – De la consumatorul de energie la prosumer – dezvoltarea durabilă a surselor de energie
în U.E. și lupta pentru sărăcia energetică*

Coordonator: CS III Dr. Filip Cârlea

Colectiv de autori: Prof. univ. Dr. Adrian Tanțău; Dr. Alexandru Săndulescu;
Dr. Iulian Iancu; mst. Agnes Bisoc

CUPRINS

Introducere	2
1. Prosumatorul de energie	2
1.1. Relația prosumator – rețeaua de energie electrică	3
1.2. Cadrul de reglementare	6
1.3. Certificarea calității de prosumator	7
2. Comercializarea energiei electrice	7
2.2. Prețul energiei electrice produse	8

2.2. Plata pentru energia livrată în rețea	8
2.3. Norme tehnice – racordarea la rețea	9
3. Certificate verzi	13
4. Tehnologii de stocare a energiei electrice	13
5. Definiția consumatorului vulnerabil	14
Concluzii	15
Bibliografie	15

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL PENTRU PROMOVAREA ENERGHIILOR REGENERABILE
ȘI EFICIENȚĂ ENERGETICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.8. Criterii economice și sociale ale regionalizării și dezvoltării locale în România

Tema de cercetare:

*6.8.10. – Modele de asumare a răspunderii la nivel local și regional în domeniul energiei
și rolul comunităților energetice locale și regionale în tranziția energetică din Europa*

Coordonator: CS III Dr. Filip Cârlea

Colectiv de autori: Dr. Iulian Iancu; Dr. Alexandru Săndulescu; Prof. univ. Dr. Adrian
Tanțău; mst. Agnes Bisoc

CUPRINS

1. Introducere	2
2. Rolul Autorităților locale și regionale (ALR)	4
3. Recomandări cu caracter general și la nivelul Uniunii Europene	5
4. Comitetul European al Regiunilor (CoR) – avantaje pentru consumatorii de energie	8
4.1. Îmbunătățirea accesului consumatorilor la informații	10
4.2. Facilitarea schimbării furnizorului	10

4.3. Îmbunătățirea lizibilității și a comparabilității facturilor de energie	11
4.4. Susținerea și monitorizarea contoarelor inteligente, a cercetării și a inovării	11
Concluzii	12
Bibliografie	12

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
„Costin C. Kirițescu”

CENTRUL PENTRU PROMOVAREA ENERGHIILOR REGENERABILE
ȘI EFICIENȚĂ ENERGETICĂ

Domeniul strategic:

6. Cercetări pentru dezvoltarea durabilă a țării
(economic, social, juridic, mediu)

Direcția prioritară:

6.21. Noua Enciclopedie a României. Cunoașterea enciclopedică a României
Tema de cercetare:

6.21.3. – Evoluția sectorului energetic din România

Coordonator: CS III Dr. Filip Cârlea

Colectiv de autori: Dr. Iulian Iancu; Prof. univ. Dr. Nicolae Golovanov; Dr. Cătălin
Marinescu; mst. Agnes Bisoc; Dr. Irina Băncescu

CUPRINS

Evoluția sectorului energetic din România (continuare 2018)

1. Introducere	2
2. Evoluția istorică privind energia electrică în România	2
3. Energie electrică versus industrializare	6
4. Concluzii	13
Bibliografie	14